

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's dramatiske Værker.</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850
Fysiske størrelse Physical extent:	11 Bd.

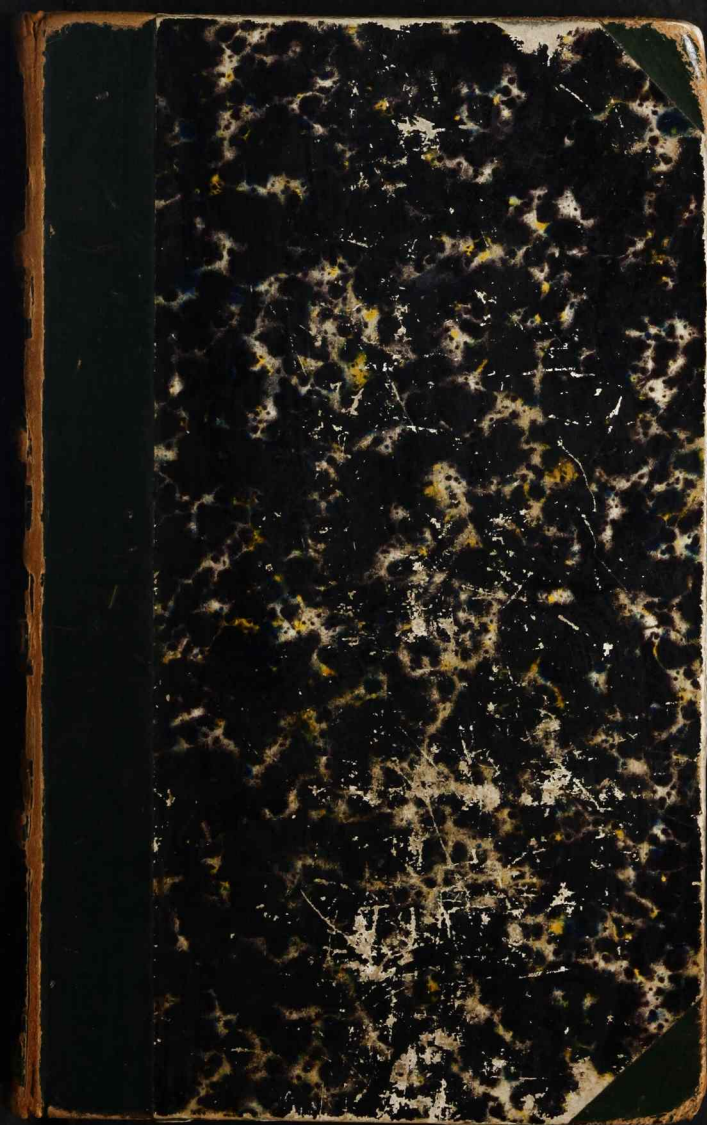
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56.-150.-8°

Postmarked 28/6/23

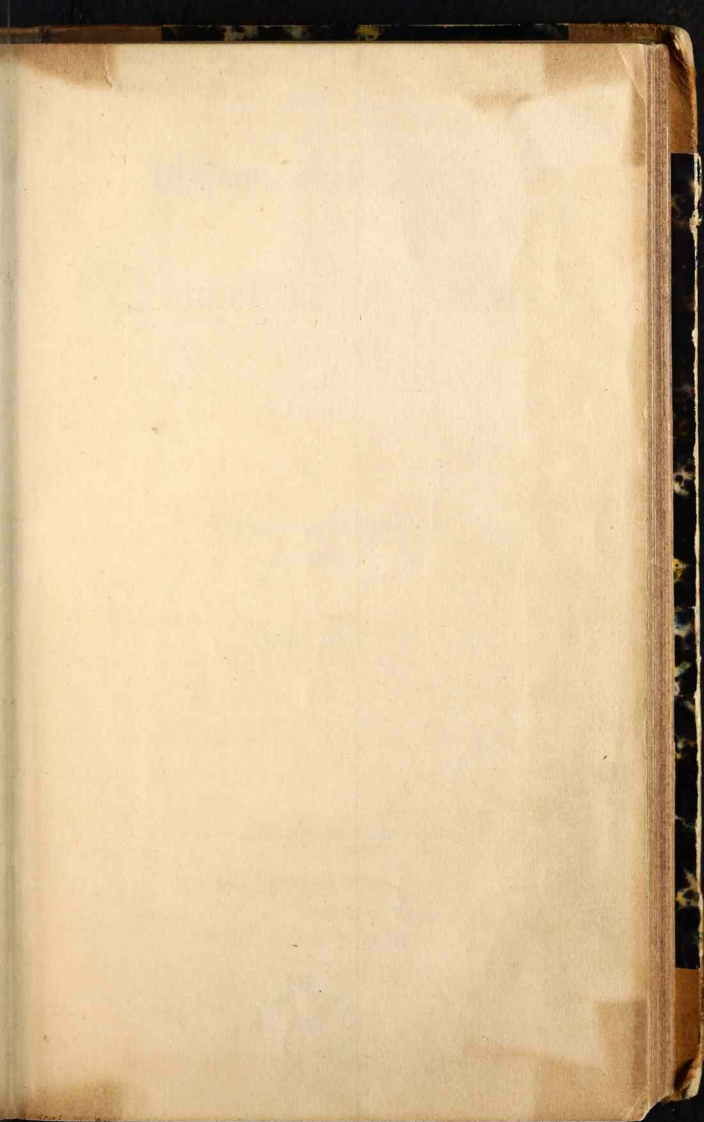
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01038 X

REX/5

William Shakspeare's

Dramatiske Værker,

oversatte

af

Peter Boersom,
Skuespiller.

Første Deel.

D! einsam steht und tiefbetrübt,
wer heiß und fromm die Vorzeit liebt!
Novalis.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schubothes Boghandling.
Trykt hos J. E. F. Græbe.

1845.

Til Læseren.

Den Grundsætning jeg ubrødelig fastsatte mig ved denne Oversættelse, var: at udtrykke Digteren saa værdigt, som mig var muligt, og, om muligt, saa tro som Echo gjentage, hvad hans Genius tilraabte mig. Hvor jeg, skjøndt jeg idelig havde denne Høide klart i Sigte, alligevel er bleven vandrende paa Sletten, der har Mangel paa Evne tvunget mig dertil.

Mange ville vel imidlertid ansee meget for Feil, som i min Oversættelse er Forsæt og Plan, f. Ex. de Feil mod Versbygningen, som jeg nu og da har tilladt mig. Disse begif jeg med velberaad Hu, hvor jeg maatte være bleven mit Mynster mindre tro, ved at undgaae dem. Den Læser, der udpeger slige Feil, holde sig til Englands fashionable poetry, og lade den gamle Shakspeare ligge. Ja, saameget end denne

IV

Bog trænger til Læsere, og saa heilig jeg ønsker den dem, saa dog hellere slet ingen, end saadanne Læsere, som hellere ville scandere, end studere Digteren! — Andre, forudsæer jeg, ville bebreide mig Brugen af forældede Ord og Sprogformer. Dem svarer jeg, at jeg har brugt det ældre Ord, hvor det var kjernefuldere end det nyere, at jeg overalt har stræbt at bringe en Skygge af Oldtiden, en ældre Tone ind i det Hele, fordi saa var Shakspeares Sprog; fordi dette Sprog ei er moderne, og, som saadant, afhængigt af Diebliffets idelig voksende Smag eller Lune.

Derfor Nogen bærer dette Arbejde med en kristelig Bedømmelse, anmærker jeg for hans Skyld, at den Udgave jeg har oversat disse tvende Tragoedier efter, er en Haandudgave, udkommen i London 1798, hvor Steevens's Text er lagt til Grund. Dog har jeg tillige, ved senere Gjennemsyn af disse Blade, havt, saavidt muligt, Malone's Udgave ved Haanden; saavidt muligt, siger jeg; thi saa sjelden er den her, at intet offentligt Bibliothek, saavidt jeg veed, besidder den, og den er, som bekjendt, for kostbar, til ei at

være Sjældenhed i danske private Bogsamlinger. Videre bør jeg tilføie, at Dødsphil, som vare aldeles uoversættelige, og som paa Dansk vilde give en meningsløs Text, har jeg, hvor intet omtrent lignende kunde sættes i Stedet, aldeles udeladt, dog saaledes at intet Hul derved blev synlig; saaledes har jeg ogsaa ganske udeladt enkelte Ting, hvis Betydning var selv de ældste Commentatorer ubekjendt, og som for Læseren vilde være aldeles betydningsløse; og jeg haaber at man vil vide mig Tak herfor, saameget mere, som jeg derved har skaanet Læseren for kjedsommelige, forstyrrende Anmærkninger. Og endelig skylder jeg mig selv at anmærke: at jeg ei blindt hen har fulgt eller følger Malone's eller nogen hvilkensomhelst Commentators Læsemaade, Conjectur eller Fortolkning; paa mange Steder har jeg afveget fra ham, og fulgt endog mindre paalidelige Udgavers Læsemaade, naar den var shakspearsk, og ei aabenbar Følge af Udgiverens Uvidenhed eller Skjodesløshed. Denne Plan har jeg fulgt ved denne, og vil følge ved de følgende Dele.

VI

Om nu disse Dele skulde udkomme, eller ei, vil heroe paa dennes Modtagelse. Dersom Boghandlerne noie kjende den danske Læseverdens Smag, hvad kan jeg da haabe, naar jeg i flere Aar, indtil nu, har søgt forgjæves — endog paa ubillig=billige Bilkaar fra min Side — en Forlægger til dette Værk? Midlertid see vi jo alle klarligen, at der efter en lang Dæmring opgaaer en klar Morgen over det danske Parnas, saa Tiden synes at være mit Foretagende gunstig. Det gaar som det vil; jeg nedlægger disse Blade, som en ringe Skjærb paa Melpomenes Altar, med det varme Ønske, at de maae bidrage til at udsende over hendes Præster den Aand, i hvilken vi skulle leve og røres, og uden hvilket vi Intet ere, og Intet kunne vordel

Kjøbenhavn i December 1806.

Oversætteren.

S a m l e t,

Prinds af Danmark.

Personer.

Claudius, Konge af Danmark.

Hamlet, Søn af den forrige Konge, og Brodersøn af den nuværende.

Polonius, øverste Kammerherre.

Horatio, Hamlets Ven.

Laertes, Polonii Søn.

Voltimeand,	} Hoffolk.
Cornelius,	
Rosenkrantz,	
Guildenstern	

Osvick, en Hofmand.

En anden Hofmand.

En Præst.

Marcellus,	} Hovdinge.
Bernardo,	

Francisco, Stridsmand.

Reynaldo, i Polonii Tjeneste.

En Hovedsmand.

En Gesandt.

Hamlets Faders Aand.

Fortinbras, Prinds af Norge.

Gertrude, Dronning af Danmark, Moder til Hamlet.

Ophelia, Polonii Datter.

Herrer, Fruer, Hovedsmænd, Krigere, Skuespillere, Graverkarle, Sømand, Sendebud, Følge, o. s. v.

Scenen: Højsinger.

Hamlet,

Prinds af Danmark.

Første Akt.

Første Scene.

Helsingør. En Skandse foran Kongens Borg.
Francisco paa Post. Bernardo træder ind.
Bernardo.

Hvem der?

Francisco.
Nei, svar I mig; staae der, og nævn Jer.
Bernardo.

Vor Konge leve!

Francisco.
I Bernardo?
Bernardo.
Rigtig!

Francisco.
I kommer akkurat paa Klokkeslet.
Bernardo.
Nu slog den tolv; gaae i Din Seng, Francisco.
Francisco.
Tak for Afsløsning; det er bittert koldt,
og jeg er hjertesyg.

Bernardo.
 Var Dagten rolig?

Francisco.
 Ei en Muus har rørt sig.

Bernardo.
 Nu vel, god Nat!
 Ifald I seer Horatio og Marcellus,
 som have Vagt med mig, da beed dem haste.

(Horatio og Marcellus træde ind).

Francisco.
 Jeg troer jeg hører dem. Staae! Holdt! Hvem der?
 Horatio.

Benner af Landet.

Marcellus.
 Dannefængens Mand.

Francisco.
 God Nat!

Marcellus.
 Gud være med Jer, vakkre Kriger!
 Hvo løste Jer?

Francisco.
 Bernardo har min Post.
 God rolig Nat!

(Francisco gaaer).

Marcellus.
 Hej! Bernardo!

Bernardo.
 Tæll!

Hvad! Er Horatio der?

Horatio.
 Et Stykke af ham.

Bernardo.

Velkomne hid, Horatio og Marcellus!

Horatio.

Nu, lod den Ting sig atter see i Nat?

Bernardo.

Nei, jeg har intet seet.

Marcellus.

Horatio siger det er puur Indbildning;
og ingenlunde vil han fæste Tro
til dette Rædselssyn vi saae to Gange;
thi har jeg bedet ham at komme hid,
og vaage denne Midnatstime med os,
at han, hvis dette Gjenfærd atter kommer,
vort Syn stadfæste kan, og tale til det.

Horatio.

Gaa! det kommer ei.

Bernardo.

Sid ned en Stund;

lad os end eengang storme til det Dre,
som er saa stærkt forskandset mod vort Sagn
om hvad vi saae to Natter.

Horatio.

Sid Jer da,

og lad Bernardo nu fortælle det.

Bernardo.

Afsvigte Nat,
som samme Stjerne hift, i Vest fra Polen,
just stod og lyste i hiin Egn af Himlen,
hvor nu den brænder, saae jeg samt Marcellus,
da Seierværket just slog eet —

Marcellus.

Tys! Tys! Hold inde; see der er det atter!

(Aanden kommer ind).

Bernardo.

J samme Skikkelse som salig Kongen.

Marcellus.

Horatio! Du er boglærd, tael til det.

Bernardo.

Seer det ei Kongen ligt? Giv Agt, Horatio!

Horatio.

Høist ligt; — det knuger mig med Frygt og Ulder.

Bernardo.

Det vil tiltales.

Marcellus.

Tael til det, Horatio!

Horatio.

Hvad est Du, som Dig Nattens Stund anmasser,
med hiin saa fagre Krigerskikkelse,
i hvilken det begravne Danmarks Høihed
treen fordum frem?

Tael! Jeg besværges Dig ved Himlen! Tael!

Marcellus.

Det er fortørnet.

Bernardo.

See! det skrider bort.

Horatio.

Staae! tael; tael; jeg besværges Dig, o tael!

(Anden gaaer ud.)

Marcellus.

Det svandt og vil ei svare.

Bernardo.

Nu vel, Horatio? J er bleg og ryster;
er det ei noget meer, end puur Indbildning?
Hvad troer J om det?

Horatio.

Saa sandt Gud lever! Jeg ei kunde troe det,
var ikke denne stkke, sandrue Borgen
af mine Dine!

Marcellus.

Vigner det ei Kongen?

Horatio.

Som Du Dig selv;
saa var det Garnist, som han bar, da han
det stolte Norrig slog; saa barst hans Mafyn,
da paa det vrede Sterne Polens Konge
han kasted' ud af Slæden hen paa Isen.
Hvor sølsomt!

Marcellus.

Saadan tvende Gange før,
og just i denne døde Midnatstime
gik han med krigerst Skridt forbi vor Vagt.

Horatio.

Grant veed jeg ikke dette at udtalde;
men alt til alt troer jeg det varsler før
sølsomme svare Rystelser i Staten.

Marcellus.

Nu sidder ned og sig mig, hvo det veed,
hvi dette noie, strænge Vagthold nu
saa natlig trætter Rigets Undersaatter;
hvi gydes dagligdags de Malmkartover,
hvi kjøbes Krigsforraad fra fremmed Land;
hvi presser man Skibbyggere, hvis Skid
ei skiller Søndag selv fra Sogndagen?
Hvad er i Gjære, at sliq svedig Hastværk
gjer Matten selv til Dagens Medarbejder?
Hvo veed Besked herom?

Horatio.

Jeg; i det mindste

saa mumles der: vor nys afdøde Konge,
 hvis Billed' nu for os sig aabenbared',
 blev, som I veed, af Fortinbras i Norrig,
 hvem Rid og Hovmod dertil ægged' op,
 til Kamp udæsket, hvor vor holde Hamlet
 (thi saadan agted' vor Halvkugle ham)
 slog Fortinbras, som efter en Forening
 ved Segl og Lov og Ridderskik bekræftet,
 forskjertsed' med sit Liv alt Land, han aatte,
 til Seierherren. Hvorimod vor Konge
 udsatte Land af lige Værd, som havde
 tilfaldet Fortinbras til Arv og Gie,
 hvis han fik Sei'r, just som ved samme Ening
 i Kraft af dens Artillers Indhold, hans
 faldt Hamlet til. Nu har ung Fortinbras,
 af friske Ungdomskraft glohed og fuld,
 i Norriges Udkanter sammenrapsset
 en Flok af Bovehalse uden Hjem,
 for Mad og Drikke til et Krigstog, som
 skal have Gynd og Klem; og dette Tog,
 (thi det er soleklart for vor Regjering)
 gaaer, for med væbnet Haand igien at vinde
 fra os benævnte Land, hans Fader tabte.
 Og dette, troer jeg, er vel Hovedgrunden
 til vore Rustninger, og Kilden til
 vor Vagt om Matten her, samt første Marsjag
 til denne Tilbudshast, og Stoi i Riget.

Bernardo.

Jeg troer, det er ei andet, end just dette;
 det passer ogsaa med, at dette Varsel
 gaaer væbnet ved vor Vagt, saa ligt hiin Konge,
 som var og er til disse Krige Grunden.

Horatio.

Det er et Gran, som pirrer Sjælens Die.

I Romas høie Palmers bedste Flor,
 fort for den store Julius faldt, stod tomme
 Gravstederne, og de ligklædte Døde
 veeklagede og streeg paa Romas Gader.
 Med Jldsløb Stjerner saaes, og Bloddug faldt;
 Tegn stod' i Solen, og den vaade Stjerne,
 hvis Kraft Neptuni Throne hviler paa,
 leed af en Dommens Dags Formørkelse.
 Og netop slige gruelige Varsler, —
 som Bud, der stedse foran Skæbnen ile,
 for at forkynde os de Ting, som komme —
 har Jord og Himmel her i Samfund viist
 for vore Landsmænd, og for dette Jordstreg.

(Anden kommer igjen).

Men stille! See, der kommer det igjen!
 Jeg standser det, skal det end knuse mig. —
 Staae, Syn! Hvis Du har Lyd og Brug af Stemme,
 tael til mig.

Hvis noget Gode Dig bevises kan,
 som Dig kan skaffe Fred og Naade mig,
 tael til mig:

Hvis du Dit Riges Fremtids Skæbne veedst,
 og Kundskab om den muligt kan den vende,
 o tael!

Hvis Du, imens Du leved', har begravet
 afpresset Skat i Jordens Skjød, hvorfor
 I Mander siges tidt at gaae igjen.

(Hansen gaaer).

Siig frem, — o tøv og tael! — Stands det,
 Marcellus!

Marcellus.

Skal jeg slaae til det med min Hellebard?

Horatio.

Ja, hvis det ei vil staae.

Bernardo.

Det er her!

Horatio.

Det er her!

(Anden gaaer.)

Marcellus.

Det er borte! —

Vi harne det, da det er saa arværdigt,
om Skin af Vold vi ville byde det;
thi det er usforkænkelt, som Lusten,
og vore Slag forgjæves Goglespil.

Bernardo.

Det vilde tale, just som Hanen goel.

Horatio.

Da foer det sammen, som et skyldigt Bæsen
ved Dommerkaldet! — Det er mig fortalt,
at Hanen, som er Morgenens Trompet,
med sin heit skingrende og klare Strube
opvækker Dagens Gud, og ved dens Raab,
det være sig i Hav, Jld, Jorden, Lusten,
hjemhaster hver forvirret vildsom Aand til
sit Fængsel; og at dette Sagn er sanddrue,
har dette Syn tilstrækkelig bevist.

Marcellus.

Det svandt, da Hanen goel. Man siger og,
at altid, naar det lakker ad den Marstid,
hvori vor Frelser's Fødsel helligholdes,
hiin Morg'nens Fugl skal synge hele Natten,
og da — saa siges — tør ei Gjenfærd gaac,
sind Natten er, Planeter slaae da ei,
ei Troldom rammer, Her kan da ei kogle;
saa hellig og saa naaderig er Tiden.

Horatio.

Saa har jeg hørt og troer det og tildeels.

Men see! alt Morgenens i Purpurkaabe
 gaaer over Duggen hist paa Østens Høie.
 Kom! bryder op, og er mit Raad at vi
 fortroe Prinds Hamlet, hvad vi saae i Nat;
 thi, ved mit Liv jeg sværger, denne Aand,
 skjondt den mod os var stum, til ham vil tale.
 Samtykke I, at vi fortroe ham det?
 Vort Venstreb byder det; vor Pligt det somner.

Marcellus.

Jeg beder, lad os det; jeg veed, hvor vi
 i denne Morgenstund bedst finde ham.

(De gaae.)

Anden Scene.

Midtersal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Dronningen, Hamlet,
 Polonius, Laertes, Voltimand, Cornelius,
 Herrer og Folge.

Kongen.

Skjondt Mindet om vor Broder Hamlets Død
 endnu er frisk; skjondt det vort Hjerte summed',
 at bære Sorg, og alt vort Kongerige
 at vædes af en Strøm af Graad, saa har
 dog Overlæg saa vidt med Hjertet stridet,
 at vi med visest Corrig mindes ham,
 i samme Stund vi tænke paa os selv.
 Derfor vor fordums Frænke, nu vor Dronning,
 Medregentinden i det tappre Danmark,
 har vi — som var det — med nedslagen Glæde,
 med eet glædsfuldende, eet graadfyldt Die,
 med Lyst ved Graven, Sorg ved Brudebordet,
 med Fryd og Bee, i lige Skaaler veiet,
 nu ægtet. Eders Wiisdom ginge vi

ei heller her forbi, dens frie Stemme
gav Sagen Bisald. — Vores Tak til Alle!

Nu maae I vide, at ung Fortinbras,
som har kun ringe Tanke om vor Magt,
og troer, ved vor høifalig Broders Død,
vor Stat er rokket, og dens Grundvold løsnet,
har drømt sig her en Leilighed til Binding,
og ei undladt at frænke os med Budskab,
om Igjengivelsen af hine Lande,
hans Fader tabte med al Ret og Skjal
til vores tappre Broder. — Nok om ham! —
Nu hvad os selv og dette Møde angaaer
er Sagen denne: Vi har skrevet her
til Norrig, Fortinbras's Faders Broder, —
som syg og høist affældig knap har hørt
om denne Prindsens Plan — at han vil standse
hans Fremgang videre; da Hvervingen
og hele Folketallet alt er samlet
udaf hans Undersaatter, — og vi sende
Jer, vakkre Voltimand, og Jer, Cornelius,
at bringe gamle Norrig denne Hilsen;
ei givende Jer mere Myndighed
til Underhandling der, end Jer forundes
i disse vidt forklarede Artikler.
Gaaer, haster, handler som det troe Mænd egner!

Cornelius og Voltimand.

Her og i Alt vi gjøre vil vor Pligt.

Kongen.

Vi tvivle ei derpaa. Farvel af Hjertet!

(Voltimand og Cornelius gaae).

Og nu, Laertes, hvad har I at sige?

I talte om en Døn; sliig frem, Laertes!

I taler ei med Grund til Dannerkongen,
og taler uhørt. Hvad kan Du vel bede,

som ei er givet Dig, før Du har bedet?
 Ei Hovedet er Hjertet meer beslægtet,
 ei Haanden Munden huldere hengiven,
 end Danmarks Riges Throne er Din Fader.
 Hvad vil Du, min Laertes?

Laertes.

Herre Konge,
 Forlov og Orlov til at gaae til Frankrig,
 hvorfra jeg villigen drog ind til Danmark,
 før Jer ved Kroningsfesten at betjene;
 men nu, hiin Pligt er rygtet, maa jeg tilstaae,
 staaer al mit Sind og Hu igjen til Frankrig,
 og beier sig om Gunst og naadig Orlov.

Kongen.

Har Jeres Fader samtykt? Hvad, Polonius?

Polonius.

Han har, ved mælsom Beden, Eders Naade!
 afbristet mig et seent Forlov, og saa
 jeg med et nødigt Ja hans Ben besegled'.
 Jeg beder Eder, giv ham Lov at drage.

Kongen.

Saa reis med Gud da! Tiden være Din!
 rigt smykke den Dig; brug den, hvor Dig lyster. —
 Men nu min Frænde Hamlet, og min Søn, —

Hamlet (affides).

Lidt meer end Frænde, derfor langt fra Ben.

Kongen.

Hvad! hænger Sorgens Sky endnu paa Jer?

Hamlet.

Nei, Herre! Jeg formeget er i Solen.

Dronningen.

Min Hamlet! kast hiin Mattens Farve af,
 og lad Dit Die see som Ben paa Danmark,

jeg ei for evig med nedslagne Dine
 Din ædle Fader i det sorte Mjld.
 Du veedst det gammelt er: Alt Kjød er Gø,
 og, for at leve evigt, maae vi dø.

Hamlet.

Ja, det er gammelt, Eders Naade!

Dronningen.

Nu da!

Hvi synes det Dig da saa underligt?

Hamlet.

Det synes, Frue? Nei, det er; jeg veed ei
 hvad synes er. Det er ei blot, o Moder!
 min sorte Kappe, Sorgens Modedragt,
 ei heller Stormen af fremtvungne Sukke,
 ei heller frugtbar Daarestrom i Diet,
 ei heller det til Jorden slagne Nafsyn
 med alle Sorgens Skikke, Brug og Moder,
 som ret mig tolke kan, ja disse synes,
 thi Mennesket kan eftergogle disse;
 hiint i mit Jnderste slyer Skinnets Pragt;
 det er kun digtet Smertes Goglerdragt.

Kongen.

Guldt og priisværdigt er det Hierte, Hamlet!
 som Fædre slikt et Sørgeoffer bringer;
 men viid: en Fader tabte Jeres Fader;
 hiin Fader tabte sin, og for en Tid
 forbandt han ved sin Død den fromme Sen
 til lydig Sorg; men at fortsætte i
 haardnakken Alage, er ugudeligt,
 halstarrigt, er umandig Sorg; det viser
 en Villie, som ei bøier sig for Himlen,
 et Sind forsagt og ei sin Gud hengivent,
 en daarlign, ilde underviist Forstand;
 thi hvad vi veed skal skee, og er saa gængs,

som de mest gængse Ting vi see og høre,
 hvi skal vi lægge det paa Hjerte med
 barnagtig Trods? Hy! det er Synd mod Himlen,
 Synd mod den Døde, Synd imod Naturen,
 og tvert mod vor Fornuft, hvis Text hverdag
 er Fædres Død, og som har stedse raabt
 fra første Liig til det, som deer i Dag:
 Saa skal det være! — Hør os! Kæft til Jorden
 den Sorg, som baader ei, og ansee os
 som Eders Fæder; thi al Verden vide,
 I er den nærmeste til vores Throne;
 og med saa riig og ædel Kjærlighed,
 som huldest Fæder bærer til sin Søn,
 kundgør jeg dette. Hvad nu Eders Attraa,
 igjen at gaae til Wittenberg, angaaer,
 den er tvert mod vort Dnske, og vi bede,
 bvi Eders Sind og Hu til her at blive;
 her i vort Dns Smil og Lys I være
 vor første Hofmand, Frænde og vor Søn.

Dronningen.

Lad ei Din Moder spille sine Bønner;
 drag ei til Wittenberg, bliv her, min Hamlet!

Hamlet.

Jeg vil i Alting lyde Eders Raade.

Kongen.

Ha! dette Svar var huldt og fromt og sønligt;
 vær, som vi selv, i Danmark. — Kom, min Dron-
 ning!

vor Hamlets blide Tøielighed smiler
 ind i mit Hjerte; derfor det til Vre
 ei frydsfuld Skaal i Dag skal Danmark tomme,
 som jo Kartoven Skyen skal fortælle;
 og Himlen skal udsprede Kongens Ruus
 i Svar af jordisk Torden. Kom, følg med!

(Kongen, Dronningen, Herrerne ic.,
Polonius og Laertes gaae).

Hamlet.

D, at dog dette for — for faste Kjød
hensmelte vilde, to, til Dug opløses! —
D! at den Evige ei havde sat
sit Lovbud imod Selvmord! Gud! o Gud!
Hvor leed, hvor vammel, frydløs synes mig
al denne Verdens Færd! Hy! Hy! den er en
ulugget Hauge, som groer op i Trø;
kun fuult og frodigt Ufrugt fylder den.
Alt det kom dertil! Tvende Maaneder
kun død; — ja ei saa længe; nei, ei tvende,
saa stor en Konge; en Hyperion
imod en Satyr ved den Andens Side.
Han, som saa brændende tilbad min Moder,
at han ei taalte Himlens Binde blæste
for koldt paa hendes Ansigt. Jord og Himmel!
Skal jeg erindre det? Ja, hun hang ved ham,
som vored' Lystens Tilvært heiére
af det den nærtes ved. Dog for en Maaned, —
Lad mig ei huske det; — Svaghed, dit Navn er
Qvinde! —

en stakket Maaned; for de Sko blev' slidte,
hvormed min stakfels Faders Liig hun fulgte,
liig Niobe i Graad; — Ha! hun, just hun, —
O Gud! et Dyr, som mangler Sands, det vilde
dog serget længer' — hun givt med hans Broder,
min Faders Broder; men saa ulig ham,
som jeg er Hercules; og for en Maaned;
mens Saltet af ugudelige Taarer
end brændte udi hendes svolne Dine,
var hun alt gift. — O Helveds-Hui og Hast,
at fare saadan ned i Blodskamsleiet!

Det er ei godt og godt kan det ei endes;
men, Hjerte! brist; thi Tungen maa jeg binde.

Horatio, Bernardo og Marcellus
træde ind.

Horatio.

Hil Eder, ædle Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig at see Jer vel; I er
Horatio, — eller jeg har glemt mig selv.

Horatio.

Just ham og Jeres ringe Tjener stedse.

Hamlet.

Min gode Ven; byt dette Navn med mig.
Hvad bringer Jer fra Wittenberg, Horatio? —
Marcellus?

Marcellus.

Ederes Naade, —

Hamlet.

Det glæder mig at træffe Jer; god Aften! —
Men hør! hvad bringer Jer fra Wittenberg?

Horatio.

Lyst til at skulke lidt af Skole, Herre!

Hamlet.

Ei Jeres Uven gad jeg saa hørt sige;
ei heller skal I frænke dette Dre,
ved at betroe det Ederes Alagemaal
mod Eder selv. Jeg veed I skulker ei.
Men hvad gjør I i Hellsinger? I skal
tilgavns at drikke lære, før I rejse.

Horatio.

Jeg kom til Kongen Ederes Faders Liigfærd.

Hamlet.

Hør, spot mig ikke, Skolekammerat;
jeg troer, Du kom at see min Moders Bryllup.

Horatio.

Ja sandt, min Prinds, det fulgte snart derpaa.

Hamlet.

Puur Sparksomhed, puur Sparksomhed, Horatio!
Tarten og Kagerne fra Jordeferdet
blev koldt sat frem paa Brudebordet. Sid jeg
i Himlen havde seet min værste Fiende,
før denne Dag, Horatio! — Min Fader, —
mig tyffes, at jeg seer min Fader.

Horatio.

Hvor?

Hamlet.

I min Sjæls Die, Ven!

Horatio.

Jeg saae ham een gang,
min Prinds! det var en from og herlig Konge.

Hamlet.

Det var en Mand, tag ham i eet og alt,
jeg aldrig skal igien hans Lige see.

Horatio.

Min Prinds, jeg troer jeg saae ham sidste Nat.

Hamlet.

Saae! Hvem?

Horatio.

Prinds! Eders Fader.

Hamlet.

Hvad! Min Fader Kongen!

Horatio.

Dving Eders Undren til Opmærksomhed.

en liden Stund, til dette Underværk,
paa disse tvende Herrers Vidnesbyrd,
jeg faaer fortalt Jer.

Hamlet.

Guds Blod! lad mig høre.

Horatio.

To Nætter vedersøer slikt disse Tvende,
Marcellus og Bernardo hist paa Bagten,
i Mattens døde Skjød og Middelpunkt.
En Skikkelse, liig Kongen Eders Faders,
jernklædt som han fra Hoved indtil Fod
staaer for dem, og med Helteskridt gaaer langsomt
og stolt forbi dem. Tvende Gange skred han
saa nær forbi de Angstomispændtes Dine,
at hans Hærføterstav dem kunde lange;
mens de, som næsten fros til Jis af Rædsel,
staae stumme og ei tale til ham. Dette
med lønlig Gru meddelede de mig,
og tredie Midnat holdt jeg Vagt med dem;
da, som de havde sagt, i samme Stund
og samme Skikkelse (hvert Ord var Sandhed)
hiint Syn gaaer frem. Jeg kjendte Eders Fader;
min høire Haand er ei saa liig den venstre.

Hamlet.

Men hvor da? hvor?

Marcellus.

Paa Skandsen, hvor vi vaaged'.

Hamlet.

J talte ikke til det?

Horatio.

Jo, min Prinds;
men det ei svared' mig; dog eengang hynes
mig at det løstede sit Hoved op,

og rorte sig, som om det vilde tale.
Men netop da goel Morgenhanen høit,
da gjøs det pludseligt ved denne Lyd,
og bortsvandt for vort Syn.

Hamlet.

Det er høist selsomt.

Horatio.

Saa sandt jeg lever, Prinds! det er puur Sandhed;
og vi har troet at Pligten foreskrev os
at melde Eder det.

Hamlet.

Sandelig! Sandelig! det angster mig!
Er I paa Vagt i Nat?

Alle.

Ja, Eders Naade!

Hamlet.

I sagde: jernklædt?

Alle.

Ja!

Hamlet.

Gra Top til Taa?

Alle.

Gra Top til Taa.

Hamlet.

Saa saae I ei hans Ansigt?

Horatio.

O jo, min Prinds! Hielmbrynnien var opslagen.

Hamlet.

Hvad! saae han vred ud?

Horatio.

I hans Mafsyn var
meer Sorg end Brede, Prinds!

Hamlet.

Bleg eller rød?

Horatio.

Nei, saare bleg.

Hamlet.

Og stirred' stivt paa Eder?

Horatio.

Ja, stivt.

Hamlet.

Jeg gad nok have været der.

Horatio.

Det havde vist forfærdet Jer.

Hamlet.

Vel muligt,

vel muligt: tovede det længe?

Horatio.

Saa længe man i Mag kan tælle Hundred'.

Marcellus og Bernardo.

O længer, længer!

Horatio.

Ei da jeg saae det.

Hamlet.

Var hans Skjæg ei graaligt?

Horatio.

Det var, som jeg har seet det, mens han leved',
sort, selvsprængt.

Hamlet.

Jeg vil holde Vagt i Nat;
maa ske det atter gaaer.

Horatio.

Ja, sikkert, sikkert!

Hamlet.

Hvis i min ædle Faders Skikkelse
det kommer frem, da vil jeg tale til det,
om Helved gaved' end og bød mig tie.
Nu, Kjære! har J hidtil dulgt hiint Syn,
bevar det da fremdeles og i Taushed;
og hvadsomhelst i Nat tør ellers hælde,
giv det Forklaring, men giv det ei Tunge.
Jeg vil forskyldte det. Og far nu vel!
Genimod Midnat seer jeg Jer paa Skandsen.

Alle.

Vi ere Eders Naades Tjenere.

Hamlet.

Nei, Venner, som jeg Eders er, Farvel!
(Horatio, Marcellus og Bernardo gaae).
Min Faders Aand i Staal! alt er ei rigtigt.
Jeg ahner Svig. O, giv det alt var Midnat!
Til den Tid rolig, Sjæl! Udaad vil frem
for Lyset, om end Jorden dækked' dem.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Polonii Huus.

Laertes og Ophelia træde ind.

Laertes.

Mit Geds er bragt i Skibet; far nu vel!
og, Søster, naar en gunstig Medbor blæser,
og Leilighed er rede, sov da ei;
men lad mig høre fra Jer.

Ophelia.

Tvivl ei derom.

Laertes.

Hvad angaaer Hamlet og hans Elskovs Spøg,

troe det er Ungdoms Skif, et Spil af Blodet;
 en Martsviel i Baarnaturens Ungdom,
 tidlig, ei varende, fød, ei bestandig;
 Vellugt og Fryd for et Minut; ei meer.

Dphelia.

Ei meer?

Laertes.

Ansee det ei for meer; thi viid:

Naturen, som den voxer, groer ei blot
 til Kjød og Been; men alt, som dette Tempel voxer,
 udvides Siælens indre Tjeneste.

Maaſkee han elſker Eder nu; og nu
 beſudler ingen Rænke eller Svig
 hans Villies Dyd; men ſee ſaa paa hans Heihed,
 og frygt, hans Villie er ei hans egen;
 thi han er ſelv en Slave af ſin Byrd.

Han kan ei vælge for ſig ſelv, ſom Folk
 af ringe Stand; thi paa hans Valg beroer
 det hele Rigets Sifferhed og Vel;
 og derfor maa hans Valg og underkaſtes
 hiint Legems Roſt og Bud, hvis Hoved han er.

Hvis da han ſiger, at han elſker Jer,
 tør Eders Klogſkab troe det, for ſaavidt,
 ſom han i ſin ſærdeles Sted og Stilling
 kan ſande det i Daad; det kan han kun,
 naar hele Danmarks Stemme er derfor.
 Tænk nu, hvad Eders Vre kunde lide,
 hvis J troſkyldig lytter paa hans Sange,
 og miſter Eders Hierte, eller aabner
 hans vilde Attraa Eders kydiſke Skat.

Frygt det, Dphelia, frygt det, elſtte Søſter!
 Hold vaerſom Vagt og Værn om Eders Omhed,
 ſaa farlig Attraaes Piil Jer ei kan naae.
 Forsigtigſt Somfru alt for odſel er,

naar hun sin Deilighed for Maanen blotter;
 selv Dyden undgaaer ei Bagvaskers Land.
 For ofte dræber Drmen Baarens Spæde,
 for deres favre Knopper aabne sig,
 og i Ungdommens klare Dug og Morgen
 er giftig Brand mest farlig; thi vær vaersom,
 og vil Du Sikkerhed, da frygt som vær;
 thi heden Ungdoms Blod sin egen Fiende er.

Ophelia.

Jeg skal bevare denne gode Være,
 som Bogter for mit Hierte; men, min Broder!
 gjør ei, hvad somme strange Klerker gjøre;
 de vise os den trange Sti til Himlen,
 mens, som de frække, ublue Verdens Born,
 de vandre Lystens blomsterrige Bane,
 og ændse ikke deres egne Raad.

Laertes.

O, frygt ei derfor! — Jeg for længe tøver; —
 Men see, der er min Fader!

(Polonius træder ind).

Tofold Betsignelse er tofold Raade;
 Tilfældet smiler til end eet Farvel.

Polonius.

End her, min Søn! Skamfærd! Ombord! Ombord!
 I Seilets Ryg har Vinden længe siddet;
 man venter paa Jer. Der, — Gud signe Jer!

(Lægger sin Haand paa Laertes's Hoved).

Og indpræg disse faa Formaninger
 i Din Grindring: Giv ei Tanker Tunge,
 og aldrig en umoden Tanke Handling.
 Vær vel omgængelig; men ei gemeen;
 den Ven Du har, naar Du Dit Balg har prøvet,
 ham med Staalhager til Din Sjæl Du nagle;

men hørd Din Haand ei ved at hyde den
hver hysdruget, skjæglos Broder. Vøgt Dig
for Dphav til en Strid; est du deri,
saa før den, saa Din Modpart Dig maa frygte.
Laan hver Dit Dre; men kun saa Din Røst;
hør efter herss Raad; men bevar Din Dom.
Bekost Din Klædning, som Din Pung formaar;
men ei phantastisk; riig, men ikke spraglet;
thi Klædningen forkynder ofte Manden,
og Frankrigs høie Rangs personer ere
udmærkede og fine, sær i dette.

Borg ei og laan ei. Laanet taber tid
 saavel sig selv som Bønnen; ved at borge,
 sløvgjør Du viis Sparssommeligheds Dd.
 Men frem for alt, vær troe imod Dig selv!
 og da maa følge, saa som Nat paa Dag,
 Du kan mod Ingen være falsk. Farvel,
 og min Bellsignelse Dig det krydre!

Qaertes.

Admynst jeg tager Afsked, ædle Herre!

Polonius.

Der vinker Tiden; Deres Folk staae rede.

Daertes.

Farvel, Ophelia, og husk vel mit Ord.

D y h e l i a.

Det er i min Sukommelse indluffet,
og selv skal I bevare Reglen til den.

Laertes.

Farvel!

(Laertes gaer.)

Polonius.

Hvad er det, han har sagt til Jer, Ophelia?

Ophelia.

Tillader J — et Ord om Prindsen, Herre.

Polonius.

Gi! vel betænk!

Det er mig sagt, at han har tidt, som senest,
i Løndom talt med Jer, og at J selv
har meget fri og gærmild laant ham Dre.
Hvis saa det er, — som det er forebragt mig,
og det til Varsel for mig — maa jeg sige,
J ei forstaaer Jer selv saa grant, som det
sig semmer Jeres Dre og min Datter.
Hvad er imellem Jer? Kom frem med Sanden!

Ophelia.

Min ædle Herre! Han har nylig givet
mig ikke saa Beviser paa sin Omhed.

Polonius.

Sin Omhed? Bah! J taler som et Barn,
der end er usørgt i slige Farer.
Troer J da — hvad J kalder — hans Beviser?

Ophelia.

Jeg veed ei, hvad jeg skulde troe, min Fader.

Polonius.

Saa hør da: Troe, J er et Barn, som tog
for godt Beviis de Ting, som dog bevise
slet ingen Ting. Beviis Jer klogere;
thi ellers, (at jeg reent skal jage Livet
af dette stakkels Ord) vil J tilsidst
bevise grant og klart, J er en Taabe.

Ophelia.

Han har talt til mig om sin Kierlighed;
men Fader! alt paa ærlig Viis og Maade.

Polonius.

Nei, kald det uviis Mode! — See mig kun!

Dphelia.

Og han bekræfted' sine Ord, min Fader,
i det han svor ved hver en Himlens Helgen.

Polonius.

Ja! Snarer til at fange Snekper. Troe mig,
naar Blodet brænder, laaner Sjælen Tungen
saa ødselt Eder. Disse Blus, som give
meer Lys end Jld, hvis Lys og Jld er kold,
selv mens de skinne, maae J ei antage
for Jld. Fra nu af vær lidt knappere
med den jomfru'lige Nærværelse;
hold Eders Selskab meer i Priis, og staae ei
paa Pinde, naar J kaldes. Hvad angaaer
Prinds Hamlet, tænkt da om ham: han er ung,
og har et meget større Spillerum,
end Jer kan gives. Kort, Dphelia,
troe ei hans Eder; de er' Mæglere
ei af den Farve, deres Klædning viser,
men Fristermænd med høist urene Bønner,
der lyde, fromme, rene Løfter liig,
for bedre at bedrage. Fremfor alt, —
fra nu af, reent ud sagt, jeg vil ei have,
at J en ledig Stund bortødsler til
at tale med og laane Prindsen Dre.
Det er min strange Villie; hører J?
Kom med!

Dphelia.

Jeg skal adlyde, ædle Herre!

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Standsen.

Hamlet, Horatio og Marcellus træde ind.

Hamlet.

Skarpt bider Binden; det er meget koldt.

Horatio.

Det er en sviende og bitter Kulde.

Hamlet.

Hvad er nu Klokken?

Horatio.

Den er henved tolv.

Marcellus.

Nei, den er slagen.

Horatio.

Saa? Jeg har ei hørt det?

Saa latter det da nu ad Tiden til,
da Nanden pleiede at gaae sin Vandring.

(Klang af Trompeter, og Skud af Kartover
i Kongeborgen.)

Prinds! hvad betyder dette?

Hamlet.

Kongen vaager
i Nat, og faaer sin Ruus, og slaar en Sviir af;
det frodigen oplobne Vandskud raver;
som nu han svalger Viin fra Rhin, udstryder
Trompeten og Herpufferne saaledes
hans Drifte-Seire.

Horatio.

Er det Landets Skik?

Hamlet.

Vist er det det; men efter mit Begreb,
skjøndt jeg er indfødt, og opdraget til den —
er det en Skik, man har meer Gre af
at bryde, end at lyde. Ost og Vest
gjør' disse dørste Sviregilder os
berygtede blandt andre Folk. De kalde
os Drukkenbolte, og beskjæmme Landet
med Dgenavne; og, i Sandhed, dette

betager vore ædle Følkedyder,
 skjøndt heist uddyrkede, al Kraft og Marv.
 Saa hænder det sig tidt, at enkelt Mand,
 paa Grund af et og andet Modermærke,
 der skjænder ham, saasom fra Fødselen
 (hvori han er uskyldig, da Naturen
 kan ikke vælge sin Oprindelse)
 en Overbægt af en Temperamentsfeil,
 som tidt Fornuftens Værn nedbryder; eller
 en Vane, som ei passer vel i Formen
 for gode Sæder; at slig Mand, som bærer
 Præg af en enkelt Lyde, være sig
 Naturens Medgift, eller Stjerners Virkning, —
 (var' end hans andre Dyder reen' som Naaden,
 og høie, som dem Mennesket kan naae)
 skal denne Feil, paa Nygtets Prøvesteen,
 dog dybt nedsætte dem; eet ureent Gran
 Gehalten af den hele ædle Masse
 vil med sin egen Slethed gennemtrænge.

(Naaden kommer ind.)

Horatio.

See, Prinds! der kommer det!

Hamlet.

Engle og Naadens Sendebud bevar os! —

Est Du en Lysets Aand? et Mørkheds Væsen?

fra Himlens Lustning eller Helveds Ildstorm,

er from Din Hensigt eller skadelig?

Du kommer i saa mystisk Skikkelse,

at jeg vil tale til Dig; jeg vil kalde

Dig Hamlet, Tyrste, Fader, Dannerkonge.

D svar! lad mig ei dø i Blindhed! Stig,

hvi Dine hellige, bifatte Been

har gennembrudt Borlagenet; hvi Graven,

hvori vi saae Dig rolig lagt, har aabnet

sin svare Marmorstrube, for at kaste
 Dig op igien! Hvad skal det sige, at
 Du, døde Liig! saaledes i fuldt Staal
 igjen besøger Maanens svage Dæmring,
 gjør Natten rædelig, og bringer os
 Naturens Narre til saa skrækkelig
 at ryste vores Jnderste med Tanker,
 som ligge paa hiin Side Sjælens Rige?
 Siig, hvi Du gjør det? Hvi? Hvad maae vi gjøre?

Horatio.

Det vinker Jer at gaae tilside med det,
 som ønsked' det at aabenbare noget
 for Jer allene.

Marcellus.

See, hvor vennenhuldt
 det vinker Jer til meer affides Steder;
 men følg det ei.

Horatio.

Nei, nei, for alting ikke!

Hamlet.

Det vil ei tale; vel, jeg følger det.

Horatio.

Nei, ædle Herre! Nei!

Hamlet.

Hvad skal jeg frygte?

Mit Liv jeg ved en Knappenaal ei agter;
 og hvad min Sjæl angaaer, formaaer det intet,
 da den er, som det selv, u dødelig? —
 Det vinker mig igien; — Jeg følger det.

Horatio.

Hvad om det fristed' Jer til Strømmen, Prinds?
 eller paa Fjeldets rædelige Tinde,
 som bøier sig ud over sine Fodder,

og seer i Havet? om det der antager
 en anden rædsom Skikkelse, som slukker
 Fornuftens Lys, og driver Jer til Vanvid?
 Hush, Stedet lægger i og før sig selv
 rigt Vegetoi for Bildelse i hver
 en Hjerne, som seer ned saa mange Tavne
 til Havet, og dets Brøl dernede hører.

Hamlet.

Det vinker mig bestandig; — gaac, jeg følger.

Marcellus.

J skal ei gaac.

Hamlet.

Tag Jeres Hænder bort!

Horatio.

Styr Jer, J skal ei gaac!

Hamlet.

Min Skjæbne raaber,
 og gjør den mindste Aare i mit Legem
 saa stærk, som en nærmest Løves Sener.

(Aanden vinker).

Bestandig vinker det; — Mand! slipper mig; —

(river sig fra dem).

Bed Gud, jeg gjør en Aand af den mig hindrer —
 bort, siger jeg, — gaac, — jeg vil følge Dig.

(Aanden og Hamlet gaac.)

Horatio.

Han bliver rasende af disse Tanker.

Marcellus.

Lad os gaac med; her bør vi ham ei lyde.

Horatio.

Ja, efter ham. — Hvad Udsald spaaer dog dette?

Marcellus.

Noget er raadent i den danske Stat.

Horatio.

Himlen vil raade Bod derpaa.

Marcellus.

Kom, følg ham!

(de gaae.)

Femte Scene.

En affides Deel af Skandsen.

Anden kommer tilbage med Hamlet.

Hamlet.

Hvor leder Du mig? Tael, jeg gaaer ei længer.

Anden.

Giv Agt!

Hamlet.

Det vil jeg.

Anden.

Snart min Time kommer,

da jeg til marterfulde Svovelslammer
maa overgive mig.

Hamlet.

Alf! arme And!

Anden.

Beflag mig ei; men laan alvorligt Dre
til hvad jeg kundgjer.

Hamlet.

Tael! det er min Pligt at høre.

Anden.

Og Pligt at hevne mig, naar Du faaer hørt mig.

Hamlet.

Hvad!

Anden.

Jeg er Din Faders Aand,
domt til en Tid at gaae igjen om Natten,
og Dagen over til i Jld at faste,
indtil min Synd, i Livets Dage øvet,
udbrændt og rensat er. — Var det mig ei formeent,
mit Fængsels dybe Løndom at fortolke,
jeg kunde bringe Dig en Aabenbaring,
hvis mindste Ord slog Harver i Din Sjæl,
Jis i Dit Ungdomsblod; fik Dine Dine
liig Stjerner til at skyde ud af Banen,
de tykke Loffer til at skilles ad,
og hvert et enkelt Haar staae paa Dit Hoved,
som Berster paa det vrede Pindsvin. Men
hiint Evighedens Dyb ei aabnes maa
for Kjød og Blod. Her! Her! o her! hvis Du
har nogentid Din omme Fader elsket, —

Hamlet.

O Himmell!

Anden.

Da hevn hans fule, unaturlige Mord.

Hamlet.

Mord?

Anden.

Ja fule Mord — som Mord fuult i sig selv;
men mit høist fuult, uhyre, unaturligt.

Hamlet.

Hast da og siig det, at jeg kan paa Binger
som Andagts eller Elskovs Rængsers snelle,
udfare til min Hevn.

Anden.

Der er Liv i Dig,
og Du varst dørskere end feden Ukrudt,

som staaer og raadner hen paa Lethes Blodbred,
hvis det ei vakte Dig. Vel, Hamlet! her:
der siges, mens jeg sov udi min Hauge,
da stak en Slange mig; al Danmarks Dre
er ved slikt Vognbud om min Død bedraget
høist skændelig. Men viid, Du ædle Yngling,
den Slange, som Din Faders Liv har stukket,
bær' nu hans Krone.

Hamlet.

O min prophetiske Aand! Din egen Broder!

Aanden.

Ja, hiin Blodskjænder, hiint utugtige Dyr
ved Videts Trolddom, ved forførfte Gaver,
(o djævelsk Vid og Gaver, som formaae
saa at bedrage!) vandt til skændig Lyst
min Dronnings Billie, som saa dydig lod.
O Hamlet, hvilket Fald var ikke dette!
fra mig, hvis Elsker var saa høi og ædel,
at Haand i Haand den gif selv med det Løfte,
jeg svor ved Alteret, og saa at synke
ned til en Ussling, hvis Naturens Gaver
mod mine ringe var'!

Men saasom Dyden aldrig roffes kan,
om Utugt end i himmelsk Glands den frister,
saa Belyst, selv med Lysets Engel parret,
vil mæt sig svalge i en himmelsk Seng,
og tye til Nadsler.

Men tys! jeg troer jeg lugter Morgenluft;
thi lad mig haste. Mens jeg sov i Haugen,
som altid var min Stik hver Eftermiddag,
stjal sig min Broder paa min trygge Ro
med Saft af Bolmeurt udi en Flaske,
og i mit Dres Abning gjød han denne
Spedalskhedsgift, hvis Kraft saa fjendtlig er

mod Menneskenes Blod, at snel, som Kvægsels
 den farer gjennem alle Kroppens Gange,
 og pludselig det tynde, sunde Blod
 da størkner og tilsammenløber, liig
 den Mælk, hvori man gyder Medikke;
 saa skedte mig; strax satte sig en Vars
 af Udslet, liig den arme Lazari,
 med æfel Skørpe paa mit fagre Legem.
 Saa blev jeg sovende, ved Broderhaand
 Liv, Krone, Dronning, Alt paa engang røvet;
 i mine Synders fulde Flor afmeiet,
 foruden Sacramentet, ubereedt,
 foruden opgjort Regning kaldt til Regnskab
 med alle mine Synder paa mit Hoved.
 O skrækkeligt! o skrækkeligt! høist skrækkeligt!
 Har Du Natur i Dig, da taal det ei;
 lad Danmarks kongelige Seng ei være
 et Utugts og et syndigt Blodskamsleie. —
 Men hvordan end Du rygter denne Sag,
 bevar Dit Hjerte reent, og lad Din Sjæl
 ei foretage noget mod Din Moder;
 men hende overlade Du til Himlen,
 og Tørnene, som boe i hendes Bryst,
 til Kval og Nag. — Dg far nu hermed vel!
 Johannisormen Morgengry bebuder,
 i det dens kolde Lue blegner alt.
 Farvel! Farvel! Farvel! erindre mig!

(forsvinder.)

Hamlet.

O hele Himlens Hær! o Jord! Hvad meer?
 Dg skal jeg soie Helved til? D sy! —
 Hold! Hold, mit Hjerte! og I, mine Sener,
 forældes ei med eet; men bær mig opreist! —
 Erindre Dig? Ja, arme Aand, saalænge
 Erindring boer i denne vilde Klode!

Grindre Dig? Ja, paa mit Mindes Tavle
 vil jeg hver lav Grindring flette ud,
 hvert Sprog af Bøger, Tanker, hvert et Indtryk,
 som Altsomhed og Ungdom præged' der,
 og ene, ene Dit Bud leve skal
 udi min Hjernes Bog, reen, usforvansket
 af lave Ting. Ja, ja ved Himlens Lys!
 O Kvinde! høistfordærvelige Kvinde!
 O Skurk! Skurk! smilende, fordømte Skurk!
 Min Tavle hid, — bedst at jeg skriver det,
 at man kan smile evigt Smil, og være
 en Skurk. — I Danmark veed jeg i det mindste,
 at det gaaer an.

(han skriver.)

See saa! Der staaer J. Farbroer.
 „Farvel! Farvel! Farvel! Grindre mig!“
 Ja, jeg har svoret paa det.

Horatio

(udenfor.)

Prinds! Prinds Hamlet!

Marcellus

(udenfor.)

Prinds!

Horatio

(udenfor.)

Himlen frelse ham!

Hamlet.

Det er et Ord!

Marcellus

(udenfor.)

Heida! Holla! min Prinds!

Hamlet.

Heisa! Holla! min Gut! Kom, Fugl! Kom! kom!

(Horatio og Marcellus træde ind.)

Marcellus.

Hvorledes gaaer det, Prinds?

Horatio.

Hvad Nyt, min Prinds?

Hamlet.

O heist forunderligt.

Horatio.

O tael da!

Hamlet.

Nei;

J aabenbare det.

Horatio.

Bed Himlen! Nei, min Prinds!

Marcellus.

Jeg heller ei.

Hamlet.

Hvad mene J? Kan Tanke tænke sligt? —

Men vil J tie? —

Horatio og Marcellus.

Ja, saa sandt Gud lever.

Hamlet.

Der boer ei nogen Skurk i Danmarks Rige,
undtagen han er et Erkeaffum.

Horatio.

Min ædle Herre! der behøves ei
en Mand fra Graven, for os sligt at sige.

Hamlet.

Ja ret! Ja, J har Ret; og nu foruden
Omstændigheder troer jeg det er godt,
vi give Haand, og skilles hver til sit;
J hvorhen Eders Tid og Altraa kalder; —
thi Hvermand har sin Tid og Altraa, hvordan

endog den er, — og hvad min Ringhed angaaer,
seer J, da vil jeg nu gaae hen at bede.

Horatio.

Min Prinds! det er kun vild og svimmel Tale.

Hamlet.

Det gier mig ondt, J vredes over den;
ja sandelig! —

Horatio.

Der er ei Grund til Vrede.

Hamlet.

Jo, ved St. Patrick! jo der er Horatio,
og megen Grund! Hvad dette Syn angaaer, —
saa troer mig, at det er en ærlig Mand.
Nu — Eders Lyst at vide, hvad der er
imellem os, tving den, saa godt J kunne.
Og, Venner! nu saasandt J ere Venner,
Skole- og Vaabenbrødre, saa opfylder
en ringe Bøn jeg har.

Horatio.

Vyd, ædle Herre!

Vi ere villige.

Hamlet.

Aldrig kundgør, hvad J har seet i Nat.

Horatio og Marcellus.

Nei, aldrig Prinds!

Hamlet.

Ja, sværg derpaa!

Horatio.

J Sandhed!

jeg aldrig.

Marcellus.

Sandelig! jeg heller ikke.

Hamlet.

Her paa mit Sværd!

Marcellus.

Vi har alt svoret, Prinds!

Hamlet.

For Alvor! sværg for Alvor paa mit Sværd!

Anden

(neden under.)

Sværges!

Hamlet.

Ha! ha! Gut! Siger Du det? Er Du der, Trosast?
Velan, — I hører denne Karl i Kjæld'ren; —
samtykker i at sværge!

Horatio.

Nævn da Eden.

Hamlet.

Aldrig at tale om, hvad I har seet.
Sværg paa mit Sværd!

Anden

(neden under.)

Sværges!

Hamlet.

Hic et ubique? — vel; vi skifte Pladsen. —

I Herrer, træder hid!

Dg lægger atter Haanden paa mit Sværd;

Sværg paa mit Sværd:

Aldrig at tale om, hvad I har hørt;

Anden

(neden under.)

Sværg paa hans Sværd!

Hamlet.

Vel sagt, Du gamle Muldvarp!

Arbejder Du saa rap i Jorden, Du! —

Du duer til Skandsegraver. — Nu velan,
forandrer Plads end eengang, ædle Venner!

Horatio.

O Dag og Nat! høist fremmed er dog dette.

Hamlet.

Og byd det da velkommen som en Fremmed.
Der er' fleer' Ting i Himlen og paa Jorden,
min Ven, end Jeres Philosopher drømme.
Men kom. —

Som før, saa her, sværg, saasandt Gud Jer hjælpe!
Hvor før og underlig jeg mig anstiller,
da jeg maaffee nu snart det tjenligt finder,
en selsom Maske at paatage mig,
sværg, at naar da I see mig, vil I aldrig,
med Eders Arme saadan overførs,
med sliq en Hovedrysten, eller med
en dunkel Uttring, saasom: „ja vi veed nok;“
„vi kunde, hvis vi vilde;“ eller „hvis
det lysted' os at tale; der er' de, som,
ifald de turde;“ — og saa videre,
aldrig ved sliq tvetydigt Ord at robe,
at I veed noget med mig. Sværg paa dette,
saasandt Gud hjælpe Jer i yderst Nød!

Manden

(neden under.)

Sværgel!

Hamlet.

Hviil, hviil, urolige Mand! Nu anbefaler
jeg mig med al min Kjerlighed til Eder;
og hvad saa fattig Mand som jeg kan gjøre,
for Kjerlighed og Venskab Jer at vise,
skal, om Gud vil, ei mangle. — Gaaer nu med;
og, Elskte! stedse Tungen paa Læben!
Tiden er nu af Veed. — O Kval og Harm!

at den skal sættes i ved denne Arm!
 Nu kommer, Benner! lad os følges ad.
 (de gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Sal i Polonii Huus. Polonius og Reynaldo
 træde ind.

Polonius.

Reynaldo, giv Laertes disse Penge
 og Bøxer.

Reynaldo.

Vel! Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

J handler saare klogt og viist, Reynaldo,
 hvis J, før J besøger ham, udspørger,
 hvordan han skifter sig.

Reynaldo.

Det agter jeg

Polonius.

Vel sagt! min Tro! ret herligt sagt! — Seer J,
 spørg først: hvad Danske er' nu i Paris,
 hvordan? hvem? af hvad Stand? hvor søge de?
 Hvad Selskab? hvad fortære de? og naar J
 ved disse fine Dmsvøb seer, de kjende
 min Son, da ryk lidt nærmere, og spørg
 lidt mere i Særdeleshed. Lad som

J har en Smule Kjendskab til ham; saadan:
„Hans Fader kjender jeg; hans Venner ogsaa,
og ham tildeels;“ forstaaer J det, Reynaldo?

Reynaldo.

Ja, saare vel.

Polonius.

„Og ham tildeels“ — men tilføj: „ikke noie;
men er det ham, jeg mener, er han vild,
til dit og dat hengiven;“ nu paadigt ham,
hvad Feil J lyster; dog, for Pokker ingen,
som kan vanære ham; vogt Jer for dette!
Kun slige vilde, overgivne Streger,
som er' almindelige Selskabsbrødre
til Ungdom og til Frihed.

Reynaldo.

Saa som Spil.

Polonius.

Ja Dobbel, Slagsmaal, Banden, Klammeri
og Toser. — Seer J, saavidt maae J gaae.

Reynaldo.

Det var jo at vanære ham.

Polonius.

Vist ikke,

naar blot J frydrer lidt Beskyldningen.
J maae ei bringe ham i Folkemunde,
som var han til Vedsagtighed forfalden —
det vil jeg ei. Men navn hans Feil saa flint,
at de see ud som Stank af Ungdomsfrihed,
den Flamme, som af fyrig Sjæl udbryder,
den Vildhed i det raske Unglingsblod,
som brænder i enhver —

Reynaldo.

Men ædle Herre —

Polonius.

Hvi I skal handle saa? —

Reynaldo.

Ja, ædle Herre,

det gad jeg vide.

Polonius.

Vel da! her er Planen;

og jeg anseer det for et heldigt Krigspuds,
naar I min Søn tillægger disse Smaafeil,
som Fodepletter, bragte med til Verden,
giv Agt derpaa!

saa vil den Selskabsbroder, I vil speide,
hvis nogentid i foransorte Lyder
han saae den Ungling, I omtaler, skyldig,
saaledes sikkert tage Traaden fat:

„Min Ven! min Herre! eller: ædle Herre!“ —
som Talebrugen og Titulaturen
i Landet og hos Manden er —

Reynaldo.

Vel, Herre!

Polonius.

Og derpaa gjør han dette da, — han gjør —
Hvad vilde jeg dog sige? — Ved vor True!
jeg vilde sige noget. — Hvorved slap jeg?

Reynaldo.

Ved „tage Traaden fat.“

Polonius.

Ved tage Traaden fat. — Ja, saadan tager
han Traaden fat: „Jeg kjender Herren godt;
i Gaar jeg saae ham, eller Forgaars, eller
forgangen Dag, med den og den, og rigtig!
der spille han; der fandt jeg ham beruset;
der yppede han Riv ved Voldspil; eller:

jeg saae han gif til et berygtet Huus,
videlicet et Jomfruhuus — med mere.

Seer J,

En Loffemad af Løgn en Sandheds Karpe fanger.

Saa veed vi Mænd, af Klogskab og af Snildhed,

ved fine Krigspuds, og ved heldig List

den rette Wei at naae, just ad en Omvei.

Saa efter min Forflaring og mit Raad

J gjøre ved min Son. Jeg mener dog,

at J forstaaer mig? Gjør J?

Reynaldo.

Jo, heel vel.

Polonius.

Saa reis med Gud! Far vel!

Reynaldo.

Men, adle Herre! —

Polonius.

Dg speid hans Liv med Jeres egne Dine!

Reynaldo.

Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

Dg lad ham dyrke sin Musik!

Reynaldo.

Jo, Herre!

(Reynaldo gaaer.)

Ophelia træder ind.

Polonius.

Farvel! — Ophelia, hvad er paa Gærde?

Ophelia.

O Herre! Herre! jeg er saa forfærdet!

Polonius.

Hvorfor, i Himlens Navn?

Ophelia.

Som nys jeg sad
og syede i mit Kammer, staaer med eet
Prinds Hamlet der; hans Vams var heel opreven,
hans Hoved blot, hans Strømper smudsige,
og hang ubundne til hans Ankler ned;
bleg som hans Skjorte, Knæene slog' sammen,
og med et Blik, saa fuldt af Vee og Vaande,
som var han sluppet løs af Helvede,
for at forkynde Rædsler — staaer han for mig.

Polonius.

Forrykt af Kjærlighed?

Ophelia.

Det veed jeg ei;

dog frygter jeg det.

Polonius.

Nu, hvad sagde han?

Ophelia.

Han tog mit Haandeleed, og holdt det fast;
saa boier han sig fra mig en Arms Længde,
og med den anden Haand saa over Panden,
han læste saa fordybet i mit Ansigt,
som om han vilde male det. Saa stod han
i lang Tid; nu min Haand han rysted' lidet,
og som tre Gange saadan han bevæged'
sit Hoved op og ned, han drog et Sul
saa dybt og vaandefuldt, saa at det syntes
at gjennemryste al hans Marv og Been,
og reent opløse ham. — Saa slap han mig,
og med sit Hoved over Skuld'ren boiet
det lod, som om han gik foruden Dine;
thi Deren fandt han uden deres Hjælp,
og deres Lys stod stedse paa mig fæstet.

Polonius.

Kom, følg mig! Jeg vil strax opsege Kongen.
Det er det rene Elskovs-Sværmeri,
hvis vilde Kraft sin egen Rod oprykker,
og leder Willien til fortvivlet Jdræt,
saa tidt som nogen anden Videnstak,
der plager vor Natur. — Det gjør mig ondt. —
Hør! har I sagt ham haarde Ord for nylig?

Ophelia.

Nei, ædle Herre! men, som I mig bød,
afflog jeg baade hans Besøg og Breve.

Polonius.

Det har gjort ham forrykt. Det angrrer mig,
at jeg ei bragte mere Eftertanke,
men misforstod ham saa. Jeg tænkte at
han sjased' kun, og vilde Dig forføre.
Men Pokker med den Mistro! — Troer jeg ei,
det hører Alderdommen til, at gjøre
et feilt Bestik, som det er Ungdom egent,
at mangle Overlæg. — Kom med til Kongen!
Lagt Delgsmaal paa kan det os skaffe mere Plage,
end Had det vilde kan, hans Elskov at opdage.
Kom!

(de gaae).

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind med Følge.

Kongen.

Velkommen, Rosenkrantz og Guildenstern!
Foruden at vi ønsked' heit at see Jer,
drev Trang til Jeres Hjælp os til saa hastig
at kalde Jer. En Smule har I hørt om

vor Søn's Forvandling; saa jeg kalder det;
 da han, saavel hvad Sjæl som Legem angaaer,
 ei ligner hvad han var. Jeg kan ei gjætte
 hvad andet end hans Faders Død det er,
 som har saa ganske bragt ham fra sig selv.
 Jer Begge beder jeg, da I opdroges
 fra Barndoms Aar med ham, og er' ham nær,
 saavel i Tænkemaade, som i Alder,
 at I vil gunstig tøve ved vort Hof
 en søie Tid, for her ved Eders Dmgang
 at drage ham igjen til Livets Glæder,
 og speide, om ved Leilighed I kunne
 opdage, hvad ham saadan gaaer til Hjerte!
 om det er noget, vi ei veed, og som vi
 kan raade Ved paa, naar vi vide det.

Dronningen.

Tidt har han talt om Eder, ædle Herrer!
 og sandelig, der leve ei to Mænd,
 han hænger mere ved. Hvis gunstigst I
 sliig Tjeneste og Artighed vil vise,
 at skænke os en Stund af Eders Tid,
 for alt vort Haab at styrke og oplive,
 skal Eders Ophold her en Tak modtage,
 som sommer sig for en erkjendtlig Konge.

Rosenkrantz.

Meer sommed' det sig Eders Majestæter,
 i Kraft af Eders strænge Kongemagt,
 at yttre Eders høie Velbehag
 i Bud end Ben.

Guildenstern.

Men vi adlyde begge,
 og fremstaae freidigen, for at nedlægge
 vor Tjeneste for Eders Trones Fod,
 og vente Eders Bud.

Kongen.

Tak, ædle Guildenstern og Rosenkrantz!

Dronningen.

Tak, ædle Rosenkrantz og Guildenstern!

Saa beder jeg, at I vil strax besøge
min Son, som, ak! er heel ukjendelig.

(til Nogle af Følget.)

Gaaer, fører disse Herrer ind til Hamlet.

Guildenstern.

Gud frene vor Nærvarelse og Jdræt
med Hjælp og Glæde for ham!

Dronningen.

Dertil Amen!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae med Nogle af
Følget.)

Polonius træder ind.

Polonius.

Gesandterne fra Norrig, Eders Naade!
er' atter lykkeligen vendte hjem.

Kongen.

Du altid varst en Fader til godt Ryt.

Polonius.

Var jeg, min Konge? Troe mig, hilde Herre!
min Pligt jeg vaager over som min Sjæl,
saavel mod Gud, som mod min milde Konge.
Dg nu — nu troer jeg — eller og min Hjerne
ei støver meer saa snildt i Klogskabs Spor,
som før den pleied' — at jeg har udfundet
den egentlige Grund til Hamlets Vanvid.

Kongen.

D nævn den da; den længe jeg at høre.

Polonius.

Først modtag Eders Sendinge; min Nyhed
skal være Frugten til hiin store Fæst.

Kongen.

Selv hædre Du dem da, og før dem ind.

(Polonius gaaer.)

Han siger, elskte Gertrud, han har funden
den sande Kilde til Prinds Hamlets Svaghed.

Dronningen.

Jeg troer hans Faders Død er Hovedgrunden,
og saa vort hastige Bryllup ovenpaa.

Polonius træder ind med Voltimand og
Cornelius.

Kongen.

Vi vil udforske ham. — Velkommen, Venner!
Hvad bringer I os fra vor Broder Norrig?

Voltimand.

De bedste Hilsener og Vensskabsønsker.
Strax da vi kom, befalede han at standse
sin Brodersøns Krigsrustninger og Hverving,
som syntes ham at gjælde Polens Konge;
men noiere betragtet saae han vel,
det Eders Naade gjaldt; og harmfuld over,
at saa hans svage, høie Alderdom
blev ført bag Lyset, sender han en Stevning
til Fortinbras, som strax indfinder sig,
modtager en Frettesættelse
af Norrig, og tilsidst ham sværger til,
ei Almindskjold mod Eder meer at føre,
hvorpaa den gamle Norrig, fuld af Glæde,
tre tusind Kroner aarlig ham tilskaaer,
samt Fuldmagt til at bruge denne Hær,
han havde hvervet, imod Polens Konge.

Nu beder han — som J vil heraf see —
(rækker ham et Papiir.)

At J vil gunstig tilstaae denne Krigsmagt
en fikker Marsch igjennem Eders Stater,
mod den Forpligtelse og Sikkerhed,
han deri giver Jer.

Kongen.

Det er os kjært;
og naar os No og Mag forundes, ville
vi overvie, læse og besvare. —
Nu Tak for Eders vel anvendte Meie!
Hvil nu; i Aften er' J mine Gæster;
velkomne hjem!

(Vollimand og Cornelius gaar.)

Polonius.

Den Sag er vel tilende.

Min Konge! og min Dronning! at forklare
hvad Majestæt betyder, og hvad Pligt er,
hvi Dag er Dag, Nat Nat, og Tid er Tid,
er kun at spille Nat og Dag og Tid.
Derfor — da Korthed er Forstandens Sjæl
og Dimsbød Krop og ydre Pragt, saa vælger
jeg Korthed. Eders ædle Søn er gal;
gal kalder jeg det; thi sand Galenskab,
forklaret noiére, er intet andet,
end at man intet andet er, end gal.
Men nok herom —

Dronningen.

Til Sagen; mindre Kunst!

Polonius.

Jeg spørger, at jeg bruger ingen Kunst;
at han er gal, er sandt; sandt er det, det er Skade,
og Skade, det er sandt — dog den Figur duer ei!
Lad den da gaar; thi Kunst vil jeg ei bruge. —

Før gal antage vi ham da; nu refter
 at vi udfinde Grund til hiin effectus,
 eller — at jeg skal tale ret: defectus;
 thi hiin effectus defectivus har
 sin Grund. Her staae vi nu; nu staaer tilbage;
 Mærk vel:

Jeg har en Datter; har; thi hun er min,
 der, som et fromt og lydigt Barn, mærk dette!
 har flyet mig dette. Samler nu og slutter!

„Til den himmelske — til min Sjæls Afgud, den
 ynderigste Dphelia:“

Det er et slet Udtryk, et lavt Udtryk; ynderigste
 er et lavt Udtryk; men I skal høre videre. Nu da:

„Til hendes herlige, hvide Barm digtedes disse o. s. v.“

Dronningen.

Og dette kom fra Hamlet?

Polonius.

Min Dronning, tev lidt! Jeg er troe som Guld.
 (læser.)

„Tvivl kun om Stjerner gløde,
 „om Solen rører sig;
 „ja tvivl om Dyd er Brøde;
 „men troe jeg elsker Dig!“

„O kjære Dphelia! Jeg er ilde faren med de Bers.
 „Jeg besidder ei den Kunst at tælle mine Sukke efter
 „Stavelsemaal; men at Du er den jeg hoiest elsker, o
 „Høistelskeligste! troe dog det.“

„Din, dyrebareste Pige! saalænge
 „denne Maschine er hans; i al
 „Ewigbed Din
 Hamlet.“

Pligtskyldigst har Dphelia viist mig dette,
 og ydermere har hun mig betroet

hans Elskovsbenner, samt fortalt mig, naar,
hvor og hvordan de led.

Kongen.

Men hvordan tog hun
da mod hans Kjærlighed?

Polonius.

Hvad troer I om mig?

Kongen.

Jeg troer, I er en ærlig, trofast Tjener.

Polonius.

Det ønsker jeg at vise. Men hvad maatte
I tænke om mig, hvis jeg havde seet
hinn Elskovs Blod i Brand, — og jeg maa tilstaae,
saaledes saae jeg den alt, før min Datter
fortalte mig derom — hvad maatte I,
og hendes Majestæt, min hilde Dronning,
troe, hvis jeg havde spillet Skriverspult
og Convolut; lagt Hænderne i Skjodet,
og seet paa denne Brand? Hvad maatte I
vel troe? — Nei! jeg tog Bladet strax fra Munden,
og til min Frosken Datter sagde jeg:
„Viid, Hamlet er en Prinds, og over Din Stand;
„Eligt maa ei skee!“ og saa befoel jeg hende,
at indelukke sig for hans Besøg,
afslaae hvert Budskab og hvert Elskovstegn.
Derpaa hun forte sig mit Raad til Nytte;
og han — kort sagt — da man ei tog mod ham,
faldt først til Tungslind, saa til Faste, derpaa
til Sovnløshed, og derpaa i en Svaghed,
saa til Førrykthed, og saa grædeviis
til Galenskabet, som ham nu forvirrer,
og som vi alle sørge over.

Kongen.

Troer I,

at det er Grunden?

Dronningen.

Det er saare muligt.

Polonius.

Var der en Tid — det gad jeg gjerne vide —
da jeg har sagt med Visshed det er saa,
naar det var anderledes?

Kongen.

Ei det jeg erindrer.

Polonius

(Peger paa sit Hoved og sin Hals.

Tag dette derfra, hvis det er ei saa!
Naar jeg er først paa Spoer, saa skal jeg finde,
hvor Sandhed ligger, om den end var skjult
i Jordens Middelpunkt.

Kongen.

Hvorledes skal vi

faae noget mere Lys i denne Sag?

Polonius.

J veed, at tidt han gaaer tre, fire Timer
i Galleriet.

Dronningen

Ja.

Polonius.

Naar sligt nu træffer,
saa slipper jeg min Datter ud til ham;
da være J og jeg bag et Tapet,
og mærke Ord; hvis han ei elsker hende,
og ei derved er gaaet fra sin Samling,
saa gid jeg ei maa hjælpe Stat at styre,
men drive Ploug og Harve.

Kongen.

Vi vil prøve.

Hamlet træder ind, læsende.

Dronningen.

Men see, hvor sorgfuld den Ulykkelige,
der kommer læsende!

Polonius.

Jeg beder, gaaer tilside, gaaer tilside!
Jeg entrer strax! D und mig denne Glæde!

(Kongen, Dronningen og Følget gaae.)

Hvorledes lever min ædle Prinds Hamlet?

Hamlet.

Godt, Gud være lovet!

Polonius.

Ajender I mig, Eders Naade?

Hamlet.

Til Punkt og Prikke. — I er en Fiskehandler.

Polonius.

Jungenlunde, ædle Herre!

Hamlet.

Saa vilde jeg da ønske, I var saa ærlig en Mand.

Polonius.

Ærlig, min Prinds?

Hamlet.

Ja; at være ærlig, som Verdens Lob nu til Dags
er, det er at være een Mand udkaaren af ti tusinde.

Polonius.

Det er er meget sandt, Eders Naade.

Hamlet.

Thi dersom Solen avler Drme i en død Hund, og,
skjendt den er en Gud, kysser et Udsæl — har I en
Datter?

Polonius.

Ja, min Prinds!

Hamlet.

Lad hende ei gaae i Solen. Frugtbarhed er en Vel-
signelse; men da Jeres Datter kan bære Frugt — min
gode Mand! hav et Die paa hver Finger.

Polonius.

Hvad vil I sige dermed? (affides). Altid er min
Datter den Streng han slaar paa; — dog i Forst-
ningen kjendte han mig ikke; han sagde jeg var en
Fiskehandler. Det er kommet vidt med ham, saare
vidt; og dog, i mine unge Dage leed jeg selv forkræf-
teligt af Kjerligheds Kval — næsten ligesaa meget,
som han nu; jeg vil tale til ham igjen. — Hvad læser
I der, min Prinds?

Hamlet.

Ord, Ord, Ord!

Polonius.

Hvad handler de om?

Hamlet.

Handel? mellem hvem?

Polonius.

Jeg mener, hvad den Bog indeholder, I læser, min
Prinds?

Hamlet.

Bagvaskelse; thi den spydige Skjelm siger her, at
gamle Mænd have graat Skjæg, at deres Ansigter
ere rynkede, af deres Dine rinder Bernsteen og Gum-
mi, som af Blommetræer, og at de har fuldt op af
Mangel paa Forstand; og dertil have de saare svage
Lægge. Skjendt jeg nu fuldt og fast troer alt dette,
Herre! anseer jeg det dog slet ikke for smukt, saale-
des at faae det paa Prent for sig; thi I selv, gode
Herre! skulde blive ligesaa gammel som jeg, dersom
I kunde gaae baglænds, som en Krebs.

Polonius.

(affides).

Skjendt det er Galsskab, har det dog Methode.
Min Prinds! vil I gaae ind af Lusten?

Hamlet.

Ind i min Grav?

Polonius.

Ja, der vil I blive fri for fri Lust. (affides). Hvor
eftertryffelige stundom hans Svar ere. Det er et
Held, som tidt træffer Vanvittighed, men som sund
Sands og Samling ikke saa heldig frembringer. Jeg
vil forlade ham, og strax tænke paa Midler til at for-
anstalte et Møde mellem ham og min Datter. —
Naadige Herre, jeg tager underdanigst Afsked.

Hamlet.

I kan ingen Ting tage fra mig, som jeg hellere gi-
ver Slip paa, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv,
undtagen mit Liv!

Polonius.

Farvel, ædle Herre!

Hamlet.

De kjedsommelige gamle Gjakke!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Polonius.

I gaaer og søger om Prinds Hamlet; der er han.

Rosenkrantz

(til Polonius).

Guds Fred, ædle Herre!

(Polonius gaaer.)

Guildenstern.

Min ædle Herre! —

Rosenkrantz.

Min dyrebare Prinds! —

Hamlet.

Mine gode Hjertens Venner! Hvordan lever Du, Guildenstern? Ah, Rosenkrantz! I gode Drenge, hvorledes gaaer det Jer begge?

Rosenkrantz.

Som Jordens ubetydelige Børn.

Guildenstern.

Ei alt for megen Lykke, er vor Lykke. Vi er' ei Knappen paa Fortunas Hat.

Hamlet.

Dog heller ei hendes Skofaaler?

Rosenkrantz.

Det heller ikke, ædle Herre!

Hamlet.

Altsaa boer I i Nærheden af hendes Belte; det er jo i Middelpunktet af hendes Gunst.

Guildenstern.

Ja vist, vi ligge i hendes Skjød.

Hamlet.

O ja, ja! Fortuna er en Skjoge! — Nu, hvad Nyt?

Rosenkrantz.

Intet, min Prinds, uden at Verden er bleven ærlig.

Hamlet.

Saa er Dømmedag forhaanden. Men Jeres Nyhed er ei sand. Lad mig spørge Jer om noget, som angaaer Jer i Særdeleshed. Hvad har I, mine gode Venner, forsyndet Jer mod Fortuna med, siden hun sender Jer herhid i Fængsel?

Guildenstern.

Fængsel, ædle Herre?

Hamlet.

Danmark er et Fængsel.

Rosenkrantz.

Saa er Verden det ogsaa.

Hamlet.

Et herligt Fængsel, hvori der ere mange Fangebure, Afslukker og Huller; og Danmark er et af de værste.

Rosenkrantz.

Det er ei vor Mening, min Prinds.

Hamlet.

Nu, saa er det heller intet Fængsel for Jer; thi der er intet ondt eller godt i sig selv; ene vor Mening gjør det dertil; for mig er det et Fængsel.

Rosenkrantz.

Men saa gjør Jeres Vrgjerrighed det dertil; det er for snevert for Jeres Aand.

Hamlet.

Gode Gud! jeg kunde lade mig indespærre i en Nødsdødsal, og ansee mig for Konge over et uendeligt Rige, dersom jeg kun ikke var plaget af onde Dromme.

Guildenstern.

Og sandelig, disse Dromme ere Vrgjerrighed; thi selv den Vrgjerriges Grundvæsen er blot Skyggen af en Drom.

Hamlet.

En Drom selv er kun en Skygge.

Rosenkrantz.

Rigtig; og jeg anseer Vrgjerrighedens Egenskab for saa let og lustartig, at den er blot Skyggen af en Skygge.

Hamlet.

Paa denne Maade ere vore Tiggere Begærer, og vore Monarker og vidtudstrakte Helte Tiggernes Skygger. Skal vi nu ei gaae til Høve? thi, paa min Sjæl! jeg er ei Mand for at raisonnere.

Rosenkrantz og Guildenstern.

Vi ere rede at opvarte Jer.

Hamlet.

Ikke saaledes! Jeg vil ikke tælle Jer med i Rækken af mine øvrige Tjenere; thi — at jeg skal tale som ærlig Mand med Jer; — jeg plages af en høist frygtelig Opvartning. Men for at blive paa Venskabs jevne Bei — saa siger mig, hvad gjør I i Hellsinger?

Rosenkrantz.

Vi ville besøge Jer, min Prinds! det er alt.

Hamlet.

Jeg er saadan en Stodder, at jeg endog er fattig paa Tak; og, i Sandhed, mine elskte Venner! min Tak er endog for dyrt betalt med en Penning. — Har man ei ladet Jer kalde hid? Er det Jeres egen Villie; er det et frivilligt Besøg? Velan! handler ærlig og ligesfrem med mig; kom, kom! nu, flig frem!

Guildenstern.

Hvad skulle vi sige, ædle Herre?

Hamlet.

Alt, hvad I vil, — naar det kun angaaer Sagen. Man har kaldet Jer hid; og der er et Slags Bekjendelse i Jeres Afsyn, som Jeres Beskedenhed ei har Dist nok til at besmykke. Jeg veed, at den gode Konge og Dronning have sendt Bud efter Jer.

Rosenkrantz.

Til hvilken Ende, min Prinds?

Hamlet.

Det skal I oplyse mig om. Men lad mig besværges Jer ved vort Broderskabs Rettigheder, ved vor Ungdoms Enighed, ved vort evig bevarede Venskabsbaand, og ved Alt, hvad dyrebare en bedre Taler

kunde besværges Jer ved, siger mig ærlig og ligefrem, enten man har ladet Jer kalde hid eller ikke.

Rosenkrantz
(til Guildenstern).

Hvad siger I?

Hamlet.

Nei! nu har jeg Die med Jer. — Hvis I elske mig, saa hold intet tilbage for mig!

Guildenstern.

Min Prinds, man har ladet os kalde hid.

Hamlet.

Jeg vil sige Jer, hvorfor; saaledes skal jeg, ved at komme Jer i Forveien, frie Jer fra at røbe Hemmeligheden, og Jeres Tausked mod Kongen og Dronningen skal ei blive en Tjer lettere. — Jeg har paa det seneste — men jeg veed ei, hvorfor — tabt al min Munterhed; forfaget alle mine sædvanlige Legemsøvelser; og sandelig! det gaaer saavidt med min Tungfindighed, at denne yndige Bygning, Jorden, synes mig et nøgent Fjorbjerg; denne herligste Hvalving, Luften, seer I, denne prægtige Himmelbefæstning, som hænger over vore Hoveder, dette hoihellige Loft, underlagt med gylden Jld — o! det synes mig intet andet end en finul, giftig Klynge af Dampe. Hvilet Skaberværk er Mennesket! hvor ædel ved Forstand, hvor uendelig i Evner! i Skabning og Bevægelse, hvor udtryksfuld og beundringsværdig! I Handling, hvor liig en Engel! i Tanke, hvor liig en Gud! det Skjønne i Verdens Rige; Skabningens Herre! Og nu — hvad er denne Stovets Krone for mig? Mand behager mig ei, — ei heller Kvinde; endstjondt Jeres Smil synes at sige saa.

Rosenkrantz.

Min Prinds, sliu Tanke var ei i min Sjæl.

Hamlet.

Hvi loe I da, da jeg sagde: Mand behager mig ei?

Rosenkrantz.

Jeg tænkte paa, ædle Herre! dersom dette er Tilfældet, hvilken mager Beværtning Skuespillerne da ville finde hos Jer. Vi traf dem undervejs, og de drage hid, for at tilhyde Jer deres Tjeneste.

Hamlet.

Han, som spiller Kongen, skal være velkommen. Hans Majestæt skal faae Skat og Skyld af mig; den bolde Ridder skal bruge sit Sværd og Skjold; Elskeren skal ei sukke for intet; den lystige Gamle skal ende sin Rolle i No og Mag; Pudsenmageren skal faae dem til at lee, som have et kildent Mellemgulb; og Elskerinden skal sige sit Hjertes Attraa frit og freidigt, eller og det riimfrie Vers skal gaae i Staae derfor. — Hvilke Skuespillere ere de?

Rosenkrantz.

De selv samme, I pleiede at finde saa megen Behag i; Tragoedie-Spillerne fra Staden.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til, at de reise? Deres faste Opholdssted var jo bedre, baade hvad Berømmelse og Fordeel angaaer.

Rosenkrantz.

Jeg formoder, at de seneste Forandringer have bragt dem til at tage Rod i Haand.

Hamlet.

Vedligeholdte de den gamle Agtelse, de node, mens jeg var i Staden? Har de ligesaa stærk Søgning?

Rosenkrantz.

Nei, det har de rigtignok ikke.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til? Lægge de sig paa den lade Side?

Rosenkrantz.

Nei, deres Guld holder samme Skridt, som før; men min Prinds, der er kommen en Ravnerede af Børn, smaa Ravnunger, som overskrige de reciterende Skuespil, og blive ganske ugudelig beklappede for det. Disse ere nu i Moden, og udskrige de almindelige Skuespladse (thi med dette Navn kalde de dem) saaledes, at mangen Mand, som bærer Kaarde, er bange for Gaasesser, og tør knap gaae derhen.

Hamlet.

Hvad! ere de Børn? Hvo underholder dem? Hvorledes lønnes de? Vil de ikke gjælde længer, end deres Syngestemme holder sig? Vil de ei siden komme til at sige, dersom de selv vore op til almindelige Skuespillere (som er høist rimeligt, naar deres Sager ei staae paa bedre Fodder) at deres Komedieskrivere skade dem, ved at faae dem til at skrige mod det, de selv skulle vorde?

Rosenkrantz.

J kan troe mig, de har havt nok at gjøre paa begge Sider; og Folket holder det ei for Synd at opægge dem til Strid. En Tidlang vilde man ikke give en Skilling for at see et Stykke, med mindre Poeten og Skuespillerne fik deres Modstandere ved Haaret deri.

Hamlet.

Er det muligt?

Guildenstern.

O! J maa troe, der er udgydet megen Hjerne i disse Krige.

Hamlet.

Og Drengene løbe af med Seieren?

Rosentkrantz.

Ja vist, min Prinds! Hercules selv glemmes over deres Bedrifter.

Hamlet.

Det er endda ikke saa underligt; thi min Farbroder er Konge i Danmark, og de, som pleiede at rynke Næsen ad ham, medens min Fader levede, give 10, 40, 50 og 100 Dukater for et lidet Billed af ham. — Guds Død! Der stikker noget meer end Naturligt herunder, dersom Philosophien kun kunde komme efter det.
(Klang af Trompeter indensfor.)

Guildenstern.

Der har vi Skuespillerne.

Hamlet.

Edle Herrer! velkomne til Hellsinger; giv mig Jeres Hænder. Velan! Ceremonier og Komplimenter høre til en Velkomst. Lad den Maade, jeg bruger her, finde Gunst for Eders Dine, paa det at ei Skuespillernes Modtagelse, som jeg siger Jer, skal see glimrende ud, skal synes at ligne meer en festlig Velkomst, end Eders. I ere velkomne til Hellsinger; men min Farbroder-Fader og min Fæster-Moder have bedraget sig.

Guildenstern.

Hvori, min Prinds?

Hamlet.

Jeg er kun gal ved Nord-Nordvest-Vind. Naar den er sydlig, kjender jeg en Ro fra en Veirmølle.

Polonius træder ind.

Polonius.

Guds Fred, mine Herrer!

Hamlet.

Hør I Guildenstern! — og I ogsaa; — en Hørere ved hvert Dre; det store Pattedarn, I der seer, er endnu ikke ude af Svøbet.

Rosenkrantz.

Maaſkee er han anden Gang kommen i det; thi man ſiger: gammel Mand er anden Gang Barn.

Hamlet.

Jeg ſpaaer, at han kommer, for at fortælle mig om Skueſpillerne; pas kun paa. — I har Ret, Herre! I Mandags Morges; ja rigtig; da var det.

Polonius.

Min ædle Herre, jeg har Nyt at melde Jer.

Hamlet.

Min ædle Herre, jeg har Nyt at melde Jer. Da Roscius var Skueſpiller i Rom, —

Polonius.

Skueſpillerne ere komne hertil, min Prinds!

Hamlet.

Tal-la-la —

Polonius.

Paa min Ære, —

Hamlet.

„Hver Gøgler paa ſit Åſen reed“ —

Polonius.

De bedste Skueſpillere af Verden, være ſig for Tragœdie, Comedie, Hiſtorie, Paſtorale, Paſtoral-Comedie, Hiſtorico-Paſtorale, Tragico-Hiſtorie, Tragi-Comiſt, Hiſtorico-Paſtorale, for Stykker i ſtræng Form og for regelleſe Dramer. Seneca kan ei være for alvorlig, ei heller Plautus for lyſtig. Saavel for ſkrevne Stykker, ſom for den extemporerte Comedie ere diſſe Folk mageløſe.

Hamlet.

„D Jephtha, Dommer i Iſrael!“ — Hvilkken Skat havde Du?

Polonius.

Hvilkken Skat havde han, min Prinds?

Hamlet.

Gi!

„en yndig Datter, ingen fleer,
og som han elsked' som sin Sjæl.“

Polonius.
(affides.)

Altid har han min Datter i Hovedet.

Hamlet.

Har jeg ikke Ret, gamle Jephtha?

Polonius.

Dersom J kalder mig Jephtha, min Prinds, saa har
jeg en Datter, som jeg elsker, som min Sjæl.

Hamlet.

Nei, det følger ikke.

Polonius.

Hvad følger da, min Prinds?

Hamlet.

Sm!

„Loddet faldt og gjaldt,“

og saa veed J:

„det hændte sig, saa rimelig — “

Det første Vers af den gudelige Sang vil sige Jer
meer; for see, der kommer mit Punktum.

(Gire, fem Skuespillere træde ind.)

Velkomne, mine Herrer! velkomne alle! Det glæder
mig at see Dig vel; — velkomne, mine gode Ven-
ner! — O mine gamle Ven! For Pokker! Hvor Ti-
den har pleiet Dit Ansigt, siden jeg sidst saae Dig!
Kommer Du for at have mig til Bedste i Danmark? —
Ha! min smukke Jomfru og Herskerinde! Ved vor
Truel! J er Himlen en Hæl nærmere, siden vi sidste
Gang saaes. Gid Jeres søde Stemme ikke maa have
tabt sin Værdi, som en kasseret Guldmynt! — Mine

Herrer! I ere allesammen velkomme. — Vi vil flux i Arbeid, ligesom de franske Falconerere, der lade flyve efter alt, hvad de faae Die paa. Vi maae nu strax have en Scene. Kom, giv os en Prøve af Jeres Kunst; nu frist! en lidenskabelig Tale.

Første Skuespiller.

Hvilken Tale, min Prinds?

Hamlet.

Jeg horte Dig engang fremsige en Tale for mig; — men Stykket blev aldrig spillet; eller, om det blev det, dog ei over een Gang; thi jeg husker, at det ei behagde Mængden; det var Caviar for den store Hob; men saaledes som jeg nød det, og andre, for hvis Dom i slige Ting min boiede sig, var det et herligt Skuespil, vel anlagt og ordnet i Scenerne, og skrevet med ligesaa megen Bessedenhed, som Snille. Jeg husker endnu, at En sagde: der vare ingen grove, skarpe Sager deri, ei heller noget i Stilen, som røbede tvungen Pænhed hos Forfatteren; men kaldte det en ærlig, ligefrem Methode, ligesaa sund som behagelig, og i alle Maader mere yndig end stadfelig. En Tale deri holdt jeg især meget af; det var Ueneas's Fortælling til Dido, og især det Sted af den, hvor han taler om Priami Mord. Dersom den endnu lever i Eders Gufommelse, saa begynd ved dette Vers: Lad mig see, lad mig see —

„Den haarde Pyrrhus, lig hyrcanist Tiger.“ —

Det er ikke saaledes; det begynder med Pyrrhus.

„Den haarde Pyrrhus, han, hvis mørke Rustning,

„fort som hans Forsæt, ligned' hiin Rats Mulm,

„da skjult han laae i den mordsvangre Hest,

„har nu sin vilde, sorte Krop bestanket

„med rædsom Blodpragt; nu fra Top til Taa

„han blusser purpurød, udpyntet rædsomt .

„med Fædres, Modres, Dottres, Sønners Blod,

„indbrændt og tørret i de hede Gader,
 „som laane grueligt et Helvedlys
 „til deres Herskers Mord; igjennemglødet
 „af Harm og Ild, indbagt i stærknet Blod,
 „med Dine, lig Karfunkler, søger nu
 „den Djævel Pyrrhus Oldesaderen,
 „den gamle Priamus.“

Far I nu fort!

Polonius.

For Gud! min Prinds! vel udført med en god Tone
 og megen Værdighed.

Første Skuespiller.

„Flux seer han ham,
 „afmægtig kæmpende mod Grækerne;
 „det gamle Sværd, oprørist mod hans Arm,
 „ei lystrer Bud, men ligger, hvor det falder;
 „i ulykkelig Kamp nu Pyrrhus driver til ham;
 „men ved hans Mordsværdts Vind og Mandepust
 „faldt Oldingen. Ja Ilium, skjendt livløs,
 „lod til at føle Faldet; thi dets Ildtop
 „sig boied' til dets Fod; og ved sit Brag
 „det fængsler Pyrrhi Dre; thi hans Slagsværd,
 „i Fart mod Priams mælkehvide Hoved,
 „stod ret, som var det naglet fast i Luften.
 „Nu som en malet Tiger Pyrrhus staaer,
 „og, ligegyldig mellem Iid og Villie,
 „gjør intet.
 „Men som vi ofte see, imod et Uveir,
 „Stilhed i Himlene; Skygangen staaer,
 „den kolde Vind er taus; den dybe Jord
 „er tyft som Graven; flux udfarer da
 „et rædsomt Brag; saa vækker Hernen Pyrrhus
 „op af hans Hvile til fornyet Bloddaad.
 „Og aldrig faldt Cyklopens Hammerslag

„paa Martis Skjold, det Guder evigt smedded'
 „med mindre Garm, end Pyrrhi røde Sværd
 „nu faldt paa Priamus!
 „Fortuna! Fort, Du Skjæge! Alle Guder!
 „forsamler Jer og knuser hendes Bælte!
 „Bræk Følger, Gjer ud af hendes Hjul,
 „og hvirvel det runde Nav'r fra Himlens Høie
 „til Helveds Afgrund ned!“

Polonius.

Det er for langt!

Hamlet.

Det skal til Barberen med Jeres Skjæg. — Far
 fort, min Ven! — Han skal have et Eventyr, eller
 en Horehistorie, ellers falder han i Sovn. — Bliv
 ved; lad os komme til Hecuba.

Første Skuespiller.

„Men Bee! O Bee Enhver,
 „som havde seet den sludsfede Dronning hist —

Hamlet.

Den sludsfede Dronning?

Polonius.

Det er godt! sludsfede Dronning er godt.

Første Skuespiller.

„barfodet løbende at true Flammen
 „med kraftløs Graad; et Klæde om hiint Hoved,
 „hvor nys stod Kronen, og istedenfor
 „en festlig Robe om de magre Lænder,
 „hentarede af fordums Fødselsveer,
 „et Lagen, grebet i den vilde Angst.
 „Hvo dette havde seet, han vilde med
 „en Tunge, dyppet i Forgift, raabt Oprør!
 „mod Lyffkens Rige. Men hvis Guderne
 „selv skued' hende, da hun saae, at Pyrrhus,

„for grusom Moerskab sonderhugged' hendes
 „hoitelskte Huusbonds Lemmer med sit Sværd,
 „det vilde Strig, hvori hun da brast ud,
 „(hvis dødelige Ting kan røre dem)
 „det havde udslukt Himlens gyldne Dine
 „i Taarers Dug, og smeltet Guders Hjerter.“

Polonius.

Nei, see mig engang! Har han ikke stiftet Farve, og
 har Taarer i Dine. — Det er nok, min Kære!

Hamlet.

Det er godt. Jeg vil snart have Dig til at sige mig
 Resten deraf. Gode Herre, vil I see til, at der sor-
 ges vel for Skuespillerne? Hører I? Lad dem blive
 godt pleiede og behandlede, thi de ere Tidens korte
 Indhold og Arbejder. I vilde være bedre faren med
 at have et slet Gravskrift efter Jeres Død, end deres
 ilde Dmtale, mens I lever.

Polonius.

Min Prinds, jeg vil behandle dem, som de fortjene.

Hamlet.

Guds Død! Menneske! meget bedre. Behandle hvert
 Menneske, som han fortjener, og hvormange skal da
 slippe for Svøben! Behandle dem efter Ederes egen
 Ære og Værdighed. Jo mindre de fortjene, jo meer
 Fortjeneste er der i Jeres Godhed. — Før dem ind!

Polonius.

Kommer, mine Herrer!

Hamlet.

Følger ham, mine Venner! I Morgen vil vi høre et
 Skuespil. — Hør Du, min gamle Ven, kan I spille
 Gonzagos Mord?

Første Skuespiller.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Vi vil have det i Morgen Aften. Kunne J ikke til Nød lære en Tale paa tolv til fexten Linier, som jeg vilde skrive og sætte ind deri? Kunne J ikke?

Første Skuespiller.

Jo, adle Herre!

Hamlet.

Det er meget godt! — Følg med Herren der, og hør, see til, at J ikke har ham til Bedste.

(Polonius og Skuespillerne gaae).

(Til Rosenkrantz og Guildenstern).

Mine gode Venner! Jeg vil forlade Jer til i Aften. J ere velkomne til Helsingør.

Rosenkrantz.

Vel, adle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hamlet.

Saa! Gaaer med Gud! — — Nu er jeg da allene.
O hvilken Træl og Nidding er ei jeg?
Er det ei u hørt, at hiin Gøgler kunde,
blot i et Digt, en Drom af Videnskab
sin Sjæl saa tvinge efter eget Dykke,
at al hans Alsyn blegned' ved dens Gjæring;
Graad var i Diet, Bildhed i hans Ansigt,
hans Stemme brudt, hans hele Stilling passet
til Sjælens Følelse — og det for intet!
for Hecuba.

Hvad er ham Hecuba, og han for hende,
at han for hende skulde sælde Taarer?
Hvad gjorde han da, hvis han havde min Grund
og min Opfordring til Bevægelse?
J Graad han vilde drukne Skuepladsen,
med rædsom Tale flove Folkets Dre,

vanvittig gjere Broden, Uskyld angstbleg,
forstrække den Uvidende, og jage
Gorfsædelse i Dre og i Die! —

Og jeg! —

et dorst og iiskoldt Alffum sniger mig
omkring, og svangres ikke af min Sag,
kan intet sige; Intet! for en Konge,
hvis Krone, og hvis dyrebare Liv
ugudelig blev stjaalet! — Er jeg feig?
Hvo skjælder mig for Skurk? Hvo slaaer mit Hoved
blodigt?

rufter mit Skjæg, og kaster i mit Ansigt?
Hvo trækker mig i Næsen? Hvo tør vove,
at skjælde mig for Løgner? Erkeløgner?
Ha!

Og dog — jeg taalte det; thi sandelig,
jeg har et Duesind, og mangler Galde
til at forbittres over Vold; thi ellers
jeg havde vist alt fedet Navne med
hün Riddings Madsel. — Blodhund! Kobler! Alffum!
forhærdede, trolose, geile Alffum! —

Ha! hvilken Væsel er jeg! — Herligt, herligt!
at jeg, Sen af en elsket, myrdet Fader,
til Hevn af Himmel og af Helved' manet,
skal, Skjøger liig, mit Hjertes Byrde lette
med Drd, og falde til at bande, liig
en Gade-Gore! —

Hy! Hy! — Brug Dig, min Hjerne! — Hm! man
figer,

at Skyldige, idet de sadde i
et Skuespil, saaledes før blev' trufne
i Sjælens Jnderste af Scenens Kunst,
at deres Udaad de paa Stand bekjendte;
thi Mord, skjendt det ei Tunge har, vil tale
med høist vidunderligt Organ. — Ja de

skal spille Noget, liigt min Faders Mord,
 for Kongen. Jeg vil agte paa hans Blik,
 randsage ham i Hjertet; hvis han blinker
 saa veed jeg Veien. — Denne Aand jeg saae,
 kan være Djævelen, og han har Magt
 til at formumme sig i yndig Skabning.
 Ja muligt han min Svaghed og min Tungsind,
 (da han har saare Magt med slige Sjæle)
 til min Fordærvt vil bruge. — Jeg behøver
 en bedre Grund. — I dette Skuespil
 Kongens Samvittighed jeg fange vil.

(han gaaer.)

Credie Akt.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Polonius, Ophelia,
 Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Og faaer da intet Dmvsb eller Bending
 ud af ham, hvi han tyer til slig Forryktthed,
 og kummerlig sin skjonne Tid fortærer
 med stormende og vild Affindighed?

Rosenkrantz.

Han tllstaaer, at han føler sig forrykt;
 men Grunden vil han ingenlunde nævne.

Guildestern.

Ei heller var han villig til at speides;
med listig Banvid strax han dreied' af,
saa tidt vi vilde faae ham til at skrifte
sin sande Tilstand.

Dronningen.

Tog han vel mod Eder?

Rosenkrantz.

Heist mildt.

Guildestern.

Dog syntes det han gjorde Vold
paa sit Gemyt.

Rosenkrantz.

Med Spørgsmaal var han karrig;
men spurgt, heist fri og gavmild med at svare.

Dronningen.

Har I ei fristet ham til nogen Moerkskab?

Rosenkrantz.

Det traf sig, Eders Naade, at vi mødte
et Skuespiller-Selskab undervejs.

Vi talte til ham om det, og der saaes
et Glimt af Fryd hos ham ved dette Budskab.

De ere her i Borgen, og jeg troer,
de have alt Befaling til i Aften
at spille for ham.

Polonius.

Det er sandt. Han bød mig,
at bede Eders Majestæter see
og høre disse Ting.

Kongen.

Ja meget gjerne; og det glæder mig,
at see ham stemt saaledes.

J ædle Herrer! Skærper end een Gang
hans Forsæt, og hans Smag paa disse Glæder.

Rosenkrantz.

Ja, Eders Naade!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Kongen.

Elfte Gertrud, gaae!

thi Hamlet kommer strax. Vi lod ham kalde,
paa det han her, som af en Hændelse,
Ophelia kan møde.

Jeg selv og hendes Fader, løvlige
Spioner, ville vælge os en Plads,
hvor vi, useete, see, og frit kan domme
om deres Sammenkomst, og af hans Udsærd
see, om af Elskers Kummer eller ikke
han saadan lider.

Dronningen.

Jeg adlyder Jer.

Hvad Jer angaaer, Ophelia, ønsker jeg,
at Eders hulde Skjønhed maatte være
den lykkelige Grund til Hamlets Sygdom;
saa haaber jeg, at Eders Dyder ville
paa rette Veie tilbageføre ham
til begges Vre.

Ophelia.

Gid de maae, min Dronning!

(Dronningen gaaer.)

Polonius.

Gaae her, Ophelia! — Vil nu Eders Naade,
gaae vi paa Plads. — (til Ophelia) Tag denne Bog
og læs;

Slig Tidsfordriv skal være Skingrund for
at I er ene. — Tidt vi synde heri, —
det see vi daglig — under Andagts Afsyn

og Gudsfrægts Miner bæres Djævelen
i Hjertet!

Kongen

(affides.)

O, for sandt! Hvor hvast et Snert
hans Tale giver min Samvittighed!
Ei Skjogens Kind, ved Malerkunst forskjønned,
er sølere under Sminken, som den skjuler,
end min Daad under mine favre Ord!
O svare Byrde!

Polonius.

Jeg hører ham; tilside, Eders Naade!

(Kongen og Polonius gaae.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Alt være, eller ei, det er Spørgsmaalet. —
Om det er Sjælen værdigst, at den taaler
den vrede Lykkes Pileskud og Steenkast;
eller den væbner sig mod Sorgers Hav,
og ved en Modstand ender dem? — Doe, — sove, —
ei Meer; og ved en Søvn at vide, at vi ende
den Hjerteangst, de tusind Lidelser,
som Kjød er Arving til — det er et Maal,
vi andagtsfuld maae ønske os. — Doe, — sove; —
at sove! — muligt drømme; — det er Knuden;
thi Drømmene, som i hiin Søvn tør komme,
naar al vor jordist Sorg vi har aftrystet,
de hyde os at standse; denne Tanke
er det, som Kammers Liv saa langt udspinder;
thi hvo har Tidens Spot og Svøbeslag,
Boldsmandens Tryk, Hoffærdighedens Haan;
foragtet Elskovs Dvaler, Lovens Nelen,
Embedsmænds Hovmod, og de Stød, som stille
Fortjeneste af Ufortjente tager,

naar selv han Nolighed sig kunde skaffe
 blot med en Dolk? Hvo vilde slæbe Byrder,
 og puste, stonne under Livets Tyngde,
 hvis ei en Gru for Noget efter Døden, —
 det uopdagede Rige, fra hvis Grændse
 ei Vandrer kommer hjem, — forvirrer Billien,
 saa at vi lide for den Dval, vi have,
 end flye til andre, som vi ikke kjende?
 Saa gjør Samvittighed os alle feige;
 Beslutningens medfødte Ungdomsrodme
 døer i det syge, gultne Overlæg.
 Og Foretagender af Marv og Kraft,
 ved denne Tanke, vende deres Strømme,
 og tage Navn af Daad. — Men stille nu!
 Ophelia! den Fagre! Nymphe, indslut
 i Dine Benner alle mine Synder!

Ophelia.

Hvorledes har I levet, ædle Prinds,
 i disse mange Dage?

Hamlet.

Jeg takker Eder underdanigst; godt.

Ophelia.

Min Prinds, jeg har Grindringstegn fra Eder,
 jeg længe ønsked' at tilbagegive.
 Jeg beder, tag dem nu.

Hamlet.

Nei, ingenlunde;

jeg gav Jer aldrig noget.

Ophelia.

Min ædle Prinds, I veed ret vel, I gav dem,
 og med dem Ord, som aandede saa sødt,
 at Gaverne blev' derved rigere.
 Tag dem igjen, da hines Duft er svunden.

For ædel Sjæl riig Gave fattig bliver,
i samme Stund, som Venstak hos dens Giver.
Der, ædle Prinds!

Hamlet.

Ha! ha! Er I dydig?

Ophelia.

Min Prinds?

Hamlet.

Er I skjen?

Ophelia.

Hvad mener Eders Heiher?

Hamlet.

Alt hvis I er dydig og skjen, skulde I ei tillade Jeres Dyd, at have noget at gjøre med Jeres Skjenher.

Ophelia.

Min Prinds, kan Skjenher søge bedre Samqvem, end med Dyd?

Hamlet.

Ja sandelig; thi Skjenheres Magt vil snarere forvandle Dyd fra hvad den er, til en Koblerste, end Dydens Kraft kan omskabe Skjenher i sit Billede. Dette var eengang en Parador; men nu stadfæster Tiden det. Jeg elskede Jer fordm.

Ophelia.

I Sandher, Eders Naade, I bragte mig til at troe det.

Hamlet.

I skulde ei have troet mig; thi Dyd kan ei saaledes indpodes i vor gamle Stamme, at vi jo beholde nogen Smag af den. Jeg elskede Jer ikke.

Ophelia.

Desto mere blev jeg skuffet.

Hamlet.

Gaae i et Nonnekloster; hvi vil Du jode Syndere til

Verden? Jeg er selv saa temmelig dydig; og dog kunde jeg anklage mig for saadanne Ting, at det var bedre min Moder ei havde født mig. Jeg er meget stolt, hevnjærrig, herskesyg; jeg har flere Forbrydelser tilrede paa mit Bink, end jeg har Tanker at iføre dem, Indbildningskraft til at give dem Skikkelse, eller Tid til at udføre dem i. Hvad skulle saadanne Karle, som jeg, krybe her imellem Jord og Himmel for? Vi ere Erke Uffum allesammen. Troe ingen af os. Gaae Din Vej, til et Nonnekloster! — Hvor er Eders Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prinds!

Hamlet.

Luf Dørrerne i Laas for ham, paa det han ei skal spille Nar uden i sit eget Huus. Farvel!

Ophelia.

D hjælper ham, I naaderige Himle!

Hamlet.

Isald Du gifter Dig, vil jeg give Dig denne Forbandelse til Medgift: Vær kydst som Jis, vær reen som Sne; Du skal dog ei undgaae Dagvaskelse. — Pak Dig i et Nonnekloster! — Farvel! Eller, hvis Du endelig vil giftes, da ægt en Daare; thi floges Folk vide ret vel, hvilke Uhyrer I gjøre dem til. — Gaae i et Nonnekloster, og det snart. Farvel.

Ophelia.

Himmelske Magter, bringer ham igjen til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hørt ret meget tale om Eders Eminen. Gud har givet Jer eet Ansigt, og I gjøre Jer selv et andet. I trippe, I hoppe, I løspe; give Guds Skabninger Dgenavne, og anstille Jer uvidende af Letfærdighed. Pah! Jeg vil ikke vide mere deraf;

det har gjort mig vanvittig. Jeg siger, vi vil ingen flere Egteskaber taale. De, som ere allerede giste, skal leve allesammen — een undtagen; de øvrige skulle blive som de ere. I et Nonnekloster! Gaae!

(Hamlet gaaer.)

Ophelia.

O hvilken ædel Aand er nedbrudt her!
 Hofmandens Dje og den Lærdes Tunge,
 og Heltens Sværd!
 det favre Riges Rosenknop og Gaab;
 Artigheds Speil, de fine Sæders Monster,
 af hver Beskuer den Beskuede!
 Alt — Alt er ødelagt! Og jeg af Piger
 den meest nedtrykte og ulykkelige,
 som suede hans Eders søde Honning,
 seer nu hiin ædle, mægtige Fornuft
 forstemt, liig brustne Solverkløffers Toner,
 hiint stolte Billede, hiin Ungdoms Blomster
 af Sværmeri henvisnet. Vee mig! Vee!
 som saae, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg maa see!

Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elfskov! — Nei, didhen præger ei hans Tanke;
 ei heller var hans Ord, endstjændt lidt vilde,
 just Galskab. — Der er noget i hans Sjæl,
 hans Tungsind ruger over, og jeg frygter,
 at farlig vil dets Frugt og Udbrud worde.
 For sligt at hindre har jeg i al Hast
 besluttet: han skal fare strax til England,
 at kræve vor tilbageholdte Skat.
 Maaskee tør Havet, og de fjerne Lande
 med nye og rige Optrin vel oprykke
 det, som har slaaet Rod udi hans Hjerte,

hvorover idelig hans Hjerne grubler,
og saa omskaber ham. Hvad troer I derom?

Polonius.

Maaskee det lykkes. Men jeg troer endnu,
at Kilden til hans Kummer udsprang fra
foragtet Elskov. — Nu, Ophelia,
I har ei nødig at fortælle os,
hvad Prindsen sagde; vi har hørt hvert Ord. —
Gjør, som det tykkes Eders Naade bedst;
men, synes Jer, saa, efter Skuespillet,
lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
formaae ham til sin Tungsinds Grund at nævne.
Men hun maa tage Bladet reent fra Munden,
og jeg vil tage Plads, hvis I tillader,
saaledes at jeg hvert et Ord kan høre.
Udforsker hun ham ei, saa send ham did;
eller indslut ham, hvor det Eders Wiisdom
bedst tykkes.

Kongen.

Nu velan! det skee da saa.
Banvid hos Store bør ei ubevogtet gaae.

(de gaae.)

Anden Scene.

(Sal i Kongeborgen.)

Hamlet træder ind med nogle Skuespillere.

Hamlet.

Jeg beder, at I lade Taler glide let fra Tungen,
saaledes som jeg foresagde Eder den; thi dersom I
tage Munden saa fuld, som mange af vore Skuespil-
lere gjøre, saa saae jeg ligesaa gjerne, at Taarnvægte-
ren udraabte mine Vers. Sanger heller ei Lusten alt
for meget med Jeres Haand; saaledes, men behand-
ler alting med Sindighed. Thi i selve Maelstrom-

men, Stormen, og (saa at sige) Hvirvelvinden af Eders Videnskab, maae I søge og finde et vist Maa-
dehold og Rolighed, som giver den Ynde. O, det
skærer mig ind i Hjertet, naar jeg hører en bredskul-
dret Parykklot af en Karl rive en Videnskab i Stum-
per, — ja i Psalter, for at gjenmembrøle Tromme-
hinden i lave Parterristers Dren, som for største De-
len ei kunne nyde andet, end sandseelse Balletter og
Spectakkel-Stykker. Jeg kunde lade saadan en Knægt
stryge til Ragen, for hans Skraalen og Tuden. Det
er overdreven Overdrivelse. Jeg beder Jer, affhyer
dette.

Første Skuespiller.

Det indestaar jeg Eders Høihed for.

Hamlet.

Værer ei heller alt for spage; men lad Eders egen
Forstand være Eders Væremester. Retter Geharden
efter Ordet; Ordet efter Geharden, og vaager noie
over, at I ei overskride den bestedne Natur; thi al
saadan Overdrivelse er mod Skuespillkunstens Hensigt,
hvis Diemed, baade i dens Begyndelse og nu, var
og er, saa at sige: at holde Speilet op for Naturens
Ansigt, at vise Dyden dens eget Mafsyn, Skjandsel
dens eget Billede, og selve Tidsalderen og Tidens Ve-
geme dens Form og Aftryk. — Nu kan dette over-
drevne eller dette søvnige Spil vel bringe den Ufsyn-
dige til at lee; men det kan ei andet, end faae den
Kyndige til at harme sig, og een sliq Mands Dom
skal i Eders Tanker gjælde meer, end en propfuld
Skueplads af hine. O, der ere Skuespillere, som
jeg har seet spille, og hørt andre rose, og det høiligt
— for ei at sige nederdrægtig — som hverken talte
som Christne, gif som Christne, Hedninger eller Men-
nesker, og som saaledes pustede sig op og gjøede, at

det faldt mig ind, at nogle af Naturens Bonhafer maatte have gjort dem, og skildt sig fusseragtig ved dem, saa affkyelig efterlignede de Menneffeligheden.

Første Skuespiller.

Jeg haaber, at vi har affkaffet dette saa temmelig hos os.

Hamlet.

O, affkaf det ganske og aldeles. Og lad dem, som spille Eders Budsenmagere, ikke sige mere, end der staaer skrevet for dem. Thi der ere Folk iblandt dem, som pleie selv at lee, for at faae en Flok dumme Tilskuere til at lee med, endstjendt imidlertid et nødvendigt Punkt af Stykket kræver vores Opmærksomhed. Det er slyngelagtigt, og viser en høist erbarmelig Glimresyge i den Nar, som bruger det. — Gaaer, gjør Jer rede.

(Skuespillerne gaae.)

Polonius, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Nu, min ædle Herre! lystet det Kongen at høre dette Stykke Arbeid?

Polonius.

Ja, og Dronningen med, og det paa Diebliffet.

Hamlet.

Beed Skuespillerne flynde sig!

(Polonius gaaer.)

Vil I to hjælpe til at flynde paa dem?

Rosenkrantz og Guildenstern.

Ja, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hamlet.

Heida, Horatio!

Horatio træder ind.

Horatio.

Her, elskte Prinds! til Eders Tjeneste.

Hamlet.

Du est den braveste af alle Mand,
min Dngang parred' med mig, min Horatio!

Horatio.

O, elskte Prinds! —

Hamlet.

Nei, troe ei at jeg smigrer,

thi hvad Befordring kan jeg vente af Dig,
hvis hele Rigdom er Dit muntre Hoved,
til at bespise og at klæde Dig.

Hvi skulde man vel smigre Armod? — Nei,
lad sledske Tunger slikke Dumheds Pragt,
og veie villig det ydmyge Knaled,
hvor Fordeel følger Kryberi! — O hør mig!

Tra den Tid, da min dyrefjæbte Sjæl
fik Valgret, og formaaede mellem Mand
at skjelne, kaared' den Dig for sig selv;
thi Du varst, mens Du alting leed, som een,
der lider ingenting; en Mand, som tog
mod Lyffens Stod og Gaver lige glad;
og salig den! hvis Blod og Overlæg
er saa vel blandet, at han tjener ei
Fortuna som en Floite, til at spille
hvad Melodi hun lyfter. Giv mig den Mand,
som ei er Lidenfslabens Træl; og jeg
vil bære ham udi mit Hjertekammer,
ja i mit Hjertes Hjerte, hvor jeg bær' Dig! —
Men nok! For meget herom! — Kongen seer
et Skuespil i Aften; eet Sted deri
stor Liighed har med hiin Omstændighed,
jeg har fortalt Dig ved min Faders Død.

Jeg beder, naar Du seer hiin Scene gaae,
 da agt paa Kongen med Din hele Sjæls
 anspændte Kraft. Ifald hans skjulte Brøde
 ei kryber frem af Gulen ved een Tale,
 er det en Selvedaand, som vi har seet,
 og min Indbildningskraft er da saa ureen,
 som Smeddegudens Ambolt. — Agt vel paa ham!
 Jeg nagler mine Dine til hans Ansigt!
 herpaa vil vi forene vore Tanker,
 og domme om hans Udsæd.

Horatio.

Vel, min Prinds!

Saa fremt han stjæler under Skuespillet,
 og robes ei, vil jeg betale Skaden.

Hamlet.

Der komme de alt hid til Skuespillet!
 Nu maa jeg være erkesløs! — Paa Plads!

Den danske Marsch. Klang af Trompeter.

Kongen, Dronningen, Polonius, Ophelia,
 Rosenkrantz, Guildenstern og Andre
 træde ind.

Kongen.

Hvorledes lever vor Trænde Hamlet?

Hamlet.

Herligt, paa min Tre! af Cameleonsretten; jeg
 spiser Lust; jeg stoppes med Løster. I kan ikke mød-
 ske Kapuner saaledes.

Kongen.

Jeg har intet at skaffe med dette Svar. Disse Ord
 ere ei mine.

Hamlet.

Nei, og nu heller ikke mine. — Edle Herre! (til Po-
 lonius) I spillede jo eensgang paa Høiskolen, siger I?

Polonius.

Det gjorde jeg, Eders Naade, og blev holdt for en god Skuespiller.

Hamlet.

Nu, hvad spille I da?

Polonius.

Jeg spille Julius Cæsar; jeg blev dræbt paa Capitolium; Brutus dræbte mig.

Hamlet.

Det var brutalt af ham at dræbe saadan en kapitalst Hals der. — Gre Skuespillerne rede?

Rosenkrantz.

Ja, min Prinds; de vente paa Jeres Bink.

Dronningen.

Kom hid, min elskte Hamlet, sid hos mig.

Hamlet.

Nei, min gode Moder! Her er Metal, som trækker stærkere.

Polonius.

(til Kongen.)

Aha; mærker I det?

Hamlet.

Froken! maa jeg ligge i Eders Skjød?

(han lægger sig ved Ophelias Fodder.)

Ophelia.

Nei, ædle Herre!

Hamlet.

Jeg mener mit Hoved paa Jeres Skjød?

Ophelia.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Tænkte I jeg meente noget derunder?

Ophelia.

Jeg tænkte Ingenting, min Prinds!

Hamlet.

Det er en skøn Tanke at ligge i Jomfrustjød!

Ophelia.

Hvad, ædle Herre?

Hamlet.

Ingenting.

Ophelia.

J er lystig, min Prinds!

Hamlet.

O, Jeres eneste Pudsensmager! Hvad skulde man vel tage sig for andet end at være lystig; thi seer J, hvor gladelig min Moder seer ud; og det er endnu ikke to Timer siden min Fader døde.

Ophelia.

Jo, det er to Gange to Maaneder siden, ædle Herre!

Hamlet.

Saa længe? Nu, saa lad Lucifer bære Sort; thi jeg vil have mig en Jøbelkappe. — O Gud i Himlen! Død for to Maaneder siden og ikke glemt endnu? Paa denne Maade kan man have Haab om, at en stor Mands Grindring kan overleve ham et halvt Aar. Men, ved den hellige Jomfru! saa maa han have bygget Kirker; ellers maa han finde sig i, at man tænker ligesaa lidt paa ham, som paa den stakkels Hoppe, hvis Gravskrift lyder saadan:

„Thi af! thi af!

„den stakkels Hoppe er forglemt.“

Klang af Trompeter. Derpaa Pantomine.

En Konge og en Dronning træde ind, meget kjærligt. Dronningen omfavner ham og han hende. Hun knæler, og hendes Spil udtrykker høitidelig Forsiktring.

Han løfter hende op og boier sit Hoved ned paa hendes Barm; lægger sig derpaa ned paa en Blomsterhøi, Da hun seer at han er falden i Søvn, forlader hun ham. Strax kommer en Karl ind, tager hans Krone af, kysser den, gyder Jergift i Kongens Dre, og gaaer ud. Dronningen kommer igfen, finder Kongen død, og udtrykker heftig Sorg ved sine Gebærder. Giftblanderen kommer tilbage med to, tre stumme Personer, og synes at sørge med hende. Liget bæres bort. Giftblanderen søger ved Forærlinger at vinde Dronningens Gunst. Hun synes at vise Ufsky og Uvillighed en Tidlang, men endelig tager hun mod hans Kjærlighed.
(de gaae.)

Ophelia.

Hvad betyder dette, min Prinds?

Hamlet.

For Pokker! det er Ugudelighed i Mørket; det betyder Ulykke.

Ophelia.

Maaskee denne Pantomime udtrykker Stykkets Indhold?

Prologus træder frem.

Hamlet.

Det vil vi faae at høre af denne Karl; Skuespillerne kan ikke tie; de skal ud med Alting.

Ophelia.

Vil han sige os, hvad dette Minespil betydede?

Hamlet.

Ja, og ethvert Minespil, som I vil spille med ham. Skammer I Jer ikke for at gjøre Miner til ham, han vil ikke skamme sig for at sige Jer, hvad de betyder.

Ophelia.

I er uartig; I er uartig! Jeg vil give Agt paa Stykket.

Prologus.

For os og for vort Sørgeespil
vi Eders Gunst udbede vil;
med Mildhed hører og seer til!

Hamlet.

Er dette en Prolog, eller et Tankesprog i en Ring?

Ophelia.

Den er fort, min Prinds!

Hamlet.

Som Dvindeelskov.

En Konge og Dronning træde frem.

Kongen i Skuespillet.

Alt tredive Gange Phæbi Ildvogn foer
omkring det gyldne Hav og grønne Jord;
tolv Gange tredive Maaner nye opstode,
og straaled' borget Slands omkring vor Klode,
fra første Dag vort hulde Elskovskaand
forened' Sjæl med Sjæl og Haand med Haand.

Dronningen i Skuespillet.

Saa tidt gid Sol og Maane end omvende,
og see vor Sjæl af samme Flamme brænde!
Men vee mig! Vee! i sidst henspundne Aar
en grusom Sygdom Eders Kraft nedslaaer!
Det angster mig. Dog lad end Angst mig plage;
J, min Gemal! maa derfor ei forsage;
thi Dvindens Frygt er Dvindens Elskov liig,
stærkt elsker hun, og stærkt hun angster sig.
Hun frygter saare, eller Frygt ei kjender;
hun elsker ikke, eller og hun brænder.
Min Elskov har jeg viist i Daad og Ord,
og som min Elskov saa min Frygt er stor.
Er Elskov stor, ved mindste Tvivl vi grue,
og mægtig Frygt forraader mægtig Lue.

Kongen i Skuespillet.

Snart, Elskte! snart min sidste Time slaaer;
 mit Syn formørkes; Sands og Liv forgaaer;
 Du i den skjenne Verden staaer tilbage,
 lyksalig, hædret; muligt vil en Mage,
 saa huld som jeg —

Dronningen i Skuespillet.

O tie, min Elskte! tie;
 Slig Elskov er et leedt Forraderi;
 den anden Egtmands jeg aldrig vorder,
 hvo anden ægted', var sin Førstes Morder!

Hamlet.

Det er Malurt.

Dronningen i Skuespillet.

Hvo anden Gang betræder denne Vej,
 den leder lav Bevæggrund, Elskov ei.
 Jeg anden Gang min første Mage doder,
 naar jeg for Altret med den Anden møder.

Kongen i Skuespillet.

Fra Hjertet — troer jeg — strømme Eders Ord;
 men tidt vi bryde, hvad vi nylig svor'.
 Forsættet vor Grindrings Træl kun bliver,
 dets Fødsel, Kraft, ei Varighed, det giver.
 Det ligner Frugt, som umod'n sidder fast,
 men, naar den modnes, falder af i Hast.
 Det er nødvendigt, at vi maae forjætte
 os at betale, hvad vi os forjætte.
 Hvert Forsæt, som i Videnskab er fød,
 deer bort, saasnart hiin Videnskab er død.
 Hver Sorg og Fryd, som høit i Blus vi skue,
 udslukker sin Beslutning med sin Luc.
 Hvor Fryd meest jubler, Sorg har hvassfest Braad,
 Smaating gjør Graad til Smil og Smil til Graad.
 Alt vexler her, og Under mig ei tykkes,

om Elskovs Sol gaaer netop som vor Lykkes.
 Din Lykken leder Kjærlighed, er end
 uvisst; maaskee den er dens Følgesvend.
 Naar stor Mand falder, Benner's Hær forsvinde,
 naar Fattig stiger, gjer han Ben af Tjende.
 Saavidt i Lykkens Fodspor Elskov gaaer;
 thi hvo ei Ben behøver, Benner faaer.
 Og hvo i Nød sin falske Ben vil friste,
 faaer ham strax med paa sine Tjenders Liste. —
 Men for at ende, hvor jeg har begyndt,
 Krig Skjæbnen har vor Villie forkyndt;
 hver Plan, vi bygge op, den snart nedbryder;
 vor Tanke os, dens Udfald den adlyder;
 saa tænk da kun, Dig ei at giste meer;
 men doe Din Tanke, naar min Grav Du seer!

Dronningen i Skuespillet.

Bestraal mig ei, o Sol! Jord, nægt mig Føde!
 ei Sovn, ei Fryd min Nat og Dag forføde!
 Vend til Fortvivlelse mit Haab og Tro,
 I Fængsler's Mørke lad mig eenfom boe!
 Al Modgang, som kan slukke Glædens Flamme,
 gid mig i mine bedste Glæder ramme;
 her, hisset evig Marter mig paafor,
 hvis meer jeg gifter mig, saafremt I døer!

Hamlet
 (til Ophelia).

Mon hun nu skulde bryde det, —

Kongen i Skuespillet.

Hoi var Din Gød! — Nu, Elste, gaae tilside;
 tungt er mit Die; lad en Stund bortglide
 i quagjom Blund.

(han sover ind.)

Dronningen i Skuespillet.

Sov sødt! vaagn frisk og glad,

og aldrig stille Tvist os Tvende ad!

(hun gaaer.)

Hamlet.

Hvorledes lider Eders Naade dette Skuespil?

Dronningen.

Mig tykkes denne Dame lover for meget.

Hamlet.

O, hun vil holde Ord!

Kongen.

Har I hørt Indholdet? Er der intet, som kan støde?

Hamlet.

Nei — Nei, de spørge kun; forgive kun for Speg.
Der er ikke det allerringeste, som kan støde.

Kongen.

Hvad hedder Stykket?

Hamlet.

Musfældten. Og hvorfor? det er lignelsesviis. Stykket er en Forestilling af et Mord, der er begaaet i Wien. Gonzago er Hertugens Navn; Baptista hans Gemalindes. Nu skal I strax faae at see. Det er et nederdrægtigt Stykke Arbeid. Men hvad siger det? Jeres Majestæt og os, som har en god Samvittighed, os rører det ikke. Lad den pibe, som Stenen rammer! God Samvittighed er en stærk Muur.

Lucianus træder frem.

Hamlet.

Det er en vis Lucianus, Kongens Brodersøn. —

Ophelia.

I er ligesaa god som et Chorus, naadige Herre!

Hamlet.

O, jeg kunde være Tolk mellem Jer og Jeres Elskov, naar jeg kunde see Dufferne dansende bag Forhænge.

Ophelia.

J er spids, min Prinds, J er spids!

Hamlet.

Det vilde koste Jer mangt et Suk, inden J fik det Spidse slovet.

Ophelia.

Det Sidste værre end det Første!

Hamlet.

Saaledes vælger J Jeres Mænd! — Naa, begynd, Morder! — Lad Dine sataniske Grimasser fare og begynd. Frijs op!

„Natravnen farer ud, og skriger høit om Hevn!“

Lucianus.

Sort Plan, snild Haand, haard Gift og gunstig Tid i Forbund gaae; ei Skabning seer min Tid.

Kom fule Gift, af Midnats Ukrudt suet, af trefold Troldoms Blod igjennemluet; kom, vilde Gæst, i Nattens Huler sydet; herst i det Blod, hvori du nu er gydet!

(Han holder Giften i den Sovendes Dre.)

Hamlet.

Han forgiver ham i hans Hauge, for at tilrane sig hans Krone. Hans Navn er Gonzago; Historien er til, og skreven paa ypperlig Italiensk. J skal strax faae at see, hvorledes Morderen vinder Gonzagos Gemalindes Kjærlighed.

Ophelia.

Kongen staaer op!

Hamlet.

Hvad, Skrækket ved falsk Brandskrig?

Dronningen.

Hvad fattes min Gemal?

Polonius.

Afbryder Skuespillet.

Kongen.

Bringer Lys hid! — Afsted!

Polonius.

Lys! Lys! Lys!

(Alle gaae, undtagen Hamlet og Horatio.)

Hamlet.

„Ha! skrig Du Fugl, som fangen er!

„fri Fugl flyv høit med Sang;

„En græder, mens en Anden leer,

„see, det er Verdens Gang.“ —

Ven! skulde ikke dette og en mægtig Hjertebuff (saa fremt Resten af min Herlighed gaaer i Lebet) og saa to Provenceroser paa mine Rusvartes Sko — her, Ven! skulde det ikke kunne skaffe mig en Andeel i en Skuespillertruppe? He?

Horatio.

En halv Lod.

Hamlet.

Nei — Nei — en heel Lod!

„Thi her en herlig Konge var,

„det veedst Du Damon bedst;

„ham Himlentog; den nu vi har,

„er ret — er ret en — Paafugl.“

Horatio.

J kunde have rimet.

Hamlet.

O, kjære Horatio! jeg holder tusinde Pund Guld paa Aandens Ord. — Mærkede Du? —

Horatio.

Meget godt, min Prinds!

Hamlet.

Saa snart der taltes om Giftblanderiet, —

Horatio.

Jeg lagde meget noie Mærke til ham.

Hamlet.

Ha! ha! — Kom hid med Musik! frem med Floiterne! —

„Thi lider Kongen ei vor Comedie,
„nu vel! — saa lider han den ei maaskee!“

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Spil op! Noget Musik!

Guildenstern.

Min bedste Prinds! tillad mig at sige Jer et Ord.

Hamlet.

En heel Historie, Herre!

Guildenstern.

Kongen, min Prinds, —

Hamlet.

Nu, Herre, hvad han?

Guildenstern.

Er i sit Lonkammer og befinder sig ubegribelig slet.

Hamlet.

Af Drik, Herre?

Guildenstern.

Nei, min Prinds! af Galde.

Hamlet.

J vilde vise Jer rigere paa Blisdom, dersom J berettede Kongen dette; thi dersom jeg skulde give ham et Renselsesmiddel, vilde det maaskee endnu mere forme hans Galde.

Guildenstern.

Edleste Prinds, læg dog et Slags Tomme paa Je-

res Samtale med mig, og svæv ikke saa vild ud fra Materien!

Hamlet.

Jeg er tam, Herre! — Siig frem!

Guildenstern.

Dronningen, Eders Moder, er i den hjerteligste Bedrøvelse, og sender mig til Jer.

Hamlet.

J er velkommen.

Guildenstern.

Nei, ædlest Herre, denne Compliment er ei af ægte Fødsel. Dersom det maa behage Jer at give mig et sundt Svar, vil jeg rygte Jeres Moders Befaling; hvis ei, vil jeg bede Jer tilgive mig, og forlade Jer, og dermed maa mit Grinde være tilende.

Hamlet.

Herre! jeg kan ikke.

Guildenstern.

Hvilket, min Prinds?

Hamlet.

Give Jer et sundt Svar; min Forstand er syg. Men Herre, saadanne Svar, som jeg kan give, er til Jeres — eller snarere — som I siger, til min Moders Tjeneste. Derfor ingen videre Dmsvøb; men til Sagen: min Moder, siger I —

Rosenkrantz.

Hun lader Jer da sige, at Jeres Adfærd har slaget hende med Forbauselse og Forundring.

Hamlet.

O, forunderlige Son! som kan saaledes forbause en Moder! — Men er der intet Slæg i Hælene paa denne moderlige Forundring? — Kom frem dermed!

Rosenkrantz.

Hun ønsker, at tale med Jer i sit Kammer, førend hun gaaer til Sengs.

Hamlet.

Vi skal adlyde, var hun end ti Gange vor Moder.
— Har I intet videre at afhandle med mig?

Rosenkrantz.

Min Prinds, I elskede mig engang —

Hamlet.

Dg gjør saa endnu; det sværger jeg ved denne Tyveklo.

Rosenkrantz.

Bedste, ædlest Herre! Hvad er Marsagen til Eders Sindssygdom? — Sandelig, I lukker selv Døren i for Jeres Frihed, dersom I følger Jeres Sorger for Jeres Ven.

Hamlet.

Herre, jeg mangler Befordring.

Rosenkrantz.

Hvorledes kan det være muligt, da I af Kongens egen Mund har Tilfagn om Thronfølgen i Danmark?

Hamlet.

Ja, Herre! „mens Græsset groer.“ — Drdsproget er lidt muggent.

Skuespillerne træde ind med Floiter.

O, der har vi Floiterne. — Lad mig see een. — For at tale under fire Dine med Jer: Hvi giver I Jer af med igjen at faae Binden af mig, ret som om I vilde jage mig i en Snare.

Guildenstern.

O min Prinds, dersom min Hengivenhed er for fri, saa er min Kjerlighed meget for dristig.

Hamlet.

Dette forstaaer jeg ikke saa ganske. Vil I spille paa denne Floite?

Guildenstern.

Jeg kan ikke, min Prinds!

Hamlet.

Hav den Godhed!

Guildenstern.

Troe mig, jeg kan ikke.

Hamlet.

Jeg beder Jer indstændigt.

Guildenstern.

Jeg kjender ikke et eneste Greb, ædle Herre!

Hamlet.

Det er saa let, som at lyve. Styr disse Guller med Jeres Fingre; giv den Aande med Jeres Mund, og den skal lyde i den mest veltalende Musik. Seer I, det er Tonestigen.

Guildenstern.

Men den forstaaer jeg ei at behandle saaledes, at nogen Velklang kommer frem derved. Jeg forstaaer ikke Kunsten.

Hamlet.

Seer I da nu, hvilken elendig Ting I vil gjøre mig til. I vilde spille paa mig; I vilde have Ansæelse af at kjende Grebene paa mig; I vilde rive Hjertet ud af min Hemmelighed; I vilde prøve mig ligesaa min dybeste Tone til den høieste i mit Omfang — og der er megen Musik, herlig Velklang i dette lidet Instrument, og dog kan I ei faae det til at tone. Guds Blod! Troer I, at jeg er lettere at spille end en Floite? Kald mig hvilket Instrument I lyfter; vel kan I blæse falske Toner i mig, men spille mig kan I ikke.

Polonius træder ind.
Guds Fred, Herre!

Polonius.
Edle Herre, Dronningen ønsker at tale med Jer
og det strax.

Hamlet.
Seer I hiin Sky, der har næsten samme Skikkelse,
som en Kameel?

Polonius.
Ja, ved den hellige Jomfru! den ligner sandelig en
Kameel.

Hamlet.
Mig synes den ligner en Bæsel.

Polonius.
Den har en Ryg, som en Bæsel.

Hamlet.
Eller som en Hvalfisk.

Polonius.
Altkurat som en Hvalfisk.

Hamlet.
Nu, saa vil jeg komme til min Moder paa Dieblif-
ket. — De holde mig for Nar, saa min Taalmodig-
hed er bristefærdig. — Jeg vil komme paa Diebliffet.

Polonius.
Jeg vil sige saa.

(Polonius gaar.)

Hamlet.
Paa Diebliffet er let sagt. — Vader mig ene, mine
Venner!

(Horatio, Rosenkrantz, Guildenstern ic. gaar.)

Nu er den Nattens Stund, da Hexer fogle,
da Grave gabe, og selv Helved' aander
Pest paa vor Klode. Nu var jeg i Stand til

heedt Blod at drikke, og at gjøre Ting,
 den bittre Dag med Bæven vilde see paa.
 Men stille! — Til min Moder! — O mit Hjerte!
 fornægt ei din Natur; lad Neros Sjal
 ei træde ind i dette faste Bryst;
 grum lad mig være; ikke unaturlig.
 Jeg Dolke tale vil, men ingen bruge.
 Heri min Sjal og Tunge hylle maa.
 Hvor haard i Ord endog jeg farer frem,
 o vogt dig, Sjal! for at besegle dem.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Et andet Bærelse i Borgen.

Kongen træder ind med Rosenkrantz og
 Guildenstern.

Kongen.

Jeg troer ham ei; desuden staae vi Fare,
 ved at tillade dette Banvid frit Spil;
 thi gjør Jer rede; Eders Guldmagt vil
 jeg strax udfærdige, og han skal drage
 til England med Jer. Bores høie Post
 tillader ei, saa nær slig Fare er,
 som os hans vilde Griller true med.

Guildenstern.

Vi vil berede os.

Hoist andagtsfuld og hellig Frygt det er,
 de mange Legemer trygt at bevare,
 som drage Liv og Kraft af Eders Høihed.

Rosenkrantz.

Et enkelt, særskilt Liv paalægger det,
 med hele Sjælens Magt og Krigerrustning,
 at værge sig for Skade. Men langt mere
 hiin Aand, hvis Vel saa Manges Liv bero paa

alene døer ei Konge-Majestæt,
 men, liig en Maelstrøm, alt, hvad der er nær,
 den drager med; den er et mægtigt Hjul,
 opreist paa Tinden af det største Bjerg,
 til hvis uhyre Eger tusind Smaaating
 er fœiet og gjort fast; naar det nedruller,
 da deler mindste Tilbehør og Anhang
 det svære Fald. — Ei Kongens Suk opstiger
 alene; med ham sukke hele Riger.

Kongen.

Rust Eder, Benner, flux til denne Fart;
 thi vi vil lægge Lanker paa den Fare,
 som nu for fri Haand har.

Rosenkrantz og Guildenstern.

Vi ville ile.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Polonius træder ind.

Polonius.

Nu gaaer han til sin Moders Sovestue;
 der staaer jeg bag Tapetet, og skal høre
 den hele Sag. Troe mig, han faaer sin Text læst;
 og ret I sagde, viseligt I sagde,
 at det er godt, at fleer' end Moderen,
 som af Naturen er partisk, i Stilhed
 kan høre til. — Farvel, min hulde Konge!
 Jeg kommer til Jer, før I gaaer i Seng,
 og melder hvad jeg veed.

Kongen.

Tak, kjære Herre!

(Polonius gaaer.)

Fæl er min Synd; den raaber op til Himlen;
 den tidligste Forbandelse er paa den —
 et Brodermord! Jeg kan ei bede,
 var end min Uttraa mægtig, som min Trang;

min større Brøde quæler store Tid!
 Og liig en Mand, til to Slags Arbeid sat,
 jeg tænker paa, hvad jeg skal først begynde,
 og glemmer begge. Dog, om denne Mordhaand
 var end eengang saa tyk af Brøderblod,
 er der ei Regn nok i de milde Himle,
 til hvid som Snee at toe den? Er ei Naaden
 for Brødens Afsyn huld at gaae imode?
 og bringer Bonnen ei en tofold Virkning,
 Advarsel til os, førend Faldet skeer,
 og Faldne Naade? Hæv dig da, mit Die!
 Min Synd er sleet! Men o, hvad Form af Bøn
 kan passe til min Larm? — Forlad min Blodskyld! —
 det tjener ei, da jeg endnu besidder
 de Skatte, for hvis Skyld jeg øved' Mordet;
 min Krone, Herskeshyge og min Dronning.
 Kan den faae Naade, som beholder Ranet?
 I denne Jords urene Strømme kan
 Forbrydelsens forgyldte Haand tilside
 Retfærdigheden skyde; og tidt seer man,
 at Ranet selv afsjober Lovens Sværd.
 Men hisset oppe er det ei saaledes;
 der er' ei Lovkneb; Sagen ligger der i
 sin nøgne Stikkelse, og selv vi nødes,
 for selve Dinene af vore Synder,
 at give Vidnesbyrd. — Nu da! Hvad skal jeg?
 prove hvad Anger kan. Hvad kan ei den?
 Og dog, hvad kan den, naar jeg ei kan angre? —
 O Jammerstilstand! O døds mørke Varm!
 O fangne Sjæl, som slager efter Frihed,
 og hildes meer! Hjælp, Engle! Griber an!
 Redboi dig, stive Knæ! Staalhaarde Hjerte,
 vær blødt som Sener i nysfødte Barn,
 Alt kan endnu gaae godt.

(viger tilbage og knæler.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu gad jeg gjøre det, — nu — mens han beder;
nu vil jeg og; — og saa gaaer han til Himlen.
Og det var Hevn for mig? — Det er at sige:
En Skurk min Fader myrded', derfor sender
jeg, hans eenbaarne Søn, den samme Skurk
til Himlen.

Ha! det er Sold og Løn, ei Hevn. Han tog
min Fader grovt, fra Suis og Duus nys kommen,
og i hans Synders frodige Foraarsblomstren,
og hvordan nu hans Regnskab staaer, veed Gud kun,
men efter vort Begreb og Fattæevne
gaaer det ham ilde; og er jeg da hevet,
naar jeg afmeier ham med renset Sjæl,
og naar han til sin Hedensart er skiftet?
Nei!

Ind, Sværd! og grib ham i en grusom Stund,
naar han er drukken, sover, eller raser,
eller i Blodskamsglæden paa sit Leie,
i Spil, ved Sværgen, eller ved hver Handling,
som har ei Glimt af Haab om Salighed;
da stød ham ned, saa at hans Hæle fare
mod Himlens Dortein, og hans Sjæl saa sort,
og saa fordomt maa være, som det Helved',
hvortil den gaaer. — Min Moder venter inde;
det Middel skal ikkun Dit syge Liv udspindel
(gaaer.)

(Kongen reiser sig og gaaer frem.)

Kongen.

Op flyve mine Ord; min Tanke bliver nede;
Ord uden Tanker naae ei Raadens Sæde!

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Et andet Bærelse.

Dronningen og Polonius træde ind.

Polonius.

Han kommer strax. Tag ham nu brav i Skole.
 Siig, at hans vilde Streger trættet har
 al Overbærelse; at Ederes Naade
 har staaet som et Skjerm imellem ham
 og Kongens Brede. — Jeg staaer her i Stilhed.
 Jeg beder; revs ham dygtig.

Dronningen.

Frygt kun ikke;
 det staaer jeg inde for. — Afsted! Han kommer.
 (Polonius skjuler sig.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu, Moder! hvad har I at sige mig?

Dronningen.

Du har fornærmet høit Din Fader, Hamlet!

Hamlet.

I har fornærmet høit min Fader, Moder!

Dronningen.

Kom! Kom! Du svarer med vanartig Tunge.

Hamlet.

Gaae! Gaae! I spørger med en nedrig Tunge.

Dronningen.

Hvordan? Hvad, Hamlet?

Hamlet.

Nu, hvad vil I mig?

Dronningen.

Har I forglemmt mig?

Hamlet.

Nei! ved Christi Kors!
 I Dronning er, og Jeres Frændes Hustru,
 og — gid det var ei saa! — I er min Moder.

Dronningen.

Godt! Jeg skal skaffe Jer en Mand for Jer,
 som jeg nok troer skal tale Jer til Rette!

Hamlet.

Kom, kom og sæt Jer ned, og rør Jer ikke,
 I gaaer ei, før et Speil jeg har holdt for Jer,
 som Jeres Hjertes Jnderste skal vise.

Dronningen.

Hvad vil Du? Du vil dog ei myrde mig?
 Hjælp! Hjælp!

Polonius.

(indenfor Tapetet.)

Holla! Hjælp! Hjælp!

Hamlet.

Hvad nu? — En Rotte!
 (drager Kaarden.)
 den døer! — det gjælder en Dukat! — den døer!
 (gjør et Stød gennem Tapetet.)

Polonius.

O, jeg er slagen!

(han falder og døer.)

Dronningen.

O Bee! Hvad har Du gjort?

Hamlet.

Jeg veed det ikke;
 Er det ei Kongen?

(han løfter Tapetet op, og drager Polonius frem.)

Dronningen.

O, hvilken overilet, blodig Daad!

Hamlet.

En blodig Daad; — næsten saa slem, min Moder,
som myrde Kongen, og hans Broder ægte.

Dronningen.

Som myrde Kongen?

Hamlet.

Ja, det var mit Ord!

(til Polonius) Du arme, ubesindige Gjak, Farvel!

Jeg tog Dig for Din Herre, tag Dit Lod;

Du seer, for megen Driftighed er Fare. —

Knug ikke Jeres Hænder; sæt Jer ned,

og lad mig derpaa knuge Jeres Hjerte;

thi det jeg skal, hvis det kan gjennemtrænges;

hvis djævelsk Bane ei har smeddet om det

et staalhaardt Bolværk mod al Følelse.

Dronningen.

Hvad har jeg gjort, at Du tør lade løs

Din Tunge i saa vilde Ord imod mig?

Hamlet.

Saadan en Handling,

som sætter Blet paa Ufskylds skjenne Rodme,

og skjælder Dyden Hykleriske; som river

fra skyldfri Elskovs favre Pande Rosen,

og sætter Bylder der; gjør Sed for Allet

til falske Spillers Sværgen — o sliq Daad,

som river Hjertet ud af Voftets Bryst,

og gjør Religionens Salighed

til Ordbram. Himlens Alsyn staaer i Blod,

ja, hiin grundfaste, mægtige Befæstning

seer ned med Beemods-Ansigt, som mod Dommen,

syg, blot ved Tanken om hiin Daad!

Dronningen.

O, Bee mig,

hvad Daad, som i sliq Torden mig forkyndes!

Hamlet.

See hid paa dette Billed' og paa hiint,
 høist lige Billeder af tvende Brødre.
 See, hvilken Gøihed sad paa dette Afsyn!
 Hyperions Lokker, Tordengudens Pande,
 et Die, Martis liigt, til Bud og Trudsel;
 en Stilling, liig hiin Gudernes Herolds,
 nys stegen ned paa himmelskyste Bjerge;
 ja, sandelig et Billede, et Aftryk,
 hvorpaa hver Gud lod til sit Segl at sætte,
 for at forsikre Verden om en Mand.
 Saadan var Eders Herre! — See nu denne!
 Saadan er Eders Herre! — Viig et Brandax
 forgifted' han sin Brøder! — Har I Dine?
 Hvor kunde I gaae fra den skønne Græsgang
 paa hiint saa stolte Bjerg, for Jer at vælte
 paa denne Mosebund? — Ha! har I Dine?
 Kald det ei Elskov; thi i Eders Alder
 er Blodets Middagsøl alt kold, og lystre
 Fornuftens Herredom, og hvis Fornuft
 traad ned fra hiin til denne? Sands I har;
 thi I kan fristes. — Men hiin Sands, i Sandhed!
 er rørt af Slag; thi Banvid tog ei saa feil,
 og Sands var aldrig saadan Træl af Brynden,
 at den jo forbeholdt sig nogen Valgret
 paa slig en Korsvei. Hvilken Djævel var det,
 som saadan ledede Jer om i Blinde?
 Syn uden Følelse, og Følelse
 foruden Dine; Dren uden Hænder
 og Dine; Lugt, for alle Sandser blottet,
 ja kun en syg Rest af en ægte Sands
 saadan i Blinde aldrig kunde samle.
 O Skam! hvor er din Rodme? — Vilde Helved!
 gjer du i en Matrones Been slig Opstand,
 lad Dyd da være Bøx for heden Ungdom,

og smelte i sin egen Jld! Ring ei
med Skjændselskloffen, naar en gloheed Brynde
forlanger Lædskelse, da Frosten selv
brænder af samme Blod, og da Fornusten
er Villiens Kobler.

Dronningen.

D, hold inde, Hamlet!

Du aabner for mit Syn mit Hjertes Dyb,
hvori jeg blodige, sorte Pletter seer,
hvis Farve ei gaaer ud.

Hamlet.

Ei ved at dvæle
i Pestluft, paa ufrugtbar Blodskamsleie,
bundraadent; ved at næbbes og at parres
over den lede Sti —

Dronningen.

D, hold dog inde!

Hvert Ord med Dolke trænger i mit Dre;
tie, elskte Son!

Hamlet.

En Morder, Skurk, en Træl,
ei værd et Haar af Eders første Herre,
en kronet Harlequin; en Lommethv,
som snapped' Scepteret og Kongemagten;
som stjal det gyldne Diadem af Hylden,
og stak det i sin Lomme.

Dronningen.

Tie!

Anden træder ind.

Hamlet.

En Konge

af Klude og af Pjalter; —

Frels mig! svæv over mig med Eders Vinger,
 I Himlens Skarer! — Hvad vil Eders hulde Billed?

Dronningen.

See mig! han raser.

Hamlet.

Kommer I ei, før
 at kalde Eders dørste Son til Regnskab,
 som, dybt i Videlser og Tid nedssunken,
 forsemmer Eders store Bud at rygte?
 O tael!

Anden.

Forgjet det ei! — Jeg kommer nu, kun for
 at skjærpe Dit alt næsten sløve Forsæt.
 Men see! Skræk sidder paa Din Moder. O!
 træd mellem hendes Sjælekamp og hende.
 Gndbildningskraft er mægtigst i den Svage.
 O, tael til hende, Hamlet!

Hamlet.

Hvorledes er det med Jer, ædle Frue?

Dronningen.

Åh, Hamlet, hvordan er det vel med Jer?
 Hvi stirrer I hist paa den tomme Krog?
 og taler med den øde Luft omkring Jer?
 Bild figer Sjælen ud af Eders Dine. —
 Liig sovende Soldater, Stormmarsch vækker,
 saa fare Eders faste Lokker op
 og løfte sig, som Gjæring Liig bevæger.
 O, elskte Son! stænk kelig Taalmod paa
 Din Bildheds Jld og Hede. — Hvorpaa seer I?

Hamlet.

Paa ham! paa ham! Seer I, hvor hvid han stirrer!
 Hans Blik og Sag forenet, naar de raabte
 til Stene, rørte de dem! — See ei paa mig,
 at Eders Beemods-Afsyn ei omvender

min strænge Tid! — Mit Forsæts ægte Farve
vil falme; Graad maaskee for Blod vil vinde.

Dronningen.

Hvem taler I da til?

Hamlet.

Seer I da intet der?

Dronningen.

Slet intet, og dog seer jeg alt herinde.

Hamlet.

Og hørte I intet?

Dronningen.

Nei, kun Jer og mig.

Hamlet.

Saa see da der! see, hvor det skrider bort,
min Fader, som han gik og stod i Live;
see, hvor han gaaer, just nu — ud af Portalet!

(Anden gaaer.)

Dronningen.

Det er ei andet end et Hjernesoster.

I flige Drømmebilleder at skabe
er Sværmeri heel mægtig.

Hamlet.

Sværmeri!

Min Puls slaaer i den samme faste Takt
og sunde Klang, som Jeres. — Hvad jeg talte
ei Vanvid var. Bring mig paa Prøvestenen,
jeg Ord for Ord gjentage skal i Orden,
som Vanvid lystred' ei. — For Herrens Naade, Moder!
læg ei paa Eders Sjæl den Smigersalve,
at Eders Synd ei, men min Vanvid taler;
det drager kun en Hinde over Saaret,
mens Giften undergraver alt det Indre,
og æder skjult. — Skrift Eders Synd for Himlen!

Hvad skeet er angre; sky, hvad end skal skee!
 Og vand ei Syndens Ukrudt, at det vorder
 end mere frodigt. — Tilgiv mig min Dyd;
 thi i en feed, trangbrystig Tid, som denne,
 maa Dyden selv af Lasten tigge Naade,
 ja krybe for den, for at vorde tilladt,
 godt at bevise den.

Dronningen.

O, Hamlet, Du mit Hjerte klovet har!

Hamlet.

O kast da bort den flette Deel deraf,
 og lev des renere med den anden Halvdeel. —
 God Nat! — men gaae ei til min Døds Seng;
 paatag en Dyd, ifald I har den ikke.
 Uhyret, Banen, som al Følelse
 opsluger, er i Skikkelse en Djævel,
 men heri er den Engel, at den laaner
 paa samme Maade gode Handlinger
 et Klædebon, som slet kan drages paa.
 Afhold Jer nu i Nat, og det vil laane
 Jer Lethed til Afholdenhed i Morgen,
 og saa fremdeles stedse mere Lethed.
 Thi Banens Magt omstemple kan Naturen,
 og enten hylde Satan, eller drive
 ham mægtig ud. — Endnu engang god Nat,
 og naar I føler Trang til at velsignes,
 saa vil jeg om Velsignelse Jer bede.

(peger paa Polonius.)

Hvad denne Herre angaaer, angret jeg;
 men det var Himlens Villie, ved ham
 at straffe mig, og ham ved mig, thi jeg
 er sendt med Svøben, som en Bredens Engel.
 Ham vil jeg sørge for, og staae til Regnskab
 for dette Drab. — Endnu engang god Nat;

min Kjærlighed skal af min Grumhed kjendes,
 slemt er begyndt, og værre skal det endes.

— Men, Frue! end eet Ord!

Dronningen.

Hvad skal jeg gribe til!

Hamlet.

— For Alting, Intet, hvad jeg bød Jer! — Lad den
 marvlose Konge atter til sit Leie
 henloffe Jer; i Rinden laad Jer knibe,
 og lad ham saa for et Par ækle Rys,
 og spillende med de fordømte Fingre
 paa Jeres Hals, faaer Jer til alt robe:
 Alt jeg i Grunden ei vanvittig er,
 men kun af List. — Vedst, at I alt ham siger;
 thi hvo som blot er Dronning, skjen, from, viis,
 vil for slig Snog, slig Hugorm vel fordølge
 saa dyrebare Ting? — Hvo vil det? — Nei,
 Trods sund Forstand og Taushed! opluk Kurven
 paa Husets Top; lad Fuglene kun flyve;
 derpaa, liig Alen, der anstille Prover,
 kryb selv i Kurven; styrt, og bræk saa Halsen!

Dronningen.

Troe mig, hvis Ord er' gjort' af Mandedrag,
 og Mandedrag af Liv, har jeg ei Liv til
 at aande, hvad Du har sagt til mig.

Hamlet.

Jeg skal til England. Veed I det?

Dronningen.

O, Vee!

jeg glemte det. — Det er bestemt saaledes.

Hamlet.

Man har forseglet Breve; og de Tvende,
 som ere mine Skolekammerater,

og som jeg troer saa godt, som fangne Snoge,
 de bære Dommen. De min Bei skal bane,
 og festlig føre mig til Skurkeri.
 Lad gaae! thi det er herligt Spøg at lade
 Kartoven med dens Styrrer; og det skal
 gaae haardt til, hvis jeg graver ei en Men
 dybt under deres Miner, og saa puster
 dem op til Maanen. — O, det er Herrefærd,
 naar det gaaer List mod List, saadan som her! —
 Her er en Byrde til mig; jeg vil bære
 den ind i næste Sal; god Nat, min Moder! —
 Hvor stille, taus, alvorlig er han blevet,
 der stedse som en snaksom Gjæk har levet!
 Kom, Herre! lad mig bringe Jer til Hvile!
 God Nat, min Moder!

(De gaae ud ad forskjellige Sider. Hamlet bærer Poisonius ind.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Kongen.

I disse tunge Hjertesuk er Indhold;
 fortolk os disse dybe Mandedrag;
 vi bør forstaae dem; hvor er Eders Søn?

Dronningen.

(til Rosenkrantz og Guildenstern.)

Blig dette Sted for os en liden Stund.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaar.)

Al, min Gemal! hvad har jeg seet i Nat!

Kongen.

Hvad da? Hvordan er Hamlet?

Dronningen.

Rasende,

som Hav og Storm, naar begge stride om,
hvo mægtigst er; da i hans vilde Anfald
han horer noget rasle bag Tapetet,
han trækker flux, og raaber: „Hvad! en Rotte?“
og i sit vilde Raseri han dræber
den gode, skjulte Diding!

Kongen.

Svare Udaad!

Det samme havde truffet os, saafremt
vi havde været der. Hans Frihed truer Hver,
selv Eder, os og alle. Al! hvorledes
skal vi forsvare denne blodige Handling?
Os vil man lægge den til Last, hvis Forsorg
det først tilkom at aue, lægge Baand paa
og holde den forrykte unge Mand
i Tømme; men vi elsked' ham saa høit,
at vi ei vilde see, hvad bedst os tjente;
men ligned' een, med hæslig Sot befængt,
som for at skjule den, lod den fortære
hans selve Livskraft! — Hvorhen er han gaaet?

Dronningen.

Han bærer Liget, han har dræbt, tilside,
hvorved hans Vanvid, liig gediegent Guld
imellem ureent Verts sig viser puur,
han fælder Taarer over hvad er skeet.

Kongen.

O, Gertrud, følg mig!
 Ei før skal Solen atter gaae i Bjerger,
 før vi vil sende ham om Bord, og Mordet
 maae vi med al vor Majestæt og Snildhed
 paa eensgang baade straffe og undskyldde.
 Ha! Guildenstern!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Gaaer, begge mine Venner!

og tager Folk til Hjælp; i sin Forryktthed
 har Hamlet dræbt Polonius, og baaret
 ham fra sin Moders Kammer. Gaae og søg ham,
 tiltael ham høfligt, og bring Liget til
 Capellet. — Mine Venner, skynder Eder!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Kom, Gertrud, vi vil usfortøvet melde
 de viseste af vore Mænd, saavel
 hvad vi at gjøre agte, som hvad nys
 uheldigviis er skeet; og derved skal
 maaskee Bagvaskelsen, hvis Hvidslen kaster
 sin Giftpiil over Verdens Diameter
 saa sikkre som Kartoven Maalet rammer,
 forseile vore Navne, og kun træffe
 den usforkrænkkelige Luft. Kom med!
 Min Sjæl er Strids og Dvalers Opholdssted!

(de gaae.)

Anden Scene.

En anden Sal i Kongens Borg.

Hamlet træder ind.

Hamlet.

— Trygt henlagt! —

Rosenkrantz og Flere udenfor.
 Hamlet! Prinds Hamlet!

Hamlet.

Men tys! — hvilken Støi! Hvo kalder paa Hamlet?
— O, her komme de.

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Rosenkrantz.

Hvad har I gjort med Liget, ædle Herre?

Hamlet.

Lagt det i Støvet, som det er i Slægt med.

Rosenkrantz.

Siig, hvor det er, at vi kan flytte det
hen i Capellet.

Hamlet.

Nei, troe aldrig det!

Rosenkrantz.

Troe? hvilket?

Hamlet.

Alt jeg kan bevare Eders Hemmelighed, og ei min
egen. Desuden, naar en Svamp spørger — hvad
skal da en Kongesøn vel svare?

Rosenkrantz.

Antager I mig for en Svamp, naadige Herre?

Hamlet.

Ja, Herre! som indsuger Kongens Smile, hans Be-
lønninger, hans Embeder. Men sliige Embedsmænd
tjene Kongen bedst i Enden. Liig Alben holder han
dem først i Krogen af sit Svælg; først for at have
dem i Munden, og tilsidst for at opsluge dem. Naar
han behøver det, I har sanket, har han blot nodig
at give Jer et Tryk, og saa, Svamp! — saa er I
tor igjen.

Rosenkrantz.

Jeg forstaaer Jer ei, min Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig. En bitter Tale sover i en Daares Dren.

Rosenkrantz.

Min Prinds, I maa sige os hvor Legemet er, og gaae med os til Kongen.

Hamlet.

Legemet er hos Kongen; men Kongen er ei hos Legemet. Kongen er en Ting —

Guildenstern.

En Ting, min Prinds?

Hamlet.

Af ingen Ting. Følg mig til ham. Skjelm og Tyv, hvo kommer sidst.

(De gaae.)

Tredie Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Følge.

Kongen.

Jeg har sendt nogle ud at søge ham og finde Liget. Det er saare farligt, at denne Mand gaaer løs. Dog tør vi ei med Lovens hele Strengthed straffe ham; han elskes af den taabelige Mængde, som ei Forstanden, men blot Diet leder; hvor saa det er, kun Straffesvøben veies, men Broden ei. At flux han sendes bort, seer ud, som om vi vaersomt Ophold gjøre, for upartist og koldt at domme Sagen. Kun en fortvivlet Kuur formaaer at læge fortvivlet Sygdom.

Rosenkrantz træder ind.

Nu, hvad er der skeet?

Rosenkrantz.

Vi kan ei faae ud af ham, Eders Naade!
hvor Liget er lagt hen.

Kongen.

Men hvor er han?

Rosenkrantz.

Her ude, under Vagt, for Eders Villie
at høre.

Kongen.

Bring ham for os!

Rosenkrantz.

Guildenstern!

før Prindsen ind.

Hamlet og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Nu, Hamlet! hvor er Polonius?

Hamlet.

Bed Aftensmaaltidet.

Kongen.

Bed Aftensmaaltidet? Hvor?

Hamlet.

Ei hvor han spiser, men hvor han spises. En vis
Forsamling af politiske Drme er just nu i Færd med
ham. — Paa denne Rigsdag spiller Drmen Keiser.
Vi fede alle øvrige Creature, for at fede os, og vi
fede os selv for Madikfer. Den fede Konge, og den
magre Ligger, er kun en forskjellig Anretning; to
Retter, men paa samme Bord; det er Enden paa
Legen.

Kongen.

O Bee! O Bee!

Hamlet.

Et Menneske kan fiske med den Drm, som har ædet

af en Konge, og spise af den Gist, som har ædet af denne Dm.

Kongen.

Hvad vil Du sige dermed?

Hamlet.

Intet; jeg vil blot vise Jer, hvorledes en Konge kan gjøre en Reise gjennem en Tiggers Tarme.

Kongen.

Hvor er Polonius?

Hamlet.

I Himlen; send een derhen for at see ad. Dersom Eders Bud ei finder ham der, saa søg ham paa det andet Sted selv. Men nu Alvor! dersom I ikke finder ham, inden Maaneden er til Ende, saa vil I have Lugten af ham, naar I gaaer op ad Trappen til Galleriet.

Kongen

(til Nogle af Følget.)

Gaae! søg ham der!

Hamlet.

Han bier til I kommer.

(Nogle af Følget gaae.)

Kongen.

Hamlet, for Din særdeles Sikkerhed, som ømt vi vaage over, maa den Daad, Du øvet har os til stor Hjertesorg, herfra i muligt Hui og Hast Dig sende; thi gier Dig rede. Skibet ligger klart, en gunstig Medbor blæser, og Dit Følge alt færdigt staaer; hver Mand til England stunder.

Hamlet.

Til England!

Kongen.

Ja, til England.

Hamlet.

Det er godt!

Kongen.

Det er det, hvis Du kjender vores Hensigt.

Hamlet.

Jeg seer en Cherub, som seer den. — Men velan!
til England! — Farvel, kjære Moder!

Kongen.

Din hulde Fader, Hamlet!

Hamlet.

Min Moder. Fader og Moder ere Mand og Kvinde;
Mand og Kvinde er eet Kjød; og altsaa, min
Moder. Velan! til England.

(gaaer.)

Kongen.

Følg ham paa Stand, og løf ham strax ombord.
Nøl ei; før Natten skal han være borte.
Gaaer; thi hver Ting forseglet er og rede,
som ellers rører Sagen. — Elfte! haster!

(Rosentranx og Guildenstjern gaae.)

Og, England! agter Du mit Venskab noget,
(som dog min Overmagt Dig vel har lært,
da end Din Skramme efter Danske Sværdet
er rød og blodig, og Din fri Erbødighed
os hylde) da far ei i Langdrag med
vort høie Kongebud, vi har forkyndt Dig
i Breve, som befale Hamlets Død,
og det paa Stand! Opfyld det, England! thi
han brænder liig en Tæring i mit Blod,
og Du skal læge mig. Før jeg det fuldbragt veed,
hvordan det mig end gaaer, faaer jeg ei Fred.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

En Glette i Danmark.

Fortinbras træder ind i Spidsen af sin Hær.

Fortinbras.

Gaae, Hovding! hils den danske Konge fra mig,
 sig ham, at Fortinbras forlanger nu,
 i Kraft udaf hans Løfter, Lov at drage
 igjennem Riget. Samlingspladsen veed I.
 Saaftremt hans Majestæt os Noget vil,
 skal vi udtrykke vor Hengivenhed
 for Kongens Mafyn; lad ham vide dette.

Hovdingen.

Vel, ædle Herre!

Fortinbras.

Rykker langsomt frem.

(Fortinbras og hans Hær gaae ud.)

Hamlet, Rosenkrantz, Guildenstern og
 Flere træde ind.

Hamlet.

Hvis ere disse Dropper, gode Herre?

Hovdingen.

De ere Norrigs.

Hamlet.

Maa jeg spørge Jer:

Hvortil bestemte?

Hovdingen.

Mod en Deel af Polen.

Hamlet.

Hvo fører dem?

Hovdingen.

Den unge Fortinbras,
 vor Konges Brodersøn.

Hamlet.

Gaaer Eders Tog

mod selve Hjertet af det polske Rige,
eller mod et og andet Sted paa Grændsen?

Høvdingen.

At jeg skal tale Sandhed ligesrem,
gaaer Toget, for et Stykke Jord at vinde,
hvis Navn er al den Herlighed, det eier.
Fem Gange fem Dukater gav jeg ei
for at forpagte det, ei heller vil
det bringe Norrig eller Polen mere,
saafremt det til Erstatning skulde sælges.

Hamlet.

Ei! saa vil Polen ei forsvare det.

Høvdingen.

Jo, det har alt sendt stærk Besætning did.

Hamlet.

To tusind' Sjæle, tyve tusinde
Dukater vil gaae med til denne Strid
om dette Halmstraa. Dette er lang Freds
og Velstands dødende Apostema,
som dræber indentil, og udenfra
ei viser nogen Grund, hvi Manden døer. —
Jeg takker ydmygt, Herre!

Høvdingen.

Gud være med Jer!

(Høvdingen gaaer.)

Rosenkrantz.

Vil I gaae, min Prinds?

Hamlet.

Jeg kommer strax; gaaer I et Stykke forud!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hvor Alting vidner mod mig og ansporer

min dørſke Hevn! Hvad er et Menneſke,
 om Livets ſtorſte Gode og Udbytte
 kun Sevn og Væde er? — Et Dyr; ei mere.
 D! han, ſom gav os dette vide Blik
 i Fortid og i Fremtid, gav os ei
 hiin Kraft og himmelske Fornuft, for ubrugt
 at ruſte i os. — Enten det nu er
 en ſærff Glemſomhed, hvad heller er det
 qvindagtig Skrupel, ved for ſmaaſtig at
 betænke Sagens Udfald — hvilken Tanke,
 naar man den ſenderlemmer, altid har
 kun en Deel Wiisdom, og tre Dele Feighed —
 ſaa veed jeg ei, hvorfor endnu jeg lever,
 og ſiger: „den Ting reſter end at gjøre,“
 da Sag jeg har, og Lyſt, og Kraft og Midler
 at gjøre det. — Exempler, ſødelige
 ſom Jorden, kalde mig: See denne Hær kun,
 ſee hvilken mægtig Maſſe, hvilken Skare,
 ført af en fiin, ſpærlemmet Kongeſen,
 hvis Mænd, af Guders ædle Stolthed opblæſt,
 ſeer haanlig op til det uſynlige Udfald,
 og ſætter det uſikre, dødelige
 paa Spil mod Skjæbne, Fare, Død; og det
 blot for en Eggeſkal. Sand ſtor at være,
 er ei foruden ſtor Grund at bevæges;
 men om et Straa med Storhed gaar i Strid,
 naar Vren er paa Spil. — Hvi ſtaaer da jeg, ſom har
 en myrdet Fader og en ſkjændet Moder,
 Opfordringer til min Fornuft og Blod,
 og vækker dem ei op? Mens til min Skam jeg ſeer
 Død ſvæve over tyve tuſind Mænd,
 ſom, drevne af Vrgjærrighedens Grillen,
 til deres Grave, ſom til Senge gaar;
 ſom krige om en Jordplet, hvorpaa Skaren
 ei Striden føre kan; ſom ei har Gravſted

og Muld nok til de Slagnes Liig at skjule?
Fra denne Stund, o Tanke! blodig vær;
hvis ei, da lad mig ikke tænke meer.

(gaaer.)

Femte Scene.

Helsingør. En Sal i Kongens Borg.

Dronningen og Horatio træde ind.

Dronningen.

Viis hende bort!

Horatio.

Hun fordrer at indlades.

Banvittig er hun; hendes Sindsforsætning
aspresser Medynk.

Dronningen.

Nu, hvad vil hun da?

Horatio.

Hun taler meget om sin Fader; siger,
hun hører, der er List i Verden; sukker,
og slaaer sit Bryst; hun træder harmfuld paa
hvert Straa, og taler dunkle Ord, som har
ei Mening. Vel er hendes Tale intet;
dog vækker let dens Vildhed Slutninger
hos dem, som høre den; de mærke Ord,
og efter eget Tykke tolke dem;
og sandelig, som hun med Vink og Miner
ledsager dem, kan man snart fristes til
at tænke — om ei nogen Ting med Vished —
jaa dog til megen Uraad at berygte.

Dronningen.

Det tjener bedst da, at hun bliver indladt,
før hun i ildefindede Gemytter
skal udstroe farlige Formodninger.
Før hende ind.

(Horatio gaaer.)

Saadan er Syndens sande Egenfkab;
 min syge Sjæl hver Smaating tolke vil,
 som Forqvad til et blodigt Sergespil;
 i saa eenfoldig Angst sig Broden søber,
 at Frygten fer at robes den just rober.

Horatio kommer tilbage med Dphelia.

Dphelia.

Hvor er da Danmark's fagre Majestæt?

Dronningen.

Hvorledes er det, min Dphelia?

Dphelia

(synger.)

„Hvor skal jeg kjende hjertelsfte Din

„fra Ungerivende flere?

„En Kornblomstfrands paa Hat og Stav

„mit Hjertes Ven mon bære.“

Dronningen.

Al, elste Pige! hvad vil Du vel sige
 med denne Sang?

Dphelia.

Saa? Nei — giv Agt! giv Agt!

(synger.)

„Skjen Jomfru, Din Ven er i sorten Muld;

„koldt er hans Hjerteblod;

„en Tue grøn ved hans Hoved staaer,

„en Graasteen ved hans Fod.“

Al ha!

Dronningen.

Men, min Dphelia! —

Dphelia.

Nei, giv Agt!

(synger.)

„Hans Liigdragt var hvid, som Bjergets Sne —

Kongen træder ind.

Dronningen.

Alf, min Gemal, see her!

Daphelia.

„prydet med Blomster saare;
„de sænktes i Graven, vandede
„med mangan kjærlig Taare.“

Kongen.

Hvorledes er det med Jer, favre Jomfru?

Daphelia.

Godt. Gud bevare Jer! Man siger Uglen var en
Bagers Datter. — Gode Gud! vi vide, hvad vi ere,
men vi vide ei, hvad vi kunne blive. — Gud velsigne
Eders Spise!

Kongen.

Det er Græmmelse over hendes Fader.

Daphelia.

Jeg beder Jer, lad os ei tale derom; men naar
man spørger Jer, hvad det betyder, skal I sige
som saa:

„God Morgen! det er Sanct Valentins Dag!
„Staae op! en Jomfrue fin
„alt uden Eders Vindue staaer,
„vil være Eders Valentin.“

„Han opstod saa, tog Klæder paa,
„fra Derren Skaaden slog;
„da indtraad der en Mo saa skjær;
„men aldrig Mo bortdrog.“

Kongen.

Favre Daphelia!

Daphelia.

Ja sandelig; jeg vil ei bande paa det;
men det skal faae en Ende.

„Ha, ved Sanct Lud, og ved Sanct Knud;
 „sy det er Spot og Skam!
 „Hvis I vil hoppe, vil Ungkarl løkke,
 „saafremt han seer sit Ram.“

„Hun quad: for Du mig loffed' nu,
 „Du Bryllup mig jo loved'.“

Han svarer:

„Ja ved hiin Stjerne, jeg holdt det gjerne,
 „hvis Du ei i min Arm havde sovet.“

Kongen.

Hvor længe har hun været saa?

Dphelia.

Jeg haaber Alting vil blive godt. Vi maae være
 taalmodige; men jeg kan ei andet end græde, naar
 jeg tænker paa, de skulde lægge ham i den kolde Jord.
 Min Broder skal faae det at vide, og saa takker jeg
 Jer for Jeres gode Raad. Velan; min Bogn frem!
 God Nat, ædle Fruer; god Nat, I gode Fruer;
 god Nat, god Nat!

(gaaer.)

Kongen.

Følg med, og, hør! vaag noie over hende.

(Horatio gaaer.)

O det er dyb Sorgs Gist; det Hele rinder
 fra hendes Faders Død; og see nu her,
 o Gertrud! Gertrud! Sorger komme ei
 som enkelte Spioner; men i Hære;
 først hendes Fader dræbt; saa Eders Søn
 sendt bort, og voldsom Dphavsmænd han selv
 var til sin Bortgang. Mytteri er udsaaet
 i Folkets Sind; sort, uveirsvangert er det;
 og mumler om Polonii Død; og vi
 har handlet uviist ved at jorde ham
 i Smug. Dphelia, den Ulykkelige,

skilt fra sig selv, og sine skønne Sænder,
 foruden hvilke vi ei ere andet,
 end Billeder, ja Dyr. Og nu til Slutning,
 som for at krøne Alst, er hendes Broder
 i Stilhed draget hjem fra Frankrig.
 Han grubler over dette Underværk,
 indseer sig i Skyer, og fattes ei
 paa Dretudere til at anstikke
 hans Dre med forgiftig Tale om
 hans Faders Død, som man, af Trang paa Grunde,
 ei vil undlade at tillægge os
 i Løndom. O, min elste Gertrud! dette
 liig mange Morderdølke dræber mig
 med ti-fold Død.

(Der høres Tummel udenfor.)

Dronningen.

O vee! hvad Larm er dette?

En Herre træder ind.

Kongen.

Træd hid!

Hvor er Drabanterne? De vogte Døren!

Hvad er paafærde?

Herren.

Frels Jer, Herre Konge!

Ei Havet, over sine Bredder svulmet,
 henskyllet Sletten med meer Hast og Vold,
 end ung Laertes med en oprørs Skare
 nedstyrter Eders Mænd. Almuen kalder
 ham Herre; og som Verden skulde nu
 begynde først; som Oldtid var forglemt,
 og Skik og Brug ei kjendt, saa for hvert Død
 at styrke og bekræfte, naar de raabe:
 „kom! vælger! vor Laertes vorde Konge!“

et Bifalds Tordenskrald af Haand og Tunge
til Himlen naaer: Laertes worde Konge!

Dronningen.

Hvor glade paa det feile Spor de juble!
O det er Bildvei, falske Danske Hunde!

Kongen.

Man sprænger Dørrene.

(Larm udenfor.)

Laertes træder ind bevæbnet, fulgt af Danske.

Laertes.

Hvor er da denne Konge? — Mine Brødre,
I tøve udenfor!

Danske.

Nei! lad os ind.

Laertes.

Jeg beder, lyder mig.

Danske.

Velan! vi lyde!

(de gaae udenfor.)

Laertes.

Tak! — Bogter Døren! — O, Du nedrige Konge,
giv mig min Fader!

Dronningen.

Rolig, min Laertes!

Laertes.

Hver rolig Draabe Blod mig slegfred skjælder,
for Hoer min Faders Egteseng anklager,
og brænder Skjægemarket her, ja her
paa min tro Moders rene, kydske Pande.

Kongen.

Laertes, hvad er Grunden, hvi Din Opstand
har slikt et Rømpaasyn? — Lad ham tale,

min Gertrud! og frygt ei for vor Person;
 siig Guddoms Høihed gjærder om en Konge,
 at til sin Hensigt kan Forraderiet
 kun pege, ei udføre den. — Laertes,
 siig, hvi Du er saa optændt? — Elskte Gertrud,
 lad ham kun tale! — Nu, siig frem.

Laertes.

Hvor er

min Fader?

Kongen.

Død.

Dronningen.

Men ei ved Kongens Haand.

Kongen.

O, lad ham spørge!

Laertes.

Hvordan døde han?

Bedrag mig ei; til Helved', Borgerpligt!
 til sortest' Djævel med al Trostabsæed!
 Samvittighed og Dyd til dybest' Afgrund;
 Fordømmelsen jeg trodser; som jeg staaer nu,
 jeg ændser ikke begge Verd'ners Riger;
 lad skee, hvad skee vil, naar jeg kun faaer hævn
 min Fader fuldelig.

Kongen.

Og hvo skal hjælpe Jer?

Laertes.

Min Villie, og ei den hele Verdens;
 og mine Hjælpemidler vil jeg holde
 saa godt Huus med, at de skal række langt
 med Lidet.

Kongen.

Min Laertes, naar J ønsker,
 at faae om Eders elskte Faders Død

sand Kundskaab, vil da Eders Havn sin Tørst
i Blæng i Vens og Fjendes Blodstrøm slukke?

Laertes.

Kun i hans Fjenders.

Kongen.

Vil I kjende dem?

Laertes.

Saa vidt hans Venner jeg min Favn vil aabne,
og lig den hulde Pelikan, som offer
sit Liv til sine Unger, vederqvæge
dem med mit Blod.

Kongen.

Nu taler I, som det
den fromme Son, og Riddermanden anstaaer;
at jeg i Jeres Faders Død er skyldfri,
og at den gaaer mig levende til Hjerte,
skal vise sig saa klart for Eders Sjæl,
som Dagens Lys for Eders Diesyn.

Danske

(udenfor.)

Lad hende ind!

Laertes.

Hvad nu! hvad Larm er dette?

Ophelia træder ind, vildt pyntet med
Straa og Blomster.

O Jld! udtør min Hjerne! skyld salt Graad
udbrænd al Sands og Kraft af mine Dine!

Bed Himlene! Dit Vanvid skal betales
med svar Bægt, til vor tunge Staal nedsynker.

O Maiens Rose, dyrebare Pige,
Ophelia, hulde, elskeligste Søster! —

O Himle, er den fagre Moes Forstand
saa dødelig da, som en Oldings Liv!

D, ædel er Naturen i sin Elskov,
og hvor den ædel er, der sender den
et Slags heist kostbart Billed' af sig selv
tilbage til det Væsen, som den elsked'.

Dphelia.

— „De bar' ham paa den sorte Vaare;

„Ding Dang! Ding Dang!

„I Graven regned' saa mangen Taare“ —
Farvel, min Due!

Laertes.

Var Du ved Sands, og maned' mig til Havn,
det kunde saadan ei opflamme mig.

Dphelia.

J skal synge: „Nede, dernede, der er han nede.“
D, her er Steile og Hjul paa rette Sted! Det er
den utro Huushofmester, som stjæl sin Herres Datter.

Laertes.

Dette Jntet er mere end Meget.

Dphelia.

Der er Rosmarin; det er for Tanken. — Jeg beder
Jer, Elskte! tank derpaa; og her ere Kjørminder; det
er for Grindringen.

Laertes.

Vardom i Vanvid; Tanke parret med Grindring.

Dphelia.

Der er Fennikel til Jer, og Ukeleie. Der er Rude
til Jer, og her er Noget til mig. Der er Havetorn,
det er Salighedsblomstret af hans Tornekrone; J
kan bære Jeres Rude med nogen Forskjellighed. Der
er en Tusindfryd. — Jeg vilde give Jer nogle Bio-
ler; men de visnede alle, da min Fader døde. Man
siger han fik en god Ende; —

(singer.)

„Thi Robin den fagre er al min Fryd!“ —

Laertes.

Sorg, Tanke, Lidelse, ja Helved selv
omskaber hun til Vnde og til Skjonhed.

Ophelia

(singer.)

„Kommer han da ei igjen?

„Kommer han da ei igjen?

„Nei, nei, død han er;

„Væg Dig hos ham her.

„Han kommer ei meer igjen.“

„Hvid som Sneen var hans Skjæg,

„og guult som Her hans Haar.

„Bort med Sorg og Klagelyd,

„han er nu i Herrens Fryd;

„hans Sjæl i Guds Haand staaer!“

Dg der komme alle christne Sjæle. Det høre Gud!
Guds Fred herinde!

(gaaer.)

Laertes.

Seer I dette? — O min Gud!

Kongen.

Laertes, jeg maa dele Eders Smerte,
hvortil jeg Adkomst har. — Gaae, og udvælg
de Viseste af Eders Benneres Tal;
og de skal domme mellem Jer og mig.
Om middel- eller og umiddelbar
min Haand er skyldig, vil vi til Erstatning
vort Rige, Krone, Liv, alt, hvad vi eie,
Jer give; men hvis ei, saa laaner os
taalmodig Dre, og da skulle vi
i Fælledsskab med Eders Sjæl arbeide,
for den tilbørligen at tilfredsstille.

Laertes.

Vel! lad saa være. — Maaden, han er død paa;
 hans simple Jordefærd, som intet Minde,
 ei Sværd, og ei Skjoldmærke over Graven,
 ei ædel Høitid, festlig Sørgepragt
 forherliged' — alt raaber, for at høres,
 som var det ned fra Himlene til Jorden,
 at jeg mistroist det i Tvivl bør falde.

Kongen.

Gjer det; hvor Broden er, den svare Dre falde!
 Jeg beder Jer, gaae med.

(de gaae.)

Sjette Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Horatio og en Tjener træde ind.

Horatio.

Hvem er det, som vil tale med mig?

Tjeneren.

Somænd;

de sige, at de bringe Breve til Jer.

Horatio.

Saa før dem ind.

(Tjeneren gaaer.)

Jeg ei begribe kan,
 fra hvilken Deel af Verden jeg kan faae
 en Hilsen, kommer den ei fra Prinds Hamlet.

Nogle Somænd træde ind.

Første Somænd.

Gud signe Jer, ædle Herre!

Horatio.

Han signe Dig med!

Første Sømand.

Det vil han, gode Herre! hvis ham godt tykkes.
Der er et Brev til Jer, Herre! fra Kongens Sende-
bud, som fører til England, dersom ellers Jeres Navn
er Horatio, som mig er sagt, det er.

Horatio

(læser.)

„Horatio! naar Du har gjenmemlæst dette, saa giv
disse Folk Leilighed til at komme for Kongen; de
have Breve til ham. Førend vi endnu havde været
to Dage i Soen, blev der gjort Jagt paa os af en
Fribytter af et saare krigerisk Udsende. Da vi funde,
at vi seilede for langsomt, paatog vi os en nødvtvun-
gen Tapperhed, og i Kampens Tummel entrede jeg.
I samme Stund holdt de af fra vort Skib, saa jeg
allene blev deres Fange. De have handlet mod mig,
som naadige Tyve; men de vidste, hvad de gjorde;
jeg skal gjøre dem god Tjeneste. Lad Kongen faae
de Breve, jeg har sendt, og begiv Du Dig hid til
mig med saa megen Hast, som flyede Du for Døden.
Jeg har Ord at hvirke Dig i Dret, som ville gjøre
Dig stum; og dog ere de meget for lette for Sagens
Beskaffenhed. Disse gode Folk ville bringe Dig did,
hvor jeg er. Rosenkrantz og Guildenstern styre deres
Kuners til England. Om dem har jeg meget at for-
tælle Dig. Farvel!

Din, som Du veed, trofaste
Hamlet.“

Kom med, jeg vil besørge disse Breve,
og med des større Hast, at I kan føre
mig hen til ham, fra hvem I bragte dem.

(De gaae.)

Syvende Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen og Laertes træde ind.

Kongen.

Nu veed I alt; besegl da nu min Ufskyld,
og lad til Ven mig Eders Hjerte kaare,
da I nu seer, og Eders Dre horte,
at han, som dræbte Eders ædle Fader,
mig efter Livet stod.

Laertes.

Det synes klart.

Men siig, hvi revsed' I ei slig Misgjerning,
som af Natur saa syndig er og blodig.
og hvortil I saa mægtig blev opfordret
af Eders Heihed, Wiisdom, Sikkerhed,
og alting.

Kongen.

O, af tvende store Grunde,
som muligt Jer vil synes saare svage;
mig er' de stærke. Dronningen, hans Moder,
saaer Liv og Fryd alene af hans Blik,
og hvad mig angaaer — enten det nu er
Dyd eller Feil hos mig — hun er saa nøie
forenet med min Sjæl, at ret som Stjernen
kun i sin faste Bane sig bevæger,
saa kan kun jeg ved hende. — Næste Grund,
hvi jeg ei gif til Landets Ret og Love,
er Mængdens store Kjærlighed til ham.
Naar den hans Lyder i sin Indest dypner,
det virker Kilden liig, som Træ forstener,
og skaber om til Prydelser hans Lanker;
saa at min Pjæl, før slig en voldsom Vind
før svag forfærdiget, hjem havde vendt
til Buen, og ei rammet, hvor jeg sigted'.

Laertes.

Og saadan har jeg tabt en ædel Fader;
min Søster til Fortvivlelse er dreven;
hun, hvis Værdi — om Priis tør gaae tilbage —
stod paa vor Alders Bjerg, og bød til Kamp
udi Guldkommenhed. — Men Havnen kommer.

Kongen.

Forstyr ei herfor Eders Søn. Tænk ei,
at vi er' gjort af Stof, saa dørst og dødt
at vi kan lade Faren ruske os
i Skjæget, og ansee det blot for Moerskab.
Om soie Tid skal I faae meer at høre.
Jeg elsked' Eders Fader, og vi elske
os selv; og dette, haaber jeg, vil lære
Jer at formode — Nu? Hvad godt Nyt?

Et Bud træder ind.

Bud.

Breve

fra Hamlet; dette er til Eders Naade,
og det til Dronningen.

Kongen.

Fra Hamlet?

Hvo bragte dem?

Bud.

Man sagde, nogle Sønd.

Jeg har ei seet dem. Claudio gav mig disse,
som han modtog af Dverbringeren.

Kongen.

Laertes, I skal høre dem. — Forlad os.

(Budet gaaer.)

(Læser) „Høie og mægtige Herre! I maa vide, at
jeg er sat nogen i Land paa Eders Ryst. I Mor-
gen skal jeg bede om Forlov at fremstaae for Eders

kongelige Mafsyn; da jeg skal først udbede mig Eders
Tilladelse dertil, og saa berette Mafsagen til min ufor-
modentlige og høist fælsomme Tilbagekomst.

Hamlet."

Hvordan? Er hele Ræsten kommen hjem?
Hvad! eller er det blot et Digt og Rænke?

Laertes.

J kjender Gaanden?

Kongen.

Det er Hamlets. Nogen, —
og i et Efterkrift han siger: ene;
kan J oplyse dette?

Laertes.

Det er mørkt
for mig, o Konge! Men han komme kun;
mit syge Hjertes Jnderste det varmer,
at jeg skal leve og fortælle ham
i Dinene: „det gjorde Du!“

Kongen.

Hvis saa er,
— og hvorfor skulde det vel være saa?
— hvi skulde det vel være anderledes? —
Vil J da lyde mig?

Laertes.

Hvis J ei raader
til Fred.

Kongen.

Jo til Din Fred; hvis nu han kommer,
og, opbragt over denne Reise, afflaaer
igjen at prøve den, saa vil jeg friste
ham til et Bælk, som nu min List har modnet,
ved hvilket han ei andet kan end falde;
ei Vind af Daddel for hans Død skal aande;

men selv hans Moder Rænken skal friskjende,
og Vanheld kalde den.

Laertes.

Nu raad mig, Herre!
deskjærere, hvis saa det bliver anlagt,
at denne Haand maa vorde Værktøi.

Kongen.

Rigtig! —

Tidt, siden J drog bort, har man berømt Jer,
og det i Hamlets Paahor, for en Kunst,
hvori J siges som en Sol at skinne.
Den hele Sum af Eders Færdigheder
aftvang ham ei saa stor Misundelse,
som denne ene, hvilken jeg dog regner
iblandt de mindste.

Laertes.

Hvilken Færdighed?

Kongen.

Jffun et Baand i favren Ungdoms Hat;
men dog nødvendig; thi en Ungling pryder
den lyse, sorgfrie Dragt, han bær', ei mindre,
end Oldingen hans Jobelpelts og Kappe,
som Kraft og hoi Alvorlighed betegner. —
For tvende Maaneder var her en Herre
fra Normandii. — Jeg selv har seet og tjent
imod de Franske, og de ride herligt;
men denne Riddermand fortrylled' alle;
han sad som groet til Saddelen, og tvang
sin Ganger til saa underfulde Konster,
som var hans Legem sammenvoret med
det adle Dyr. Han var saa herlig Mester,
at min Indbildningskraft knap tænke kan
den Tryllekonst og Færdighed han viste.

Laertes.

Han var Normanner, siger I?

Kongen.

Normanner.

Laertes.

Lamord, saa sandt jeg lever!

Kongen.

Retop han.

Laertes.

Jeg kjender ham; han er blandt sine Landsmænd
en Edelfsteen og lysende Karfunkel.

Kongen.

Han talte stærk om Jer,
og gav Jer et saa herligt Vidnesbyrd
for Færdighed i al Slags Forsvarskunst,
især for Klingen, saa han høit udbød:
det sandelig et stolt Syn vilde være,
om Nogen vovede en Dybt med Jer.
Han svor paa, at naar I stod lige for dem,
da tabte deres største Fægtemest're
Kunst, Færdighed og Dø. Dette Skudsmaal
oppustet' sliq Misundelse hos Hamlet,
at han ei ønskede og bad om andet,
end at I snarlig maatte komme hjem,
paa det han kunde maale sig med Eder.
Nu følger deraf —

Laertes.

Hvilket, Eders Høihed?

Kongen.

Laertes, elskede I Eders Fader?

Hvad? eller er I kun et Sorgens Billed?

Et Ansigt uden Sjæl?

Laertes.

Hvi spørger Kongen

om dette?

Kongen.

Si fordi jeg noksom veed,
 I elsked' Jeres Fader; men jeg veed og,
 at Kjærlighed et Barn af Tiden er,
 og af Erfaring har jeg lært, at Tiden
 dens Blus og Flamme lempet; thi der er
 i Kjærlighedens Flamme et Slags Væge,
 som stræber at fortære den; og intet
 beholder stedse lige Kraft; thi Kraft,
 naar den til Overmaade vøyer, doer
 af overvættes Blodriighed. Hvad vi
 vil gjøre, skal vi gjøre, mens vi ville;
 thi dette ville skifter, ændres, sines
 saa mange Gange, som der ere Tunger,
 Hænder og Hænder; og dette skulde
 er da liigt Odlandens Suk, som vi
 gjør Skade ved at lindre. — Men til Noden
 af Saaet. Hamlet kommer hjem; hvad vilde
 I gjøre, for i Handling meer end Død
 at vise Jer, som Ederes Faders Søn?

Laertes.

Jeg vilde dræbe ham i Herrens Tempel.

Kongen.

Ja, intet Fristed Mord bør hellige,
 og Hevnens Rige grandsejls bør være.
 Men, min Laertes, vil I gjøre dette,
 da maae I holde Jer paa Jeres Kammer;
 naar Hamlet vender hjem, vil vi ham sige,
 at I er kommen, og faae Nogle til
 at prise Ederes Mesterkunst for ham,
 og sætte dobbelt Glands paa det Verom,

Lamord Jer gav; og derpaa bringe Jer
 tilfammen, og paa Eders Klinger vødde.
 Da han er ærlig, ædel, fri for List,
 vil han Rapirerne ei undersøge,
 saa J i Mag — hvis ei, da ved lidt Kneb —
 kan vælge Jer en hvas tilspidsset Klinge,
 og med et færdigt Stød gjengjælde ham
 for Eders Fader.

Laertes.

Jeg vil gjøre det,
 og først indvie mit Sværd til dette Bærk.
 En Torvesfriger solgte mig en Salve,
 saa giftig, at naar Blod kun sees efter
 en Kniv, som deri dyppedes, formaaer ei
 forenet Kraft af alle Lægeurter,
 som under Maanen groe, at redde den,
 som fik den mindste Rist deraf, fra Døden.
 Med denne Gift vil jeg min Klinge vøde,
 paa det selv mindste Saar hans Død maa vorde.

Kongen.

Lad os betænke dette noiere,
 og see, naar Tid og Leilighed er gunstigt,
 for vores Plan. Saafremt den skulde feile,
 og, slet udført, vor Hensigt aabenbare,
 det bedre var, den ei i Bærk at sætte;
 derfor bør denne Plan et Baghold have,
 som holde kan, hvis hiin i Proven brister. —
 Dys! lad mig see engang! Vi vil anstille
 et festligt Væddemaal paa Jeres Hænder. —
 Jeg har det.
 Naar Striden gjør Jer tørstige og hede,
 forstærk da Jeres Anfald; naar han da
 forlanger Drikke, vil jeg række ham
 en hensigtsmæssig Kalk, og nipper han

en Draabe blot — hvis Jeres Gift han undgaaer,
skal min staae Prove. — Men hvad Larm er dette?

Dronningen træder ind.
Hvad nu, min elste Dronning?

Dronningen.
En Sorg ei oppebie kan den anden,
saa snelle komme de. O, min Laertes!
Ophelia er druknet.

Laertes.
Druknet! Hvor?

Dronningen.
Paa Skraaningen af Bækken groer en Bidie,
hvis selvgraa Lov i klaren Strøm sig speiler,
der bandt hun vilde, underlige Krands
af Bidiebladene, Ranunkler, Nelder,
af Tusindstjærn, og af de søde Blomster,
som Bornene vor Herres Tjære kalde.
Mens nu hun klatted' for at hænge op
Markblomsterkroner paa de fjerne Øiste,
brast den misundelige Green, og hun
med hendes vilde Sørgeminder faldt
ned i den gradende Bæk.
Bidt spredtes hendes Klæder, og en Stund
hun svæved' over Vandet, som en Havfrue,
imens hun Stykker sang af gamle Sange,
liig een, der søler ei sit Vanhæld, eller
et Væsen liig, der er beslagtet med
og skabt for dette Element. — Men længe
det vared' ei, før hendes Klæder, tunge
og gjennemdrufne, rev den stakkels Pige
fra hendes skjønne Sang til Død i Dybet.

Laertes.
Al! druknet er hun da!

Dronningen.

Ja, druknet; druknet!

Laertes.

O, min Ophelia, den Strøm Dig skjuler,
skal mine Taarers Strømme ei formere.
Men Hjertet spiller Mandens Mod et Puds!
Naturen fordrer sine Rettigheder,
til Trods for al Undseelse. — Saa snart
min Graad er runden, er jeg atter Mand. —
Farvel, min Konge! I mit Jnderste
en Dale er af Ild, som slog i Flammer,
hvis denne Svagbed ikke slukked' dem.

(gaaer.)

Kongen.

Kom, Gertrud, lad os følge ham paa Stand!
Med Rød og Røppe stilte jeg hans Garme.
Nu frygter jeg, den herved atter vækkes;
kom derfor, lad os følge ham.

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

En Kirkegaard.

To Graverkarle træde ind med Spader &c.

Første Graverkarl.

Kan hun blive begravet i christen Jord, som egen-
mægtig gaaer hen og søger Guds Rige?

Anden Graverkarl.

Ja hun kan, siger jeg Dig; kask derfor strax en Grav til hende. Kongens Foged og de tolv Edsvorne have holdt en Synsforretning over Liget, og tilkjende hende Christen Jord.

Første Graverkarl.

Hvordan kan det være muligt, med mindre hun druknede sig af Rødværge?

Anden Graverkarl.

Ja, saadan er det besundet.

Første Graverkarl.

Det maa være se ossendendo; det kan ikke være anderledes. For det er Sagen: Naar jeg drukner mig selv med Villie og Vidende, saa viser det en actus; men en actus har tre Grene, nemlig Begyndelse, Handling og Fuldbringelse; ergol: druknede hun sig med Villie og Vidende.

Anden Graverkarl.

Men her bare, Kammerad! —

Første Graverkarl.

Lad mig snakke. Her ligger Vandet; godt. Her staaer Mennesket; godt: dersom Mennesket gaaer hen til dette Vand og drukner sig, saa — enten han vil eller ei — saa hedder det: han gaaer. Læg Mærke til dette. Men dersom Vandet kommer til ham og drukner ham, saa drukner han sig ikke; ergol: den, som ei er Skyld i sin Død, forforter ikke sit Liv.

Anden Graverkarl.

Men siger Leven det?

Første Graverkarl.

Ja vist; det maa Kongens Foged, og de tolv Edsvorne forstaae.

Anden Graverkarl.

Vil I vide den rene Sandhed? Dersom hun ikke havde været en adelig Frøken, var hun bleven begravet uden for Kirkegaarden.

Første Graverkarl.

Rigtig; der traf Du det. Og det er en Dnk, at store Folk i denne Verden skal have Lov til at drukne, eller hænges sig, fremsfor deres Medchristne. — Hid, min gode Spade! Der er ingen gamle Adelsmænd, undtagen Gravere, Grestkastere og Gartnere. De vedligeholde Adams Haandværk. —

Anden Graverkarl.

Var han Adelsmand?

Første Graverkarl.

Han var den Første, som bar Baaben.

Anden Graverkarl.

Snak! han havde jo ingen.

Første Graverkarl.

Hvad! Er Du en Hedning? Hvordan forstaaer Du Skriften? Skriften siger: Adam grov; kunde han grave uden de Baaben, Du og jeg bær? — Jeg vil give Dig et Spørgsmaal endnu; dersom Du ikke besvarer det til Punkt og Prikke, saa skal Du tilstaae, Du er en —

Anden Graverkarl.

Nu da, spørg!

Første Graverkarl.

Hvem er det, som bygger trofastere end Muurmesteren, Skibsbyggeren eller Tommermanden?

Anden Graverkarl.

Det gjør den, der bygger Galger, for hans Bygning overlever tusinde Indvaanere.

Første Graverkarl.

For Pokker! Jeg kan ret godt lide det Jndfald. Din Galge teer sig ret vel, men hvordan teer den sig vel? Den teer sig vel, for dem, som tee sig ilde; nu teer Du Dig ilde, ved at sige, at Galgen er bygget trofastere, end Guds Huis; ergol: kan Galgen tee sig vel for Dig! Jfærd med det nok engang. Frisk!

Anden Graverkarl.

Hvem der bygger trofastere end en Muurmester, en Skibsbygger eller en Lemmermand?

Første Graverkarl.

Ja, siig mig det, saa maa Du have Helligaften.

Anden Graverkarl.

Hille den! Nu kan jeg siige det.

Første Graverkarl.

Nu frisk da!

Anden Graverkarl.

Skamfærd! Jeg kan ikke siige det.

Hamlet og Horatio træde ind i nogen Afstand.

Første Graverkarl.

Piin ikke Din Hjerne mere med det, for det dorstke Mæn vil ikke tage stærkere Skridt, fordi Du banker det; og naar man næste Gang gjør Jer dette Spørgsmaal, saa svar: en Graver; de Huse, han bygger, vare til Dommedag. Spring hen i Kroen og hent mig en halv Flaske Hjertestyrkning.

(Anden Graverkarl gaaer.)

(Han graver og synger.)

„Mens jeg var ung, hei, hop sasa
 „af tusind Loier fuld,
 „en Pigelild mig tyktes da
 „meer værd end Kongens Guld!“

Hamlet.

Har denne Karl ingen Tølelse af sit Arbeid? Han synger, i det han kaster Grave.

Horatio.

Banen har gjort ham det til en let Forretning.

Hamlet.

Du har Ret. Den Haand, der kun arbejder lidet, er meest kilden.

Første Graverkarl.

(synger.)

„Men Alderdom, jeg siger for sand,
„har nu lagt Haand paa mig,
„og ført mig til et fremmed Land,
„saa jeg mig ei er liig.“

(han kaster et Dødningshoved op.)

Hamlet.

Dette Hoved havde engang en Tunge, og kunde synge. Hvor den Knægt slænger det til Jorden, som var det Kindbenet af Cain, den første Morder! Det turde være Hjernesfalten af en Statsmand, som denne Egel nu kaster Støv i Dinene; een, der vilde besnære Gud selv; ikke sandt?

Horatio.

Det turde vel være, min Prinds!

Hamlet.

Eller af en Hofmand, der kunde sige: „God Morgen, min bedste, ædlest Prinds! hvorledes lever min hule Prinds?“ Den turde maaskee have tilhørt den og den høie og naadige Herre, der roste den og den høie og naadige Herres Hest, naar han i sit Hjerte tænkte paa at tigge den af ham; turde den ikke?

Horatio.

Jo, min Prinds!

Hamlet.

O ja, ja! — og nu er han formælet med den hoi-mægtige Frue Dron; uden Læber og Mund; faaer Tænderne slagne ud af en Graverkarls Spade; her er en deilig Omvæltning i Tingene, naar vi have Greb paa at see den. — Kastede disse Been saa mange Fødselsmerter, blot for at Drengene nu skulle spille Pind med dem? Det værker i mine ved at tænke paa det.

Første Graverkarl.

(Synger.)

„En Kiste og et Hvilested,
„dertil en Jordsærl hvid,
„see det er al den Herlighed,
„Du faaer, naar Du gaaer hid.“

(Kaster et Dødningshoved op.)

Hamlet.

Der er et andet. Mon det ikke være Hjernesfalken af en Lovkyndig? Hvor ere nu hans spidsfindige Spørgsmaal, hans fine Indvendinger, hans casus, hans tituli, hans Ræb? Hvi taaler han, at denne raa Rægt nu slaaer ham i Hovedet med en smudsig Skuffe, og taler ikke et Ord meer om sine Voldsbeder? Hm! denne Person har maaskee i sin Tid været en stor Jordegødspranger, slaaet om sig med Landbolovene, med sine tingløse Obligationer, Skjoder, Sikkerhed, dobbelt Sikkerhed, og protocollerede Pantebreve. Hvad hjælpe ham hans Skjoder i det Skjod, han nu ligger i? Kan hans Sikkerhed og dobbelte Sikkerhed ei sikke hans fine Hoved, for her at fyldest med det fine Muld? Ville de, som sagde god for ham, naar han kjøbte store Landstrækninger, nu ikke sige god for ham for meer end et lidet Rum, ikke længere og bredere end et Par af hans Kontrakter?

Knap Skjoderne paa hans Godser kunne rummes i dette Hul; og maa nu Stamherren selv ikke faae mere? He?

Horatio.

Ikke et Haarsbred mere, ædle Herre!

Hamlet.

Gjores ikke Pergament af Faarestind?

Horatio.

Jo, min Prinds, og ogsaa af Kalveskind.

Hamlet.

Faar og Kalve er' de, som søge nogen Sikkerhed deri. Jeg vil tale til denne Karl. Heida Du! Hvis er denne Grav?

Første Graverkarl.

Min —

(synger.)

„— see det er al den Herlighed,

„Du faaer, naar Du gaaer hid.“

Hamlet.

Er den Din, saa lyver Du paa Din egen Grund.

Første Graverkarl.

Det er meer end I gjør, og derfor er den ikke Jeres. Hvad mig angaaer, lyver jeg ikke; den er min —

Hamlet.

Graven er for Døde og ei for Levende, og derfor lyver Du, naar Du siger, den er Din.

Første Graverkarl.

Der er Liv i den Løgn; den vil fra mig tilbage i Jeres Hals.

Hamlet.

Før hvilken Mand graver Du denne Grav?

Første Graverkarl.

Før ingen Mand.

Hamlet.

Hvor hvilket Fruentimmer da?

Første Graverkarl.

Hvor intet Fruentimmer.

Hamlet.

Hvem skal da begraves i den?

Første Graverkarl.

En, som var et Fruentimmer; men, Gud være hendes Sjæl naadig! nu er hun død.

Hamlet.

Hvilken Haarklover denne Karl er! Vi maae tale som en Bog til ham, hvis vi ei ville blive Offere for hans Ordskloveri. — Ved Gud! Horatio, jeg har i de 3 sidste Aar lagt Mærke til det. Tidsalderen er bleven saa spidsfindig, at Bondens Taa er saa nær ved Hofmandens Hæl, at den træder hans Sko ned. — Hvor længe har Du været Graverkarl?

Første Graverkarl.

Uf alle Dage i Aaret kom jeg til det den Dag, da salig Kong Hamlet overvandt Fortinbras.

Hamlet.

Hvor længe er det siden?

Første Graverkarl.

Veed I ikke det? Det veed jo enhver Tossede; det var den samme Dag, den unge Hamlet kom til Verden, han som er gal og sendt til England.

Hamlet.

Ei for Pokker! Hvi blev han sendt til England?

Første Graverkarl.

Ei! fordi han var gal; der skal han faae sit Blid igjen, og hvis han ikke gjør det, saa siger det ikke Meget der.

Hamlet.

Hvi saa?

Første Graverkarl.

Det vil ikke falde i Dinene der, for der er' alle Følf ligesaa gale som han.

Hamlet.

Hvordan blev han gal?

Første Graverkarl.

Paa en saare underlig Maade, siges der.

Hamlet.

Hvorledes? underlig?

Første Graverkarl.

Ja vist, han blev gal netop deraf, at han gif fra sin Forstand.

Hamlet.

Paa hvad Grund da?

Første Graverkarl.

Gi! her paa dansk Grund. Jeg har været Graverkarl, Mand og Dreng her i 30 Aar.

Hamlet.

Hvor længe kan et Menneske ligge i Jorden, inden det forraadner?

Første Graverkarl.

Ja, hvis det ikke er raadent, før det døer, som vi nu til Dags har mangfoldige Liig, der dø af den franske Syge, og som neppe kan holde, til de lægges i Kiste, saa kan det vel sagtens ligge en aatte Aars Tid. En Garver kan godt ligge sine ni Aar.

Hamlet.

Hvorfor han meer end andre?

Første Graverkarl.

Jo vist, for hans Hud er saa garvet af hans Haandtering, at det holder Vandet en rum Tid ude, og

Bandet er en haard Gast for Jeres slemme Syges døde Kroppe. Her er et Hoved, som har lagt i Jorden i samfulde 23 Aar.

Hamlet.

Hvis var det?

Første Graverkarl.

Det var en forbandet splittergal Karls. — Hvis mener J det var?

Hamlet.

Ja, det veed jeg ikke.

Første Graverkarl.

Gid han times Alfens Ulykker, for ravgal Skjælm han var! Han hældte engang en Flaske Rhinskviin ned over mit Hoved. Denne Hjerneſkal, J her seer for Jeres Dine, var Yorick's Hjerneſkal; han, som var Kongens Hofnar.

Hamlet.

(griber Hjerneſtallen.)

Denne?

Første Graverkarl.

Just denne.

Hamlet.

Al, min ſtakkels Yorick! — Jeg kjendte ham, Horatio! — En Karl af uendelig Lyſtighed og det herligſte Lune; han har baaren mig paa ſin Ryg over tusinde Gange; og nu hvor græſſeligt er nu ei dette for min Indbildningskraft; mit Hjerte vender ſig der- ved. — Her hang hine Læber, ſom jeg har kyſſet, jeg veed ei hvor ofte; hvor er' nu Eders ſkjelmſke Smile? Jeres henrivende Indſald? Jeres Sange? Jeres Munterheds Lynſlag, ſom altid fulgtes af Taſſelets Tordenlatter? Ikke et enſte Emil har Du tilbage, til at gotte Dig over Dit eget Dødninge-Maſyn? Gaaſke, gaaſke henmuldne ere Dine Kinder! —

Gaae nu ind i hendes Heiligheds Sovestue og for-
tæl hende; lad hende sminke sig en Tomme tyk, til
dette Udseende skal hun komme! — Gaae hende til at
lee af dette! — Her, Horatio! sig mig een Ting.

Horatio.

Hvad er det, ædle Herre?

Hamlet.

Troer Du, Alexander gaae saaledes ud i Jorden?

Horatio.

Just saaledes.

Hamlet.

Og lugtede saaledes? Pah!

(kastet Hjernekællen.)

Horatio.

Just saaledes, min Prinds!

Hamlet.

Til hvilken uædel Bestemmelse kunne vi nedsynke, Ho-
ratio! Hvi kan ei Indbildningskraften gaae paa Spor
efter det ædle Stov af Alexander, indtil den finder det
brugt til at stoppe et Spundshul med?

Horatio.

Det var at betragte Sagen alt for smaaligt, at be-
tragte den saaledes.

Hamlet.

Nei sandelig, ikke det ringeste; det er kun at følge
ham did med sammelig Beskedenhed, i det Sandsyn-
ligheden gaaer foran. Her nu! Alexander døde; Alex-
ander blev begravet; Alexander vendte tilbage til Stø-
vet; Støvet er Jord; af Jord gjøre vi Leer; og hvi
kunde man ei tilstoppe en Østende med det Leer, hvor-
til han blev forvandlet?

Den høie Caesar, død, opløst til Muld,
et Hul kan stoppe til for Vinterkulde.

D at det Støv, hvorfor alt Støvet buffed',
tilsidst en Hyttes Bæg maaskee for Regn har
luffet!

Men tys! Men tys! Tilside, der er Kongen.

Præster o. s. v. træde ind i Sørgeoptog. Dphe-
lias Liig bæres ind. Laertes og en Sørgeklare
følge det. Kongen, Dronningen, og deres
Følge o. s. v.

Dronningen, Hoffet; hvem er det de følge?
Og med saa knap tilmaalte Kirkeskikke?
Det er et Tegn, at Liget, som hidbringes,
har med fortvivlet Haand selv endt sit Liv.
Det var af Stand. Kom, lad os gaae tilside
et Dieblif, og høre til.

(gaaer tilside med Horatio.)

Laertes.

Hvad flere Kirkeskikke?

Hamlet.

Det er Laertes, en høist ædel Ungling.
Giv Agt!

Laertes.

Hvad flere Kirkeskikke?

Første Præst.

Saa vidt er hendes Jordefærd udstrakt,
som vi har Guldmagt. Hendes Død var tvivlsom;
og havde mægtig Bud ei Loven boiet,
hun i vanhellig Jord var bleven nedlagt
til Domsbasunens Skrald. For milde Bønner
var' Skaar og Steen og Gruus paa hende kastet.
Dog her tilstaaes hun nu sin Ustyldskrand's,
og den jomfruelige Blomsterstrøning,
samt Klang af Klokker, mens hun bringes til
sit Hjem i viet Muld.

Laertes.

Tør her ei mere skee?

Første Præst.

Ei meer tør skee;

vi maatte Gravene vanhellige,
sang vi et requiem, og slig Fred for hende,
som for de Salige, der dø i Herren.

Laertes.

Saa lægger hende da i Jordens Skjød,
og af det favre, ubesmitted' Kjød
Violer groe! — Hør mig, Du haarde Præst!
Min Søster skal som Engel staae ved Thronen,
naar Du i Dybet ligger hylende.

Hamlet.

Ha! Hvad! den yndige Ophelia.

Dronningen

(siger Blomster.)

Sødt til den Sødeste! — Farvel! — Jeg haabed'
i Dig at have seet min Hamlets Hustru;
Din Brudeseng at smykke, tænkte jeg;
o, hulde Pigel ei at stroe Din Grav.

Laertes.

O trefold Bee ti Gange trefold falde
paa den Forbandede, hvis Helveds-Udaad
berøved' Dig Din ædle Sands! — Hold Jorden
en Stund tilbage, indtil jeg end eengang
i mine Arme har indsluttet hende.

(Springer i Graven.)

Saa; dyng nu paa den Levende og Døde,
til Sletten voxer til et Bjerg, som seer
hoit over gamle Pelion og det blaa
Olympus's hoit i Himle skjulte Hoved!

Hamlet

(træder frem.)

Hvo er det,
hvis Smerte taler med slikt Eftertryk?
hvis Sorrigs Tale kogler Stjernegangen,
saa, liig forbausede Tilhørerskarer,
de staae i Skyerne? See, her er jeg,
Hamlet af Danmark!

(han springer i Graven.)

Laertes.

Satan slaae Din Sjæl!

(de brydes.)

Hamlet.

Du beder ikke smukt!
Hør! bort med Dine Fingre fra min Strube!
thi skøndt jeg ei er heed og hastigssindet,
har jeg dog noget Farligt inden i mig;
frygt det, hvis Du est viis; tag bort Din Haand

Kongen.

Gaae, riv dem fra hinanden!

Dronningen.

Hamlet! Hamlet!

Alle.

O ædle Herrer!

Horatio.

Elste Prinds, vær rolig!

(Følget stiller dem ad, og de stige op af Graven.)

Hamlet.

Ja, den Sag vil jeg sægte med ham om,
til mine Dienlaage meer ei blinke.

Dronningen.

O, hvilken Sag, min Søn!

Hamlet.

Jeg elskede
Ophelia, hundred' tusinde af Brødre,
om deres Kjarlighed tilsammenlagdes,
udgjorde ei min Sum. Hvad vil Du gjøre
for hende?

Kongen.

O, han raser, min Daertes!

Dronningen.

For Herrens Naade, o bær over med ham!

Hamlet.

Guds Bunder! viis mig, hvad Du vilde gjøre?
mon græde, stride, faste, senderrive
Dig selv, uddrikke salten Hav, opsluge
en Krokodil? Jeg vil det. Komst Du hid,
blot for at hyle? for at trodse mig
med dette Spring i hendes Grav? — Kom an!
Lad Dig begrave levende med hende;
det vil jeg med; og snakker Du om Bjerge,
saa dyng Millioner Agre over os,
indtil vor Gravhøi, sviende sin Jæse
i Jonens Brand, gjør Osse til en Borte!
Ja, har Du Lyst at prale, vil jeg brønte,
saavel som Du.

Dronningen.

Det er Vanvittighed;
dens Gjæring varer kun et Dieblif;
taalmødig derpaa, som den ømme Due,
naar den sit gyldne Ungepar udruger,
han sidder taus med forgnedboiet Hoved.

Hamlet.

Hør, Herre! hvi behandler I mig saadan?
Jeg altid elsked' Jer; men ligemeget!

Lad Hercules selv gjøre, hvad han kan —
 Tugl flyve vil, og Tist vil gaae i Vand.

(gaaer.)

Kongen.

Jeg beder Dig, følg med ham, min Horatio!

(Horatio gaaer.)

(til Laertes.) Taalmodig! huff vor Dale i Gaar Aftes;
 nu Haand paa Barket! — Elfte Gertrud, sørg for,
 at Nogle vaage over Eders Son. —

Paa denne Grav skal komme til at ligge
 et levende, et sjeldent Monument.

En rolig Time snart os forestaaer;
 vi Taalmod øve her, indtil den slaaer.

(de gaae.)

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet og Horatio træde ind.

Hamlet.

Nu nok om dette. — Her nu her det andet; —
 Grindrer I endnu den hele Sag?

Horatio.

Grindrer den, min Prinds?

Hamlet.

Der stod en Art af Strid her i mit Hjerte,
 som Sovn mig nægted'; varre tyktes mig
 jeg laae end Oprørsmand i Boerne.

Jeg hovedfulds soer op, og priset være
 min Hovedfuldshed — ja vi maae erkjende,
 vor Ubefindighed tit vel os tjener,
 hvor alle vore dybe Planer blegne,
 og det skal lære Dig, der er en Guddom,
 som lægger sidste Mesterhaand paa al
 Din Tid; tilhug den som Du vil!

Horatio.

Ja, vist nok!

Hamlet.

Op af mit Rum jeg foer,
mit Skjers jeg snored' om min Skipperkjole,
jeg famled' for at finde, fandt min Skat,
fik deres Pække fat, og gif saa ned
i mit Lukas; hvor jeg saa dristig var,
da Frygten glemte Høflighed, at aabne
den høie Tuldsmagt; hvor jeg fandt, Horatio!
en Konge-Riddingsstreg, en streng Befaling,
(med mange og forskjellige Grunde spækket,
som Danmarks Vel, ja Englands med angif,
samt mine Synder registrerte — oh! —)
at naar den forevistes skulde flux,
paa Diebliffet, uden Tid at spille,
ja ei engang til Bøddelørens Slibning
mit Hoved hugges af.

Horatio.

Gud! er det muligt?

Hamlet.

Her Ordren er; læs den, naar Du faaer Tid.
Men vil Du vide, hvad jeg gjorde saa?

Horatio.

Ja, ædle Herre! det er just min Ven.

Hamlet.

J slikt et Garn af Skurkestreger hildet,
at førend jeg formaaede at gjøre
et Forspil til en Tanke, havde man
begyndt paa Stykket selv, jeg satte mig,
opdigtede' en nye Tuldsmagt, skrev den smukt;
eengang, liig vore Statsmand, jeg ansaae
det Skam at skrive smukt, og stræbte saare
at glemme denne Kunst; men Ven! nu tjente

den mig som Livdrabant. Hør, vil Du vide
hvad mit Skrift indeholdt?

Horatio.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Deri besværges Kongen Englands Fyrste,
saa sandt han er hans troe Skattekonige,
saa sandt som Venstabs mellem dem skal groe
med Palners Flor; saa sandt som Fred freindeles
skal bære trygt sin Afskeds, og staae som
et Bindetegn imellem dem — og mangt et
saasandt som end af lige vægtigt Indhold, —
da strax, naar han har læst og kjender Ordren,
foruden Afskeds Undersøgelse,
han lader Overbringerne henrette,
og ei engang tilstaaer dem Tid at skrifte.

Horatio.

Hvordan forseglede I det, min Prinds?

Hamlet.

O, ogsaa heri spored' jeg Guds Fingert;
thi i min Pung jeg havde det Signet,
som var min Faders, og som var Model
for dette Kongesegl. Nu lagde jeg
mit Brev i Form, som hiint, skrev uden paa,
forsegled' det, og lagde det saa hen.
Man kjendte ei min Skifting; næste Dag
stod vores Beslag, og hvad derpaa fulgte,
det veed Du alt.

Horatio.

Saa altsaa Guildenstern
og Rosenkrantz da nu maae troe derpaa.

Hamlet.

Ja, Ven, de beilede' jo til denne Post.

De røre ikke min Samvittighed;
de selv fremledte Døden; farligt er det,
saasnart en lavere Natur gaaer mellem
to stærke Gjenders Stød og vilde Klinger.

Horatio.

Ha! hvilken Konge er dog denne!

Hamlet.

Troer Du

ei, at det nu er Tid jeg gaaer til Bærket?
Han, som min Konge slog, min Moder skjænded',
han, som fremstjød sig mellem min Forhaabning
og mine Fædres Krone; han, som angled'
med egne Hænder efter dette Liv,
og med sligt glimrende Bedrageri;
er det ei reen Samvittighed af mig,
at jeg betaler ham med denne Arm?
og er det ei en Selvedsynd at lade
slig Kræft i vor Natur end skade meer?

Horatio.

Det vil kun vare føie Tid, saa veed han
fra England, hvordan Sagen der er endt.

Hamlet.

Kun føie Tid; min Mellemtiden er;
og en Mands Liv er som til een at tælle. —
Men, troe Horatio, jeg er høist bedrøvet,
at jeg forglemte mig imod Laertes,
thi i min egen Sag, som i et Speil,
jeg hans Sags Billed seer. Jeg vil bestræbe
mig for hans Gunst at vinde; sandelig
hans Smertes høie Tone rev mig hen
i Lidenstabsens Himmelflugt.

Horatio.

Ih! Stille!

Hvo kommer der?

Dørick træder ind.

Dørick.

Heist velkommen tilbage til Danmark, Eders Naade!

Hamlet.

Jeg takker ydmygst, Herre! — Afender Du denne
Mig?

Horatio.

Nei, bedste Herre!

Hamlet.

Dit Lod er des ærefuldere, for det er en Last at
kjende ham. Han har meget og frugtbart Land; lad
et Dyr være Dyrenes Herre, saa vil hans Krybbe
staae ved Kongens Bord. Det er en Allike; men
som jeg siger, han har rige Besiddelser af Skarn.

Dørick.

Naadige Herre! dersom det var Eders Naade beleis-
ligt, skulde jeg melde Jer noget fra hans Majestat.

Hamlet.

Jeg vil anhere det med al Opmærksomhed, Herre! —
Sæt Eders Hat paa det rette Sted; det er Hovedet.

Dørick.

Jeg takker Eders Naade, det er meget heedt.

Hamlet.

Nei, I maa troe mig, det er meget koldt; Binden
er nordlig.

Dørick.

I har Ret, naadige Herre! det er temmelig koldt.

Hamlet.

Men dog synes mig, at det er varmt og lummert;
eller ogsaa mit Temperament —

Dørick.

Forsfærdelig, naadige Herre! det er forfærdelig varmt

— som om det var — jeg veed ikke hvordan. Hans Majestæt bød mig sige Eders Naade, at han har indgaact et stort Væddemaal paa Eders Haand. Sagen er denne, naadige Herre —

Hamlet

(nøder ham til at sætte Patten paa.)

Jeg beder Jer; — huff paa —

Doric.

Tillad mig, Eders Naade! blot for min Bequemmeligheds Skyld; det forsikker jeg. — For kort siden er Laertes kommen her til Hove. Troe mig, han er en fuldkommen Riddersmand, fuld af de herligste, udmærkede Egenskaber, høist behagelig i Dngang, høist ædel i Anstand. Sandelig, at jeg skal tale ret synligt om ham, han er de fine Sæders Billede og Marbog; thi I vil finde, at han indeholder enhver Fuldkommenhed, en ædel Ridder vil see for Dine.

Hamlet.

Herre! hans Beskrivelse lider intet Tab i Jeres Mund; skjøndt jeg veed, fuldstændig at registrere hans Dyder, vilde forvirre endog en dyrfet Sukkommelses Regnekunst, saa snelle og talrige fare de den forbi. Men at jeg skal tale i sanddrue Fortales Tone, saa anseer jeg ham for en Sjæl af stort Omfang, og hans Indhold for saa dyrebart og sjældent, at, for at bruge et rigtigt Udtryk om ham, kun hans Eigemand er hans Speil; og hver anden, som vil male ham, kun hans Skygge; intet mere.

Doric.

Eders Naade taler høist træffende om ham.

Hamlet.

Til Sagen! Hvi formørke vi den ædle Herre med en Taage af vores raage Død og Ande?

Osrick.

Hvad befaler?

Horatio.

Er det Jer ei muligt at forstaae dette Sprog i en Andens Mund? I Sandhed, Herre! I maatte kunne det.

Hamlet.

Til hvad Ende nævner I den ædle Herre for mig?

Osrick

Laertes?

Horatio.

Hans Pung er alt tom. Alle hans gyldne Ord har han givet ud.

Hamlet.

Just ham, Herre!

Osrick.

Jeg veed, I er ei uvidende —

Hamlet.

Jeg onsked' I vidste det, Herre; dog, paa min Ære! om I end gjorde det, vilde det ikke meget bevise jeg var det. Nu vel, Herre? —

Osrick.

I er ei uvidende om, hvilken udmærket Fuldkommenhed Laertes besidder —

Hamlet.

Det tør jeg ei tilstaae, for at jeg ei skal sammenligne mig med ham; thi at kjende en Mand noie, er at kjende sig selv.

Osrick.

Jeg mener, min Prinds! i hans Vaaben; men i den Berømmelse, de have lønnet ham med, er han uden Ligemand.

Hamlet.

Hvad er hans Vaaben?

Dørick.

Rappir og Daggert.

Hamlet.

Det er to Baaben. Nu videre!

Dørick.

Kongen har paa sin Side væddet om sex moriske Heste, hvorimod han har stillet til Pant, som jeg hører, 6 franske Kaarder og Daggert, med deres Tilbehor, saasom Belte, Gehæng o. s. v. — Tre af Væretøiene ere i Sandhed høist behagelige for Indbildningskraften, høist svarende til Kaardesæsterne, høist fine, og af en høist fri og ædel Opfindelse.

Hamlet.

Hvad forstaaer I ved Væretøi?

Horatio.

Jeg vidste nok I kom til at opbygge Jer ved Randgloferne, inden I blev færdig.

Dørick.

Væretøiet, min Prinds, det er Gehængerne.

Hamlet.

Nu da: sex moriske Heste imod sex franske Kaarder, deres Tilbehor, og tre Væretøi af en høist fri og ædel Opfindelse; det er et fransk Væddemaal imod et dansk. Hvorfor er det stillet til Pant, som I kalder det?

Dørick.

Kongen har væddet, at i et Dufin Stød mellem Eder, min Prinds, og ham, skal han ikke give tre Stød forud for Jer. Han har væddet paa Tolv mod Ni, og det vilde bringes til umiddelbar Afgjærelse, dersom Eders Naade vil værdiges at svare til det.

Hamlet.

Hvordan da, dersom jeg svarer Nei?

Dørick.

Jeg mener, min Prinds, dersom I vil fremstille
Eders høie Person, for at afgjøre Væddemaal.

Hamlet.

Herre, jeg vil spadserer her i Salen; hvis det behager
hans Majestæt, er det nu den Tid af Dagen, jeg
tager frisk Luft. Lad Rapirerne bringes hid, den
ædle Herre være villig til det, og Kongen sit Forsæt
troe, saa vil jeg vinde for ham, hvis jeg kan; hvis
ikke, vil min hele Gevinst være min Skam, og de
fleste Stod.

Dørick.

Skal jeg melde det saaledes?

Hamlet.

Det maa være Meningen; balddyr det, som Eders
Natur lyfter.

Dørick.

Jeg anbefaler mig til Eders Naades Tjeneste.

(gaaer.)

Hamlet.

Jeg takker, jeg takker. — Han gjør vel i selv at
anbefale sig; der er ingen anden, som vil tjene ham
heri.

Horatio.

Denne Bibe løber endnu med Eggeskallen paa Ho-
vedet.

Hamlet.

Han gjorde Komplimenter for sin Moders Brystvorte,
for han døde den. Saaledes har han, og mange
flere af samme Yngel, som jeg veed denne Afvikels-
Tidsalder er forgabet i, blot lært Dagens Melodi
uden ad, og faaet Klangen af Selskabstenen; et Slags
Sammensurium, som idelig gjører og udaander de
allerflaueste og meest gjennemtarstede Tanker; men vil

Du prøve dem, saa pust blot til dem, og Boblerne briste!

En Herre træder ind.

Herren.

Min Prinds, hans Majestæt anbefalede sig til Jer ved den unge Dørrick, som melder ham, at I venter ham her i Salen. Han sender mig, før at erfare, om Eders Hu staaer til at sægte med Laertes, eller om I vil udsætte det til videre?

Hamlet.

Jeg er mit Forsæt troe, og det følger Kongens Billie. Er det ham beleiligt, saa er jeg rede, nu, eller naar det skal være, forudsat jeg er saa vel oplagt, som nu.

Herren.

Kongen og Dronningen og alle komme hid.

Hamlet.

De komme i en lykkelig Tid!

Herren.

Dronningen beder Jer vise Laertes venstabelig Behandling, før I begynde at sægte.

Hamlet.

Jeg vil følge hendes gode Rærdom.
(Herren gaaer.)

Horatio.

I taber dette Bæddemaal, min Prinds!

Hamlet.

Det troer jeg ikke; siden han drog til Frankrig, har jeg været i idelig Dvælse. Jeg vinder sikkerlig. Men Du kan aldrig troe, hvor ilde alting staaer til her omkring mit Hjerte; men det har intet at betyde.

Horatio.

So, min bedste Herre —

Hamlet.

Det er kun Barnagtighed; men det er saadan en Slags Alhnelse, som vilde maaskee forurolige et Fruentimmer.

Horatio.

Dersom Eders Sind har Alhnelse om noget, saa adlyd det. Jeg vil forebygge at de skal komme hid, og sige, I føler Jer ei oplagt.

Hamlet.

For alting ei! Vi foragte Varsler. Ikke en Spurv falder til Jorden uden den himmelske Faders Villie; dersom det skal være nu, skal det ei komme; dersom det ikke skal komme, skal det være nu; dersom det ikke skal være nu, vil det dog komme; at være rede, det er alt, siden intet Menneſke, hvormeget han end forlader, veed hvad det er at forlade betids? Det ſkee! Kongen, Dronningen, Laertes, Hofmænd, Dørick træde ind med Folge, som bære Napirer o. ſ. v.

Kongen.

Kom, Hamlet! kom, tag denne Haand af mig!

(han lægger Laertes's Haand i Hamlets.)

Hamlet.

Forlad mig, Herre! Jeg har feilet mod Jer; forlad, saasandt I er en Riddersmand! Hver Mand her veed, og I har viſt nok hørt, at jeg er straffet med en ſvar Forryktighed. Hvad jeg har gjort, ſom Eders Hjerte, Ære, Brede kunde opirre, det tilſtaaer jeg her, var Banvid. Var det da Hamlet, ſom fornærmed' Jer? Nei, Hamlet ei; hvis Hamlet er berøvet ſig ſelv, og fra ſig ſelv, og han fornærmer Laertes, gjer ei Hamlet det? nei, Hamlet

fragaar det; hvem fornærmer da? — hans Vanvid.
 Hvis saa, er Hamlet blandt dem, som fornærmes.
 Den arme Hamlets Vanvid er hans Fjende.

I dette Selskabs Paahør
 fragaaer jeg, at jeg tænkte ondt imod Jer.
 Undskyld mig da i Eders ædle Tanker,
 som den, der over Huset stød med Pile
 og saarede sin Broder!

Laertes.

Mit Hjerte har I fyldestgjort, som mægtigst
 i denne Sag til Hevn mig skulde drive;
 men hvad min Vre angaaer, træder jeg
 tilbage, og vil ei forlig indgaae,
 før Mænd, navnkundige for Nar og Hæder,
 Fredsvilkaar har bestemt ved deres Udsagn,
 som mig mit Navn bevarer ubesmattet.
 Til den Tid tager jeg med Eders Benskab
 med Benskab, og vil ikke bryde det.

Hamlet.

Jeg frø modtager det, og freidig med Jer
 jeg sætter denne broderlige Lystkamp.
 Giv Værgen hid! Kom frem!

Laertes.

Kom, een til mig!

Hamlet.

Laertes, jeg skal værges Jeres Hæder,
 i min Uvidenhed maa Eders Kunst,
 en Stjerne liig i tykkeste Nat og Mulm,
 fremstraae dobbelt klar.

Laertes.

I Hjemter, Prinds!

Hamlet.

Nei, nei, ved denne Haand!

Kongen.

Ung Dørick, giv dem Børge! — Elſkte Hamlet,
 I veed jo Væddemaallet?

Hamlet.

Jo, min Konge,
 for meget paa min ſvage Haand I ſtoled'.

Kongen.

Jeg frygter ei; jeg har jo ſeet Jer begge; —
 men ſiden han har taget til i Kunſten,
 har vi ſaaledes aftalt Væddemaallet.

Laertes.

Nei, denne er for tung; giv mig en anden.

Hamlet.

Jeg er tilfreds med denne. Diſſe Klinger
 er dog vel lige lange?

Dørick.

Ja, min Prinds!

(de lave ſig til at fægte.)

Kongen.

Sæt Bøgerne paa Bordet. — Derſom Hamlet
 det første eller andet Stød mon give,
 ſaa og hvis han det tredje gjengjælder,
 ſkal alle Skandſernes Kartover tordne;
 paa Hamlets bedre Aandedrag ſkal Kongen
 en Skaal udtomme, og i Bæg'ret kaſte
 en Perle, rigere end nogen, fire
 ſamfulde Konger bar' i Danmarks Krone.
 Giv Drikkebag're hid; og lad Hærpuffen
 ſaa til Trompeten ſige, og Trompeten
 til ham, ſom uden for Kartoven ſtyrer,
 Kartoven ſaa til Himlene, og Himlen
 til Jorden: „Kongen drikker nu for Hamlet!“
 Belan! Begynd; og, Dommere! giv Afgt!

(de fægte.)

- Rom an!
- Hamlet.
- Laertes.
- Velan, Prinds!
- Hamlet.
- Get!
- Laertes.
- Nei!
- Hamlet.
- Fælder Dom!
- Dørik.
- Et Stød, høist reent!
- Laertes.
- Nu vell! saa om igjen!
- Kongen.
- Holdt! giv mig Wiin. See, Hamlet, denne Perle
er Din; det er Din Skaal! Ræk ham sit Bæger!
(Trompeterne lyde og Kartover løsnes udenfor.)
- Hamlet.
- Først vil jeg fægte denne Gang til Ende.
Sæt det tilside lidt. — Rom! — Ræk et Stød.
(de fægte.)
- Hvad siger I?
- Laertes.
- Et Stød, et Stød, ja rigtig.
- Kongen.
- Vor Søn gaaer af med Seiren.
- Dronningen.
- Han er feed,
og lidt stakaandet. Hamlet, tag mit Klæde,
og tør Din Pande; Hamlet! Dronningen
et Glædesbæger tommer paa Dit Hæd!
- Hamlet.
- Min ædle Frue —

Kongen.

Gertrud! drif det ei!

Dronningen.

Jo, min Gemal! jeg vil; jeg beder, lad mig!

Kongen

(affides.)

Det er Gifthægeret; det er for sildigt.

Hamlet.

Jeg tør endnu ei drikke, Frue; — strax.

Dronningen.

Kom, lad mig tørre Sveden af Dit Ansigt.

Laertes.

Nu vil jeg ramme ham.

Kongen.

Jeg troer det ei.

Laertes.

Dg dog, en Stemme i mit Jnderste
er næsten derimod!

Hamlet.

Kom tredie Gang,

Laertes! Hidindtil har J kun leget;
jeg beder, stød med Jeres bedste Kraft.
Jeg frygter, at J har mig kun til Bedste.

Laertes.

Saa? troer J det? — Kom an!

(de fægte.)

Dærick.

Jntet paa nogen af Siderne.

Laertes.

Nu vogt Jer!

(Laertes saarer Hamlet; derpaa i Stridens Hede
ombyttes Napirerne, og Hamlet saarer Laertes.)

Kongen.
Skil dem ad; de er' i Hede.
Hamlet.

Nei, kom igjen!

(Dronningen falder.)

Osrick.
Ha! sørg for Dronningen!

Horatio.
De bløde begge. — Prinds! hvorledes er det?

Osrick.
Hvorledes er det fat med Jer, Laertes?

Laertes.
Som med den Mand, der grov en Grav til Andre,
og selv faldt i den. — Osrick, mig skeer Ret;
min egen Kænke skiller mig ved Livet.

Hamlet.
Hvad fattes Dronningen?

Kongen.
Hun faldt i Asmagt,
da hun saae Blod.

Dronningen.
O nei — nei! Drikken, Drikken —
O Hamlet, elskte Son! — Jeg er forgivenet.

(døer.)

Hamlet.
O, Djevlø Ondskab! — Ha! Lad Dorren lukkes!
Forræderi! Opspor det!

(Laertes falder.)

Laertes.
Her er det, Hamlet. — Hamlet, Du est dødsens;
al Verdens Lægekunst kan Dig ei frelse;
en Times Liv Du har ei i Dit Bryst;

Torrådervaaabenet er i Din Haand,
tilspidset og forgiftet; Ranken vendte
sig mod mig selv. See mig; jeg ligger her,
jeg skal ei meer opstaae; Gift drak Din Moder!
Jeg kan ei mere; — Kongen — Kongen ene
at dadle er —

Hamlet.

Hvad! Klingen med forgiftet! —
Saa, Gift! gjør da Dit Værk!
(stikker Kongen.)

Dørick og Herrerne.

Torraderi! Torraderi!

Kongen.

O, Venner! frelser mig! Jeg er kun saaret.

Hamlet.

Her, Du Blodskjænder! Du mordtørstige,
fordømte Dannerkonge! Drik Dit Bæger! —
Er Perlen her endnu? — Følg med min Moder!
(Kongen døer.)

Laertes.

Ham skeer sin Ret. Han selv har blandet Giften. —
Byt Din Tilgivelse mod min, o Hamlet!
mit og min Faders Blod paa Dig ei komme,
ei heller Dit paa mig!

(Laertes døer.)

Hamlet.

Det fri Dig Gud fra! — Jeg gaaer heden med Dig. —
Jeg døer, Horatio. — Ulykkelige Dronning,
farvell! — J, som ved dette Sorgespil
staae blege, rystende, som er' kun stumme
Personer og Tilhørere ved Sagen;
hvis Tid mig undtes; — men strang Stevning lyder
fra Dødens ubevægelige Domstol —

O da — da kunde jeg kundgjøre Jer —
Men lad det fare! — See, jeg dør, Horatio,
Du lever; o forklar mig og min Sag
for dem, som gaar i Mørket!

Horatio.

Troe ei dette!

Jeg er en Oldtids Romer, ingen Danser,
end er her Gift!

Hamlet.

Saa sandt Du est en Mand,
saa rækker Du mig Bægeret! — O slip!
Bed Himlene! Nei, jeg vil have det. —
O Gud, Horatio! hvilket saaret Navn
skal leve efter mig, da Tingene
i Mulin og Mørke saa begravne ligge!
Var Du mig nogensinde i Dit Hjerte,
da fjern Dig end en Stund fra Saligheden,
og aand i denne Jammerdal med Smerte,
for at fortælle min Historie. —

(Krigsmarsch høres langt borte, og Kartover løsnes
uden for.)

Hvorfra hiin Krigslyd?

Osrik.

Fortinbras, som kommer
med Seir fra Polen, hilser med slig Torden
de Sendebud fra England, som nu lande.

Hamlet.

O min Horatio, jeg føler Døden;
den stærke Gift hver Gnist af Liv udslukker;
jeg ei oplever dette Bud fra England;
men Balget træffer Fortinbras; det spaaer jeg,
og døende min Stemme lyder for ham.
Kundgjør ham dette; slig ham Skjæbnens Gang —

det mindste med det største, som har virket, —
 Det øvrige er Taushed.

(han døer.)

Horatio.

Åh, nu brister
 et ædelt Hjerte. — Gulde Brinds, god Nat,
 og Engleskarer synge Dig til Hvile! —
 Hvi drager Trommen hid?

(Krigsmarsch udenfor.)

Tortinbras træder ind med de engelske Sendinge
 og Andre.

Tortinbras.

Hvor sees dette Syn?

Horatio.

Hvad vil J see?

hvis Serge- og hvis Under-Syn J mener,
 da søg ei meer; her har J fundet dem.

Tortinbras.

Sligt Blodbad skriger Mord! — O stolte Død!
 hvad Heitid holdes i Din evige Celle,
 at Du saa blodig med eet Skud har sædlet
 saa mange Tyrster?

Første Sendebud.

Det er Jammerøsyn.

Bort Bud fra England kommer nu for tilde;
 dødt er det Dre, som vi skulde melde,
 at troligen hans høie Bud er opfyldt,
 at Rosenkrantz og Guildenstern er' døde;
 Hvo siger os nu Tak?

Horatio.

Hans Læber ei,
 om de end levede og kunde takke;

han aldrig Ordre gav til deres Død.
 Men da I samles her, som Teppet just
 for dette blodige Sørgeespil er faldet,
 I fra den polske Krig, og I fra England,
 saa byd, at disse Legemer fremstilles
 høit paa en Skueborg for Alles Dine,
 og lad mig derfra aabnbare Verden,
 som veed det ei, hvorlunde det gik til.
 Saa skal I høre mig forkynde Eder
 om Blodskam, blodig, unaturlig Daad;
 tilfældig Straf, Manddrab af Hændelse;
 om Mord, saavel ved Sviig, som Vold; og nu
 i Enden her feilslagne Planer, faldne
 paa Dphavsmændens Hoved. Alt det kan jeg
 kundgjøre sanddrue.

Fortinbras.

Lad os høre da;
 og kald de Vdseste dertil. — Hvad mig
 angaaer, modtager jeg med Sorg min Lykke.
 Jeg har en gammel Ret til Danmeriget;
 min Fordeel byder mig at fordre det.

Horatio.

Derom at tale har en Røst paalagt mig,
 som vel tør drage Stemmer efter sig.
 Men lad det skee paa Stand, i denne Stund,
 mens Folkets Sind endnu er vildt og oprørt;
 at Rænker og Bildfarelser ei skulle
 aarsage fleer' Ulykker, end de skeete.

Fortinbras.

Lad fire Hovedsmand da bære Hamlet
 med festlig Krigerpragt til Skueborgen;
 thi sandelig, var han paa Thronen kommen,
 høist kongelig og herlig var han vorden.

Foran hans Vandring Krigerens Musik
og Sørgehoitidsstik, som over Helte,
i høie Toner tale! —

Frem! Lager disse Liig; thi disse Stæder
sligt Syn ei passer for; det Leiren klæder.
Gaaer, byder Hæren skyde!

(Dødningsmarsch. De gaae ud, bærende de døde Lege-
mer, hvorpaa Katoverne løsnes.)

Om

Sorgespillet

H a m l e t,

Prinds af Danmark.

Det oprindelige Stof til dette Sørgeſpil ligger i 3die Bog af vor ſtore Hiſtorieſkriver Saxo. Dette gav Franſkmanden Belleforeſt Anledning til en tragisk Novelle, ſom blev overſat paa engeliſk, under Navn af the historie of Hamblett; efter dette forſærdigede Thomas Kyd et Sørgeſpil, ſom allerede i Aaret 1589 ſpiltes paa den engeliſke Skueplads, og ſom, i Forening med ovennævnte Novelle, uidentviſt gav Shakſpear Anledning til ſin Hamlet. — Malone formoder at det er ſkrevet 1596, altsaa i Forfatterens 32te Aar, og i hans herligſte Manddoms-Blomſter *). — Davies troer imidlertid, at det er bragt tidligere paa Skuepladsen; men i en anden Form, da det er bekjendt, at Shakſpear idelig forandrede, iſær i ſine Yndlingsſtykker, og intet har vel været ham kjerere end Hamlet, det dramatiſke Meſterværk, ſom af alle har gjort det ſtorſte Indtryk paa hans Landsmand, og ſom fra ſin førſte Foreſtilling til den Dag i Dag har været kronet med ſtørſt Biſald, og ſpillet ofteſt.

Jeg forbigaaer her alt, hvad brittiſke Kunſtdommere have ſagt om denne Tragoedie. Enhver Læſer, ſom upartiſk og uden Fordom træder hen foran dette

*) Capel troer 1605.

Mesterværk, vil gribes og gennemtrænges af dets Juldkommenheder, uden at have Johnson eller Steevens o. s. v. ved Haanden; — og den, som ret vil see Værkets indre Structur, han aabne Helligdommen med den magiske Nøgle, Tydsklands Shakspear har raft ham i sin Wilhelm Meister. — Det er blot min Hensigt kortelig at fortælle, saavidt mig bekjendt er, Stykets Historie og Skjæbne, saavel i dets Fædreland, som under fremmede Himmelegne.

Som en Sol gif Shakspeare's Geni op af Barbariets Nat; og da det var dalet, overgif et Slags cultiveret Barbari det Land, det havde lyst for. Mængden, som kun beundrer det Ny, men ei det Store, glemte ham; kun saa, heist 7 eller 8 af alle hans Stykker, forundtes Udgang til Londons Skuepladse; og denne Scenens Konge maatte vige sit lovlige Rige for Beaumont, Fletcher og Ben Jonson. — Først i vore Dage vakktes de af en lang, vanærende Hvile ved den berømte David Garrick; de lønede ham som Skuespilbestyrer med Rigdom, og som Skuespiller med Uldødelighed.

Midlertid bar Garrick sig nok ad med disse Stykker i Almindelighed og med dette i Særdeleshed, som den, der finder en Mynt fra den høie Oldtid, og skurer og pudser den saalange, at ei blot den saakaldte ædle Rust, men endog meget af dens Præg udslettes og forsvinder. — Jeg vil ei tale om de Indgreb, han som Skuespiller tillod sig mod dette Sørgepil, f. Ex. at han altid udelod den herlige Monolog af Hamlet *), hvor han i 3die Akt træder ind og finder

*) Derimod fortæller Davies ogsaa, at Garrick igjen indførte Hamlets Formaning til Skuespillerne i 3die Akt paa Theatret, som lige fra Bettertons Død og til den Tid aldrig var hørt paa de engelske Skuepladse.

Kongen bedende; nej, han tilbød siden efter Engellænderne en Forbedring af den gamle Will. Shakespeares Hamlet (an amendment of Hamlet) hvis Plan jeg med saa Ord vil fortælle.

Den første Akt, hvori Shakespeares Geni med beundringsværdig Hurtighed fører Handlingen fremad, forekom Garrick umaadelig lang, hvorfor han deelte den i to Dele. Første Akt endes saaledes med Hamlets Beslutning at holde Vagt med Horatio og Marcellus, for at see sin Faders Gjenfærd. Paa Grund af dette Arrangement blev den gamle 3die Akt nu udstrakt til at være 4de. Sproget leed liden eller ingen Forandring indtil i 5te Akt, hvor Laertes kommer tilbage, og Ophelia er vanvittig, som i det gamle Stykke. De Scener, hvor Kongen og Laertes lægge Planen til Hamlets Død, bleve ganske forandrede, og Laertes's Character gjort mere agtværdig. Efterat Hamlet er sluppen fra Rosenkrantz og Guildenstern, kommer han tilbage i det faste Forsæt at hevne sin Faders Død. Graverkarlene bleve uden Barmhjerthighed kastede ud af Stykket. Tilskuerne faae ingen Underretning om Ophelias Skjæbne, og isteden for at dø af Gift paa Scenen, bliver Dronningen ledet fra Thronen som vanvittig af Samvittighedsnag over sin Broder. — Naar Hamlet angriber Kongen, trækker denne Sværdet, forsværer sig og falder i Kampen. Laertes og Hamlet dø af de Saar, de indbyrdes give hinanden. —

Den Uerbødighed Publikum sølte for Garricks store Geni, gjorde, at det optog disse Forandringer gunstigt; men det bifaldt dem ei, fordi det taalte dem, og det taalte dem ei heller længer, end Garrick levede. — Det vilde ikke give Slip paa dets gamle Venner Graverkarlene o. s. v., og det gjenfordrede strax Ham-

let, saaledes som det fra utænkkelige Tider havde været spillet.

Det er bekjendt, at Voltaire af yderste Magt stræbte at hindre Franskmændene fra at vorde bekendte med Shakspeares Værker; ikke desto mindre fandt de to Oversættere i Frankrige, nemlig de la Place og Latourneur; — og hvad mere er, den 30 Septb. 1769 opførtes paa den franske Skueplads Hamlet, efter det engelske af Hr. Ducis; en Tragedie, som endnu spilles for Pariserne, og hvori Talma, som Hamlet, har forøget sit store Kunstner-navn. — Om denne Omarbeidelse taler et Dienvidne i det periodiske Skrift Europa saaledes:

„Man kan intet urimeligere tænke sig, end det, som under Navn af Hamlet gives paa Republikens Theater. Forfatteren, Hr. Ducis, tilstaaer, at han ikke forstaaer Engelsk, og kjender Shakspeare blot af Latourneurs Oversættelse, som er i Prosa, men meget troe. Kun saa læse dette Værk, hvorefter Hr. Ducis forfærdigede sin Hamlet, som Pariserne gaae hen for at see, fordi det spilles paa Republikens Theater, fordi det har den sædvanlige Længde og Brede, og ei flere end det sædvanlige Antal af Personer. Stykket er nationaliseret; men desuagtet er det endnu for stærkt for Pariserne; thi Hamlet og Ophelia sige Du til hinanden, og kalde ei hinanden Madame og Seigneur o. s. v. Engellænderne, som beklage sig over denne Omkalfatring, kan ikke have noget mod Hr. Ducis; thi han har aldrig villet fremstille Shakspeares Hamlet; men selv skabe en Hamlet, og uddanne Engellænderens raa Idee for dannede Franskmænd.“

„Hamlet er her Konge i Danmark, men paa Grund af hans Melancholi endnu ikke offentlig kronet; Claudius, en Prinds af Blodet, som med Dronningens Hjælp har forgiven Hamlets Fader, har endnu

ikke ægtet hende. I en lang Scene i første Akt skændes han med hende, fordi hun ikke haster stærkere med Brylluppet; men hun giver ham ligesvem Kurven, fordi hun — det er hendes egne Ord — foruden hendes første Gemals Død, ei vil have endnu eet Ægteskab at angre. Derpaa bliver le prince du sang ganske rasende, og sværger at hevne sig; Gertrud ændser ikke hans Brede; men forsikkrer med ædel Trodsfighed, at hun bryder sig slet ikke om ham; thi han er kun Underfaat, men hendes Sen derimod er Konge."

Hamlets Sindssvaghed sætter det hele Kongehuus i Forlegenhed; især er man nysgjærrig efter at faae noget mere at vide om Manden, som Hamlet foregiver at see. De tale alle derom, som en afgjort Sag; og et Dieblisk efter ere de af den Mening, at det er blot en Virkning af hans Forryktthed, at han troer at see denne Mand. Marsagen dertil, formoder man, er endnu en ganske anden Hemmelighed, og med Utaalmodighed venter man Norceste, Hamlets Ungdomsven, som skal aflokke ham denne Hemmelighed. Denne Norceste er en Komposition af Horatio, Laertes, Rosenkrantz og Guildenstern. Til disse 4 Personer bruger Fransmanden kun een. Efterat Gertrud har skændtes med Prinds Claudius, er hun meget bedrøvet. Elvire, hendes Fortrolige, vil vide Marsagen, og da Gertrud ikke vil ud med den, siger Elvire: det gjøres heller slet ikke nodig; hun har noksom robet sig den Nat, da Kongen døde saa pludselig. Derpaa følger en lang Jammerklage, og saa tilstaaer Dronningen, at hun har givet sin Gemal Gift i en Drik, Lægerne havde forordnet ham. Men hun har ikke givet Kongen Bægeret i Hænde; men blot sat det i hans Bærelse, og saa løbet sin Bei; men da hun var kommet i sit Kammer, havde hun ikke været saa ganske vel tilmode ved denne Sag; hun var derfor

løbet fortvivlet tilbage til Kongen, for at sige ham, at det var Gift; men da havde hun allerede fundet ham død. Elvire troster Dronningen noget, og derpaa kommer Norceste. Dronningen beder ham kortelig, at han skal udforske sin Ven Hamlet, som ingen troer uden ham, og at hun altsaa venter, at han strax skal fortælle hende, hvad han opdager. Derpaa gaaer hun, og Hamlet kommer styrrende ind, forfulgt af sin Faders Aand, men som ikke er synlig. Da han seer sin Ven, fortæller han ham at han er syg og forfølges idelig af sin Faders Aand, som befaler ham at dræbe hans Mordere Dronningen og Claudius. Norceste, som en meget forstandig Ven, raader ham for alting ei, strax at troe denne Aand, fordi det dog endnu stedse er uvisst, om han ei er blot forrykt, og troer i sin Vanvittighed at see en Aand. Han raader ham først at anstille en Prove. Han skal nemlig opgrave Urnen, hvori hans Faders Aske er; med denne Urne skal han pludselig lade sig see for Dronningen, og nøde hende til at sværge, at hun er uskyldig i hans Faders Død. Kan hun sværge, saa er hun uskyldig; men forstrækkes hun og sværger ikke, saa skal han kun ligesvem dræbe hende.

Efterat der nu er raset og jamret i 5 Akter, efterat Moderen, ved Synet af Urnen, ei kan sværge, men protesterer mod denne Overraskelse, som et ugyldigt Vidnesbyrd, og falder i Usmagt; efterat Hamlet dog af sønlig Tølelse ei kan gjennemføre hende, endskjøndt han plages stærkt af den usynlige Aand — saa gaae de alle til Sengs. Prinds Claudius dræber Dronningen i hendes Sovestue, kommer ud, fortæller Tilskuerne det, og siger dem tillige, at Palladset er omringet af hans Sammensvorne, som ville myrde Hamlet, hvorpaa da han vil komme paa Thronen. Hamlet træder pludselig ind og skjælder ham Guden

fuld. Claudius svarer: Skjæld Du ikke; thi see, Din Moder har jeg allerede ombragt, og Dig skal det ikke gaae et Haar bedre. Derpaa stamper han med Foden og de Sammensvorne komme. Men isteden for at ombringe Hamlet, see de paa, at Hamlet stikker Claudius ihjel. Herpaa er hver Mand tilfreds, og Hamlet lover nu at regjere i Fred og Ro. — Din Ophelias og Hamlets Kjærlighed vil jeg ikke sige et Ord, den er alt for modbydelig og udtværet i lange Taler. Ophelia er ei Polonii, men Claudii Datter, fordi en Konge ei med Anstændighed kan forelske sig i ringere end en Prindsesse. Polonius er Claudii Fortrolige. I Øvrigt er Sproget forvirret, og Verset har ei engang den sædvanlige Politur. Talmas Epil, som Hamlet, gjør stor Virkning. Han forstaaer Engelsk og elsker Shakspeare. Han har været i Engelland, og, efter egen Tilstaaelse, lært meget af de engelske Skuespillere. Han har forandret meget i sin Rolle som Hamlet. Saaledes har han, for Ex., oversat den berømte Monolog:

„at være eller ei — o. s. v.“

og fremstiger den paa Scenen; men trykt i Stykket er den ikke.“

Saa forvansket fremstilles Shakspear's største Mesterværk i det stolte Paris, og i Verdens første Kunstners Hænder.

Jeg veed ei, om dette Skuespil nogensinde har været givet paa Italiens Skueplads; men en Anonym udgav i Venedig 1774: *Amleto, tragedia di Mr. Ducis, ad imitazione della Inglese di Shakspear, tradotta in verso sciolto*. Oversættelsen er i riimsfri Jamber, og meget fri, da den snart forforkter, og snart omskriver sin saakaldte Original, meget ofte er den mat og prosaisk. — Naar han taler om Shakspeare, taler Voltaire gjennem hans

Mund: Basterà esso (l'estrato) per altro, comunque siasi a porre in istato chi legge di giudicare con fondamento degli forci d'ingegno che Mr. Ducis ha dovuto mettere in opera per ridurre a regolare e nobile forma questo, per altro non dispregevole, scenico Mostro.

Intet Land, undtagen dets Fædreneland, har modtaget Hamlet med meer Beundring og Enthusiisme end Tydskland. — Det er seet paa dets stolteste Skueplads i de første Kunstneres Hænder, og i vandrende Truppers Hjelleboder i de elendigste Guskere. — Det er oversat med Shakspear's øvrige Værker af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel; det er flere Gange bearbejdet for enkelte Theatre, s. Ex. to Gange for det hamborgske under Schröders Bestyrelse, og nylig udgivet særskilt med formildede Ræsemåader til Theatrenes Brug af A. W. Schlegel. — Bearbejdelseerne for Schröders Theater ere for en Deel efter Garrick's Plan, dog er den gyselig naive Scene med Graverkarlene beholdt i dem. Tydsklands ypperligste Skuespillere Schröder, Brockmann, Fleck har Hamborg, Wien og Berlin beundret i Shakspear's Characterer. Hvad Garrick var for Shakspeare i England, blev Schröder i Tydskland. Blot fra April 1777 til April 1778 har han givet det hamborgske Publikum dette Stykke 15 Gange; ligesom han i samme Aar har givet hans Kjøbmand i Venedig 6 Gange; hans Feiltagelser to Gange, og hans Lige for Lige 4 Gange. Om Schröder er bleven saa riig ved dem, som Garrick, veed jeg ikke; ligesaa berømt er han imidlertid bleven.

Gjerne vilde jeg her fremsætte Gøethes — skal jeg kalde det Kritik eller Poesie — over Hamlet i hans guddommelige Wilhelm Meister, som ingen Skuespiller

eller Skuespilhynder og intet Menneske kan læse uden den reneste Henrykkelse; men begrundet af Rummet, vil jeg nøies med blot at anføre hans Ideer til en Bearbejdelse af Hamlet, som vilde gjøre Stykket opførligt paa ethvert Theater af mindste Rang.

„Jeg skjælnet — siger Wilhelm — efter nøieste Undersøgelse to Slags i dette Stykkes Komposition; det første er Personernes og Begivenhedernes store indvortes Forhold, de mægtige Virkninger, der flyde af Hovedfigurernes Character og Handlinger, og disse ere enkelte fortreffelige, og, i den Følge de ere opstillede, uforbederlige. De kunne ved ingen Slags Behandling forstyrres, ja neppe forhutles. Disse er det, som enhver forlanger at see, som ingen vover at angribe, som præge sig dybt ind i Sjælen, og som man har bragt næsten alle paa det tydske Theater. Kun har man, troer jeg, feilet deri, at man har anseet det andet, der ved dette Stykke er at mærke, jeg mener Personernes udvortes Forhold, hvorved de bringes fra et Sted til et andet, eller paa den eller den Maade forbindes ved visse tilfældige Begivenheder, for alt for ubetydeligt, kun i Forbigaaende talt derom, eller reent udeladt dem. Vist nok ere disse Traade kun tynde og løse, men de gaae dog gennem hele Stykket, og sammenholde hvad der ellers faldt fra hinanden, og ogsaa virkelig falder fra hinanden, naar man skjærer dem bort, og troer at have gjort meer end nok, naar man lader Enderne blive.“

Til disse udvortes Forhold regner jeg Urolighederne i Norge, Krigen med den unge Fortinbras, Gesandtskabet til den gamle Farbroder, den bilagte Dvilstighed, den unge Fortinbras's Tog til Polen, og hans Gjengkomst til Slutning. Ligeledes Horatios Tilbagekomst fra Wittenberg, Hamlets Lyst at gaae derhen, Laertes's Reise til Frankrig, hans Gjengkomst,

Hamlets Forsending til Engelland, hans Tungenflab hos Soroverne, begge Hoffolkens Død efter Uriasbrevet; alt dette er Omstændigheder og Begivenheder, der kunde gjøre en Roman viid og bred; men der ere Genheden i dette Stykke, hvor desuden Helten ingen Plan har, i høieste Grad til Skade, og høist feilfulde.

Men disse Feil ere som flygtige Stotter ved en Bygning, som man ikke tør tage bort, uden først at trække en fast Muur under. Mit Forslag er altsaa, slet ikke at røre ved hine store Situationer; men saavel i det Hele, som i det Enkelte, at skaaane dem saameget muligt; men kaste alle hine udbortes, enkelte, adspredte og adspredende Motiver bort paa eengang, og sætte et eneste i deres Sted, som alt ligger i Stykket, og det er Urolighederne i Norge. Her er Planen.

Efter den gamle Hamlets Død blive de nye erobrede Normænd urolige. Stadtholderen der sender sin Son Horatio, en gammel Skoleven af Hamlet, men som i Tapperhed og Leveklogskab har vundet et Forspring for alle andre, til Danmark, at drive paa Udrustningen af Flaaden, som under den nye, til et overdaadigt Levnethenfsaldne Konge, gaaer kun langsomt fra Haanden. Horatio kjender den gamle Konge; thi han har været med i hans sidste Feldtslag, og staaet i Raade hos ham; og den første Gjenganger-scene vil ikke tabe derved. Den nye Konge giver nu Horatio Audients, og sender Laertes til Norge med den Efterretning, at Flaaden snart vil lande; medens Horatio overdrages at skynde paa dens Udrustning: derimod vil Moderen ikke samtykke i at Hamlet, som han ønsker, maa gaae til Sees med Laertes.

Det øvrige holdes sammen paa denne Maade: Naar Hamlet aabenbarer Horatio sin Stedfaders Misgjerning, raader denne ham at gaae med til Norge, forsikre sig Almuen, og komme med væbnet Haand

tilbage. Da Hamlet bliver Kongen og Dronningen for farlig, have de intet nærmere Middel til at blive ham quit, end at sende ham til Flaaden, og give ham Rosenkrantz og Guildenstern til Oppassere; og da Laertes imidlertid kommer tilbage, skal denne indtil Stimandsmord ophidsede Ungling sendes efter ham. Flaaden bliver liggende for Modvind; Hamlet kommer nok engang igjen; hans Vandring over Kirkegaarden kan maaskee lykkelig motiveres; hans Møde med Laertes ved Ophelias Grav er et stort, mundværligt Dieblis. Herpaa maa Kongen betænke, at det er bedre at blive af med Hamlet paa Stedet. Afskedsfesten til den tilsyneladende Forsoning med Laertes, holdes nu høitidelig, hvorved der holdes Ridder-spil, og Hamlet og Laertes fægte. Uden de 4 Liig kan jeg ikke slutte Stykket; der maa Ingen blive tilbage. Hamlet giver, da Folkets Valgret nu igjen gaaer i Kraft, Horatio døende sin Stemme."

Saavidt Göthe. — Om denne Plan har Shakspeares ypperlige Oversætter Schlegel talt saaledes i Maanedskriftet die Hören for 1796, 4de Stykke:

"Hvor mange skønne Steder, der ved denne Plan maae opoffres, falder let i Dinene. — Den Rejemoral, Polonius giver sin Son, kunde man til Rod skjænke ham; men desto meer Skade er det for den ubetalelige Scene mellem Polonius og Reynaldo *), og dog maa den bort, da det ei kan passe sig, at der sendes en Tjener efter Sonnen, for at udforske hans Bandel, naar han er skiftet bort i kongelige Anliggender. Hos Shakspear er Tvekampen synderlig nok; men der har den dog en Bevæggrund, som her falder bort. I Frankrig, som Laertes besøger,

*) Davies siger, at denne Scene ei er givet paa det engelske Theater i meer end et Aarhundrede.

som Hovedsædet for alle ridderlige Tuldkommenheder, kunde han drive Fagtekunsten til en i Danmark sjelden Høide, og derved vække Hamlets Rappelyst; men kunde han gjøre det samme i Norge, en erobret Provinds? Alt den i og for sig selv fortreffelige Monolog af Hamlet i 4de Akt, hvor han har mødt Fortinbras's Hær paa dens Tog til Polen, at den maa bort, er mindre at beklage, da den i det Væsentlige kommer overeens med den, som slutter 2den Akt. Fortinbras, denne vække unge Kriger, pleier ved alle Samarbejds-fer at være den første, som opoffres, og dog veed jeg intet i hele Stykket, som, i det mindste ved Læsnin-gen, ryfter mit Jnderste stærkere, end hans høitidelige, underfulde Fremkomst paa Valpladsen, hvor Skiebnet i samme Dieblig har fuldendt sin frygtelige Oplos-ning. Bliver han borte, werde Døde og Gode hin-anden lige i Døden, alle dø uden høitidelig Beekla-ge, og den eneste overlevende, Horatio, har, som Vidne til hine Begivenheder, kun ubetydelige Tilhørere, at henvende sig til. Hvor stor træder Fortinbras frem, for for første Gang at lade den ædle Ulykkelige veder-fares Ret i Efterverdenens Navn, hvis Døm var hans sidste Bestemmelse. Saa overordentlig en Døds-læggelse forlanger en ophøiet Tilskuere, og kun en Helt er værdig at yde en undergangen Verden (thi med dette Indtryk ender Sorgespillet) den sidste Væ."

J vort Fædreland udkom en prosaisk Over-sættelse af Hamlet i Aaret 1777, af en uerømt For-sætter. Paa Danmarks Skueplads har dette, saalidet som noget af alle Shakspeare's Stykker, nogenstinde været seet; og har denne Oversættelse ei heller været indleveret til Skuespilbestyrelsen.

Julius Caesar.

Personer.

Julius Cæsar.			
Octavius Cæsar.	}	Triumvirer efter Julii Cæsars Død.	
Marcus Antonius.			
M. Emil. Lepidus.			
Cicero.	}	Senatorer.	
Publius,			
Popilius Lena,			
Marcus Brutus,	}	Sammensvorne mod Julius Cæsar.	
Cassius,			
Caeca,			
Trebinius,	}		
Ligarius,			
Decius Brutus,			
Metellus Cimper,	}	Tribuner.	
Cinna,			
Flavius,			
Marullus,	}	Artemidorus, en Sophist fra Enidos.	
Artemidorus, en Sophist fra Enidos.			
En Sandfiger.			
Cinna, en Poet.	}	Venner af Brutus og Cassius.	
En anden Poet.			
Lucilius,			
Titinius,	}	Venner af Brutus og Cassius.	
Messala,			
Cato, den yngre,			
Volumnius,	}	Bruti Tjenere.	
Barro,			
Clitus,			
Claudius,	}	Bruti Tjenere.	
Strato,			
Lucius,			
Dardanius,	}	Bruti Tjenere.	
Pindarus, Cæsars Tjener.			
Calpurnia, Cæsars Gemalinde.			
Portia, Bruti Gemalinde.			
Senatorer, Borgere, Bagt, Følge o. s. v.			
Scenen er for største Delen i Rom; siden i Sardis, og i Nærheden af Philippi.			

Julius Cæsar.

Første Akt.

Første Scene.

Rom. En Gade.

Flavius og Marullus træde ind med en Sværm
af Almuesmænd.

Flavius.

Afsted! gaaer hjem, I dovne Kræ, gaaer hjem;
er det en Helligdag? Hvad! Vide I
da ei, som Haandværksfolk, I maae ei gaae
omkring paa Sognedage uden Tegnet
paa Ederes Dont? — Tael, hvad er Din Haandtering?

Første Borger.

Herre! jeg er Sommermand.

Marullus.

Hvor er Dit Skjodskind og Dit Vinkelmaal?
Hvad gjør Du med Din bedste Klædning paa? —
I, hvad er Jeres Haandværk?

Anden Borger.

Ja, Herre, hvis I ligner det med fint Kunstarbeid,
kan det ikke kaldes stort bedre end Fliskeri.

Marullus.

Men hvilket er Dit Haandværk? Svar mig flux!

Anden Borger.

Det er et Haandværk, jeg haaber, jeg kan drive med en god Samvittighed. Jeg letter mangen een den tunge Gang gjennem Verden.

Marullus.

Hvad Haandværk, Skurk? Du grove Skurk! hvad Haandværk?

Anden Borger.

Gia! gode Herre! brist dog ikke af Harmen! — Og dog brist kun. Den Skade kan jeg bøde!

Marullus.

Hvad skal det sige, uferksammede Karl? bøde paa mig?

Anden Borger.

Ja, det priser jeg min Kunst for!

Flavius.

Du er Skoslikker; ikke sandt?

Anden Borger.

Rigtig, Herre! Alt hvad jeg lever af, er Sylen. Jeg bryder mig ligesaa lidt om Kjøbmandens Handel, som om Svindernes Handeler; men bliver ved min Last. Jeg, Herre, jeg er Bundlæge for gamle Sko; ere de i stor Fare, helbreder jeg dem. Saa vakkre Folk, som nogensinde traad paa en Kothud, have gaaet paa mine Henders Arbeid.

Flavius.

Hvi er Du da i Dag ei i Dit Værksted, men forer disse Mand omkring i Staden?

Anden Borger.

Det gjør jeg, Herre! at de kan faae deres Sko opslidte, og jeg faae meer Arbeid. Dog, sandt at sige,

i Dag gjøre vi Helligdag, for at see Cæsar og fryde os ved hans Seiersindtog.

Marullus.

Hvi fryde Eder? Hvad Grobring bringer han hjem? Siig, hvilke Skattefænger følge ham hid, for lønkede hans Bøgn at pryde?
 I Klodse, Stene, sandselesse Kræ,
 o, haarde Hjerter, grumme Mænd af Roma,
 har I ei kjendt Pompeius? Mangenstund
 I have klattred' op til Mure, Tinder,
 til Taarne, Binduer, ja Skorsteensspidser,
 med Jeres spæde Børn i Arm; der sad' I
 den lange Dag taalmodig', for at see
 Pompei Tog igjennem Romæ Gader;
 og naar I saae et Glimt af hans Triumphvogn,
 oplosted' I da ei et Jubelraab,
 saa Tiberfloden skjælv udi sit Leie,
 i det den horte Eders Stemmers Gjenskrald
 udi sin frumme Strandbred?
 Dg nu iføre I Jer Høitidsklæder?
 Dg nu udkaare I en Helligdag,
 og nu udstroe I Blomster paa hans Bei,
 som sei'rstolt fra Pompei Blod hidkommer?
 Fort:

flyer til Eders Huse, knæler, beder,
 at Guderne afvende vil de Straffe,
 som vist slig Uerkjendtlighed maa ramme.

Flavius.

Gaaer, gaaer, Medborgere! For denne Brøst
 forsamler alle Eders ringe Brødre,
 gaaer saa til Tiber's Bred, og græder i
 dens Dyb, til Volgen, hvor den lavest er,
 de høieste af Strommens Bredder kysjer!

(Borgerne gaae.)

See kun, alt smelter den urene Vrts;
 de gaae, og Broden binder deres Tunger.
 Gaae hiin Bei op til Capitolium;
 jeg gaaer ad denne; aflød Stotterne,
 I finder prangende med Grestegn.
 Marullus.

Tor vi det?

I veed det er jo Lupercalia?

Flavius.

Hvad siger det? Lad ingen Stotter prange
 med Cæsars Seierstegn. Jeg vil omkring,
 at drive Sværmen bort af Gaderne;
 saa gøre ogsaa I, hvor tyk den staaer.
 Naar disse Hjer af Cæsars Binge rives,
 da hæmme vi hans stolte Dræslugt,
 som ellers svang sig over Jordens Synskreds,
 og holdt os alle i en slavisk Frygt.

(de gaae.)

Anden Scene.

Rom. En offentlig Plads.

Cæsar, Antonius, klædt til Bæddeløb. Calpurnia,
 Portia, Decius, Cicero, Brutus,
 Cassius og Casca komme i et høitideligt Op-
 tog med Musik, en stor Folkeskare følger dem; i
 Skaren er en Sandsiger.

Cæsar.

Calpurnia!

Casca.

Cæsar taler. Dø!

(Musiken tier.)

Cæsar.

Calpurnia!

Calpurnia.

Her, ædle Herre!

Cæsar.

Staae lige for Antonius, naar han vender
i Bæddeløbet! — Min Antonius!

Antonius.

Jå, ædle Cæsar!

Cæsar.

Forgjet ei, mens J løber, at berøre
Calpurnia; thi vore Fædre sige:
ufrugtbar Viv, i helligt Løb berørt,
Ufrugtbarheds Forbandelsen aftryster.

Antonius.

Jeg skal erindre det.

Naar Cæsar siger: gjør det, er det fuldbragt.

Cæsar.

Gaaer, og forgjetter ingen hellig Skik!

(Musik.)

Sandsigeren.

Cæsar!

Cæsar.

Ha! Hvo kalder?

Cæsa.

Vyd Larmen tie. — Stille! — Stille dog!

(Musiken tier.)

Cæsar.

Hvo est Du, som i Skaren kalder mig?

En Stemme skinger over Frydeflangen,
og raaber: Cæsar! tael; thi Cæsar hører.

Sandsigeren.

Bøgt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Hvad er dette?

Brutus.

En Spaamand varer Jer for idus Martii.

Cæsar.

Fremstil ham for mig, lad mig see hans Mægh.

Cassius.

Frem, Mand! af Folkeskaren; see paa Cæsar.

Cæsar.

Hvad siger Du mig nu? Dælt end een gang.

Sandsigeren.

Bøgt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Han er en Drømmer; kommer; — følger mig!
(Krigerst Musik. Alle gaae, undtagen Brutus og Cassius.)

Cassius.

Vil I gaae med og see paa Væddeløbet?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Jeg beder Eder, gjør det.

Brutus.

Ei staaer min Hu til Deeg; mig fattes saare
hiin muntre Aand, Antonius besidder.
Lad mig ei hindre Eders Dnske, Cassius;
jeg vil forlade Jer.

Cassius.

En Stund har jeg lagt Mærke til Jer, Brutus.
Jeg seer i Eders Dine ei hiint Guldskab
og Venskabs Flamme, som jeg ellers saae.
I er for kold og fremmed mod en Ven,
som elsker Jer.

Brutus.

Bedrag Jer ei, o Cassius;
Daae der end Mærke over disse Dine,
saa var mit Mæghs Brede dog kun vendt
imod mig selv. — I lang Tid plages jeg

af temmelig ulige Videnskaber,
 og Tanker, som kun gjælde ene mig,
 og muligt velde de min Afsærds Merke;
 men slikt maa ikke franke mine Venner,
 i hvis Tal, Cassius, I være een.
 Og slut da af min Kulde kun som saa:
 den stakkels Brutus, med sig selv i Strid,
 forglemmer Venlighed mod Andre.

Cassius.

Brutus!

Saa tog jeg feil af Eders Videnskab,
 for hvis Skyld dette Bryst begravet har
 heel høie Tanker, dyrebare Anslag. —
 Siig mig, min Brutus, kan Du see Dit Mafyn?

Brutus.

Nei, Cassius; thi Diet seer sig selv
 kun ved et Gjenstien af en anden Ting.

Cassius.

Ja, sandt var dette.
 Og man beklager saare, at I har
 ei slikt et Speil, som Eder holde vil
 for Die Eders skjulte Herlighed,
 at Bruti Skygge I dog kunde see.
 Tidt horte jeg de Gjæveste i Roma
 — indtagen Caesar, den Udodelige —
 De taledes om Brutus, og de sukked'
 ved disse Eders Nag, og onsked', at
 den ædle Brutus havde Caesars Dine

Brutus.

I hvilke Farer vil I lede mig?
 I vil, at jeg skal søge i mig selv,
 hvad der ei er i mig.

Cassius.

Desaarjag, Brutus, lav Jer til at høre;

og da J veed, J bedst kan see Jer selv
ved Gjenskin, saa vil jeg, som Eders Speil,
beskedent stille frem for Eders Syn
det af Jer selv, som J endnu ei kjender.
Og hør, mistroe mig ikke, vakkre Brutus.
Er jeg en Dagens Gjak, som har for Skif,
med tomme Eder at falskbyde hver
nye Beilende mit Venstreb; har J hørt,
jeg er en Mundven, som bagvasker den,
jeg kyste nys, og har J seet, at jeg
ved Gilde giver mig til Priis for Lauget,
da fkye mig og mistænk mig.

(Trompetklang. Fryderaab.)

Brutus.

Hvortil dog
hiin Jublen! Jeg er bange Folket kaarer
til Konge Cæsar.

Cassius.

Saa! det frygter J?

Saa maa jeg troe, J saae det just ei gjerne.

Brutus.

Nei, ikke gjerne, skjendt jeg høit ham elsker.
Men hvorfor holder J mig her saalange?
Hvad er det vel J vil meddele mig?
Er det til almeent Vel, velan! stil Wren
for dette Die, Døden for det andet,
og jeg vil see paa Døden ligegyldig;
Thi Guderne mig elske saa høit, som
jeg elsker Wren, meer end frygter Døden!

Cassius.

Jeg kjender denne Dyd hos Jer, min Brutus,
saa godt, som dette Eders fagre Maaen.
Vel, Wren er Indholdet af min Tale. —
Jeg veed ei grant, hvad J og andre tænke

om dette Liv; men hvad mig selv angaaer,
 da vil jeg heller' doe end leve, for
 at ængstes af et Væsen, som mig selv.
 Frihaarne ere vi, saavel som Casar.
 Vor Føde var som hans; og vi kan begge
 udholde Vintrens Frost, saa godt som han.
 Thi engang paa en raac og sludfuld Dag,
 mens Tiber oprørt stred med sine Bredder,
 da sagde Casar: „Cassius, tør Du nu
 vel springe med mig i den vrede Flod,
 og svømme til hiint Maal?“ — Ved disse Ord,
 fuldpaaklædt, som jeg var, jeg sprang i Dybet,
 og bød ham følge; dette gjorde han.
 Stromgangen broled', og vi sloge den
 med stærke Sener; stødte den tilside,
 og strede mod dens Bold med stridbart Bryst.
 Men før vi naaede det bestemte Maal,
 skreg Casar: „Hjælp mig, Cassius! Hjælp! Jeg synker.“
 Ret som Vneas, vores Stammefader,
 bar Oldingen Anchises paa sin Ryg
 fra Trojæ Brand, saaledes bar og jeg
 den trætte Casar gjennem Tiber's Bølger.
 Og denne Mand er vorden nu en Gud,
 og Cassius en Usling, som maa krumme
 sin Ryg, naar Casar koldt et Nik ham skænker.
 Han havde Teber i Hispania,
 og naar da Kulden greb ham, saae jeg hvor
 han zittred', ja i Sandhed, Guden zittred'!
 Hans feige Læbe flygted' fra sin Farve;
 det Die, for hvis Bryn al Verden baver,
 forled sin Glands! Jeg horte, hvor han stemmed'
 Ja selv den Tunge, som bød Romæ Mand
 at gibe Agt og tegne op hans Taler
 i deres Bøger; Gja! hvor den klynked'
 paa syge Qvinders Wiis — „Titinius,

giv mig en Lædskedrik!" I Guder; det
forsærder mig, at denne svage Mand
vandt Forspring for den hele stolte Verden,
og bære Palmen ene.

(Jubel. Trompetklang.)

Brutus.

Igjen en almeen Jublen!
Jeg troer hiint Bisald gjælder nye Gres-
Beviisninger, som dnyges over Cæsar.

Cæssius.

Ja, Ven! han træder paa den snevre Verden,
som en Colos, og vores Dvergeat
gaaer ved Uhyrets Been, og frygtfom seer
sig om, for sig en Skjændselsgrav at finde.
Et Menneske er ofte Parcens Herre.
Gi ligger Skylden udi vore Stjerner,
men i os selv, at vi er' Undermand.
Brutus — og Cæsar — Hvad er i det Cæsar?
Hvi skulde hiint Navn nævnes meer end Eders?
Optegn dem sammen; er hiint smukkere?
Udtael dem; klinger Eders ei saa vel?
Bei dem; eens Lyngden er: besværg med dem,
og Brutus maner Mander frem saa flux
som Cæsar. (Jubelraab.) Nu i alle Gunders Navn da,
hvad Gode nærer denne vores Cæsar,
at han er voret saa? Skam dig, vor Old!
Rom, du har tabt din ædle Helteynge.
Naar randt et Sekel, fra den store Vandflod,
det fleer end een Mand gjorde ei navnkundigt?
Naar kunde de, som nævned' Roma, sige,
for nu, at disse vide Mure rummed'
kun een Mand. Nu, i Sandhed er der Rum nok
i Rom; thi nu det rummer ikkun een Mand.
Dg I og jeg vi horte Fædre sige:

Der var en Brutus, en, som havde tilladt,
den evige Djævel holdt sit Hof i Roma,
for nogen Kenge.

Brutus.

Jeg tvivler ei at I jo elsker mig;
det ahner mig, hvortil I vil mig drive;
hvad jeg har tænkt om det og disse Tider,
skal jeg forklare Jer; for denne Sinde
— saa sandt jeg elsker Jer — jeg beder Eder
driv mig ei videre. Hvad I har sagt,
jeg overveie vil; hvad I vil sige
taalmødigt høre, og en Stund udsege
beleiligt at raadslaae om høie Ting.
Til da læg dette, ædle Ven! paa Hjerte:
Brutus vil heller' trække bag ved Ploven,
end kaldes Romæ Sen paa slige Kaar,
som denne haarde Tid gjør Mine til
at lægge paa vor Nakke

Cæsius.

Det glæder mig at mine svage Ord
flog' dog saa mange Gnister Ild af Brutus.

(Cæsar kommer tilbage med sit Følge.)

Brutus.

Legene er' forbi, og Cæsar kommer.

Cæsius.

Træk Cæsa, mens de gaae forbi, i Ormet,
og han vil, paa sin bittere Biss, berette
os hvad mærkværdigt der er skeet i Dag.

Brutus.

Det skal jeg nok. — Men seer I, Cæsius,
den vrede Plet paa Cæsars Pande gløder,
og Følget seer jo ud som skjældte Trælle.
Calpurnia's Kind er bleg; og Cicero

seer med saa gloende og røde Dine,
som tidt vi saae paa Capitolium,
naar Senatorerne bestred' hans Taler.

Cassius.

Cassca vil sige os, hvad det betyder.

Cæsar.

Antonius!

Antonius.

Cæsar!

Cæsar.

Jeg vil see Mand med Fædme i mit Følge,
med trinde Kinder, og som sove haardt.
Min Cassius har et gustent, hungrigt Ansyn;
han tænker altfor meget. Han er farlig.

Antonius.

Frygt ham ei, Cæsar, han er ikke farlig;
han er en ædel, Jer hengiven Rømer.

Cæsar.

Var han kun feed. — Vel frygter jeg ham ei;
men hvis mit Navn var underkastet Frygt,
da veed jeg ei den Mand jeg skulde flye
saa fast som denne gustne Cassius.
Han læser, prøver meget, og han skuer
igjennem Menneskenes Daad; han ynder
ei Skuespil, som Du Antonius;
han hører ei Musik; han smiler sjelden,
og smiler da, som om han vilde spotte
sin Mand, at den tør lade sig bevæge
til Smil ved noget. Slige Mennesker
er' aldrig rolige i Hjertet, medens
de see en Overmand; desaaarsag ere
de meget farlige. Jeg siger nu,
hvad frygtes kunde, ikke hvad jeg frygter;
thi jeg er stedse Cæsar. — Kom og gaar ved

min høire Haand; thi døvt er dette Dre,
og flig mig ret Din Hjertens Mening om ham.

(Cæsar og hans Følge gaae. Cæsa bliver tilbage.)

Cæsa.

J trak mig i min Kappe; vil J noget?

Brutus.

Ja, Cæsa; flig os, hvad er skeet i Dag,
hvi Cæsars Mafyn var faa mørkt?

Cæsa.

J var jo med ham; var J ei?

Brutus.

Saa spurgte jeg ei Cæsa, hvad der skete.

Cæsa.

D, man bød ham en Krone; og da den blev ham
buden, stødte han den fra sig, med Vægen af Haan-
den, saaledes; og saa iftemte Folket et Fryderaab.

Brutus.

Hvad var det andet Raab før?

Cæsa.

Ei! før det samme.

Cæsius.

Tre Gange skreg man; hvorfor tredie Gang?

Cæsa.

Ei! før det samme.

Brutus.

Blev Kronen ham trende Gange buden?

Cæsa.

Ja vist blev den, og han stødte den trende Gange tilbage,
den ene Gang sagtere end den anden; og hver Gang
han skød den fra sig, iftemte godt Folk et Fryderaab.

Cæsius.

Hvo, bød ham Kronen?

Cæſca.

Ei! Antonius.

Brutus.

Fortæl os Maaden da, min vakkre Cæſca!

Cæſca.

Om jeg ſkulde hænges, kan jeg ikke fortælle Jer Maaden. Det Hele var Gøglespil, og jeg lagde ikke Mærke til det. Jeg ſaae at Marcus Antonius rakte ham en Krone; — dog det var heller ingen Krone, det var en af diſſe Smaaakroner; og ſaa ſtødte han den tilbage een Gang, ſom jeg ſagde Jer; men deſuagtet troer jeg, at han gjerne vilde have havt den. Derpaa bød han ham den anden Gang, derpaa ſkød han den atter tilbage; mig ſyntes at han ſaare nodigen trak ſine Fingre fra den. Og nu tilbød han ham den tredie Gang; han ſtødte den tredie Gang tilbage; og hver Gang han afſlog den, hujede Pobelen, og klappede med deres haarde Hænder, og kaſtede deres ſvedige Nathuer i Veiret, og udbredte ſaadan ſtinkende Lande omkring ſig, fordi Cæſar afſlog Kronen, at det nær havde qvalt Cæſar; thi han beſvimede og faldt om der ved. Og hvad mig angaaer, tørde jeg ikke lee, af Frygt for at aabne Munden og indaande den onde Luſt.

Cæſſius.

Held, Cæſca! Hvad? Hvordan? beſvimed' Cæſar?

Cæſca.

Han faldt om paa Tørvet; Traaden ſtod ham for Munden, og han var maalloſ.

Brutus.

Ja, det er meget muligt; han har Liigſald.

Cæſſius.

Nei, Cæſar har ei Liigſald; J og jeg og Cæſca, vi, vi have Liigſald!

Cæſar.

Jeg veed ei, hvad I mener med dette; men det veed jeg, at Cæſar ſaldt om. — Jeg er aldrig ærlig, hvis ei den lurvede Pøbel klappede ad ham og peeb ad ham, efterſom han behagede eller miſhagede den, ligesom den pleier at gjøre ved Skueſpillerne paa Skuepladsen.

Brutus.

Hvad ſagde han, da han kom til ſig ſelv?

Cæſar.

Ja, for han ſaldt om, da han mærkede, at den ſtore Hjord var ſaa glad ved at han affleg Kronen, ſaa rev han ſin Bams op, og tilbød den ſin Hals at ſkjære af. — Og havde jeg været en Mand, der drev nogen Haandtering, ſaa gid jeg maa fare til Helvede med alle Skurke, hvis jeg ikke vilde have taget ham paa Didet. — Nu ſaldt han da. Da han fik ſin Samling igjen, ſagde han, at om han havde gjort eller ſagt noget Upaſſende, bad han den høiſtærede Forſamling vilde troe, det var hans Sygdoms Skyld. Tre, fire Rjerlinger, omkring mig, raabte: „O den gode Sjæl!“ og tilgave ham af ganſke Hjerte. Men dem ſkal man ikke regne; om Cæſar havde myrdet deres Modre, havde de gjort det ſamme.

Brutus.

Og derpaa gif han da ſaa opbragt bort?

Cæſar.

Ja.

Cæſſius.

Sagde Cicero noget?

Cæſar.

Ja, han talte Græſk.

Cæſſius.

I hvilken Henſigt?

Cæsa.

Ja, gid jeg aldrig maa komme for Jeres Dine meer, om jeg kan sige Jer dette. Men de, som forstode ham, smilede til hinanden, og rystede paa Hovedet; men hvad mig angaaer, saa var det Græsk for mig. Jeg kunde bringe Jer endnu flere Tidender. Marullus og Flavius har man stoppet Munden paa, fordi de have revet Diademer af Cæsars Billedstotter, Jarer vel! Der skete endnu flere Narrestreger, naar jeg blot kunde mindes dem.

Cassius.

Vil I spise hos mig i Aften, Cæsa?

Cæsa.

Nei, jeg har lovet mig ud.

Cassius.

Vil I spise til Middag hos mig i Morgen?

Cæsa.

Ja, hvis jeg lever, og I ikke skifter Sind, og Jeres Maaltid er værd at spise.

Cassius.

Godt! jeg vil vente Jer.

Cæsa.

Gjør det. Farvel!

(gaaer.)

Brutus.

Hvor dorst har denne Karl ei været sig?
I Skolen var han Tyrigheden selv.

Cassius.

Saa er han end, saasnart han skal udføre
et stort og dristigt Forretagende,
endstjændt han bærer denne sære Maske.
Him Plumpshed er en Sauce paa Mandens Bid;
den giver Folk desbedre Appetit
til at fordeie, hvad han siger.

Brutus.

Saa er det. Nu Farvel for denne Sinde.
 I Morgen, dersom I vil tale med mig,
 besøger jeg Jer; eller om I vil,
 saa kom til mig, og jeg vil vente paa Jer.

Cassius.

Det vil jeg; — tank imidlertid paa Verden!
 (Brutus gaaer.)

Ja, Brutus, Du est ædel; men jeg seer,
 Dit herlige Metal forvansktes kan
 fra sin Natur, desaaarsag er det godt,
 at Ædle holdt sig kun til Ædle; thi
 hvo er saa fast, at han ei loffes kan?
 Mig hader Cæsar; men han elsker Brutus,
 hvis jeg var Brutus nu, og han var Cassius,
 omstemmed' han ei mig. Jeg vil i Nat
 i Bruti Vinduer lægge Sedler, skrevne
 med flere Hænder, som de rørte hid
 fra flere Borgere, hvori skal tales
 om Romæ store Haab til Bruti Navn;
 tillige skal i disse dunkelt peges
 paa Cæsars Overmod og Herskesyge.
 Og lad saa Cæsar see, om fast han staaer;
 han falde; eller vi vil døie værre Raar!

(gaaer.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade. Torden og Lynild.

Cæsa, med draget Sværd, og Cicero komme ind
 fra modsatte Sider.

Cicero.

God Aften Ven! Har I fulgt Cæsar hjem?
 Hvi stønner I? Hvi stirrer I saa vildt?

Cæsa.

Bevæges I ei, naar al Jordens Rægt

som Lev i Stormen skjælver? Cicero,
 jeg har seet Uveir, da de skjældende
 Stormvinde splitted' knudred' Egestammer;
 har seet det stolte Hav opsvulme, fraade
 for at opheies blandt de vrede Skyer.
 Men aldrig før i Aften; ei før nu
 gik jeg igjennem Jldregn. Enten er
 der Borgerkrig i Himlen; eller Jorden,
 for overmodig imod Guderne,
 optander dem til Undergang at sende.

Cicero.

Ja, saae I nogensinde slige Tertejn?

Casca.

En Slave, som I kjender, naar I seer ham,
 holdt op sin venstre Haand, der flammede
 som tyve Fjallers Brand forenet; dog
 hans Haand ei følte Jlden, men blev uskadt.
 Saa kom (fra den Stund blotted' jeg mit Sværd)
 ved Capitolium en Løve mod mig,
 som stirred' paa mig, og gik glubende
 forbi mig; men den skadede mig ei.
 Og paa en Hoi sad' hundred' fæle Qvinder,
 som Angest havde vanstaaet, og som svore,
 de saae Jldmand gaar op og ned ad Gaden.
 Og Rattens Fugl sad hylende i Gaar
 ved høien Middagstid og skreeg paa Torvet.
 Naar slige Tertejn møde saa hinanden,
 lad Mennesker da ikke si: „Dette
 er deres Grund, — de skee naturligen;“
 thi fast jeg troer, de ere Varselstegn
 for hvert et Jerdstreg, som de pege paa.

Cicero.

Heel underlig er Tiden stemt, i Sandhed;
 men Mennesker kan lidt fortolke Ting

paa deres egen Viis, og være dog
langt fra det Meed, som er i Tingenē.
Gaaer Cæsar op paa Capitolium
i Morgen?

Cæsa.

Ja, han bød Antonius
at sende Eder Bud, at han vil møde.

Cicero.

God Nat da, Cæsa! denne brede Himmel
er ikke gunstig at spadserer under.

Cæsa.

Farvel!

(Cicero gaaer.)

Cassius kommer ind.

Cassius.

Hvem der?

Cæsa.

En Rømer.

Cassius.

Cæsa's Stemme!

Cæsa.

J hører godt. O Cassius, hvilken Nat!

Cassius.

En saare herlig Nat for brave Mænd!

Cæsa.

Hvo hørte Himlen for at true saa?

Cassius.

De, som saae Jorden vrinkle saa af Feil.
Hvad mig angaaer, da har jeg vandret om
paa Gaderne, udsat for Nattens Farer;
og saa slet rustet, som J seer mig, Cæsa,
har jeg mit Bryst mod Tordenkilen blottet;

og naar den krumme, blaa Lynstraale syntes
at aabne Himlens Varm, fremstilled' jeg
mig just i Sigtet og i Slaget af den.

Cæsa.

Men hvorfor fristede J Himlen saa?
Den Dodeliges Pligt er Frygt og Baven,
naar Guderne ved Tegn nedsende slige
Herolde, for at fylde os med Rædsel.

Cassius.

Dorft er J, Cæsa; og de Gnister Liv,
som være skal i Romeren, dem mangler
J, eller bruger ei. J klegner, stirrer,
J rædes og forundres ved at see
den underlige Utaalmodighed
i Himlene. Men vil J ret udgrunde;
hvi disse Blus; de Mander, som omsnige;
hvi Fugle, Dyr fornægte Art og Væsen,
hvi Gubber sjante; og Umyndige spaae;
hvi alle disse Ting nu deres Love,
Natur og evigen bestemte Væsen
omskifte til uhyre Egenskab;
saa skal J see at Himlen selv indgjød
dem disse Kræfter, for at bruge dem
til Rædsels- og til Vælsels-Værktøi for en
uhyre Stat. Nu kunde jeg Dig nævne
en Mand, som ligner denne Rædsels Nat;
som terdner, lyner, aabner Grave, brøler
som Løven hist paa Capitolio;
en Mand, ei stærkere end Du og jeg
i Legemskraft; og dog uhyre voreet,
og frygtelig, som disse Underskyner.

Cæsa.

J mener Cæsar gjør J ikke, Cassius?

Cassius.

Det gjælde den det er; thi Romerne
har nuomstunder Ledemod og Sener,
som Fædrenes; men vee os! Fædres Sjæl
er uddød; Modres Sind regjerer os.
Bort Nag og Taalmod viser os som Qvinder.

Cæsa.

Hør, Cassius! Ordet gaaer at Raadet agter
at stjænke Cæsar Kongenavn i Morgen;
og han skal bære Kronen overalt,
paa Hav og Land, kuns i Italien ei.

Cassius.

Da veed jeg, hvor jeg denne Dødt vil bære;
Cassius skal frelse Cassium fra Lænker.
Deri, I Guder, gjør' I svag Mand stærkest;
deri, I Guder, fue I Tyranner.
Ei Taarn af Steen, ei Muur af hamret Kobber,
ei lufttomt Fængsel, stærke Led af Jern
kan holde Mændens Kraft; men Livet, kjed
af Jordens Sfranker, mangler aldrig Evne
til selv at fri sig. Veed jeg dette, vide
al Verden, at den Deel af Tyranniet,
jeg drager, kan jeg kaste, naar mig lyfter.

Cæsa.

Jeg med; saa vær' hver Slave i sin Haand
Kraft til sit Traldomsaaag at sonderbryde

Cassius.

Dg hvi skal Cæsar være da Tyran?
Den arme Mand! Jeg veed han var ei Uls,
hvis han ei saae, at Romerne er' Taar;
han var ei Love, vare de ei Hinde.
De, som i Gui og Hast et Baal vil reise,
begynde det med Straa. O, hvilken Skarnhob
er Roma, naar det tjener til den Hensigt,

flig usel Ting, som Cæsar Glands at skænke!
 Men, o, min Harm, hvorhen harst Du leedt mig?
 maaskee jeg taler med en villig Træl.
 Saa veed jeg, man vil stævne mig til Ansvar;
 men jeg er væbnet, og jeg leer ad Fæter.

Cæsa.

Med Cæsa taler J, og med en Mand,
 som ei er Dretuder. Tag min Haand.
 Hver Brødre til at ende al vor Nød,
 saa sværger jeg at gaæ saa vidt, som nogen.

Cæsius.

Det er et Ord! — Nu Cæsa, maa J vide,
 at jeg har alt bevæget Visse af
 de Gjæveste i Roma til at vove
 med mig et Hæders- og et Færes-Værk.
 De vente i Pompei Porticus
 mit Komme; thi i denne Rædselsnat
 kan man ei færdes vel paa Gaderne;
 og Clementets Mafyn seer ret ud
 just som det Værk vi have udi Hænde,
 saa blodigt, gløende og rædeligt.

Cinna træder ind.

Cæsa.

Lov lidt, hist kommer en i største Jil.

Cæsius.

Jeg kjender ham paa Gangen, det er Cinna,
 en Ven af os. — Hvi haster J saa, Cinna?

Cinna.

Jeg søger Jer. Hvem der? Metellus Cimber?

Cæsius.

Nei, det er Cæsa; Meddeeltager i
 vort Forbund. — Venter man ei paa mig, Cinna?

Cinna.

Det glæder mig. Det er en rædsom Nat.
To eller tre iblandt os har seet Syner.

Cassius.

Siig, Cinna, venter man ei paa mig?

Cinna.

Jo.

O, Cassius, hvis I blot kunde drage
den ædle Brutus med udi vort Forbund —

Cassius.

Vær rolig, Cinna. Her, tag denne Seddel,
læg den paa Prætorstolen, saa at Brutus
maa finde den; fast denne i hans Vindue;
segl denne fast paa gamle Bruti Støtte;
og med os i Pompei Porticus,
naar dette er fuldbragt. Er Decius Brutus
tilligemed Trebonius alt der?

Cinna.

Ja, alle ere der, undtagen Cimber,
som hjemme søger Jer. Nu vil jeg ile,
og, som I bød, besørge Brevene.

Cassius.

Kom derpaa til Pompei Skueplads.

(Cinna gaaer.)

Kom, Casca, I og jeg vil, før det dages,
gaae hjem til Brutus. Trende Dele af ham
tilhøre os; og i den næste Kamp
vil hele Manden overgive sig.

Casca.

O, han staaer høit i hele Folkets Hjerte;
og hvad hos os man vilde kalde Brode,
vil Bruti Mafsyn, liig de Vises Steen,
til Borgerdyd og Heltedaad omstabe.

Cassius.

Ham, og hans Værd, og vores Trang til ham
 har J ret vel udtrykt. Kom, lad os gaae,
 det over Midnat er; før Daggrø ville
 vi vække ham, og vorde visse paa ham.

(De gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Rom. Bruti Hauge.

Brutus træder ind.

Brutus.

Hei, Lucius! Op! —

Jeg kan ei gjætte grant af Stjernerne,
 hvor langt der er til Dag. — Nu, Lucius! —

Gid slikt et Sovehjerter dog var min Feil!

Nu, Lucius, kommer Du? — Saa vaagn dog, Lucius!

Lucius kommer.

Lucius.

J kaldte, Herre?

Brutus.

Bring mig en Lampe i min Bogsal, Lucius.

Naar den er tændt, da kom og kald mig her.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer.)

Brutus.

Det maa see ved hans Død; og jeg, for min Deel, seer ingen Grund til at bortstøde ham, undtagen Folkets Sag. Han vilde krones; — Spørgsmaalet er, hvorlunde dette kunde forandre hans Natur. Den høie Sommer udruger Snogen; — her maa gaaes vaersomt. Ham krone? — Det; — jeg tilstaaer, saa udruste vi Cæsar med en Braad, han, efter Lykke, kan skade med. Det Høiheds Misbrug er, naar den Samvittighed fra Magt adskiller; og, sandt at si, saae jeg aldrig, at hans Videnskab tog hans Fornuft til Fange. Men det er vist og sandt, at Ydmyghed den unge Herkesyges Stige er, hvorpaa den i sin Opgang sætter Die; men naaer den endelig det sidste Trin, da vender den sin Ryg til Stigen, seer høit op mod Himlene, og lader haant om de lave Trin, ved hvilke den gik op. Saa kan og Cæsar; derfor forebyg, at han ei gjør det; og da Striden ei kan hente Paaskud af hvad nu han er, udsmyk det saa, at hvis han Mere blev, da kunde her og der paafølge Misbrug. Derfor anseer ham for et Slangearg, som skade vil ifølge sin Natur, saasnart det ruges ud; og dræber ham i Skallen.

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Lampen brænder alt i Salen.

Da jeg i Vinduet ledte efter Fyrtoi,

findt jeg et Brev, og visselig jeg veed,
det laae der ikke, da jeg gif til Sengs.

Brutus.

Gaf J i Seng igjen, det er jo Nat.
Dreng, er det idus Martii i Morgen?

Lucius.

Jeg veed ei, Herre!

Brutus.

See i Calenderen, og bring mig Svar.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer.)

Brutus.

De Himmelblus, som fuse gjennem Lusten,
udbrede Lys nok til at læse ved.

(han aabner Brevet og læser.)

„Du sover, Brutus; vaagn, og see Dig selv.

„Skal Roma — Tael, og slaae og frels!

„Du sover, Brutus; vaagn —“

Deslige Dpbud har man ofte tabt,
hvor jeg har fundet dem.

„Skal Roma“ — Dette maa udfyldes saa;

Skal Roma bære under een Mands Villie?

Hvad? Roma? Mine Fædre jog' af Roma

Tarquinius, da han blev kaldet Konge.

„Tael, slaae og frels!“ — Dpfordrer man mig til
at tale og at slaae? O Rom, jeg lover.

Vil deraf følge Frelse, saa modtag

Din Bøns Dpfyldelse af Bruti Haand.

Lucius kommer.

Lucius.

J Morgen, Herre, er det idus Martii.

(Man hører Slag paa Porten.)

Brutus.

Godt. Gaf til Porten. Der er en, som banker.

(Lucius gaaer.)

Fra Cassius først opægged' mig mod Cæsar,
har jeg ei sovet.

Den hele Mellemtid fra første Tanke
og til et rædsomt Værks Udførelse
er liig et Nattesyn, en hæsliig Drøm.
Vor Genius og det dødelige Værktei
gaae da i Raad; og Menneskets Forsatning
er liig en liden Stats, som Dyrer ryster.

Lucius kommer.

Lucius.

Bed Porten venter Eders Broder Cassius,
han ønsker at indlades.

Brutus.

Er han ene?

Lucius.

Nei, der er flere med ham.

Brutus.

Kjender I dem?

Lucius.

Nei, Gatten sidder dybt i deres Dine,
og Kappen skjuler deres halve Ansigt,
saa jeg kan ingenlunde kjende dem
af noget Træk.

Brutus.

Luk op! (Lucius gaaer) Det er vort Anhang.

O Mytteri, du blues ved at vise
din skumle Pande, selv ved Nattetide,
da Dndt er friest? O, hvor vil du da
ved Dagen finde Gulers Mulm til Skjul
for dit uhyre Mafyn? Mytteri!

Søg ingen, hyl det ind i Smil og Sledsfhed;
thi hvis du i dit sande Billed' fremtraadst,
var selve Crebus ei balmørk nok
til for Dpdragelse at skjule dig!

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Metellus
Cimber og Trebonius træde ind.

Cassius.

Jeg frygter, vi forstyrre Eders Hvile.
God Morgen; komme vi Jer ubeleiligt?

Brutus.

En Stund alt har jeg været oppe; vaagen
den hele Nat. Kjender jeg Jeres Følge?

Cassius.

Ja, hver Mand her; og her er ingen Mand,
som jo hoiagter Jer; og alle ønske,
I havde samme Mening om Jer selv,
som hver en ædel Romer nærer om Jer.
Det er Trebonius.

Brutus.

Han er velkommen!

Cassius.

Det Decius Brutus.

Brutus.

Han er og velkommen!

Cassius.

Det Casca, Cinna og Metellus Cimber.

Brutus.

Velkomne alle!

Hvad vaagen Sorg har stilt sig mellem Natten
og Eders Dine?

Cassius.

Brutus, her et Ord!

(De tale sagte.)

Decius.

Her ligger Osten; gryer ei Dagen hist?

Cassius.

Nei!

Cinna.

Jo, forlad mig; hine lyse Striber,
som kante Skyerne, er' Dagens Budskab.

Cassius.

J skulle tilstaae, at J feile begge.
Her, hvor mit Sværd nu peger, opstaaer Solen;
og overveie J den unge Aarstid,
er det et mægtigt Stykke ned mod Sonden.
J næste Maaned høiere mod Nord
den viser først sin Ild; og netop her
bag Capitolium staaer det høie Osten.

Brutus.

Hver række mig sin Haand, en efter anden.

Cassius.

Og lad en Sed befæste vor Beslutning.

Brutus.

Nei, ingen Sed. Hvis Menneskenes Afsyn,
vort Hjertes Dval, vor Olds Fordærvelse
ei ere stærke Grunde, da afbryder
betids, og gaaer hver til sit dovne Veie.
Saa lad det frække Tyranni fremtræde,
til hver Mand falder, naar hans Lod ham træffer.
Men skjule disse Grunde — som jeg veed —
Ild nok i sig til at opflamme Feie,
og Qvindens Klode Aand med Mandsmød hårde;
da, Landsmænd hvilken anden Spore, end
vor gode Sag, er nodig for at ægge
til Frelse? Hvilken anden Borgen vel,
end tause Romere, som gave Løftet,

og valle ei? Og hvilken anden Gød,
 end Ærlighed, som lover Ærlighed.
 Alt skee det skal; hvis ei, da falde for det?
 Lad Præster, Riddinge og Skalle sværge,
 marvlose Gubber, og de knuste Sjæle,
 som byde Vold velkommen; lader sværge
 paa onde Ting, de Skabninger man mistroer.
 Men svækker ei vort Forsæts stille Kraft,
 vor indre ubetvingelige Ild,
 i det I troe vor Sag, vort Værk at trænge
 til nogen Gød, naar hver en Draabe Blod,
 hver Romer arved', og af Ædle arved',
 for Hoer hans Moders Ægtefæng anklager,
 hvis mindste Deel han sveeg af givne Løfter.

Cassius.

Men nu om Cicero! — Skal han ei prøves?
 Jeg mener han vil mægtig staae os bi.

Cassca.

Vi maae ei glemme ham.

Cinna.

Nei, ingenlunde.

Metellus.

O, lad' os faae ham med; hans selvgraa Haar
 vil kjøbe os en fordeelagtig Mening,
 og hverve Stemmer til vor Daad at prise.
 Hans modne Raad har styret vore Hænder —
 man sig vil. — Vor Ungdom og dens Bildhed
 ei sees, men skjules af hans Ælsheds Alvor.

Brutus.

O, nævn ham ikke; taler ikke med ham;
 thi han vil aldrig følge nogen Sag,
 en Anden har begyndt.

Cassius.

Gaaer ham forbi da.

Cassia.

Ja, sandelig, han bliver ei vor Mand.

Decius.

Skal ingen røres ved, undtagen Cæsar?

Cassius.

Vel spurgt, min Decius. — Ei er det godt, saa synes mig, at Cæsars Ven, Antonius skal overleve Cæsar; vi vil finde en trædsf Modstander her, og bruger han sin Styrke, vide I, den kan forslaae til at skade os, saa mange som vi ere; for nu at forebygge dette, lad Antonius og Cæsar falde sammen.

Brutus.

Vor Gang er da for blodig, Cæsar Cassius.
 Først hugge Halsen af, saa Lemmerne,
 det ligner Harm' i Døden, Nag derefter;
 og kun et Lem af Cæsar er Antonius.
 Lad os ei slagte; lad os offre, Cæsar.
 Vi alle reise os mod Cæsars Mand,
 og Menneskenes Mand har intet Blod.
 O, at vi kunde naae til Cæsars Mand,
 og dog ei røre Cæsar! Men af, Cæsar
 maa bløde for den. Lad os, vakkre Venner!
 da dræbe ham med Kjæthed ei med Harm.
 Han worde slagtet, som et Gudemaaltid,
 ei sønderhugget, som et Liig for Hunde.
 Og vore Hjerter ligne trædsfæ Herrer,
 som ægge deres Trælle til en Udaad,
 og siden, for et Syns Skyld, skjælde dem!
 Nødvendig, ei forhadet vor Daad da vorder,
 og seete udi dette Lys af Folket,

ei Mordere, men Rensere vi kaldes.
 Og hvad Antonius angaaer, da tænker
 ei meer paa ham; thi han formaaer ei mere,
 end Cæsars Arm, naar Cæsars Hoved falder.

Cassius.

Dog frygter jeg; — hans Kjærlighed til Cæsar
 har dybe Rodder.

Brutus.

O, min gode Cassius,
 tænk ei paa ham. Ifald han elsker Cæsar
 er alt, hvad han formaaer, kun mod sig selv,
 at græmme, sørge sig til Døde for ham.
 Og det var meget, hvis han gjorde dette;
 thi han er Ven af Leg, Svær og Gilder.

Trebonius.

Han er ei farlig; skaaner ham; thi han
 vil leve, og vil lee ad hele Sagen.

(En Klokke slaar.)

Brutus.

Lys, tæller Slagene!

Cassius.

Nu slog den tre.

Trebonius.

Saa er det Tid at gaar.

Cassius.

Men det er tvivlsomt
 endnu, om Cæsar vil gaar ud i Dag;
 thi han er nylig vorden overtroist,
 heel tvertimod den Troe han engang havde
 om Dromme, Ahnelse og Underværker;
 maaskee tør disse aabenbare Ferteegn,
 og denne Nats uvante Rædselsfyner
 og hans Augurers Overtalelse
 i Dag fra Capitolium ham holde.

Decius.

Frygt ei! Jeg kan regjere ham, hvis saa han er til Sinds; thi gjerne hører han, hvorlunde man med Træ'r Genhjørnet fanger, med Speile Bjørnen, Elefanterne i Gruber, Loverne i Garn, og Følk ved Smigrere; men naar jeg siger, at han hader Smigrere, paastaar han ja, og smigres da just meest. Lad mig om dette; Thi jeg kan lede ham did, hvor han skal, og jeg vil bringe ham til Capitolium.

Cassius.

Nei, alle møde for at hente ham.

Brutus.

Mod Klokken otte da som allersenest?

Cassius.

Ei senere, og varer da paa Stedet.

Metellus.

Vigarius er Casar fjendisk, fordi han dadled', at han rosende Pompeius; det undrer mig, I ei har tænkt paa ham.

Brutus.

Nu, gode Cimber, gik da til hans Huns; han elsker mig, og jeg har vel forskyldt det; send ham blot hid, saa vil jeg stemme ham.

Cassius.

See Dagen kommer paa os. Vi vil gaac, Brutus, Farvel! — Nu Venner, skilles ad, men mindes alle, hvad I have sagt, og viser Jer, som ægte Romere.

Brutus.

Seer muntre ud, I ædle Herre; lad vort Nafn ei isere sig vort Forsæt;

gebærder Jer som Skuespillerne,
med freidigt Mod, og med udvortes Fasthed.
Dg nu, god Morgen alle, hver især!

(Alle gaae undtagen Brutus.)

Hei, Dreng! — Hvad! sover Du? — Det siger intet.
Nyd Du kun Søvnsens henningtunge Dug;
Du seer ei Skikkelser og Syner, som
den vaagne Sorg i vore Hjerner maler;
thi sover Du saa sødt!

Portia træder ind.

Portia.

Brutus! min Herre!

Brutus.

Hvad vil I, Portia? Hvi staaer I op?
Gi tjener det Jer at I saa betroer
en vandfold Morgen Eders svage Helsen.

Portia.

Gi heller Jer. Uvenlig har I listet
Jer fra min Seng; i Gaar fra Nadværen
I brat soer op, gik tankefuld omkring
og sukede, med sammenslynged' Arme.
Dg naar jeg spurgte, hvad der skædte Jer,
I stirred' paa mig med et ublidt Dye.
Jeg trængte paa Jer; og da gned I Panden,
og stamped' utaalmødigen med Foden;
dog bad jeg Jer, og dog I svarte ei;
men bed mig gaae med et fortrædent Bink.
Det gjorde jeg af Frygt for at forege
hiin Hestighed, som syntes alt for optændt;
tillige haabed' jeg, det var kun Lune,
som stundom finder Indpas hos enhver.
Det under Jer ei Spise, Tale, Søvn,
og virked' det saa stærkt paa Eders Afshyn,
som det har faaet Magt med Eders Sind,

gjenkjendte jeg Jer ei. Min ædle Huusbond,
gjør mig bekendt med Eders Kammers Kilde.

Brutus.

Jeg er ei ganske frisk; og det er alt.

Portia.

Brutus er viis, og var han ei ved Helsen,
han brugte Midler til at vinde den.

Brutus.

Saa gjør jeg. — Gode Portia, gik i Seng.

Portia.

Er Brutus syg? og er det sundt at gaae
upaaklædt, og den vaade Morgens Dunster
indsuge? Hvad er Brutus syg? og lister
sig fra sin sunde Seng, for Mattens Smitte
at trodse? Frister han den febersvangre,
urene Luft, for sygere at werde?

Min Brutus, nei; I har i Eders Sind
en Sygdom, som jeg kjende bør, i Kraft
og Ret udaf min Huustroe-Værdighed.
Og knælende besværges jeg Jer ved
min engang priste Ekjonhed, alle Eders
Forsikringer om Elskov, og ved hiin
den store Gød, som sammensmelted' os
og gjorde os til een: I dolge ikke
for Eders andet Jeg og Væsens Halvdeel,
hvi I er sorgfuld! sig, hvo var' de Mænd,
som mødtes her i Nat; thi her har været
ser eller syv, som skjulte deres Afsyn
endog for Mørket.

Brutus.

Knæl ei, omme Portia.

Portia.

Var Brutus om, behøved' jeg ei Knæfald.

Blev det betinget ved vort Ægteſkab,
 min Brutus, at jeg aldrig maatte vide
 en Hemmelighed, ſom angik Jer? Er jeg,
 kun paa en Maade, med Indſkrænkninger,
 min Brutus andet Jeg, kun for hans Bord
 at dele med ham, og hans Seng at pryde,
 og ſtundom tale med ham? Er min Vaaning
 kun i Forſtaden af hans Kjarlighed?
 Er det ei mere, da er Portia
 kun Brutus Trille, ikke Brutus Huuſtroe.

Brutus.

J er min ægte, hæderværde Huuſtroe;
 ſaa kjær mig, ſom de røde Draaber, der
 beſøge mit af Sorg beſpændte Hjerte.

Portia.

Hvis ſaa, da vidſte jeg Dit ſkjulte Raad.
 Vel ſandt, jeg er en Qvinde; men tillige
 en Qvinde, Brutus kaared' til ſin Mage.
 Vel ſandt, jeg er en Qvinde; men tillige
 en agtet Qvinde; jeg er Cato's Datter.
 Troe mig ei ſvag, ſom Qvindeſjønnet, da
 ſlig Fader avled' mig, ſlig Mand mig ægted'
 Navn Ederſ Raad; jeg ſkal ei robe dem;
 Jeg har viiſt ſtarke Prover paa min Faſtthed,
 dengang jeg gav mig en frivillig Bunde
 i Laaret. Kan jeg bære hiin med Taalmod,
 og ei min Huusbonds Hemmelighed?

Brutus.

Guder!

O gjør mig denne ædle Huuſtroe værdig!

(Der bankes.)

Hys! Der er en, ſom banker. Portia, gaae!
 Dit Bryſt ſkal om et Dieblif deeltage
 i dette Hjertes ſkjulte Raad.

Jeg vil forklare Dig mit hele Forbund,
de dunkle Tegn paa denne mørke Pande. —
Forlad mig hastig.

(Portia gaaer.)

Lucius og Ligarius komme.

Lucius, hvo banker?

Lucius.

Her er en Syg, som vilde tale med Jer.

Brutus.

Cajus Ligarius, som Metellus nævned'! —
Gaae, Dreng! — Ligarius! hvorlunde gaaer det?

Ligarius.

Tag et god Morgen fra en syg Mands Tunge.

Brutus.

O, hvilken Tid har J valgt, brave Cajus!
til Sygeleie? Gid J ei var syg!

Ligarius.

Jeg er ei syg, hvis Brutus har i Hænde
en Handling, som er værdig Trens Navn.

Brutus.

Ja, den har jeg i Hænde; havde J
kun funde Dren til at høre den.

Ligarius.

Bed alle Guder, Rom sig boier for,
her kaster jeg min Sygdom. Romæ Sjæl!
Du brave Son, af ædle Lender spiret!
Lig en Betsværges harst Du manet op
min alt uddøde Aand. Nu, byd mig løbe
og jeg vil kjæmpe med Umuligheder;
ja overvinde dem. — Nu, hvad skal skee?

Brutus.

Et Arbeid, som vil gøre Syge friske.

Ligarius.

Er ingen frist, som vi skal gjøre syg?

Brutus.

Det skal vi ogsaa. Hvad det er, min Cajsus, skal jeg betro Dig undervejs til ham, hvem det skal gjælde.

Ligarius.

Lader os da gaae!

Jeg følger med et nyt opflammet Hjerte, for at udføre, hvad jeg ikke veed; nok! Brutus leder mig.

Brutus.

Saa følg mig da!

(de gaae.)

Anden Scene.

Rom. Bærelse i Cæsars Pallads. Torden og Lynild.

Cæsar træder ind i sin Natkjole.

Cæsar.

J Nat har Jord og Himmel ei havt Ro.
Tre Gange har Calpurnia raabt i Søgne:
„Ha! Hjælp! De myrde Cæsar!“ — Er der Nogen?

En Tjener kommer.

Tjeneren.

Herre!

Cæsar.

Gaf, byd, at Præsterne strax gjøre Offer, og bring mig deres Udsagn med om Lykke.

Tjeneren.

Det skal jeg, Herre!

(gaaer.)

Calpurnia træder ind.

Calpurnia.

Hvad vil I, Cæsar? Agter I Jer ud?
I Dag I flytter ei en Fod af Huset!

Cæsar.

Cæsar skal ud; de Ting, som trued' mig,
de saae mig aldrig uden paa min Ryg;
men see de Cæsars Ansigt, svinde de.

Calpurnia.

Cæsar, jeg fæstet' aldrig Liid til Jertegn,
nu skrække de mig. Inde er en Mand,
foruden hvad vi horte selv og saae,
beretter han de grueligste Syner,
af Nattevagten seete. En Lovinde
har kasket Unger midt paa Gaderne,
og Grave gabede, og opgav' Liig,
ildroede, vilde Krigsmænd slaas i Lusten,
i Rader, Ordener, og rigtig Krigsskik,
saa blodig Støvregn faldt paa Capitolium.
Krigsraabet hviiede i Skyerne,
og Heste vrinskede, og Faldne ralled'
og Mander hylede i Gaderne.
O Cæsar, disse Ting uhorste ere;
jeg frygter dem.

Cæsar.

Hvad kan undflyes af det,
de høie Guder satte sig til Maal?
Men Cæsar skal gaae ud; thi disse Varsler
angaae den hele Jord, saavel som Cæsar.

Calpurnia.

Ei sees Kometer, naar en Tigger doer;
selv Himlene udblusse Tyrsters Død.

Cæsar.

En Feig doer mange Gange, før han doer;

den Tappre smager ikkun eengang Doden.
 Af alle Underne, jeg end har hørt,
 det underligste er, at man kan frygte,
 da man jo veed, at Doden, alles Maal,
 vil komme, naar den komme vil.

Tjeneren kommer tilbage.
 Hvad sige mig Augurerne?

Tjeneren.
 De ville, at J ei gaaer ud i Dag;
 da de udtog Offerdyrets Indvold,
 de funde intet Hjerte udi Dyret.

Cæsar.
 Sligt gjøre Guderne til Skam for Feighed.
 Ja, Cæsar var et Dyr, foruden Hjerte,
 hvis Frygten holdt i Dag hans Fodder hjemme.
 Det er han ikke. Faren veed heel vel,
 at Cæsar mere farlig er, end den.
 To Lover bleve vi, paa een Dag fasted',
 og jeg den ældste, og den rædsomste;
 og Cæsar skal gaae ud.

Calpurnia.
 Af, ædle Herre,
 en dristig Tillid quæler Eders Wiisdom.
 Gaae ikke ud i Dag; kald det min Frygt,
 som hjemme holder Jer, ei Eders egen.
 Vi sende vil Antonius til Raadet,
 at sige J er ikke vel i Dag;
 D lad mig knælende udbede dette!

Cæsar.
 Antonius sige da, jeg er ei vel;
 og, for at soie Dig, jeg bliver hjemme.

Decius kommer ind.
 Her kommer Decius; han skal rygte det.

Decius.

Hil Jer! God Morgen, ædle, store Cæsar.
Jeg kommer for at hente Jer i Raadet.

Cæsar.

Dg kommer ret beleiligt for at bringe
min Hilsen til det samlede Senat,
og sige det, jeg vil i Dag ei komme.
Kan ei, er falsk, og tør ei, falskere;
jeg vil i Dag ei komme. Siig det saa.

Calpurnia.

Siig han er syg.

Cæsar.

Hvad? Skulde Cæsar lyve
Udstræktes denne Arm til Seir saa vide,
paa det at Cæsar skulde frygte for
at sige disse gamle Herrer Sandhed?
Gaae, Decius, siig dem: Cæsar vil ei komme.

Decius.

O, store Cæsar, nævn mig da en Grund,
at man ei leer mig ud, naar jeg det rygter.

Cæsar.

Min Villie er min Grund, jeg vil ei komme;
det er Senatet nok at vide dette.

Men for at tilfredsstille Jer særdeles,
fordi jeg elsker Jer, saa viid: min Dvinde,
Calpurnia, i Dag mig holder hjemme.
I Nat hun drømte at hun saae min Stotte,
et Springvand liig, af hundred' Rør udgjød
det pure Blod; og muntre Romerskarer
kom smilende og baded' deres Hænder
deri. Sligt tyder hun som Ferteegn, Varsler,
og nær Ulykke; og har knælende
anraabt mig om i Dag at blive hjemme.

Decius.

Men denne Drom er heel urigtig udlagt;
 den var et skjont og heldigt Syn. Den Stotte,
 som sprang med Blod af mange Rer, i hvilket
 saa mange glade Romere sig baded',
 betyder, at det store Rom af Eder
 oplivende Blodstrømme skal indsuge;
 og store Mænd omkring Jer skulle stimle
 om Helligdomme og om Hæderstegn.
 Saaledes bør Calpurnia Drom udlægges.

Cæsar.

Og saadan har J godt udtydet den.

Decius.

Det har jeg, naar J hører, hvad jeg melder.
 Viid, Raadet har besluttet, store Cæsar,
 paa denne Dag at give Jer en Krone.
 Hvis nu J sender Bud J vil ei komme,
 kan Raadets Sind forandres. Dgsaa kunde
 en Spottefugl faae Marsag til at sige:
 „Ufbryder Raadets Samling til en Tid,
 „da Cæsars Hustru haver bedre Dromme.“
 Hvis Cæsar skjuler sig, mon de ei hvikke:
 „See, Cæsar frygter?“
 Tilgiv mig, at min varme Kjærlighed
 til Eders Fordeel bød mig sige dette,
 og kold Fornuft for Kjærlighed bør vige.

Cæsar.

Hvor daarlig var nu Eders Frygt, Calpurnia?
 Jeg blues ved at jeg gav efter for den. —
 Giv mig min Kappe; jeg vil gaac! —

Publius, Brutus, Ligarius, Metellus,
 Casca, Trebonius og Cinna træde ind.
 See! Er ei Publius der og henter mig?

Publius.

God Morgen, Cæsar!

Cæsar.

Publius, velkommen! —

Ei! Brutus, ogsaa J saa aarle oppe?
God Morgen, Cæsar! — Cæsar Ligarius,
Cæsar har aldrig været Jer saa gram,
som denne Feber, der har svækket Jer. —
Hvad er nu Klokken?

Brutus.

Otte slagen, Cæsar!

Cæsar.

Hav Tak for Eders Hoslighed og Umag.

Antonius kommer.

See der! Antonius, den Nattesværmer,
er alt paa Benene. —
God Morgen, Marcus!

Antonius.

Hil Jer, ædle Cæsar!

Cæsar.

See til, alt er paa rede Haand derinde. —
Det er ei smukt at man skal vente paa mig. —
Nu, Cinna! — Nu, Metellus! — Ha, Trebonius!
Jeg har ret meget at fortælle Jer;
hust paa at J besøger mig i Dag,
og vær mig nær at jeg kan huske Jer.

Trebonius.

Det vil jeg, Cæsar! — (affides) saa nær vil jeg være,
at Jeres bedste Venner skulle ønske,
jeg havde været længer' borte.

Cæsar.

Gaaer ind, og smager først et Bæger Vin;
og derpaa vil vi følges ad liig Venner.

Brutus.

Alt Liigt ei altid er det samme; Cæsar!
mit Hjerte bløder ved at tænke paa det!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade i Nærheden af Capitolium.

Artemidorus kommer ind, læsende et Papir.

Artemidorus.

„Cæsar, vogt Dig for Brutus; tag Dig vare for Cæs-
sius; kom ikke nær Cæscæ; hav et Øie med Cinna;
troe ei Trebonius; giv vel Agt paa Metellus Cim-
ber; Decius Brutus elsker Dig ei; Du har fornær-
met Caius Ligarius. Der er kun eet Sind i alle
disse Mænd, og det er vendt mod Cæsar; est Du ei
udødelig, da see Dig for. Sorgløshed baner Veie for
Sammenrottelse. De mægtige Guder beskjærm Dig!

Din Ven,

Artemidorus.”

Her vil jeg staae, til Cæsar gaaer forbi,
og som en ydmyg Ven ham dette række.
Mit Hjerte bløder over at ei Dyden
kan leve tryk for Alvinds Tand. O Cæsar,
læser Du, da harst Du Frelse funden;
hvis ei, er Parcen med Forrædere forbunden.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Rom. En anden Deel af samme Gade foran Bruti Huus.

Portia og Lucius træde ind.

Portia.

Jeg beder Dig, iil til Raadhuset, Dreng;
tov ikke for at svare mig; men pak Dig.
Hvi noler Du?

Lucius.

Hvad er mit Grinde?

Portia.

Du maatte være der og her igjen,
for jeg kan sige, hvad Du skulde der. —
O, staae mig mægtig bi, Standhaftighed!
Stil Bjerger mellem Hjertet og min Tunge!
Jeg har en Mands Sind; men en Qvindes Styrke.
Hvor tungt er det for Qvinder at fortie
et lønligt Raad? — Hvad, est Du her endnu?

Lucius.

Hvad skal jeg, ædle Frue! løbe op
til Capitolium, og intet andet?
og derpaa haste hid og intet andet?

Portia.

Ja, bring mig Budskab, om Din Herre, Brutus,
seer frist ud; han var syg, da han gik ud.
Og læg vel Mærke til, hvad Cæsar gjør,
og hvilke Segende der skimle om ham.
Hys, Dreng! Hør, hvilken Larm!

Lucius.

Jeg hører intet.

Portia.

Jeg beder, lyt dog nøie til; jeg hørte
en Larm, en Tummel, som et Baabengny,
og Vinden bringer det fra Capitolium.

Lucius.

I Sandhed, Frue! jeg kan intet høre.

Sandsfigeren træder ind.

Portia.

Kom hid; ad hvilke Veie est Du kommen?

Sandsfigeren.

Jeg kommer, ædle Frue! fra mit Hus.

Portia.

Hvad er nu Klokken?

Sandsigeren.

Den er næsten Ni.

Portia.

Er Cæsar gaaet op til Capitolium?

Sandsigeren.

Endnu ei; jeg vil søge mig en Plads,
hvor jeg kan see hans Gang til Capitolium.

Portia.

Du harst en Bon til Cæsar, harst Du ei?

Sandsigeren.

Den har jeg. Dersom Cæsar er saa god
mod Cæsar, at han herer mine Død,
saa vil jeg bede ham at gjøre vel
imod sig selv.

Portia.

Hvordan? Veedst Du at nogen
har noget Dndt i Sinde imod Cæsar?

Sandsigeren.

Hvad skee skal, ved jeg ei; hvad skee kan, frygter jeg.
God Morgen! her er Gaden trang; og Skaren
som stimler efter ham af Senatorer,
Prætorer, Sægende, kan sendertræde,
saa svag en Mand som jeg. Jeg vil tye til
en større Plads, hvor jeg vil tale til
den store Cæsar, naar han gaaer forbi.

(gaaer.)

Portia.

Jeg maa gaae ind. O Veel! hvor svag en Ting
er Qvindens Hjerte! O, min Brutus!
Gid Himlene begunstige Dit Værk! —
Ha! Drengen har vist hert mig; — Brutus har

en Ven, som Cæsar ikke vil opfylde. —
 O, jeg faaer ondt. — Vob, Lucius, hils min Huusbond;
 sig ham at Portia er vel tilmode,
 og bring mig Budskab, hvad han svarer Dig.
 (de gaae.)

Tredie Akt.

Første Scene.

Rom. Capitolium. Senatet paa sit Sæde.

(En Sværm af Folk i Gaden, som fører til Capitolium;
 iblandt dem er Artemidorus og Sandsigeren.
 Trompetklang.)

Cæsar træder ind med Brutus, Cassius, Casca,
 Decius, Metellus, Trebonius, Cinna,
 Antonius, Lepidus, Popilius, Publius
 og andre.

Cæsar.

Martii idus kom.

Sandsigeren.

Ja, Cæsar; men den er endnu ei endt.

Artemidorus.

Hil Cæsar! Læs det Brev jeg rækker Jer.

Decius.

Trebonius beder Jer, ved Leilighed
 at læse hans ydmygelige Ven.

Artemidorus.

O, Cæsar, læs først min; thi min angaaer
Jer nærmere; o, læs den, store Cæsar!

Cæsar.

Alt, hvad os selv angaaer, skal rygtes sidst.

Artemidorus.

Dpsæt det ikke, Cæsar; læs det strax!

Cæsar.

Hvad! raser Mennesket?

Publius.

Afveien, Karl!

Cassius.

Hvad, trænge I Jer frem med Jeres Bonner
paa Gaden? Gaaer til Capitolium!

(Cæsar træder ind i Capitolium; de Dyrige følge ham.
Alle Raadsherrerne reise sig.)

Popilius.

Jeg ønsker Held til Jeres Værk i Dag.

Cassius.

Til hvilket Værk, Popilius?

Popilius.

Farvel!

(nærmer sig til Cæsar.)

Brutus.

Hvad var det, som Popilius sagde Jer?

Cassius.

Han ønsker' Held til vores Værk i Dag.
Jeg frygter at vor Plan er aabenbaret.

Brutus.

See, hvor han gaaer til Cæsar; agt paa ham.

Cassius.

Cæsa, vær snar, før man os forekommer. —

Brutus, hvad gøre vi? Er Sagen robet,
skal Cassius eller Cæsar ei gaae herfra,
thi jeg vil dræbe mig.

Brutus.

Cassius, vær fast;

Popilius taler ikke om vort Anslag;
thi see, han leer, og Cæsar selv er rolig.

Cassius.

Trebonius bruger Tiden; seer J, Brutus,
nu loffer han Antonius afveien.

(Antonius og Trebonius gaae ud. Cæsar og Senatorerne
indtage deres Sæder.)

Decius.

Hvor er Metellus Cimber? Lad ham gaae,
og overrække Cæsar strax sin Ben.

Brutus.

Han staaer alt rede; træng nu did og hjælp ham.

Cinna.

J, Casca, løfter Haanden mod ham først!

Cæsar.

Er' Alle rede? Hvo har nogen Klage,
som Cæsar og hans Raad afhjælpe kan?

Metellus.

Du Vældige, Stormægtige og Høie!
Metellus Cimber kaster for Dit Sæde
et ydmygt Hjerte.

(Knæler.)

Cæsar.

Cimber, hold! Slig Kryben,
og dybe Knæfald kunde vel optænde
den svage Dødeliges Blod, og gjøre
den faste Lov og Raadsbeslutninger
til Borneleg. Men troe ei daarligen,

at Cæsars Blod saa let oprøres kan,
 og at dets ægte Kraft optøes af det,
 som smelter Daarer: nemlig, fagre Drd,
 og dybe Knæfald, nedrig Hundeløgren. —
 En Raadsbeslutning har landlyst Din Broder;
 og knæler, tigger, kryber Du for ham,
 jeg støder Dig afveien som en Hund.
 Vild, Cæsar gjør ei Uret; heller ikke
 han uden Grunde tilfredsstilles.

Metellus.

Er ingen Stemme ædlere end min,
 som lyder sødere i Cæsars Dren
 om Naade for min landsforviste Broder?

Brutus.

Din Haand jeg kysser, Cæsar; ei som Smigrer;
 og beder Dig, at Publius Cimber maa
 tilbagekaldes strax af sin Forviisning.

Cæsar.

Hvad, Brutus!

Cassius.

Naade, Cæsar! Cæsar, Naade!
 See, Cassius knæler ved Din Fod, og beder
 om Naade for den landsforviste Cimber.

Cæsar.

Jeg kunde røres, hvis jeg var som I;
 hvis jeg bad for at røre, rorte Bøn mig.
 Men som Nordstjernen jeg standhaftig er,
 der i grundfæstet og uroffet Kraft
 ei Måge har paa Himmelen's Befæstning.
 Utalte Tunker pryde Himlene,
 de ere alle Jld, og alle skinne;
 men een af alle holder ifkun Stand;
 Saa og i Verden; den er vel befolkert,
 og Menneffene ere Kjød og Blod

og Videnskaber underkastede;
 men blandt dem alle kjender jeg kun een,
 som fast, uryggelig sin Plads bevarer,
 urokket af Bevægelse; at jeg
 er denne Mand, tillader mig at vise
 en Smule ogsaa her; jeg fast paastod,
 at Publius forvistes Land og Rige;
 jeg paastaaer fast, han vorder saa endnu.

Cinna.

O, Cæsar, —

Cæsar.

Bort! Vil Du Olympus løste?

Decius.

O Cæsar, —

Cæsar.

Knæler Brutus ei forgjæves?

Cæscæ.

Tael, Haand! for mig.

(Cæscæ giver Cæsar et Dolkestik i Halsen. Cæsar griber
 fat i hans Arm. Han gjennebores nu af adskillige
 andre Sammensvorne, og tilsidst af Marcus Brutus.)

Cæsar.

Min Brutus, ogsaa Du? — Saa fald da, Cæsar!
 (Han døer. Senatorer og Folket vige forskædede bort.)

Cinna.

Frihed og Frelse! Tyranniet faldt! —

Leb, raab, forkynd det udi Stadens Gader.

Cæsius.

Afsted til Talerstolene, og raaber:

Frihed, og Frelse og Befrielse!

Brutus.

Folk og Senat! forskædes ei; flyr ei;
 staaer stille; — Herskesygens Sold er ydet.

Cæsa.

Til Talerstolen, Brutus!

Decius.

Cassius ogsaa!

Brutus.

Hvad blev af Publius?

Cinna.

Forsærdet ved vor Opstand staaer han her.

Metellus.

Staaer fast tilfammen at ei Cæsars Venner —

Brutus.

Tæl ikke om at staae; — frist, Publius!
Mod Jer har vi saa lidet Ondt i Sinde,
som mod hver Romer ellers; siig dem dette.

Cassius.

Og Publius, forlad os, at ei Folket,
som stormer mod os, Eders graa Haar glemmer.

Brutus.

Gjør det; — Lad Ingen svare for vor Daad,
undtagen vi, som ere Gjerningsmænd.

Trebinius kommer tilbage.

Brutus.

Hvor er Antonius?

Trebinius.

Flygtet hjem forsærdet.
Mænd, Børn og Qvinder stirre, skrig, rende,
som det var Dømedag.

Brutus.

Paa Eders Villie vente vi, o Parcer. —
Vi skulle doe, det vide vi; men Frist,

og Dagene at spinde ud, kun dette
er hvad de Dødelige tragte efter!

Cassius.

O den, som skjærer tyve Aar af Livet,
bortskjærer tyve Aar af Dødens Angst.

Brutus.

Tilstaae mig det; og da er Død Velgjerning.
Saa er' vi Cæsars Venner, som forfordet'
hans Dødsangst. — Komere, nedbeier Jer,
og bader Eders Arme i hans Blod;
det farve vore Sværde; derpaa træde
vi ud paa Torvet selv, og svingende
de røde Vaaben over vores Hoved,
vi alle raabe: Frihed, Fred og Frelse!

Cassius.

Nedbeier Eder da, og bader Eder. —
I hvilke fjerne Secler skal ei dette
vort høie Skuespil gjentages i
ufkendte Tungemaal, ufødte Stater?

Brutus.

Hvor ofte skal til Lyft ei Cæsar bløde,
som ligger paa Pompei Stottes Fod,
med Støv nu lige agtet?

Cassius.

Saa ofte dette skeer,
saa ofte skal vort Forbund worde kaldet
de Mænd, som gave Fædrelandet Frihed.

Decius.

Ha! Gaae vi ud?

Cassius.

Ja, alle Mænd affted;
Brutus i Spidsen; og hans Bei vi pryde
med Romæ dristigste og bedste Hjerter.

En Tjener kommer.

Brutus.

Hvo kommer der? En af Antonii Venner.

Tjeneren.

Saa, Brutus, bød min Herre mig at knæle;
saa bød Antonius mig falde ned;
og dybt nedkastet bød han mig at sige:
Brutus er ædel, tapper, viis og ærlig;
Cæsar var stor, kjæk, kongelig og huld.
Jeg elsker Brutus, og jeg ærer ham;
jeg frygted', ærede og elsked' Cæsar.
Tillader Brutus at Antonius
maa tryk gaae hid, og høre af Din Mund:
Hvi Cæsar har forskyldt sit Drab, da skal
Antonius ei elske Cæsar død,
saa høit som Brutus levende; men vil
med Guldskab og oprigtig Troskab følge
den ædle Bruti Sag og Eljæbne, gennem
den vakkende Forsatnings Farer. Saa
bød mig Antonius, min Herre, tale.

Brutus.

Din Herre er en viis, mandhaftig Rømer;
for mindre har jeg aldrig agtet ham.
Siig ham, hvis han vil komme hid, da skal
han worde fyldestgjort; og, ved min Ære,
gaae urørt bort.

Tjeneren.

Jeg strax vil hente ham.

(gaaer.)

Brutus.

Jeg veed, vi ville faae ham til vor Ven.

Cassius.

Det ønsker jeg; men i mit Jnderste

en Tanke frygter ham; og sjelden feiler
min Ahnelse om ondt.

Antonius træder ind.

Brutus.

Der er han alt. —

Marcus Antonius, vær os velkommen!

Antonius.

O, store Cæsar! ligger Du saa dybt?
Er' alle Dine Seire, Herligheder,
Triumpher, Bytte sammensjunkne nu
i dette snævre Rum? — Farvell! — Jeg veed ei,
I ædle Herrer, hvad I monne tænke,
hvo ellers bløde skal, og hvo der ellers
er moden; er det mig, er ingen Stund
saa passende, som Cæsars Dødsstund er;
og intet Værktøi halv saa dyrebart,
som disse Sværde, I beriged' med
hans Blod, det ædleste i Verdens Rige.
Jeg beder, hvis I bære Had til mig,
da mætter det, mens Jeres Purpurhænder
end ryge. Lever jeg i tusind Aar,
jeg vorder ei saa skiftet til at døe.
Gi noget Sted, og Død mig er saa kjær,
som her ved Cæsar, og af Eder slagen,
I, denne Olds udvalgte Heltesjæle!

Brutus.

O, beed os ei om Jeres Død, Antonius.
Vel maae vi synes blodige og grumme,
naar vore Hænder og vor Daad I seer;
dog seer I ikkun vore Hænder, og
den blodige Forretning de udførte;
I seer ei vore Hjerter; der er Meddynk.
Og Meddynk med den Uret, Roma leed,
(Jld slukker Jld, og Meddynk slukker Meddynk)

har øvet denne Daad med Julius Cæsar. —
 Marcus Antonius, hvad Jer angaaer,
 da have vore Sværde ifkun Blyod
 mod Jer; og vore Arme, fri fra Nag,
 og vore Broderhjerter Jer modtage
 med gode Tanker, Agtelse og Guldskab.

Cassius.

Naar nye Brevsletter deles ud,
 skal Eders Stemme gjælde, som den Bedstes.

Brutus.

Vær blot taalmodig, til vi stille Mængden,
 som Angst endnu berøver Sands og Samling,
 da vil vi gjøre Eder Rede for,
 hvi jeg, som elsked' Cæsar, da jeg slog ham,
 har handlet saa.

Antonius.

Jeg troer paa Eders Wiisdom.
 Lad hver Mand række mig sin blodige Haand.
 Først, Marcus Brutus, vil jeg ryste Eders; —
 Dernæst jeg tager Eders, Cæsar Cassius; —
 Nu Eders, Decius Brutus. — Eders, Cimber;
 saa Cinna; — saa, min tappre Casca, Eders; —
 saa Eders Haand, Trebonius; skjøndt sidst,
 dog ikke mindre elsket end de Andre. —
 I ædle Herrer! — Al! hvad skal jeg sige?
 Nu staaer jeg paa saa slibrig Grund, at een
 af tvende flette Ting jeg synes maa
 i Eders Dine: Ridding eller Smigrer.
 Al! jeg Dig elsked', Cæsar; det er Sandhed!
 Hvis da Din Aand nu paa os skuer ned,
 mon det ei smerter Dig meer end Din Død,
 at see Din Ven Antonius slutte Fred,
 og ryste Dine Fjenders røde Hænder,
 Du Edelste! ved Siden af Dit Liig?

Var mine Dines Tal som Dine Bunders,
 og grød de fast som diæses Blodstrom rinder,
 Sligt bedre sommed' mig, end at indgaae
 et Venneforbund her med Dine Fjender. —
 Tilgiv mig, Julius! — Her reistes Du,
 Du fagre Hjert; her faldt Du; og her staae
 de Fagten's Herrer, smykked' med Dit Bytte,
 og purpurfarvede udi Dit Blod.
 O, Jord! Du Skoven varst for denne Hjert,
 og, sandelig! han var Din Sjæl, o Jord!
 Hvor ligt et Bildt, af mange Tyrster slagen,
 Du ligger der?

Cassius.

Marcus Antonius, —

Antonius.

Forslad mig, Cajsus.

Selv Cæsars Fjender skulle sige dette;
 thi er det lidet sagt af Vennelæber.

Cassius.

Jeg dadler ei I priser Cæsar saa;
 men i hvad Forbund vil I staae med os?
 Vil I staae mellem vore Venner? eller
 skal vi gaae bort, og ei slaae Liid til Jer?

Antonius.

Derfor gav jeg Jer Haand; men sandelig,
 jeg glemte mig, da jeg saae ned paa Cæsar.
 Jeg elsker Jer, er Ven af Eder alle,
 i Haab af Eder at fornemme Grunde,
 hvi og hvori vor Cæsar farlig var.

Brutus.

Og grueligt var ellers dette Dptrin.
 Saa vægtige Grunde skal I faae at høre,
 Antonius, at var I Cæsars Son,
 de fyldestgjorde Jer.

Antonius.

Jeg meer ei ønske;

Nu beder jeg, det maa forundes mig,
paa Torvet at fremstille Cæsars Liig,
og der fra Talerstolen tale ved
hans Liigfærd, som det sommer sig en Ven.

Brutus.

Marcus Antonius, det er Jer tilladt.

Cassius

(affides.)

Brutus, et Ord! —

J ved ei hvad J gjør. Tillad dog ei
Antonius at tale ved hans Liigfærd.

Veed J, hvor heftigt Folket kan bevæges
af hvad han tale vil?

Brutus.

Førlad mig, Cassius; —

Først vil jeg selv betræde Talerstolen,
og vise Grundene til Cæsars Død.
Alt, hvad Antonius taler, vil jeg sige,
det taler han med vor Forlov og Villie,
og at vi ønske Cæsar maa forundes
al Hæder og hver lovlig Høitids Skik.
Det vil langt mere gavne os, end skade.

Cassius.

Jeg veed ei hvad kan skee; jeg seer det nodig.

Brutus.

Marcus Antonius, tag Cæsars Liig.
J skal ei dæde os i Eders Tale;
men tale alt, hvad Godt J kan, om Cæsar;
og sige, at det skeer med vores Villie;
for Resten skal J ingen Omsorg bære
for Cæsars Liigfærd. J skal tale fra

den samme Talerstol, som jeg bestiger,
naar jeg har endt min Tale.

Antonius.

Nu, velan;

jeg ønsker intet meer.

Brutus.

Saa gjer da Liget rede, og følg efter.

(Alle gaae, undtagen Antonius.)

Antonius.

Tilgiv, o Blod, som raaber her af Jorden,
at mildt til disse Slagtere jeg taler!
Du est Ruiner af den Edleste,
som udi Tidens Kredslob levet har.
Bee Haanden, som udgjød det dyre Blod!
Nu over Dine Saar jeg propheterer, —
som stumme aabne deres Purpurløber,
anraabende min Mund om Lyd og Tale; —
Forbandelse skal ramme Folkets Lemmer.
Indvortes Raseri, vild Borgersplid
skal trykke alle Dele af Italia;
Hærværk og Blod skal komme saa i Skif,
og gruelige Ting saa hverdags worde,
at Modre skal kun smile, naar de see
de Spæde knuste mellem Krigens Hænder;
al Dnk af Dvæls i Udaad quæles,
og Cæsars Land med Ate ved sin Side,
som gloende fra Helvede opstiger,
med Kongerøst, hevnfyrnsende, i Landet,
skal raabe: Mord, og løse Krigens Hunde;
og denne Udaad lugte over Jorden
af Liig, som sukke om Begravelse!

En Tjener træder ind.

Er I ei blandt Detavii Cæsars Mænd?

Tjeneren.

Marcus Antonius, jo.

Antonius.

Cæsar har skriftlig kaldet ham til Roma.

Tjeneren.

Han modtog Brevet, og er undervejs!
og mundtlig bød han mig berette Eder, —

(han seer Pigen.)

O Cæsar! —

Antonius.

Dit Hjerte spulmer; vend Dig bort og græd.
Sorg smitter, seer jeg her; thi mine Dine
begyndte nu at vædes, da de saae
de Sorgens Perler, som i Dine hang.
Søg, er Octavius Cæsar alt paa Veien?

Tjeneren.

Syv Mile ligger han i Nat fra Roma.

Antonius.

Saa riid tilbage; sig hvad her er skeet;
sig, Roma har endnu kun Sorg og Farer,
men ingen Tryghed for Octavius.
Jil, sig ham det. Dog, tøv en liden Stund;
gaf ei, før jeg har baaret dette Liig
til Torvet, hvor min Tale prøve skal,
hvorlunde Folket optog denne Bloddaad.
Ifølge dette skal Du da berette
Octavius, hvorlunde Sagen staaer.
Laa mig Din Haand.

(de gaar med Cæsars Liig.)

Anden Scene.

Rom. Torvet.

Brutus og Cassius komme ind med en Skare af
Borgere.

Borgerne.

Vi fordrer Regnskab; aflæg Regnskab, Brutus!

Brutus.

Saa, Venner! følger da og hører mig. —

J gaaer til næste Gade, Cassius,
og deler Skarerne. —

Hvo, som vil høre mig, han blive her;
hvo, som vil følge Cassius, gaae med ham;
og da skal offentliges gjøres Røde
for Cæsars Dod.

Første Borger.

Jeg hører Bruti Tale.

Anden Borger.

Jeg Cassii; naar vi har hørt dem begge,
da vil vi sammenholde deres Grunde.

(Cassius gaaer med nogle af Borgerne. Brutus bestiger
Rostrum.)

Tredie Borger.

Den ædle Brutus staaer alt oppe. Stille!

Brutus.

Stille, indtil jeg ender.

Romere, Medborgere og Venner! Hører mig tale
min Sag, og værer stille, paa det J kunne høre.
Troer mig for min Vres Skyld; og haver Ret for
min Vre, paa det J kunne troe. Dommer mig ef-
ter Eders Wiisdom, og vækker Eders Sands, paa det
J desbedre kunne domme. Er der i denne Forsam-
ling nogen huld Ven af Cæsar, ham siger jeg, at
Bruti Kjærlighed til Cæsar var ikke mindre end hans.

Sperger da denne Ven, hvi Brutus stod op mod Cæsar, er dette mit Svar: — ei fordi jeg elskede Cæsar mindre, men fordi jeg elskede Roma mere. Vilde I hellere at Cæsar skulle leve, og I alle døe som Slaver, end at Cæsar skulle døe, paa det I alle kunne leve som fri Mand? Cæsar elskede mig; jeg begræder ham; han var lykkelig, jeg fryder mig; han var tap- per, jeg ærer ham; men han var herskesyg, og jeg fæ- dede ham. Her ere Taarer for hans Kjærlighed; Fryd over hans Lykke; Ære for hans Tapperhed, og Død for hans Herskesyge. — Hvo er her saa nedrig, at han vilde være Træl? Er der nogen; tael! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa raa, at han ei vilde være Romer? Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa uæsel, at han ei el- sker sit Fædreland? Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet. Jeg tier efter Svar.

Borgerne.

Ingen, Brutus, ingen.

Brutus.

Saa har jeg Ingen fornærmet. Jeg har ei gjort mere mod Cæsar, end I ville gjøre mod Brutus. Undersøgelsen over hans Død er optegnet paa Capito- lium; hans Hæder ei forringet, hvor han fortjente Priis; hans Brøde ei forstørret, for hvilken han leed Døden.

(Antonius og Flere komme ind med Cæsars Liig.)

Her kommer hans Liig, forghædret af Marcus Anto- nius, som, skjendt han ingen Gaand havde i hans Drab, skal nyde Fordelen af hans Død, en Hæders- post i Staten; og hvo af Eder skal ikke dette? Jeg stiger ned med de Drd: At, som jeg slog min bedste Ven for Romæ Vel, saa har jeg end samme Dølf

for mig selv, naar det skal behage mit Fædreland
at trænge til min Død.

Borgerne.

Lev, Brutus, lev!

Første Borger.

Ledsager Brutus hjem udi Triumph.

Anden Borger.

Giv ham en Værestotte blandt hans Fædres.

Tredie Borger.

Han vorde Cæsar.

Fjerde Borger.

Cæsars bedre Gaver

nu vorde kronede i Marcus Brutus!

Første Borger.

Med høie Jubelraab vi hjem ham følge.

Brutus.

Medborgere, —

Anden Borger.

Dys; stille! Brutus taler.

Første Borger.

Hei! Stille!

Brutus.

Medborgere, lad mig gaae ene bort,
og tøver her, for min Skyld, hos Antonius;
og hædrer Cæsars Liig, og hædrer Talen,
der skal forherlige den Faldnes Navn,
og som Antonius holder med vor Villie.
Jeg beder Jer, lad Ingen, uden jeg,
gaae herfra, før Antonius har udtalt.

(gaaer.)

Første Borger.

Hei, vie! og lad os høre paa Antonius.

Tredie Borger.

Lad ham bestige Talerstolen; ædle
Antonius, staa op! — Vi ville høre.

Antonius.

For Bruti Skyld jeg Eder er forbunden.

Fjerde Borger.

Hvad taler han om Brutus der?

Tredie Borger.

Han siger,
at han, for Bruti Skyld, er os forbunden.

Fjerde Borger.

Si tjener det ham her at tale ilde
om Brutus.

Første Borger.

Denne Cæsar var Tyran.

Tredie Borger.

Ja, det er Sandhed; og det er vor Lykke,
at Roma blev ham qvit.

Anden Borger.

Ih, lad os høre,
hvad dog Antonius kan sige os.

Antonius.

O ædle Romere. —

Borgere.

Ih, hører ham.

Antonius.

Romere, Venner, Landsmand, laan mig Dre;
ei prise, men begrave Cæsar vil jeg.
Hvad ondt en Mand gjør, overlever ham;
det Gode jordes ofte med hans Been;
saa skee det og med Cæsar. Den ædle Brutus
har sagt Jer Cæsar havde Herkesyge;
er dette sandt, var det en rædsom Feil;

og rædsomt har og Cæsar bedet for den.
 Her, med Forlov af Brutus og de Andre
 (thi Brutus er en Hædersmand; det ere
 de alle, alle ere Hædersmand);
 jeg kommer, for ved Cæsars Liig at tale.
 Han var min Ven; han var mig god og huld;
 men Brutus siger han var herskesyg;
 og, Venner, Brutus er en Hædersmand.
 Han har bragt mange Fanger hjem til Roma,
 hvis Løsepenge fyldte Statens Skat.
 Saae dette ud, som herskesygt af Cæsar?
 Naar Armod skreeg, græd Cæsar; Herskesygens
 Metal skal være haardere end saa.
 Dog Brutus siger, han var herskesyg;
 og Venner, Brutus er en Hædersmand.
 I alle saae, ved Lupercalia bød
 jeg ham en Kongekrone trende Gange;
 og trende Gange saae I Cæsar afflog
 at tage den. Var dette Herskesyge?
 Dog, Brutus siger han var herskesyg;
 og, sandelig, han er en Hædersmand.
 Jeg taler ei, for at gjendrive Brutus;
 men jeg skal tale her alt hvad jeg veed.
 Engang I alle elsked' ham med Grund;
 hvad Grund forbyder nu ham at begræde?
 O, Dommekraft, til Dyr du flygtet est,
 og Folk har mistet Sands! — Vær over med mig;
 mit Hjerte er i Kisten der hos Cæsar,
 og jeg maa tie til det atter kommer.

Første Borger.

Mig tykkes der er Mening i hans Tale.

Anden Borger.

Naar ret Du Sagen seer har Cæsar lidt
 stor Uret.

Tredie Borger.

Har han, Bredre? Jeg er bange,
vi faae en værre Mand i Cæsars Sted.

Fjerde Borger.

J horte vel hans Død; han afflog Kronen;
Nu see J han var ikke herskesyg.

Første Borger.

Hvis saa vil Visse bøde dyrt derfor.

Anden Borger.

Den arme Mand! Hans Dine er' ildrode
af Graad.

Tredie Borger.

Der er ei bedre Mand i Roma,
end vor Antonius.

Fjerde Borger.

Tys! giver Algt,
nu vil han atter tale.

Antonius.

Men i Gaar

stod Cæsars Død imod den hele Verden.
Her ligger han nu, og den ringeste
fig meer ei boier for ham. Borgere!
o stod min Hu til Eders Sind og Sands
til Raseri og Dystand at opvække,
da forurettet' jeg Brutus og Cassius,
der, som J alle veed, er' Hædersmand.
Jeg vil ei forurette dem; jeg heller'
den Døde, Jer og mig vil forurette,
end slige Hædersmand. Men her jeg har
et Pergament med Cæsars Segl, det er
hans Testament, i hans Lenkammer fundet.
O, horte Menigmand det Testament
(forlad, jeg agter ei at læse det)

da ginge de og kyste Ligets Bunder,
og dypped' Klæder i hans Martyrblood;
ja bade om et Haar af ham til Minde,
og nævned' det paa deres Sotteseng
i deres Testament, og skjænked' det
som kostbart Arvelod til deres Slægt.

Fjerde Borger.

Vi ville høre det; læs det, Antonius!

Borgerne.

Hans sidste Willie; Cæsars sidste Willie!

Antonius.

Taalmodighed! jeg tør et læse den;
det er ei raadeligt I faae at vide,
hvor høiligen I elskedes af Cæsar.
I er' ei Træ, ei Steen, men Mennesker;
og da I ere Mennesker, saa vilde
hans sidste Willie, naar I horte den,
optænde Eders Sind til Raseri.
Ja, det er vel I vide ei I ere
hans Arvinger; thi hvis I vidste dette,
o hvilke Følger vilde deraf flyde!

Fjerde Borger.

Læs Testamentet; vi vil høre det;
læs; I skal læse; Cæsars sidste Willie!

Antonius.

Taalmodighed, godt Folk, og tøver lidet!
Jeg gif for vidt, da jeg fortalte dette.
Jeg frygter at jeg skulde forurette
de Hædersmænd, hvis Dolke myrded' Cæsar.
Jeg frygter det.

Fjerde Borger.

Forrædere de vare,
ei Hædersmænd!

Borgerne.

Hans Billie! Testamentet!

Anden Borger.

De vare Afstump, Mordere! Hans Billie!
 Marcus Antonius, læs Cæsars Billie!

Antonius.

J tvinge mig da til at læse den?
 Saa slutter da en Kreds om Cæsars Liig,
 og lad mig vise Eder ham, som skrev den.
 Maa jeg gaae ned? Vil I tillade det?

Borgerne.

Kom ned!

Anden Borger.

Stig ned!

(han stiger ned af Talerstolen.)

Tredie Borger.

Det skal tillades Eder.

Fjerde Borger.

Slut Kredsen!

Første Borger.

Bort fra Baaren, bort fra Liget.

Anden Borger.

Plads, Plads for vor Antonius — den Edle!

Antonius.

Ja, trænger ikke saa; staaer meer tilbage!

Borgerne.

Tilbage! Plads! Tilbage!

Antonius.

Saa fremt I have Taarer, da bereder
 Jer til at græde nu. Seer denne Kappe;
 I alle kjende den. Jeg mindes godt
 den første Gang, da Cæsar tog den paa;
 det var en Sommeraften i hans Telt,

den Dag, da Nerviernes Hær han slog. —
 Seer, her foer Cassii Dolk igjennem den;
 seer, hvilken Rist den nidste Casca gjorde.
 Her rammed' den høitelskte Bruti Dolk,
 og da han atter uddrog Morderstaalet,
 giv Agt, hvor Casars Blod da fulgte det,
 som foer det ud af Døren, for at see,
 om ogsaa Brutus banked' saa uvenlig;
 thi Brutus, vide I, var Casars Engel.
 I Guder! dommer, hvor han elsked' Brutus!
 Det bitterste af alle Saar var dette;
 thi da den ædle Casar saae ham støde,
 han bugned' for en Uerkjendtlighed,
 langt hvassere end alle Mordervaaben;
 da brast hans store Hjerte; han indhylled'
 sit Ansigt, og den store Casar faldt
 ved Foden af Pompei Billedstøtte,
 som hele Tiden randt med Blod. — O Landsmænd,
 hvad faldt ei da! Jeg, I, vi alle faldt,
 mens over os Forræderiet stod
 blodstænkt og jubled'. O, nu græde I;
 nu seer jeg at I føle Medynks Kraft.
 O, hvilke milde Taarer. — Gode Sjæle,
 I græde, da I her kun see vor Casars
 igjennemstungne Klæder? Seer da her,
 her er han selv, af Morderdolke skjændet.

Første Borger.

O Sorgens Skuespil!

Anden Borger.

O, ædle Casar!

Tredie Borger.

Ulykkelige Dag!

Fjerde Borger.

Affskum! Forrædere!

Første Borger.

O blodige Syn!

Anden Borger.

Vi ville hevnes! Hvern; afsted, jeg, brand,
 skjænd, dræb og slaa! Dee, dee, Forræderne!

Antonius.

Medborgere, o, tover!

Første Borger.

Stille der, —

og hører vor Antonius, den Edle!

Anden Borger.

Vi here, følge, dee med vor Antonius!

Antonius.

O Venner, kjære Venner, lader mig
 ei tænde Oprørsfluen mellem Jer.
 De ere Hædersmand, som dræbte Casar,
 og hvad personligt Nag de bare til ham,
 hvorfor de handled', af, det veed jeg ei.
 De ere vise Mænd og Hædersmand,
 og ville vist med Grunde svare Eder.
 Gi kom jeg, for at stjæle Eders Hjerter;
 jeg er ei Taler, som en Brutus er;
 men, som I alle veed, en god, jevn Mand,
 huld mod min Ven; og dette veed de godt,
 som gav' mig Lov at tale om ham her.
 Thi jeg har hverken Biid, ei heller Ord,
 ei værdigt Foredrag, og Talegaver
 til at opflamme Menneskenes Blod.
 Jeg taler ligefrem; jeg siger kun,
 hvad I jo alle vide; viser Eder
 vor Casars Saar, de arme, stumme Munde,
 og beder dem at tale for mig til Jer.
 Men var jeg Brutus, og Brutus Antonius,
 da var der en Antonius, som vilde

fremmane Eders Land, og laane hvert
af Cæsars Saar en Tunge, som opvakte
selv Stenene i Roma til en Opstand.

Borgerne.

Til Opstand!

Første Borger.

Vi vil brænde Bruti Huus.

Tredie Borger.

Afsted da, søger op de Sammensværne.

Antonius.

Medborgere, o hører mig endnu!

Borgere.

Hei, stille! her Antonius, den Edle!

Antonius.

Men vide I da, hvad I gjere, Venner?

Hvorved fortjente Cæsar slig en Dmhed?

Af, Ingen veed det. — Hører da; — I glemte
hans sidste Villie, som jeg talte om.

Borgerne.

Ja — Cæsars sidste Villie; tover; hører.

Antonius.

Her er den under Cæsars Segl. Til hver
af Roma Borgere, hver enkelt Mand,
fem og halvfjerdsindstyve Drachmer skænkes.

Anden Borger.

Den ædle Cæsar! — Vi vil hegne ham.

Tredie Borger.

O, kongelige Cæsar!

Antonius.

Hører mig!

Borgerne.

Ha, stille!

Antonius.

Desuden alle hans Spadseregange,
hans Lunde, og de nye anlagte Haver
paa denne Side Tiber skjenkes Jer,
og Jeres Arvinger til evig Tid
til fælleds Lyst og Bederqvægelse.
Det var en Cæsar; faae vi meer hans Lige?

Første Borger.

Nei, aldrig, aldrig meer. — Afsted, afsted!
Hans Baal skal lyse paa den hellige Plads,
og hvær Forræders Huus skal tændes an
med Brandene. Frem! Tager Liget op!

Anden Borger.

Gaaer, henter Jld!

Tredie Borger.

Og rykker Banke op!

Fjerde Borger.

Knuus Sæder, Binduer, Alt!

(Borgerne gaae med Cæsars Liig.)

Antonius.

Nu, lad det virke!

Mordengelen er udsendt; lad den fare
hvad Vei den lyfter!

En Tjener kommer.

Siig, hvad bringer Du?

Tjeneren.

Octavius er alt i Roma.

Antonius.

Hvor?

Tjeneren.

Han er med Lepidus i Cæsars Huus.

Antonius.

Jeg iler did at see ham. O, han kommer
som han var kaldet. Nu er Lykken munter,
og giver Alt i dette gode Lune.

Tjeneren.

Han sagde, Cassius og Brutus rede
som Rasende igjennem Romæ Porte.

Antonius.

Maaskee de have faaet Nys om Folket,
som jeg opægged'. Før mig til Octavius.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade.

Poeten Cinna kommer ind.

Cinna.

I Nat jeg drømte at jeg sad til Bords
med Caesar; og min Phantasi er opfyldt
af søle Ting. Jeg vil ei ud af Huset,
men der er noget, som mig drager ud.

Borgerne komme ind.

Første Borger.

Hvad hedder I?

Anden Borger.

Hvor gaaer I hen?

Tredie Borger.

Hvor boer I?

Fjerde Borger.

Er I gift, eller Ungkarl?

Anden Borger.

Svar hver Mand paa Stedet.

Første Borger.

Ja, og svar kort.

Fjerde Borger.

Ja, og klogt.

Tredie Borger.

Ja, og oprigtigt, om I vil vel fare.

Cinna.

Hvad hedder jeg? Hvor gaaer jeg hen? Hvor boer jeg? Er jeg gift eller Ungkarl? For da at svare hver Mand paa Stedet og kort og klogt og oprigtigt, saa siger jeg klogelig, jeg er Ungkarl.

Anden Borger.

Det vil sige saameget som: de ere Narre, som gifte sig. — Jeg er bange I vil faae et Raskedrag for dette Ord. Bliv ved; paa Stedet!

Cinna.

Nu paa Stedet gaaer jeg til Cæsars Liigfærd.

Første Borger.

Som Ven eller Fjende?

Cinna.

Som Ven.

Anden Borger.

Det besvarte I paa Stedet.

Fjerde Borger.

Jeres Bopæl, — svar kort.

Cinna.

Bed Capitolium, kort sagt.

Tredie Borger.

Jeres Navn — tael oprigtig!

Cinna.

Oprigtig talt, er mit Navn Cinna.

Første Borger.

Sonderriver ham, han er en Sammensvoren.

Cinna.

Jeg er Poeten Cinna; jeg er Poeten Cinna.

Fjerde Borger.

Sønderriver ham for hans flette Vers, sønderriver ham for hans flette Vers.

Cinna.

Jeg er ikke Cinna, den Sammensvorne.

Fjerde Borger.

Egemeget; hans Navn er Cinna; riv blot hans Navn ud af hans Hjerte, og lad ham saa gaae.

Tredie Borger.

Sønderriv ham, sønderriv ham. Kommer; Brande; Heida! Brande! Afsted til Brutus, til Cassius; brænder Alt. I til Decii Huns; I til Cascas; I andre til Ligarii; afsted, fort!

(de gaae.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Rom. Et Bærelse i Antonii Huns.

Antonius, Octavius og Lepidus, siddende ved et Bord.

Antonius.

Saa mange maae da dø; de staae paa Listen.

Octavius.

Dø skal og Eders Broder, Lepidus; samtykker I heri?

Lepidus.

Ja, jeg samtykker.

Octavius.

Antonius, skriv hans Navn paa Listen da.

Lepidus.

Paa Vilkaar, Publius, Eders Søstersøn,
Antonius! skal ogsaa dø.

Antonius.

Det skal han!

See, dette Pennestreg, er Publus Dødsdom.
Men gik nu, Lepidus, til Cæsars Huus;
hent Testamentet; vi vil raadslaae om,
hvad der affortes kan i Cæsars Gaver.

Lepidus.

Hvor kan jeg finde Jer?

Octavius.

Hvis ikke her,

paa Capitolium.

(Lepidus gaaer.)

Antonius.

Det er et uselt Væsen, uden Værd,
og skiftet kun til at gaae Grinder.
Siig, sommer det, naar Verdens Kloverblad
udstyffes, han staaer blandt de tre, som dele?

Octavius.

Det meente J, og lod hans Stemme gjælde,
naar i Proscriptionens sorte Net
et Navn paa Dodelisten skulde tegnes.

Antonius.

Jeg har seet flere Mar, end J, Octavius;
og skjondt vi lægge Hædersposter paa ham,
for Byrden af Bagvaskelsen at lette,
skal han kun bære dem, som Uslet Guld,

for under deres Bægt at stonne, svæde,
 og enten trækkes eller drives frem,
 hvor vi ham vise Ve; har han da bragt
 vor Skat til det forønskete Sted; nu vel!
 da tages Byrden af ham; og saa jages
 det frie Væsel ud i aaben Mark;
 der græsser det og ryster sine Øren.

Octavius.

Gjør, hvad Jer tykkes godt; men I maa tilstaae,
 han er en prøvet og mandhaftig Krieger.

Antonius.

Octavius, det samme er min Hest,
 og derfor faaer den rigelig sit Foder.
 Den er et Kræ, som jeg har lært at stride,
 at snøe sig, standse, fare lige frem,
 hvis Regeme regjeres af min Sjæl.
 Er Lepidus, i visse Maader, meer?
 Afrettes, trækkes, drives maa han jo;
 en Karl med en ufrugtbar Aand; et Væsen,
 som gatter sig med Videnskaber, Kunst
 og Efterligninger, der blive Mode
 hos ham, naar Brug og Velde har forslidt dem.
 Tæl kun om ham, som om en Eiendom. —
 Og hør nu store Ting, Octavius!
 Biid, Cassius og Brutus hverve Hære.
 Vi maae ei tøve med at møde dem;
 lad derfor vore Bundsforvandre samles,
 opfordre vore Venner, og vor Magt;
 og lader os beraadslaae nu paa Stand,
 hvorlunde skjulte Planer bedst opdages,
 og aabenbare Farer sikkert træffes.

Octavius.

Det ville vi; thi Farer os omringe,
 og mange gludske Fjender lure paa os;

og mangen en, som smiler, frygter jeg,
 har tusind onde Anslag i sit Hjerte.

(de gaae.)

Anden Scene.

Foran Bruti Telt i Leiren ved Sardis. Kriegerst Musik.
 Brutus træder ind med Lucilius, Lucius og
 Krigere; Titinius og Pindarus møde dem.

Brutus.

Hold!

Lucilius.

Hold! giver Løsenet!

Brutus.

Hvad Nyt, Lucilius? Er Cassius nær?

Lucilius.

Han kommer strax; og her er Pindarus
 at bringe Eder Hilsen fra sin Herre.

(Pindarus giver Brutus et Brev.)

Brutus.

Han hilser mig som Ven. — Nu, Pindarus,
 maaskee af egen Hu, maaskee beført
 af flette Raad, har Eders Herre givet
 mig skjellig Marsag til at ønske ugjort,
 hvad gjort er; men han er mig nær; jeg venter,
 han fyldestgjører mig.

Pindarus.

Jeg tvivler ei,
 min ædle Herre jo vil vise sig
 den vakkre Hædersmand han stedse er.

Brutus.

Det haaber jeg. — Et Ord, Lucilius;
 fortæl, hvorlunde Cassius tog imod Jer.

Lucilius.

Med noksom Hosflighed og Agtelse;
men ikke med det jevne Vennehu,
ei med den aabne, tro Godhjertighed,
han fordum pleiede.

Brutus.

Du har beskrevet
en varm Ven, som er kjelnet. Mærk Dig dette:
Naar Venskab vorder syg og svinder hen,
da bruger det en tvungen Hosflighed.
Den jevne Velighed foragter Kunstgreet.
Men Skalken er som Hesten, der er fyrig,
der pranger herlig, naar den ledes frem,
og lover Kraft; men naar den døie skal
den blodige Spore, falder Manken strax;
saa, lig den svigefulde Leiehest,
han staaer ei Prove. — Nærmer sig hans Hær?

Lucilius.

Den haabede i Nat at staae i Sardis.
Den største Deel, det hele Rytteri,
gaaer hid med Cassius.

(En Marsch høres.)

Brutus.

Her, han er alt kommen.
Drag ham paa Vennevils imøde!

(Cassius træder ind med Krigere.)

Cassius.

Hold!

Brutus.

Hold! Giver Ordet videre!

(Stemmer bag Scenen.)

Hold! Hold! Hold!

Cassius.

Min adle Broder, I har gjort mig Uret.

Brutus.

J Guder, dommer! gjør jeg kjender Uret;
hvis ei, hvor meget mindre da en Broder?

Cassius.

Brutus, Dit blide Ansyn skjuler Uret,
og naar Du gjørst den — —

Brutus.

Nolig, Cassius,
for Eders Klager sagte; — Viid, jeg kjender
Jer godt. — For begge Hæres Ansigt her,
som Vennskab mellem os kun bør fornemme,
lad os ei fives; byd dem træde bort;
udtem saa Eders Klager i mit Telt,
og jeg vil høre Jer.

Cassius.

Byd, Pindarus,
at vore Hovedsmænd tilside gaae
med deres Krigere.

Brutus.

Lucilius, gjør det samme; ingen Mand
sig Teltet nærme, mens vi tale sammen.
Lad Lucius og Titinius vogte Døren.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Det Indre af Bruti Telt.

(Lucius og Titinius i nogen Afstand.)

Brutus og Cassius træde ind.

Cassius.

Alt J har gjort mig Uret, sees af,
at J har dømt og straffet Lucius Pella,
for han af Garderne lod sig bestikke,
og mine Breve, hvor jeg bad for Manden,
fordi jeg kjender ham, har J ei agtet.

Brutus.

J selv har gjort Jer uret, da J skrev
i sig en Sag.

Cassius.

Paa sig en Tid det duer ei,
at holde Bog med hver en lille Feil.

Brutus.

Her, Cassius; J selv er udraabt for,
at J en krum Haand gør, at J for Guld
bortsælger og udhokrer Cresposter
til flette Folk.

Cassius.

Jeg sælge Cresposter!
J veed, det Brutus er, som siger saa,
ved Gud, sligt Ord var ellers Eders sidste!

Brutus.

Bestikkelsen af Cassier-Navnet adles,
og derfor skjuler Tugtelsen sit Hoved.

Cassius.

Tugtelsen!

Brutus.

Hust Martius! hust idus Martii!
Blod ei hans Blod, den store Julii,
for Retfærd's Sag? Siig, hvilket Affkum løstede'
sit Staal imod hans Bryst, og ei for Retfærd?
Hvad! skal da en af os, som slog' den første
af Verdens Mænd, for han bestjærmed' Rov,
skal vi besudle vore Fingre nu
med skjændselsfuld Bestikkelse; og skal
vi sælge for en Haandpuld uselt Guldstøv
den stolte Len for vores høie Hæder?
For vil jeg være Hund, og gjøe ad Maanen,
end sig en Romer!

Cassius.

Brutus, tir mig ei;
jeg vil ei taale det. I glemmer Jer,
naar I indskrænker mig; jeg er Soldat, jeg,
ældre i Tjenesten, og bedre skicket
end I til at indgaae Betingelser.

Brutus.

Gia! Nei, Cassius, det er I ei.

Cassius.

Jeg er.

Brutus.

I er det ikke, siger jeg.

Cassius.

Tir mig ei meer, at ei jeg glemmer mig;
huff Eders Vel — og frist mig ikke mere.

Brutus.

Bort, svage Mand!

Cassius.

Er dette muligt?

Brutus.

Hør mig; jeg vil tale.

Skal jeg for Eders vilde Sind mig boie?
Troer I jeg kyses af en gal Mands Blik?

Cassius.

O Guder, Guder! skal jeg taale dette!

Brutus.

Ja, meer. Brum, saa det stolte Hjerte brister;
gaf, viis den Hestighed for Eders Trælle,
og faae dem til at skjælve. Skal jeg vige,
og føie Eder? skal jeg staae og boie
mig under Eders Luners Arrighed?
Bed Guderne, I skal nedsvælge selv
al Eders Galdes Gift, om end I brast;

thi fra i Dag af bruger jeg Jer kun
til Moerskab, ja til Latter, naar I vrede.

Cassius.

Saa vidt er det da kommet?

Brutus.

I har sagt,
I var en bedre Kriger; viis det da,
gjør Eders Brouten sand; mig skal det glæde;
thi gjerne lærer jeg af ædle Mænd.

Cassius.

I gjør mig Uret — ja — I gjør mig Uret;
en ældre Kriger, sagde jeg, ei bedre.
Har jeg sagt: bedre?

Brutus.

Det er ligegyldigt.

Cassius.

Da Cæsar leved', havde han ei turdet
saadan opægge mig.

Brutus.

O tie dog, tie;
I turde ikke friste ham saaledes.

Cassius.

Jeg turde ikke?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Hvad? turde ikke friste Cæsar?

Brutus.

Nei,
saasandt I lever, om I turde, Cassius.

Cassius.

Stol ei formeget paa min Kjærlighed,
jeg kunde gjøre det jeg skulde angre.

Brutus.

J har gjort, hvad J skulde angre, Cassius.
 Der er ei Rædsel udi Eders Trudsler;
 thi jeg er væbnet saa med Ærlighed,
 at de forbi mig glide, Binden liig,
 jeg agter ei. Jeg sendte Bud til Jer,
 om noget Guld, J nægted' mig; thi jeg
 kan ei paa flette Maader skaffe Penge;
 ved Himlen! heller' mynted' jeg mit Hjerte,
 og gav mit Blod for Drachmer, end jeg vristed'
 af Bondens haarde Gaand hans smule Ærmod
 ved noget Kneeb. Om Penge bad jeg Jer
 til mine Legioners Sold, som J
 afflog mig. Ligned' dette Cassius?
 og mon jeg svarte Cajus Cassius saa?
 Naar Marcus Brutus viser sig saa karrig,
 at han for sine Venner indelukker
 saa lumpne Skillinger, da varer rede
 med alle Eders Tordenfiler, Guder,
 og slaaer ham sender!

Cassius.

Jeg afflog det ei.

Brutus.

Det gjorde J.

Cassius.

Nei; han var kun en Daare,
 som bragte Svaret. — Brutus senderriver
 mit Hjerte. Venner skulde overbære
 med Venners Svaghed; J forstørret mine.

Brutus.

Nei; stedse over J dem imod mig.

Cassius.

J elsker mig ei meer.

Brutus.

Ei Eders Feil.

Cassius.

Kan Vennens Die see deslige Feil?

Brutus.

En Smigrers Die vilde ikke see dem,
om end uhyre, som Olymp, de vare.

Cassius.

D kom, Antonius og Octavius kommer,
og hævner Jer paa Cassius allene;
thi Cassius er mæt af Verden; hadet
af den han elsker, trodsset af sin Broder,
skjældt som en Træl; hver af hans Feil udspæides,
optegnes smaaligt, læres uden ad,
og kastes ham i Næsen. D, jeg kunde
udgræde Sjælen gennem mine Dine! —
Der er min Dolk og her mit nøgne Bryst;
og indenfor et Hjerte, dyrere
end Pluti Grube, rigere end Guld.
Saafremt Du est en Romer, tag det ud;
jeg, som Dig nægted' Guld, mit Hjerte giver;
Slaae som Du Cæsar slogst; thi vel jeg veed,
at da Du hadede ham meest, Du elsked'
ham meer end nogentid Du elsked' Cassius.

Brutus.

Stif Dolken ind; o, vredes, naar I vil;
giv Brede Rum, gjer alt hvad Eder lyst.
Hornærmelse skal gjælde kun for Lune.
I staaer ved Siden af et Lam, o, Cassius,
hvis Brede er som Jld i Flintestenen,
der heftigt slagen viser snelle Gnister,
og strax er kold igjen.

Cassius.

Har Cassius levet

kun for at tjene Jer til Spøg og Latter,
min Brutus, naar mig Sorg og Tungfind plager?

Brutus.

Da hiint Ord faldt, var ogsaa jeg tungfindig.

Cassius.

Tilstaaer I dette? Giv mig Eders Haand.

Brutus.

Og Hjerte med!

Cassius.

O Brutus! —

Brutus.

Tael, hvad vil Du?

Cassius.

Har I ei Venstabs nok til at tilgive,
naar Hefstighed, jeg arved' af min Moder,
gjer, at jeg stundom kan forglemme mig?

Brutus.

Jo, Cassius; og nu fra denne Stund,
naar I er alt for streng mod Eders Brutus,
saa vil han tænke: Jeres Moder skjænder,
og saa forlade Jer.

(Stoi udenfor.)

En Poet

(udenfor.)

Lad mig dog ind til Generalerne;
de lives; det er ikke raadeligt
de ene er'.

Lucius

(udenfor.)

I maa ei komme ind.

Poeten

(udenfor.)

Jeg vil; kun Døden skal forhindre mig.

Poeten kommer ind.

Cassius.

Hvad nu? Hvad Godt vil J?

Poeten.

Gil skammer Jer,

Hærførere; sig mig, hvad tænke J?

Vær Venner, som det Eder semmer sig;
jeg ældre er end J, thi troer kun mig.

Cassius.

Ha! Ha! Hvor usfælt Cynikeren rimer!

Brutus.

Karl, påt Jer strax! Herud paa Døren, Slyngel!

Cassius.

Tilgiv ham, Brutus; det er saa hans Skik.

Brutus.

Hans Lune vil jeg bære over med,
naar han forstaaer at passe Tid og Sted.

Hvad skal i Leiren slige Nimegaster?

Vort, Kammerat, paa Dør!

Cassius.

Gaae Eders Bei!

(Poeten gaaer.)

Lucilius og Titinius komme ind.

Brutus.

Gaaer, og befaler alle Hovedsmænd,
at skaffe Mattely til deres Skarer.

Cassius.

Dg kommer strax, tilligemed Messala,
tilbage til os.

(Lucilius og Titinius gaae.)

Brutus.

Lucius, en Staal Bûn.

Cassius.

Jeg tænkte ei I kunde vredes saa.

Brutus.

O, Cassius, jeg er syg af mange Sorger.

Cassius.

I gjør ei Brug af Gders Blisdomslære,
saafremt I viger for tilfældigt Onde.

Brutus.

Hvo bærer Sorrig bedre? — Portia
er død.

Cassius.

Ha! Portia? —

Brutus.

Hun er død.

Cassius.

Hvorledes

undgif jeg Døden, da jeg tvisted' med Jer? —

O bittre og ulidelige Tab! —

Alf hvilken Sygdom?

Brutus.

Alf Længsel efter mig;

Alf Sorg, fordi Octavius og Antonius

fik Magten udi Hænderne — thi denne

Beretning kom med hendes Død — blev hun

vanvittig, og da Ternerne var' borte,

nedsvælgede hun Ild.

Cassius.

Og døde saa?

Brutus.

Just saa.

Cassius.

O, I udødelige Guder!

(Lucius kommer med Viin og Lamper.)

Brutus.

Tael ikke meer om hende. — Giv mig Viin. —
(drikker.)

Heri begraver jeg alt Fjendskab, Cassius.

Cassius.

Mit Hjerte tørster efter at besvare
den adle Skaal I drak. — Skjænk Lucius
til Vinen skulmer over Bæg'rets Rand;
Jeg kan ei drikke nok af Bruti Venskab.

(drikker.)

Titinius kommer med Messala.

Brutus.

Rom ind, Titinius. — Velkommen hid Messala.
Nu sætte vi os trindt om Lampen her,
og holde Raad om vore Sagers Løb.

Cassius.

O Portia, est Du heden?

Brutus.

Stille, Cassius. —

Messala, jeg har her et Brev, som melder
Octavius og Antonius drage mod os,
med vældig Magt, og at de vende Toget
imod Philippi.

Messala.

Jeg har faaet Breve
af samme Indhold.

Brutus.

Hvad berettes ellers?

Messala.

Alt ved Forviisning og Proscription
af Lepidus, Octavius og Antonius
vel hundred' Senatorer dræbte ere.

Brutus.

Saa lyder mit just ei; det melder, at
halvfjerdsindstyve Senatorer fulde
ved deres Ban; og Cicero var een.

Cassius.

Hvad? Cicero?

Messala.

Ja, Cicero er falden
ved samme Ban. — Kom Eders Brev fra Portia?

Brutus.

Messala, nei.

Messala.

Og melder Brevet heller ei om hende?

Brutus.

Nei — nei, Messala.

Messala.

Sligt mig synes sælsomt.

Brutus.

Hvi spørger I? Har Eders talt om Portia?

Messala.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Saa sandt I er en Romer, siig mig Sandhed.

Messala.

Saa bær da, som en Romer, hvad jeg melder.
Ja, hun er død, og paa en sælsom Maade.

Brutus.

Farvel da, Portia. — Vi skal dø, Messala.
Bed tit at tænke; cengang skal hun dø,
har jeg nu. Taalmod til at bære Tabet.

Messala.

Saa bæres store Tab af store Mænd.

Cassius.

Mig lærer min Philosophi det samme!
men mit Gemyt udholdt det ei saaledes.

Brutus.

Trist, Gaand paa Bærket nu. Hvad tykkes Jer
om strax at bryde op imod Philippi?

Cassius.

Jeg troer ei det er godt.

Brutus.

Og hvorfor ei?

Cassius.

Det bedre er at Fjenden seger os,
saa spilder han sin Kraft, sin Hær han trætter,
og skader sig, imens vi ligge stille,
og ruste os i munter Ro og Mag.

Brutus.

Den gode Grund maa vige for den bedre.
Det hele Folk herfra og til Philippi
gjør Nøden kun til vore Bundsforvandte,
thi knurrende har det betalt os Skat;
naar nu vor Fjende drager gennem det,
udfylder han sit Tal, og kommer hid
forfrisket, dobbelt stærk og dobbelt modig.
Men nu affjære vi ham denne Fordeel,
hvis vi gaae ham imøde ved Philippi,
og have disse Folk i Ryggen.

Cassius.

Hør mig,

min gode Broder —

Brutus.

Med Forlov! — Husk ogsaa,
vort Forbunds sidste Kraft har vi opbudet,
og vore Legioners Tal er fuldt,

vor Sag er moden; hver Dag stiger Hjenden,
vi staae paa Spidsen rede til at dale.
I Menneffenes Liv er Flod og Ebbe;
benyttes Floden, leder det til Lykke;
forsømmes den, gaaer hele Livets Reise
blandt Skjær og Uselhed. — Nu gynes vi
paa sligt et høit Hav, og bør nytte Strømmen,
naar den er med; thi ellers tabe vi
vor Lykkes Gunst.

Cassius.

Vel! Eders Villie skee;
vi selv gaae dem imode ved Philippi.

Brutus.

See Mattens Dyb er falden paa vor Tale;
Naturen lyde maa Nødvendigheden;
vi sparsomt den et lidet Blund vil skjænke.
Har Nogen meer at sige?

Cassius.

Nei. God Nat!
Narle i Morgen vil vi bryde op.

Brutus.

Min Kappe, Lucius! (Lucius gaaer) Farvel, Messala; —
God Nat, Titinius. — Væde, ædle Cassius,
god Nat og qvægsom No!

Cassius.

O, elskte Broder!
Hvor sorgeligt begyndte denne Nat.
Slig Tvist ei meer adskille vore Hjerter!
Nei, aldrig, Brutus!

Brutus.

Alt er godt igjen.

Cassius.

God Nat, min Ven!

Brutus.

God Nat, min gode Broder.

Titinius og Messala.

God Nat, min ædle Herre!

Brutus.

Farer vel!

(Cassius, Titinius og Messala gaar.)

Lucius kommer tilbage med Rappen.

Brutus.

Giv Rappen hid. Hvor er Din Pyra?

Lucius.

Her.

Brutus.

Hvad! Lucius, Du est søvnig? Arme Skjælm!
det er naturligt; Du har vaaget over
Din Tid. Kald Claudius og en endnu
af mine Mænd; de skulle sove her
paa Hynder i mit Telt.

Lucius.

Claudius! Varro!

Varro og Claudius komme.

Varro.

J kaldte, ædle Herre!

Brutus.

Lægger Jer

til Hvile i mit Telt i Nat; maaskee
jeg snart kan komme til at vække Jer
i Grinder til Cassius, min Broder.

Varro.

Befaler J da ei, vi skulle vaage
og vente Eders Bud?

Brutus.

Nei, gode Venner,
læg Jer til No; maaskee betænker jeg mig.
See, Lucius, her kommer jo min Bog,
jeg ledte saadan om. Jeg selv har lagt den
i Kappen.

(Mændene lægge sig.)

Lucius.

Ja, jeg vidste, ædle Herre,
I gav den ei til mig.

Brutus.

Vær over med mig,
min gode Dreng; jeg er saa glemsom. Kanst Du
vel holde disse Dine aabne end,
og røre Lyren til en lille Sang?

Lucius.

Ja, ædle Herre, hvis det glæder Jer.

Brutus.

Vist gjør det! Staffels Dreng; jeg plager Dig
formeget, men Du er saa villig af Dig.

Lucius.

Det er min Pligt.

Brutus.

Jeg skulde ei paalægge
Dig Pligter, som Din Evne overgaae.
Jeg veed, at unge Folk er Sønnen fød.

Lucius.

Jeg har alt sovet lidet, ædle Herre.

Brutus.

Nu, det var ret; og Du skal atter sove;
jeg vil ei længe holde Dig. Saafermt
jeg lever, vil jeg gjøre godt imod Dig.

(Sang til Lyren.)

Det er en søvrig Tone; —
 D morderiske Slummer, lægger Du
 Dit Blyspiir paa min Dreng, som spiller for Dig? —
 God Nat, Du gode Knøs; nu var det Synd
 at vække Dig. — Men nikker Du, saa knuses
 Din Lyra; det er bedst jeg tager den.
 Og nu, min gode Dreng! god Nat! — Lad see,
 lad see; — har jeg ei lagt et Mærke, hvor
 jeg sidst holdt op at læse? — Jo, her er det.

(han sætter sig.)

Cæsars Mand kommer ind.

Hvor ilde Lampen brænder! — Ha! hvem der?
 Jeg troer at mine Dines Svaghed skaber
 hiint skrækelige Syn. Det kommer mod mig. —
 Hvad est Du? Tael! Est Du en Gud, en Engel,
 en Djævel, Du, som gjer mit Blod til Jis,
 og reiser Haaret paa mit Hoved? Tael!
 Hvad est Du? Tael!

Manden.

Din onde Engel, Brutus!

Brutus.

Hvad vil Du?

Manden.

Melde Dig, at Du skal see
 mig ved Philippi.

Brutus.

Vel; jeg skal da see Dig
 igjen?

Manden.

Ja, ved Philippi.

(Manden forsvinder.)

Brutus.

Godt, jeg vil see Dig ved Philippi da. —
 Nu, jeg har fattet Mod, forsvinder Du;

Du onde Mand, jeg havde gjerne ønsket,
at tale længer' med Dig. — Heida, Dreng!
Lucius! — Barro! Claudius! Vaagner, Mænd!
Ha! Claudius!

Lucius.

Nei, Lyren stemmer ei.

Brutus.

Han troer, han sidder ved sin Lyra end. —
Vaagn, Lucius!

Lucius.

Ædle Herre!

Brutus.

Var det i Dromme at Du skreg saaledes?

Lucius.

Jeg veed ei af at jeg har skreget, Herre!

Brutus.

Da har Du skreget; saae Du ikke noget?

Lucius.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Sov igjen! — Hei, Claudius!

Saa vaagn dog, Menneſke!

Barro og Claudius.

Min ædle Herre!

Brutus.

Hvi skreg' I saadan, da I laae og sov?

Barro og Claudius.

Vi, ædle Herre?

Brutus.

Ja; saae I ei noget?

Barro.

Nei, jeg har intet seet.

Claudius.

Jeg heller ei.

Brutus.

Gaaer hen og hilser Cassius, min Broder;
og byder, at hans Hær strax bryder op.
Vi følge efter.

Barro og Claudius.

Herre, det skal skee!

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

Sletterne ved Philippi.

Octavius og Antonius komme ind med deres
Hær.

Octavius.

Antonius, nu er mit Haab stadfæstet.
I sagde, Fienden kom ei ned paa Sletten,
men holdt sig fast iblandt de høie Bjerge;
sligt skeer nu ei. Hans Hære rykke frem;
han troer at skræmme os her ved Philippi,
idet han svarer, før vi spørge ham.

Antonius.

Gi! Jeg seer i hans Hjerte, og jeg veed,
hvorfor han dette gør; han maatte ønske,
at han var langt herfra; nu kommer han
med bange Trods, og troer, at dette Syn

indbilder os, at han har Mod i Brystet;
men det er ikke saa.

Et Bud kommer.

Budet.

Hærferere,
bereder Jer; nu drager Hjenden frem
med Krigerpragt; til Strid Blodfanen vaier,
og noget Vigtigt skeer i denne Stund.

Antonius.

Octavius, før Ederes Hær i Stilhed
til venstre Kant af Sletten.

Octavius.

Nei, jeg drager
til høire Side; I maa gaae til venstre.

Antonius.

Hvi twister I i denne store Time?

Octavius.

Jeg twister ei; men dette er min Villie.

(Marsch.)

(Krigerst Musf.)

Brutus og Cassius træde ind med deres Hær.
Lucilius, Titinius, Messala og Flere.

Brutus.

De gjøre Hold, og ville tale med os.

Cassius.

Titinius, hold! vi maae gaae frem og tale.

Octavius.

Marcus Antonius, skal Slagtegn gives?

Antonius.

Nei, Caesar, vi vil vente deres Angreb.
Træd frem, Hærfererne vil tale med os.

Octavius.

Hold, til vi gibe Tegn!

Brutus.

Først Ord, saa Slag.

Medborgere, er det og Eders Mening?

Octavius.

Troe ei, vi holde meer af Ord end J.

Brutus.

Et godt Ord bedre er end slemme Slag.

Antonius.

J giver gode Ord ved slemme Slag;
det vidner Cæsars Bryst, J gjennembores',
imens J raabte: længe leve Cæsar!

Cassius.

Antonius, hvor Eders Slag mon falde,
det vides ei endnu. Men Eders Ord
berøbe Bierne paa Hyblabjerg
al deres Honning.

Antonius.

Jkke Braaden.

Brutus.

Jo,

og Stemmen med; thi deres Brummen stjal J,
og viseligt J truer, før J stikker.

Antonius.

J Affkum! Det var mere, end J gjorde,
da Eders lumpne Morderdolke stødte
imod hinanden udi Cæsars Sider.

Som Aber stode J og viste Tænder;
J logrede som Hunde, krob som Trælle;
og kysfed' Cæsars Fodder, medens Casca,
den Ridding! bag fra slog sin lumske Tand
i Cæsars Hals. O Smigrere!

Cassius.

Hvad! Smigrere! — Nu, Brutus, tak Jer selv;
thi denne Tunge raste ikke saa
i Dag, hvis Cassius maatte have raadet.

Octavius.

Velan, til Sagen; koster Drdstrid Sved,
saa vil Beviset koste rødere Draaber.

Seer:

Jeg drager her et Sværd mod Sammensvorne;
naar troe J at det atter gaaer i Skeden? —
Gi førend Cæsars tre og tyve Bunder
det hævner; eller før endnu een Cæsar
formerer Blodet paa Forrædersværdet.

Brutus.

Du kanst ei falde for Forrædere,
o Cæsar, hvis Du ingen bringer med Dig.

Octavius.

Det haaber jeg; jeg fødtes ei til Død
for Bruti Sværd.

Brutus.

O, unge Menneſte,
varst Du den Edleſte af al Din St,
Du hæderligere ei kunde døe.

Cassius.

En arrig Pøbling, ikke værd ſlig Hæder;
i Ledtog med en Gøgler og en Dranker.

Antonius.

J er endnu den Cassius, J var.

Octavius.

Antonius, kom! — Forrædere! her ſlænge
vi Jer Udæſtningen i Dinene.

Isald I stride tør i Dag, da kommer
i aaben Mark; hvis ei, da naar I synes
det smager Jer.

(Octavius, Antonius og deres Hær gaae ud.)

Cassius.

Saa, blæs nu, Vind; svulm, Bølge; svøm, o Baad!
Uveiret oppe er og alt paa Spil.

Brutus.

Lucilius, hør et Ord!

Lucilius.

Her, adle Herre!

(Brutus og Lucilius tale sagte med hinanden.)

Cassius.

Messala, —

Messala.

Ja, min General!

Cassius.

Messala,

det er i Dag min Fødselsdag; i Dag
blev Cassius født. Giv mig Din Haand, Messala;
vær Du mit Vidne, at, imod min Villie,
jeg, som Pompeius, tvinges til at være
i eet Slag al vor Frihed. Jeg holdt fast
ved Epicurus og hans Lærdom, veedst Du.
Men nu jeg skifter Sind og halvveis troer
paa Barsef. Paa vort Tog fra Sardis fulde
to mægtige Orne paa vort Hovedbanner;
der sadde de, og aade graadigen
af Hærens Hænder; de ledsaged' os
hid til Philippi; men flet bort i Morges;
i deres Sted en Flok af Ravn, Krager
og Skader svæve over vores Hoved,
og see paa os, som paa det syge Hov.

En Sørgehimmel ligner deres Skygge,
hvorunder Hæren ligger i sin Dødskamp.

Messala.

O, troe ei sligt.

Cassius.

Jeg troer det og kun halvveis;
thi jeg har freddigt Mod, og har besluttet,
standhaftigen at møde alle Færer.

Brutus.

Gjør saa, Lucilius!

Cassius.

Nu, ædle Brutus,

gid Guderne i Dag os ynde maac,
at vi, som Venner, udi Fredens Skjød
maae gaae den høie Alderdom imod!
Men saasom Mennekens Lod er uvis,
saa lad os forestille os det Værste.
Saaftremt vi tabe dette Slag, er denne
den allersidste Gang, vi tale sammen.
Hvad har I foresat Jer da at gjøre?

Brutus.

I Kraft af hiin Philosophi, hvorefter
jeg dadled' Cato for den Død, han gav sig; —
Jeg veed ei selv hvorfor; men feigt og uselt
det synes mig, af Frygt for hvad kan skee,
saaledes at afflippe Livets Traad; —
vil jeg med Taalmod ruste mig, og vente
paa hine høie Magters Villie,
som styre os henede.

Cassius.

Altsaa, dersom
vi tabe dette Slag, da gaaer I taalig
igjennem Romæ Gader i Triumphen?

Brutus.

Nei, Cassius, nei; tænk ei, Du ædle Romer,
at Brutus vil i Lænker gaae til Roma;
hans Hjerte sidder alt for høit til sligt.
Men Barket, idus Martii begyndte,
maa denne Dag fuldende; og jeg veed ei,
om vi fra nu af mødes. Derfor modtag,
o Cassius, for evig vort Farvel; —
Farvel for evig, evig, Cassius!
hvis meer vi sees, da smile vi, hvis ei,
da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Cassius.

Farvel, farvel for evig, evig, Brutus!
Gjensees vi, ja! da smile vi; hvis ei,
da skilles vi, som Mænd og Brødre egned'.

Brutus.

Nu da, ryk frem. — O, at vi kunde vide
vort Dagværks Ende, før den viser sig!
Men det er nok, at Dagen endes vil,
og da er Enden kjendt. — Ha, kom; Afsted!
(de gaae.)

Anden Scene.

Valpladsen. Krigsraab.

Brutus og Messala komme ind.

Brutus.

Riid, riid, Messala, riid, giv disse Ordre
til hine Legioner; lad dem storme
(høit Krigsraab.)
paa eengang; thi jeg seer Octavii Floi
den raver alt; et modigt Anfald slaaer den
til Jorden. Riid, Messala; lad dem storme!
(de gaae.)

Tredie Scene.

En anden Deel af Balpladsen. Baabengny.

Cassius og Titinius komme ind.

Cassius.

O see, Titinius, see, de Skurke flye!
Jeg selv blev Hjende mod mit eget Folk.
See, dette Banner vendte Ryg til Hjenden;
jeg slog den Feige, og jeg tog det fra ham.

Titinius.

O, Cassius, Brutus gav for tidlig Dødet;
for ivrig nytted' han sin Fordeel over
Octavius. Hans Mand alt deelte Byttet,
imens vi af Antonius omringes.

Pindarus kommer ind.

Pindarus.

Fly længer' bort, fly længer' bort, o Herre!
Alt staaer Antonius i Eders Telte;
flye derfor, ædle Cassius, flye langt.

Cassius.

Jeg flyer til denne Høi; ei længere.
See, see Titinius, det brænder hist,
er det i mine Telte?

Titinius.

Ja, min Herre!

Cassius.

Titinius, elsker Du mig, da bestig
min Hest, og skjul Din Spore i dens Side,
til den faaer bragt Dig op til hine Skarer,
og atter hid, at jeg kan Visshed faae,
om Venner eller om de Hjender ere.

Titinius.

Jeg ile skal med Tankens Hurtighed.

(gaaer.)

Cassius.

Gaf, Pindarus, stig bedre op paa Hoiene;
mit Syn var altid svagt; agt paa Titinius,
og siig mig, hvad Du viner over Marken.

(Pindarus gaaer.)

Paa denne Dag jeg aanded' først. Nu Tiden
er lobet rundt; og hvor jeg først begyndte,
der skal jeg ende. Livets Kreds er fuldbragt. —
Nu, hvad godt Nyt?

Pindarus.

(paa Hoiene.)

O, ædle Herre!

Cassius.

Hvad!

Pindarus.

Titinius omringes af en Hær
af Ryttere, som jage henimod ham; —
Ha, hvor han bruger Spererne; — nu ere
de næsten ved ham; nu, Titinius! —
De stige af; — han med; — O, han er fangen;
og, hør! De juble.

(Bryderaab.)

Cassius.

See ei meer; stig ned. —

Hy, feige Sjæl, Du spinder Livet ud,
at Du skal see Din allerbedste Ven
at fanges for Dit Ansigt.

Pindarus kommer ind.

Hør, kom hid.

J Partherlandet greb jeg Dig til Fange,
 og lod Dig sværge, da jeg gav Dig Livet,
 at gjøre hvadsømhøest jeg nogentid
 befaled' Dig. Kom nu, og hold Din Gød!
 Vær fri; og hjemføg dette Bryst med dette
 mit gode Sværd, som rendte gjennem Cæsar.
 Lov ei at svare mig. Her, grib Du Fæstet,
 og naar mit Ansigt er bedækket — nu —
 styr Sværdets Fart. — Nu, Cæsar, est Du hevet,
 og det med samme Sværd, som dræbte Dig.

(døer.)

Pindarus.

Fri er jeg da; men var min Villie opfyldt,
 jeg var det ei. O, ædle Cæsius!
 Langt, langt flyr Pindarus fra dette Land,
 hvor ingen Romer meer skal møde ham.

(gaaer.)

Titinius kommer tilbage med Messala.

Messala.

Det er kun Magefliste; thi Octavius
 er slagen af den ædle Bruti Magt,
 som Cæsars Legioner af Antonius.

Titinius.

Den Tidende vil trøste Cæsius.

Messala.

Hvor gif J fra ham?

Titinius.

Heel mistroftig stod han
 paa denne Høi med Pindarus, sin Slave.

Messala.

Er det ei ham, som ligger hift paa Jorden?

Titinius.

Han ligger som en Død. — O, brist mit Hjerte!

Messala.

Er det ei ham?

Titinius.

Messala, nei, det var ham,
men Cassius er ei meer; — O Aften-sol!
som Du i Dine røde Straaler synker,
sank Cassii Dag udi hans røde Blod;
Roms Sol er dalet! Dagen er til Ende,
og Skyer, Dug og Tårer os omspænde;
vor Daad er endt! — Kun Mistviøl om mit Held
har myrdet Cassius.

Messala.

Mistviøl om Held
har øvet dette Mord! O, Tungsinds Barn!
fæle Bildfarelse! hvi viser Du
for Menneffenes evig vaagne Tanker
Ting, som ei ere? O, Bildfarelse,
et Dieblis undfanger Dig; men aldrig
Du naaer en heldig Fødsel; thi Du dræber
den Moder, i hvis Skød Du avledes.

Titinius.

Ha, Pindarus! Hvor est Du, Pindarus?

Messala.

Søg ham, Titinius; imidlertid
gaaer jeg at gjenneibøre Bruti Dre
med denne Tidende; ja, gjenneibøre;
thi hvassest Staal, og giftigst Piil vil være
velkommere i Bruti Dre, end
Beretningen om dette Syn!

Titinius.

Messala,

il; midlertid jeg søger Pindarus.

(Messala gaaer.)

Hvi sendte Du mig bort, o, brave Cassius!
 Traf jeg ei Dine Venner? satte de
 ei denne Seierskrands omkring min Tinding,
 og bød' mig give Dig den? Hørte Du
 ei deres Jubelraab? Al! alting, alting
 Du misfortolket har. — Men tys; modtag
 omkring Din Pande denne Seierskrands;
 Din Brutus bød mig give den til Dig,
 og jeg opfylder det. — Jil, Brutus; see,
 hvor høit jeg hædred' Cajus Cassius. — Guder,
 tilgiver mig! — Det er en Romers Færd.
 Kom, find mit Hjerte, Cassii Heltesværd!

(doer.)

(Baabengny.)

Messala kommer tilbage med Brutus, Cato den
 Yngre, Strato, Volumnius og Lucilius.

Brutus.

Hvor, hvor, Messala, ligger Cassii Liig?

Messala.

Hist; see Titinius græder over det.

Brutus.

Titinius seer op ad.

Cato.

Han er slagen.

Brutus.

O, Julius Cæsar, Du est mægtig end!
 Din Aand gaaer om og vender vore Sværde
 imod vort eget Bryst.

(Høit Baabenbrag.)

Cato.

Bakke Titinius!

See, hvor den faldne Helt han seierfrandsed'!

Brutus.

Hvor leve tvende Romere endnu,
 som disse? — O, Farvel, Du sidste Romer!
 Ei er det muligt Roma nogentid
 Din Ege føde skal. — O, mine Venner,
 jeg skylder dette Liig langt flere Taarer,
 end her J skulle see mig yde det. —
 Men, Cassius, der kommer Tid dertil;
 den kommer! — Sender da hans Liig til Thasos;
 hans Liigfærd skal ei holdes her i Veiren,
 for ei at nedslaae os. — Nu, kom Lucilius; —
 Kom, Sen af Cato; frem paa Slagets Mark. —
 Labes og Flavius! fører Hæren frem. —
 Den tredie Time slaaer; endnu i Dag
 vi Lykken prøve maae i nok et Slag.

(de gaae.)

Fjerde Scene.

En anden Deel af Balpladsen. Vaabenbrag.

Krigere af begge Hære træde kjæmpende ind.
 Derpaa Brutus, Cato, Lucilius og Andre.

Brutus.

Staaer, Landsmænd, holder Hovedet i Veiret!

Cato.

En Horesøn, hvo flyer! Hvo gaaer med mig?
 Mit Navn jeg raaber ud paa Kampens Mark. —
 Jeg er en Sen af Marcus Cato; horer!
 Tyranners Fjende, Fædrelandets Ven;
 jeg er en Sen af Marcus Cato; horer!
 (han gaaer i-Kamp mod Fjenden.)

Brutus.

Dg jeg er Brutus, jeg er Marcus Brutus;
en Ven af Fædrelandet; jeg er Brutus!

(gaaer ud, kæmpende mod Fienden. Cato overmandes
og falder.)

Lucilius.

O, unge, ædle Cato, est Du falden?
Ja, drabelig Du deer nu som Titinius,
og man kan hædre Dig, som Catos Sen.

Første Kriger.

Stræk Vaaben, eller døe!

Lucilius.

Kun for at døe,
jeg strækker Vaaben; dræb mig; her er Guld.

(han byder ham Penge.)

Dræb Brutus, og bliv æret for hans Drab.

Første Kriger.

Det maae vi ei. — En ædel Fange!

Anden Kriger.

Blads!

Hei! sfig Antonius, Brutus er vor Fange.

Første Kriger.

Jeg gaaer at melde det. — Her kommer han.

Antonius træder ind.

Brutus er fangen; han er fangen, Herre!

Antonius.

Hvor er han da?

Lucilius.

O Sikkerhed, Antonius;
Brutus er sikker nok; jeg tør forsikre,

at aldrig nogen Tjende fange skal
den ædle Brutus levende! I Guder,
afværger sig en Skam! Naar I ham finde,
i Live eller Død, da vil han findes,
som Brutus, som han er!

Antonius.

Det er ei Brutus,
men, sandelig, en Fangst af stor Værdi!
bevar mig denne Mand, bevist ham Godt;
langt hellere jeg talte slige Mænd
blandt mine Venner, end blandt mine Tjender.
Gaaer, seer om Brutus lever, eller faldt.
Dg bring os Budskab til Octavii Telt,
hvorlunde alt staaer til.

(de gaae.)

Femte Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Brutus træder ind med Dardanius, Strato og
Volumnius.

Brutus.

O, kommer, arme Rest af mine Venner,
og hvil Eder ud paa denne Klippe!

Clitus.

Statilius viste Fækkelskinnet, Herre;
men kom ei meer; dræbt eller fangen er han.

Brutus.

Rom, sæt Dig, Clitus. — Drab er Løsenet
og Dagens Skif. — Rom, hør et Ord, min Clitus. —
(han taler sagte.)

Clitus.

Hvad! Jeg? — Nei, ei for alle Verdens Riger!

Brutus.

Tys! Gi et Ord.

Clitus.

Her dræber jeg mig selv.

Brutus.

Træd hid, Dardanius!

(taler sagte med ham.)

Dardanius.

Jeg gjøre slikt!

Clitus.

O, Dardanius!

Dardanius.

O, Clitus!

Clitus.

Hvad sørgelig Befaling gav han Dig?

Dardanius.

Alt dræbe ham. See! — see, han staaer i Tanker.

Clitus.

Nu er det ædle Kar saa fuldt af Sorg,
at af hans Dine selv den flyder over.

Brutus.

Volumnius, min Ven; kom, her et Ord.

Volumnius.

Her, ædle Herre!

Brutus.

Her, Volumnius;

to Gange Cæsars Aand ved Midnatstide
har vliift sig for mig; første Gang ved Sardis,
og nu i Nat her i Philippris Marker.
Jeg veed min Tid er kommen.

Volumnius.

Jugenslunde!

Brutus.

Jo, jeg er vis derpaa, Volumnius.
Du seer, Volumnius, hvor Verden gaaer;
vor Fjende drev os hen paa Afgrundsbredden;
det bedre er vi springe selv i Dybet,
end nøle til han styrter os. Min Ven,
Du veedst at vi to gif i Skole sammen;
for hiint, vort gamle Vensskab, beder jeg,
hold Du mit Sværd, mens jeg deri mig styrter!

Volumnius.

Ei sommer denne Tjeneste en Ven!

(Vedholdende Vaabengny.)

Clitus.

Fly, Herre, fly! Her er ei Blivested.

Brutus.

Farvel da, J; — og J; — og J, Volumnius. —
Du, Strato, sov i denne hele Stund;
Farvel og Du, min Strato! — Mine Landsmænd,
mit Hjerte frydes over at jeg fandt
i hele Livet intet Menneſke,
som jo blev trofast mod mig indtil Enden.
Jeg skal faae Hæder af mit Tab i Dag,
meer end Octavius og Antonius
ved denne usle Seier skal erlange.
Nu, lever alle vel; thi Bruti Tunge
har næsten endt hans Livs Historie;
Nat hanger paa mit Die; efter Hvile
forlænges mine Been, som kun arbeided',
for endelig at opnaae denne Stund.

(Vaabengny. Raab udenfor.)

Flyer! Flyer! Flyer!

Clitus.

Fly, Herre, fly!

Brutus.

Gaaer; jeg vil følge Jer.

(Clitus, Dardanius og Volumnius gaae.)

Jeg beder Dig, bliv hos Din Herre, Strato;
Du est et godt, et ærligt Menneſke;
en Gniſt af Gæſte lyſte i Din Vandel.
Hold da mit Sværd, og vend Dit Anſigt bort,
imens jeg render i det. Vil Du, Strato?

Strato.

Førſt giv mig Haand. Farvel, min ædle Herre!

Brutus.

Farvel, min Ven. — Vær rolig, Cæſar, Dig
ei halv ſaa freidig dræbte jeg ſom mig!

(han render i Sværdet og døer).

(Baabengny. Flugt.)

Octavius, Antonius, Meſſala, Lucilius og
deres Hær komme ind.

Octavius.

Hvo er hiin Mand?

Meſſala.

Min Herres Tjener. — Strato,
hvor er Din Herre?

Strato.

Han er fri, Meſſala,
for Lænkerne J bærer. Seierherren
formaaer nu kun at brænde ham paa Baalet;
thi Brutus ene overvandt ſig ſelv,
og ingen anden hædres ved hans Død.

Lucilius.

Saa burde Brutus findes. — Tak, o Brutus,
at Du har gjort Lucilii Spaadom sand!

Octavius.

Jeg vil forserge alle Bruti Mænd.
Ven, vil Du tjene mig?

Strato.

Ja, hvis Messala
vil afstaae mig.

Octavius.

Gjer det, Messala!

Messala.

Strato,

hvorlunde faldt min Herre?

Strato.

Jeg holdt Sværdet,
og Brutus løb deri.

Messala.

Octavius,

saa tag da ham imellem Dine Mænd,
som sidste Tjeneste min Herre viste.

Antonius.

Han var den bedste Romer af dem alle.
Over af de Sammensvorne, han undtagen,
oplosted' Dolken kun af Rid mod Casar;
kun han i Tallet stod, af Kjærlighed
til Fædrelandet og det Heles Vel.
Hans Liv var blidt og Elementerne
saaledes blandede udi hans Sjæl,
at freidigen Naturen kunde opstaae,
og sige Verden: dette var en Mand!

Octavius.

Thi yder Helten den Hoiagtelse
og Jordefærd, som slig en Dyd tilkommer.
Hans Been i Nat skal ligge i mit Telt,
paa falden Krigers Viis med Pragt omgivne. —
Saa kald nu Hæren hjem fra vundet Slag,
og deler Vren for vor Seir i Dag!
(de gaae.)

Om

Sorgespillet

Julius Cæsar.

Alerede i Aaret 1579 berigedes den engelske Litteratur med en Oversættelse af Amyots franske Plutarch. Appian var oversat paa Engelsk Aaret før, og Svetonius blev det i Aaret 1606. Aaret derpaa tryktes et Sørgeespil Julius Cæsar, skrevet af William Alexander, som siden efter blev Earl of Sterline. En anden Tragoedie af en umævnt Forfatter: the tragédie of Cæsar and Pompey or Cæsar's revenge, blev udgivet 1607, og Malone troer endog, at det var andet Dplag af dette Stykke. — Det er bekjendt at Shakspeare skrev idetmindste tolv Stykker over Emner, som hans Forgængere havde uheldigen behandlet. Disse ere de Kilder, hvoraf Shakspeare kunde øse til sit Sørgeespil. — Malone formoder det er skrevet 1607, Capell mellem 1608 og 1611. Først 1622 blev det trykt.

Efter Shakspeare behandlede dette Emne af Sheffield, Hertug af Buckingham, og siden af Aaron Hill. Den første gjorde to Tragoedier af een, nemlig: 1) Julius Cæsar, og 2) M. Bruti Død. Davies siger at Stilen, naar man undtager de Steder, hvor Shakspear's er beholdt, er korrekt kold og regelmæssig dørst, (correctly cold and regularly dull), og det Hele en livløs Masse. — Aaron Hill dannede sit Sørgeespil efter Cæsars Død af Voltaire, men efter en langt mere udvidet Plan. — Stykket skal ei være

uden Fortjeneste. Lord Bolingbroke og Pope roste og bifaldt det heiligen; men det behagede hverken Skuespildirektionen eller Skuespillerne; hverken Quin eller Garrick vare at formaae til at spille Hills Caesar. Stykket blev ei spillet, og Davies spaaer, at det vilde have faldet for det engelske Publicums Domstol.

En af Shakespeares Samtidige, Leonard Diggs, bevidner i nogle Vers foran Digterens Sonnetter, at Julius Caesar i hine Dage henrykte det engelske Folk, og blandt flere især den beundrede Scene i 4de Akt, hvor Brutus og Cassius twiste, og derpaa forsones igjen. — Det var et af de saa shakspeariske Stykker, som efter en lang Hvile igjen fremkaldtes paa den engelske Skueplads ved de to store Skuespillere Hart og Mohun, som i dette Stykke særdeles udmærkede sig, især den sidste som Cassius. — Disse to Skuespillere havde beklædt betydelige Poster i Armeen, og stode i eet og alt høit over deres Medbrødre. — Greven af Rochester, naar han taler om Mohun, siger:

**Him nature seem'd to form for your delight,
and bade him speak as she bade Shakspear
write.**

Efter længe at have været et af Britternes Indlingsstykker, er det i senere Dage atter lagt til Hvile og næsten forglemt.

Tydskland — det eneste Land, som lader Shakspear vederfares Ret — fik allerede 1741 en metrist Oversættelse af dette Sørgespil. Den er forfattet af Geheimeraad v. Bork, som en Tid lang var preussisk Gesandt i London. — Oversættelsen skal være maadelig. Den er bedømt i 3die Deel af Joh. Elias Schlegels Bærker. — Siden oversattes det af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel, og har været givet paa flere af Tydslands Skuepladse. — Det er

ogsaa oversat paa Fransk af Shakspeares Oversættere de la Place og Latourneur. Paa dansk har, saavidt jeg veed, kun enkelte Scener, nemlig Brutus og Antonii Tale i 3die Akt, hidtil været oversatte. Jeg har fundet den i Ugeskriftet Tronhjemske Allehaande for 1782 Nr. 43, oversat af en Ubenævnt, og for saa Nar siden metrisk oversat af Hr. Prof. Rahbek i Minerva.

Da jeg havde oversat denne Tragoedie, troede jeg at den med nogen Modification maaskee kunde vorde opført paa den kongelige Skueplads, og at det danske Publikum endelig kunde faae et shakspearisk Stykke at see. — Jeg formildede derfor adskillige Udtryk i Stykket, sammensmeltede nogle af Krigerne til een Person, udelod den Scene, som ender 3 Akt, hvor Digteren Cinna sonderrides af Folket, ligesom og denne lille Scene i 4de Akt, hvor Poeten trænger ind i Teltet til Brutus og Cassius, foruden nogle andre ubetydelige Forandringer. — Jeg indleverede Oversættelsen til den kongelige Skuespildirection den 3 Decbr. 1803. Den 29 Decbr. beærede den høie Bestyrelse mig med en Skrivelse, hvori den belønnede Arbeidet med en Gratification af 50 Rd., og sendte mig Stykket tilbage, da den — hvorvel den erkjendte dets Værd — ei ansaae det passende til Opførelse paa Skuepladsen.

*

*

*

Johnson dommer kortelig saaledes om dette Stykke: „Mange enkelte Dele af denne Tragoedie fortjene Agtelse, og Tvisten *) samt Forsoningsscenen

*) A. W. Schlegel i sine dramatische Vorlesun-

mellem Cassius og Brutus bliver almindeligen lovpri-
set; men jeg er aldrig bleven stærkt rørt ved dette
Sorgespils Læsning, og finder det noget koldt, i Sam-
menligning med andre af Shakespeares Værker. Hans
samvittighedsfulde Trostak mod den virkelige Historie
og romerske Sæder synes at have støttet den natur-
lige høie Flugt af hans Genius."

Ved Siden af denne Ytring fejrer jeg A. W.
Schlegels Dom i hans fortræffelige Vorlesungen
über dramatische Kunst und Litteratur, som
den Mand, der af alle Nulevende vel er den der er
Sh's fortroeligste Hjertensven. — Efter at have talt
om de fem berømteste af Digterens Værker (nemlig
Romeo og Julie, Othello, Macbeth, Kong Lear og
Hamlet), hvilke, og især i de tre sidste, hans Genius
tager et næsten overmenneskeligt Sving, gaaer han over
til hans historiske Skuespil, og tilskjender nogle af dem
stor tragisk Fuldkommenhed, og alle Glæde af særegne
eiendommelige Fordele.

gen troer, at et Berømmelsesdigt over Shakspear
af den ovennævnte Leonard Diggs, hvori siges:

So have I seene, when Cesar would appeare,
and on the stage at halfe-sword parley were
Brutus and Cassius: oh how the audience
were ravished —

gjelder Scenen i 1ste Act, hvor Cassius opægger
Brutus til Sammensværgelsen. Jeg har just den
næstsidste og temmelig sjeldne Udgave af Shakespeares
Sonnetter og Digte fra 1640 for mig, hvor Digtet
af Diggs eller Digges staaer foran; men der næv-
nes ikke et Ord om, hvilken Scene han mener; og
jeg troer bestemt, det gjelder Scenen i 4de Act, da
der kunde a half-sword parley (en Samtale med
halv dragne Sværde) passe sig; her seer jeg, som
Skuespiller, ikke, at den havde hjemme.

„I de tre romerske Stykker, Coriolanus, Julius Cæsar og Antonius og Cleopatra — siger Schlegel — maa man især beundre den Afholdenhed, hvormed Shakspeare udelukker alle fremmedagtige Tilfælder og vilkaarlige Forudsætninger, og tilfredsstiller dog fuldeligen Skuepladsens Lær og Trang. Disse Skuespil ere Sagen selv og, i den tilsyneladende Kunstløshed, saaledes ganske at gjengive Historien som den virkelig er, ligger en ualmindelig Kunst forborgen. — For ethvert historisk Phænomen veed Shakspeare at finde det poetiske Synspunkt, og en af Verdenshistoriens umaalelige Verden assondret Række af Begivenheder veed han, uden at forandre det mindste deri, at give indvortes Eenhed og Rundning. Det gamle Romas offentlige Liv opvækker han af Graven for vore Dine, ved den hoiværdigste og frieste dramatiske Form, og Plutarchs Helte vorde forherligede ved den meest veltalende Digtekunst.“

For Handlingens Fuldstændigheds Skyld maatte dette Sorgespil om Julius Cæsar udføres lige til Bruti og Cæsars Fald; thi Cæsar er ingenlunde Stykkets Helt, men Brutus er det. Denne Karakters elskelige Skønhed, hans følelsesfulde, fædrelandskjærlige Hædermod er udført med særdeles Omhyggelighed. Dog antydes det med megen Fiinhed, hvorlunde Cæsar er Brutus overlegen i selvstændig Villie og Kraft, som i Forstand paa at domme om de menneskelige Anliggender; hvorlunde Brutus med sit rene Hjerte og samvittighedsfulde Kjærlighed til Ret, aldrig kunde due til Hoved for et Parti i en allerede ganske fordærvet Stat, og hvorledes egentlig hans Forsæelser give de Sammenbørnes Sag en ulykkelig Vending. Man har i Cæsars Rolle dadlet enkelte stortalende Udtryk som upassende. Men da han ikke træder handlende frem, saa blev intet andet tilbage, for at give en Maale-

stod for hans Storhed, end det Indtryk han gjør paa de Dvrige, og hans faste Tro og Tillid til sig selv. Derpaa havde Cæsar ingen Mangel, hvilket vi vide af Historien og hans egne Skrifter; men den yttrede sig vel meer ved let og stille Spot mod sine Modstandere, end i pralende Taler. For Stykkets theatraliske Virkning er det Skade, at de to sidste Acter i udvortes Glæde og Gang staae noget tilbage for de første. — Cæsars første Fremtræden i et festligt Optog, hvor Musikken holder inde, og Alting tier, saasnart han taler, og hans faa Ord, der gribes fast som Drakelsprog, er prægtigt; Sammensværgelsen er en sand Sammensværgelse, som i stjaalne Sammenkomster og i Rattens Mulin forbereder det Slag, som skal ramme ved lys Dag, og forandre Verdensforfatningen; den forvirrede Sammenstimen for Cæsars Mord, den almene Bestyrtelse, selv blandt Gjerningsmændene efter Gjerningen, er mesterlig skildret; med Liigbegjærgelsen og Antonii Tale naaer Virkningen sin høieste Spidse. Cæsars Skygge viser sig mægtigere til at hævne hans Fald, end han selv var til at forebygge det. — Efterat Erobrerens og Verdensbeherskerens ydre glimrende Storhed er styrtet, bliver kun Brutti og Cassii indre Karakterstorhed tilbage for at fylde Scenen og Tilskuernes Sjæl; de staae paa en Maade ene, overeensstemmende med deres Navn, som de sidste Romere; og det sætter i mere levende Spænding, at see en vovelig stor Beslutning fattes, end Følgerne af Daaden at bæres med fast Hætemod."

Kjøbenhavn i Mai 1811.

I Udgaven af 1811 læses

Side

- 11 Lin. 6 f. n. Nedregentinde i det tappre Danmark,
 12 — 5 f. o. ved vor heistsalig Broders Død
 18 — 14 f. n. det var en herlig Dannis Konge.
 25 — 9 f. n. Jarvel, Ophelia, hust vel mit Ord.
 27 — 15 f. n. der Klinge, fromme, rene Løster liig,
 29 — 5 f. o. der Skammer ham,
 " — 11 f. o. af gode Sæder;
 35 — 1 f. o. at snar, som Kvægsolv
 41 — 2 f. o. lad os følges da.
 44 — 9 f. n. Ja, Herre!
 50 — 13 f. o. velkommen hjem!
 54 — 7 f. o. Af und mig denne Glæde!
 56 — 4 f. o. vil I ikke gaae lidt ud i fri Luft?
 " — 8 f. o. Nei, der vil I blive fri for fri Luft.
 58 — 16 f. o. O Gud!
 64 — 16 f. o. Tys, tys —
 66 — 13—14 f. o. og andre, hvis Dom i slige Ting
 var langt ophøiet over min,
 67 — 16 f. n. Da Illum, skøndt livløs,
 71 — 16 f. o. for sandelig,
 74 — 6 f. n. Gaae der, Ophelia! —
 79 — 2 f. o. De, som allerede ere gifte
 81 — 3 f. n. — som for ei at sige noget værre —
 hverken talte som Christine,
 82 — 15 f. o. Glimresyge hos den Nar,
 83 — 12 f. o. hvis hele Rigdom er Dit lyse Hoved,
 101 — 8 f. n. naar man ei kan angre? —
 108 — 8 f. n. som døde Ting i Høring.
 115 — 6 f. o. Hvor har I gjort af Liget, ædle Herre?
 117 — 12 f. n. Ikke hvor han spiser,
 120 — 6 f. o. og siig, at Fortinbras forlanger nu,
 122 — 8 f. o. en dyrist Glemsomhed,
 131 — 15 f. o. O, hvor Omkvædet klinger her!
 163 — 12 f. n. saa snare og talrige fare de den forbi.

Side

- 168 Lin. 15—16 f. o. siden intet Menneſſe i Grunden veed
 hvad han forlader, hvad ſiger det ham
 da, at han forlader dette tidligt.
- 170 — 4 f. n. Kartoven ſaa til Himlen høit,
- 175 — 14 f. o. vil leve efter mig naar Tingene
- 178 — 7 f. o. Sørgemaſch.
- 195 — 1 f. n. kan det ikke kaldes ſtort andet end Glikkeri.
- 196 — 12 f. o. dog brift I kun.
- " — 8 f. n. ſom nogenſinde traad paa Ørelæder,
- " — 5 f. n. Hvi ſtaaer Du da idag ei i Dit Bærkſted,
- 197 — 4—6 f. o. Hvi frydes? Hvad Erobring bringer
 han?
- Hvad Skattekonger følge ham til
 Roma,
 for bundne hans Triumphvogns Hjul
 at pryde?
- " — 15 f. o. og oined' I blot Glimt af hans Triumph-
 vogn,
- " — 17 f. o. ſaa Tiber nedſtjalt under ſine Bredder,
- " — 19 f. o. høit i ſin krumme Strandbred?
- 199 — 7 f. n. Cæſar! tael; Cæſar vil høre.
- 201 — 1 f. o. af temmelig forſkjellige Videnſkaber,
- " — 14 f. o. kanſt Du ſee Dit Anſigt?
- " — 16 f. n. Ja, retſaa:
- 202 — 10 f. o. jeg kyſed' nys,
- " — 2 f. n. Vel, Men den er Texten til min Tale. —
- 203 — 8 f. o. mens Tiber oprørt ſled i ſine Bredder,
- " — 7 f. n. Fra matten Læbe flygted' Purpurſanen;
- 204 — 2 f. o. at denne ſvage Mand
- " — 13 f. o. gaaer ved Uhyrets Fod,
- 205 — 14 f. o. Til den Tid, ædle Ven! læg det paa
 Hjerte:
- " — 7 f. n. ſaa vil han, paa ſin ſpydige Buis, berette
- 206 — 1 f. o. giv Agt; hans Blik er gloende og ild-
 rødt,
- " — 2 f. o. juſt ſaa, ſom tidt vi ſaae paa Capitolium,
- " — 12—13 f. n. ſaa flux, ſom denne guſtine Caſſius.
 Han læſer meget, prøver meget, ſkuer
- " — 1 f. n. thi ſtedſe er jeg Cæſar. —
- 207 — 5 f. n. Ja viſt blev den det,
- 208 — 9 f. o. dog det var heller ingen rigtig Krone,

Side

- 208 Lin. 14 f. o. men mig syntes
 " — 12 f. n. og indaande den stemme Lust.
 210 — 8 f. o. Sarvel!
 " — 4 f. n. Stjøndt han paatager denne Slovheds-
 Maske.
 211 — 9 f. o. men dog seer jeg,
 " — 12—13 f. o. at Edle holde sig til Edle Kun; thi
 hvo er saa fast at han ei kan loffes?
 " — 15 f. o. dog var jeg Brutus nu,
 " — 16 f. o. da stemmed' han ei mig.
 " — 17 f. o. i Bruti Binduer fæste Sedler,
 212 — 3—4 f. o. Stormvinde spaltet' knudred' Egeslam-
 mer;
 har seet herksesygen Hav opsvulme,
 fraade
 " — 15 f. o. den flamme
 " — 17 f. o. hans Haand ei sølte Ild, men blev usveden
 " — 13—14 f. n. forbi; men skabede mig ei. Og paa
 en Dynge Gruus sad' hundred' fæle
 Dvinder,
 213 — 1—2 f. o. paa Deres egen Blis, og være langt fra
 det Maal og Meed, som er i Tingene.
 214 — 3 f. o. mig ret i Sigtet
 " — 14—15 f. o. hiin underlige Dredesglod i Himlen:
 Men, Casca, vil I rettelig udgrunde:
 " — 13—15 f. n. hvi disse Ting Naturlov og Natur
 og Væsen nu til Vanart stifte; ha!
 " — 12 f. n. da skal I see
 " — 9 f. n. vanartet Stat.
 " — 3 f. n. som disse Jertegns Udbrud.
 215 — 2 f. o. Det gjælde ham det er;
 " — 4 f. o. Fædres Aand
 " — 11 f. o. kuns i Italia ei.
 " — 17 f. o. ei Muur af hamret Malm,
 " — 16 f. n. kan spørre Aandens Kraft;
 " — 12 f. n. jeg bærer, kan jeg kaste,
 " — 1—2 f. n. O, hvilken Straavist
 er Roma, vil det tjene til den Hensigt,
 216 — 2 f. o. hvorhen har Du leedt mig?
 " — 8 f. o. som ei er Mellemlober.
 " — 13 f. n. vi have nu i Hænde,

Side

- 216 Lin. 6 f. n. det er en Ven. —
 217 — 8 f. o. hvis blot I kunde drage
 " — 13 f. n. besørge Sedlerne.
 218 — 13 f. n. Jeg kan ei gjætte grant af Stjernehsiden
 " — 4 f. n. Naar den er tændt, saa kom og siig mig
 det.
 219 — 7 f. o. udruger Snogen just;
 " — 8 f. o. Ham krone? — Ja —
 " — 12 f. n. at han det gjør; og da vel Striden ei
 " — 8 f. n. Derfor ansee ham for et Slangeæg,
 220 — 5 f. o. Min Dreng, er idus Martii i Morgen?
 " — 14 f. n. Døslige Dpbud har man ofte kastet,
 221 — 9 f. o. Bor Genius og det dødelige Ondskab,
 222 — 12 f. o. Kjender jeg Eders Følge?
 223 — 11 f. n. ei ere stærke Grunde nok, da bryder
 224 — 6 f. o. som byde Voldsmand Velkomst;
 " — 7 f. o. paa flette Ting,
 225 — 7 f. n. Han vorde offret,
 226 — 1 f. o. ei Mordere: Forsonere vi kaldes.
 " — 16—17 f. o. Han er ei farlig; lader ham ei dø;
 han leve, og han leer ad hele Sagen.
 227 — 9 f. o. Lad mig kun raade;
 228 — 11 f. n. Jeg trængte i Jer;
 229 — 10 f. n. og gjorde os til Ket:
 " — 5 f. n. endog for selve Morket.
 230 — 6—8 f. o. at dele med ham, og hans Seng for-
 skjenne,
 og siundom tale med ham? Boer jeg kun
 fjernt i Forstaden af hans Kjærlighed?
 230 — 12 f. n. Nævn Eders Tid; jeg skal ei røbe den;
 " — 8 f. n. og ei min Huusbonds Lønraad?
 " — 6 f. n. O, I Guder!
 231 — 6 f. n. Liig en Besvarger har Du manet op
 " — 3 f. n. Siig, hvad skal stee?
 232 — 10 f. n. „Ha! Hjælp! man myrder Casar!“ —
 233 — 4 f. o. I Dag I flytte ei en Fod af Huset!
 " — 7 f. o. de saae mig aldrig uden paa min Bag;
 " — 16 f. o. og Grave gaved' og opkasted' Liig
 234 — 16 f. n. To Løver ere vi, paa een Dag kastet',
 235 — 3 f. o. Jeg kommer for at hente Jer til Raadet.
 " — 9 f. o. jeg vil idag ei komme.

Side

- 235 Lin. 17 f. o. Cæsar vil ei komme.
 236 — 13 f. n. „da Cæsars Hustru faaer sig bedre Drøm-
 me.“
 „ — 1 f. n. See! er ei Publius der at hente mig?
 237 — 5 f. o. Ei! Brutus, ogsaa Du saa aarle oppe?
 238 — 11 f. n. kan leve tryk for Avinds lumste Tand.
 „ — 10 f. n. O Cæsar! læser Du, da har Du Frelse
 funden;
 239 — 8 f. n. og Binden bær' det hid fra Capitolium.
 240 — 11 f. o. Du har en Bon til Cæsar, har Du ei?
 „ — 4 f. n. Dee mig! hvor svag en Ting
 241 — 2 f. o. Al, jeg faaer ondt: —
 242 — 7 f. o. Opsæt det ei, o Cæsar;
 243 — 7 f. o. thi see, han smiler; Cæsar selv er rolig.
 „ — 9 f. o. Trebonius passer Tiden;
 „ — 17 f. o. Han færdig staaer: træng did, og staae
 ham bi,
 „ — 13 f. n. Er Alt i Orden?
 „ — 10 f. n. Heie, stormægtige og vældige Cæsar!
 244 — 17 f. o. tilbagefalder strax fra sin Forviisning.
 „ — 2 f. n. den er riigt befolkst,
 245 — 7 f. n. Løb, raab, forkynd det høit i Stadens
 Gader.
 246 — 12 f. o. Tael ei om at staae fast; —
 247 — 4 f. o. Ei! den, som skærer tyve Aar af Livet,
 „ — 3 f. n. Ja, frem nu, alle Mand!
 248 — 14—15 f. n. det vildt oprørte Statshavs Skjær.
 Saa bød
 Antonius, min Herre, mig at tale.
 „ — 3 f. n. Jeg veed, vi ville faae i ham en Ven.
 249 — 8 f. n. O, beed os ei om Eders Død, Antonius.
 251 — 10 f. o. og, sandelig! o Jord! har var dit Hjerte!
 „ — 12 f. n. skal vi gaae videre; ei lide paa Jer?
 252 — 15 f. o. af hvad han sige vil?
 „ — 4—5 f. n. men tal kun alt, hvad Godt i kan, om
 Cæsar;
 og sig, at I det gjør med vor Forlov;
 253 — 4 f. n. og denne Udaad stinke over Jorden
 254 — 5 f. n. hvad Folket synes om de Blodmænds
 Daad.
 „ — 2 f. n. Tag Haand i med.

Side

- 255 Lin. 10 f. o. og Skiller Folkesvømmen. —
 256 — 11 f. o. Hvo er her saa forvorden,
 " — 17 f. o. Jeg tøver efter Svær.
 257 — 1 f. o. naar det lyfter mit Fæder. neland
 " — 6 f. o. Ledfager Brutus hjem i Seiersoptog
 " — 12 f. n. Hys! Stille!
 259 — 9 f. n. O, Sind og Sands, til Dyr du flygtet est,
 261 — 5 f. n. hvis Dolke dræbte Cæsar.
 263 — 6 f. o. giv Agt, hvor Cæsars Blod da fulgte efter,
 264 — 15 f. o. ei tænde Dyrørsluen mellem Eder.
 270 — 4 f. o. Antonius, sæt hans Navn med paa Listen.
 271 — 14 f. o. Den er et Dyr,
 278 — 6 f. n. Dennen skulde overbære
 " — 5 f. n. med Dennens Svaghed
 281 — 16 f. o. Hans Nykke vil jeg bære over med
 286 — 7 f. o. paa sligt et Hovand,
 288 — 8 f. n. Jeg veed, det unge Blod er Sønnen fød.
 293 — 14 f. n. Dog ei Braaden.
 295 — 15 f. n. det er min Fødselsdag; paa denne Dag
 " — 10 f. n. ved Epicurus og hans Lære, veedst Du.
 297 — 13 f. n. og da, da veed vi Enden. — Kom, afsted!
 299 — 9 f. o. Paa denne Dag jeg aanded' første Gang.
 " — 10 f. o. Tiden er løbet rundt; hvor jeg begyndte,
 " — 11 f. n. de hartad ved ham;
 " — 4 f. n. til Du skal see Din allerbedste Ven
 308 — 4 f. o. Gaaer; jeg vil følge Eder.

¶ Af de følgende Dele er kun et Oplag tidligere udkommet.

Fortsatte Bemærkninger til Hamlet

(vide Pag. 192).

A. W. Schlegel (i sine Vorlesungen über dramatische Kunst und Litteratur 1811) siger om dette Digterværk: „Hamlet er eneste i sit Slags, det er et Tanke=Sergespil, indgivet ved vedholdende, aldrig tilfredsstillet Grublen over de menneskelige Skjæbner, over Verdensbegivenhedernes mørke Forvirring, og bestemt til at fremkalde netop samme Grublen igjen hos Tilskuerne. Dette gaadesfulde Værk ligner hine irrationale Equationer, i hvilke altid bliver til Rest et bruddent Tal af ubekjendt Størrelse, der paa ingen Maade lader sig opløse. — Allerede saa Meget er sagt og skrevet derover, og dog vil intet tænkende Hoved, som paa ny taler over det, være fuldkommen enig med sine Forgjængere i Synspunktet for Sammenhængen og Betydningen af alle Dele i det store Hele. — Fornemmelig maa det forbause, at ved saa tilslørede Hensigter, ved en i udforskede Afgrunde nedlagt Grundvold, det Hele dog ved første Blik fremstiller sig yderst populært. — Synet af Aanden, der faaer Haaret til at reise sig paa vore Hoveder, bemægtiger sig strax fra Begyndelsen af Indbildningskraften og Sindet; nu kommer Skuespillet i Skuespillet, hvori man fast som i et Speil seer Forbrydelsen gjentaget, hvis forgjæves tilfattede Straf udgjør Stykkets Indhold; Kongens Forfærdelse derover; Hamlets forstillede og Ophelias virkelige Vanvid; hendes Død og Jorde-færd; Hamlets Møde med Laertes ved hendes Grav;

deres Dvekamp og den store Dpøsning; endelig den unge Helt Fortinbras, som træder frem, og med krigerst Pomp beviser en undergangen Kongeslagt den sidste Vre; derimellem de comiske Karakterscener med Polonius, med Hofmændene og Graverkarlene, som samtligen har deres Betydning; Alt dette fylder Scenen med den meest levende, og mangfoldigste Bevægelse. — Den eneste Grund, hvi man turde finde dette Stykke mindre theatralst end andre Sorgespil af Shakspeare, er den, at Hovedhandlingen i de sidste Acter gaaer i Staa, eller hvad meer er, synes endog at gaae tilbage. Dette var imidlertid uundgaaeligt, og ligger i Sagens Natur. — Det Hele sigter jo did at vise, hvorledes et Dverlæg, der til de fjerneste Grændser af menneskelig Forudsigst vil udtomme alle Forhold og muelige Følger af en Gjerning, lammer Daadskraften, som Hamlet selv udtrykker det:

Beslutningens medfødt Ungdomsredme
doer i det syge gustne Dverlæg.

Og Foretagender af Navn og Kraft
ved denne Tanke vende deres Strømme,
Og tabe Navn af Daad. —

Ogsaa Schlegels Bemærkninger over Hamlets Karakter vil jeg her anføre, da de ere noget forskellige fra den Dom Gøethe sælger i sin Wilhelm Meister, som jeg formoder ei kan være nogen kunstlæsende Læser ubekjendt.

„Over Hamlets Karakter — siger da Schl. i: dere — kan jeg ikke, efter Digterens Hensigter, saaledes som jeg forstaaer dem, demme aldeles saa gunstig som Gøethe. — Sandhed er det: han er en Mand af høi Dannelselse; en Prinds med kongelige Sæder, begabet med den fineste Følelse for Sammelighed, aaben for ædel Ergjerrighed, og i høi Grad aaben for

Begeistring af enhver fremmed Fortræffelighed som sættes ham. — Banvids Roller spiller han med mageløs Overlæggenhed, i det han netop overbeviser dem, der skulle speide ham, om hans Lands Forvirring, derved at han siger dem fornøden Sandhed, og spotter dem med den skarpeste Vittighed. — Men ved hans saa tidt fattede og aldrig udforte Forsætter, er hans Villies Svaghed aabenbar; og kun der lader han sig vederfares Ret, hvor han siger: at der gives ei større Ullighed end den mellem ham og Hercules. — Det er ikke blot Nødvendigheden, som driver ham til List og Forstillelse; men han har et naturligt Gang til at gaae ad Krogveie; han hykler for sig selv; hans vidtsfra hentede Betænklichkeiten ere ofte kun Paaskud, for at skjule hans Mangel paa Beslutningskraft. „Tænker“ — som han et andet Sted siger, „der have i sig kun en Fierdedeel Wiisdom og tre fjerdedele Feighed.“ Allermæst har man dadlet ham for den Gaardhed, hvormed han tilbagestoder Ophelias af ham selv foranledigede Elsker, og for hans Følelseløshed ved hendes Død, hvortil han, skjøndt uvilkaarlig, har været Marsag. — Men han er altfor dybt nedstunken i sin egen Sorg, til at have nogen Medfølelse tilovers for Andre, og hans Egegyldighed giver os en Maalestok for hans indvortes Forstyrrelse. Derimod sporer man aabenbarlig hos ham en lumsk Skadesfryd, naar det er lykkedes ham at rydde sine Fjender af Veien, mere formedelsst Mod og Tilfælde, der ene kan drive ham til raske Handlinger, end ved Fortjeneste af Mod; — saaledes yttre han sig efter Polonii Mord og over Rosenkrantz og Guildenstern. Hamlet har ingen fast Tro, hverken paa sig selv eller noget Andet; fra religiøse Tillidsyttringer gaaer han over til skeptisk Grubleri; han troer paa sin Faders Gjenfærd; og saasnart det er forsvunden, bliver det ham fast som et Drømme-

billed. Han er kommen saavidt, at han siger: „Intet er ondt eller godt i sig selv; ene vor Mening gjør det dertil“ — Digteren forvilder sig med ham i Tanke-Labyrinth, hvori man finder hverken Begyndelse eller Ende. — Ei heller Stierneerne give, ved Begivenheder=nes Gang, noget Svar paa de saa ivrigen forelagte Spørgsmaal. En, som det synes, af Himlen befuldmægtiget Stemme fra en anden Verden, fordrer Hevn for en uhyre Forbrydelse, og bliver uden Virkning; Forbryderne straffes tilsidst; men fast som med et tilfældigt Slag, og ei paa den behørig Maade, for at give Verden et høitideligt advarende Exempel paa Retfærdighed; vaklende Forsigtighed, lumst Forræderi, og vild Raseri ile samme Undergang i Mode; mindre Skyldige eller Uskyldige indvikles med i det almindelige Fald; Menneskelighedens Skjebne staaer der som en kjæmpemæssig Sphinx, der truer med, i Tvivlens Afgrund at nedhvirvle enhver, der ei formaaer at løse hendes frygtelige Gaade.“ —

Neppe vil nogen, der nogenlunde har gjort sig bekendt med Hamlets Karakter, ganske underskrive ovenstaaende Karakteristik af Hamlet, som Shakspeare's fortræffelige Oversætter, den lærde N. W. Schlegel her har givet; men hellere holde sig til Göethes; — Men jeg vil kortelig slutte med Schlegels egne Ord: „Allerede saa Meget er sagt og skrevet over dette Sergespil; og dog vil intet tænkende Hoved, som paa nye taler om det, være aldeles enig med sine Forjængere i Synspunktet for Sammenhanget og Betydningen af alle Dele i det store Hele.“

*

*

*

Hamlet er senere opført paa den danske Skueplads. Første Gang den 12te Mai 1813.

